GUILLAUME MUSSO

CRIME

UN EVENIMENT! O CARTE FORMIDABILĂ.
TV5 MONDE

Fata și noaptea

FICTION CONNECTION

TREI

Guillaume Musso — care nu-și ascunde admirația pentru Stephen King — știe să-și poarte cititorii în călătorii sumbre la capătul cărora adevărul iese la iveală ca o pată de sânge.

OUEST-FRANCE

Magistral scris! Guillaume Musso își construiește personajele mai bine ca niciodată, conferindu-le multă profunzime psihologică.

RTL

După ce citești Fata și noaptea, poți fi sigură că n-ai să mai dormi bine câteva nopți.

FEMME ACTUELLE

Povestea tulburătoare a unei prietenii otrăvite. Romanul pe care îl așteptau toți fanii lui Musso.

ELLE

Arma cea mai redutabilă a lui Musso e că păstrează suspansul la cote înalte până la sfârșit.

TF1

GUILLAUME MUSSO

FATA ȘI NOAPTEA

Traducere din franceză de Diana Morărașu
Titlul original: *La Jeune Fille et la Nuit*, 2018

Editura Trei, 2019

Versiune ebook: v1.0, februarie 2020

Pentru Flora,
în amintirea conversațiilor noastre
din iarna aceea, la biberonul
de la patru dimineața…

Problema nopții rămâne nerezolvată.
Cum să o depășești?
— Henri Michaux

Cărarea contrabandiștilor

Fata:
Pleacă, vai, pleacă!
Dispari, schelet odios!
Sunt atât de tânără, dispari deci!
Și, nu, nu mă atinge!

Moartea:
Dă-mi mâna, blândă și frumoasă făptură!
Prietenă îți sunt, nu te teme. Lasă-te în voia mea!
Alungă spaima,
Vino și dormi cuminte în brațele mele.

Mathias CLAUDIUS (1740 – 1815)
La Jeune Fille et la Mort

2017

Extremitatea sudică a Cap d'Antibes. 13 mai.

Manon Agostini parcă mașina de serviciu la capătul drumului spre Garoupe[1]. Polițista municipalității trânti portiera bătrânei Kangoo, blestemând în sinea ei înlănțuirea de evenimente care o adusese aici.

În jurul orei 21, paznicul uneia dintre cele mai luxoase locuințe din Cap sunase la comisariatul din Antibes ca să raporteze o petardă sau o împușcătură – în orice caz, un zgomot neobișnuit – care ar fi

venit dinspre cărarea stâncoasă de lângă parcul proprietății. Comisariatul nu a făcut mare caz de apel și l-a redirecționat spre birourile poliției municipale care, la rândul ei, nu a găsit altă soluție decât să o contacteze pe *ea*, deși nu era de serviciu.

Când a sunat-o șeful să o roage să arunce o privire pe cărarea de pe coastă, Manon era deja în ținută de seară, gata să iasă. Tare i-ar fi plăcut să-i răspundă să se ducă naibii, dar nu a putut să îl refuze. Chiar în dimineața aceea, amabil, el acceptase ca ea să păstreze mașina și după orele de serviciu. Mașina personală a lui Manon tocmai își dăduse obștescul sfârșit și, în această seară de sâmbătă, avea mare nevoie de un vehicul ca să ajungă la o întâlnire foarte importantă.

Liceul Saint-Exupéry, a cărui elevă a fost, sărbătorea cincizeci de ani de la înființare; cu ocazia asta, dădea o petrecere care reunea mai mulți foști colegi de clasă. Manon spera în sinea ei să revadă acolo un băiat pe care îl ratase cândva. Un băiat diferit de toți ceilalți, pe care îl ignorase prostește la vremea aceea, preferând tipi mai mari care până la urmă s-au dovedit a fi, cu toții, niște cretini. Speranța ei nu avea nimic rațional, pentru că nici măcar nu era sigură că el avea să vină la petrecere și, cel mai probabil, va fi uitat cu totul de existența ei. Dar avea nevoie să creadă că în sfârșit se va întâmpla ceva în viața ei. Manichiură, coafură, cumpărături – Manon s-a pregătit toată după-amiaza. A făcut praf trei sute de euro pe o rochie dreaptă de un albastru întunecat, din dantelă și mătase împletită, a împrumutat un colier de perle de la sora ei și o pereche de pantofi cu toc de la cea mai bună prietenă, niște Stuart Weitzman din piele care îi torturau picioarele.

Cocoțată pe tocuri, Manon a luat-o pe cărarea îngustă care, mai bine de doi kilometri, ținea linia coastei până la Villa Eilenroc. Cunoștea foarte bine locurile. În copilărie, tatăl ei o aducea adesea

aici să pescuiască în golfulețele înguste. Odinioară, localnicii numeau zona calea grănicerilor sau cărarea contrabandiștilor. Mai târziu a apărut în ghidurile turistice sub pitorescul nume „cărarea Ac de Păr". Astăzi răspundea la un nume mai plat, mai banal: cărarea litoralului.

După vreo cincizeci de metri, Manon s-a împiedicat de o barieră însoțită de un avertisment: „Zonă periculoasă. Acces interzis". Pe la jumătatea săptămânii fusese o furtună puternică. Precipitațiile violente provocaseră alunecări de pământ care făcuseră drumul periculos pe anumite porțiuni.

Manon ezită puțin, apoi se încumetă să sară peste barieră.

1992

Extremitatea sudică a Cap d'Antibes. 1 octombrie.

Vinca Rockwell trecea țopăind pe lângă plaja Joliette, cu inima plină de veselie. Ca să ajungă până aici de la liceu reușise să o convingă pe una dintre colegele ei de clasă care avea scuter să o lase pe drumul către Garoupe.

Când a luat-o pe cărarea contrabandiștilor, a simțit cum stomacul i se face ghem. Avea să se întâlnească cu Alexis. Avea să-și revadă iubirea!

Vântul sufla cu putere, dar noaptea era atât de frumoasă și cerul atât de limpede, încât se vedea aproape ca-n miez de zi. Vinca îndrăgea dintotdeauna acest loc, căci era sălbatic și nu semăna cu imaginea estivală kitsch a Rivierei franceze. Când soarele era pe cer, erai fermecat de strălucirea albă și portocalie a stâncilor calcaroase, precum și de infinitele nuanțe de azuriu care scăldau golfulețele. Odată, când privea în direcția insulelor Lérins, Vinca a zărit chiar și câțiva delfini.

Dar pe vânt puternic, ca în această seară, peisajul se schimba radical. Stâncile abrupte deveneau periculoase, măslinii și pinii păreau a se frânge de durere, ca și cum ar fi încercat să se smulgă din pământ. Dar Vincăi nu-i păsa. Avea să se întâlnească cu Alexis. Avea să-și revadă iubirea!

2017

Fir-ar a dracului!

Tocul unuia dintre pantofii lui Manon se rupse brusc. Sfinte Dumnezeule! Acum va trebui să treacă pe acasă înainte să meargă la petrecere, iar mâine prietena ei o să-i tragă o mușțruluială zdravănă! Acum însă își scoase pantofii, îi băgă în geantă și continuă drumul cu picioarele goale.

Mergea pe șoseaua îngustă, dar asfaltată, de deasupra falezelor. Aerul era curat și înviorător. Mistralul limpezise noaptea și umpluse cerul de stele.

Priveliștea tulburătoare se întindea de la meterezele vechiului Antibes până la golful Nisa, dincolo de culmile de pe țărm. În spatele pinilor, ferite de priviri indiscrete, se aflau câteva dintre cele mai frumoase proprietăți de pe Coasta de Azur. Se auzeau valurile înspumate izbindu-se de țărm și puteai simți toată forța și masivitatea lor.

În trecut, acest loc fusese teatrul unor accidente tragice. Talazul a înghițit pescari, turiști sau îndrăgostiți veniți să se giugiulească pe țărm. Sub presiunea criticilor, autoritățile au fost obligate să securizeze drumul construind trepte consolidate, montând parapete și instalând bariere care limitau pornirile plimbăreților de a se apropia prea mult de margine. Dar era suficient ca vântul să se dezlănțuie cu putere pentru câteva ceasuri, că locul redevenea la fel de periculos.

Manon dădu peste un pin de Alep prăbușit în drum; în cădere, dărâmase balustrada și acum bloca trecerea. Era imposibil de mers mai departe. Se gândi să se întoarcă. Nu era niciun suflet în pustietatea asta. Șuieratul puternic al mistralului descurajase plimbăreții.

Șterge-o, fetițo!

Rămase pe loc, ascultând vuietul vântului. Ducea cu el un fel de bocet, deopotrivă apropiat și îndepărtat. O amenințare surdă.

Cu toate că era în picioarele goale, se avântă pe o stâncă pentru a ocoli obstacolul și își continuă drumul având drept singură lumină lanterna telefonului. La picioarele falezei se contura o masă întunecată. Manon miji ochii. Nu, era prea departe ca să o distingă. Încercă să coboare cu mare grijă. Se auzi un pârâit. Scrâșnetul rochiei din dantelă care tocmai se rupsese, dar Manon nu-l luă în seamă. Acum vedea bine forma care o intrigase. Era un corp. Cadavrul unei femei, abandonat pe stânci. Cu cât se apropia mai mult, cu atât era mai copleșită de groază. Nu fusese un accident. Fața femeii era atât de zdrobită, încât nu mai rămăsese din ea decât o masă însângerată. *Dumnezeule!* Manon simți că o Iasă picioarele și că era pe cale să se prăbușească. Își deblocă telefonul pentru a chema ajutoare. Nu avea semnal, dar pe ecran îi apărea totuși mesajul: *Numai pentru urgențe*. Era pe punctul de a face apelul, când își dădu seama că nu era singură. Ceva mai încolo ședea un bărbat care plângea. Prăbușit, suspina cu fața ascunsă în palme.

Manon era îngrozită. Regreta amarnic că nu era înarmată. Se apropie cu prudență. Bărbatul se ridică. Când înălță capul, Manon îl recunoscu.

— Eu am făcut asta, zise el arătând spre cadavru.

1992

Grațioasă și ușoară, Vinca Rockwell sărea pe stânci. Vântul bătea din ce în ce mai tare. Dar Vincăi îi plăcea. Taluzul, pericolul, aerul îmbătător al mării, piscurile semețe care te amețeau numai când le priveai. În toată viața ei nu avusese parte de ceva la fel de îmbătător ca întâlnirea cu Alexis. O uluire profundă, totală. O fuziune a trupurilor și a spiritelor. Chiar de-ar fi să mai trăiască încă o sută de ani, nimic nu va putea rivaliza vreodată cu această amintire. Perspectiva de a se întâlni pe furiș pe Alexis, de a face dragoste pe stânci o tulbura.

Simțea vântul călduț cum o învăluie din cap până-n picioare, ridicându-i poalele rochiei, ca un preludiu al așteptatei uniri a trupurilor lor. Inima bate puternic, te înecă un val de căldură și te cutremuri, sângele pulsează, iar fiecare centimetru al trupului freamătă, palpită.

Avea să se regăsească în sfârșit cu Alexis. Avea să-și revadă iubirea!

Alexis era furtuna, noaptea, clipa. În sinea ei, Vinca știa că făcea o prostie și că se va sfârși prost. Dar pentru nimic în lume nu ar fi renunțat la neliniștea acestui moment. Așteptarea, nebunia dragostei, plăcerea dureroasă de a te lăsa în voia nopții.

— Vinca!

Silueta lui Alexis se profila pe cerul limpede, pe care scânteia o lună plină. Vinca a făcut câțiva pași pentru a ajunge la umbra aceea. Într-o zbatere de pleoape, i se păru că aproape putea simți plăcerea ce avea să vină. Intensă, arzătoare, incontrolabilă. Strigătele care se amestecau cu cele ale pescărușilor. Convulsiile, explozia care copleșește, strălfulgerarea albă și orbitoare care te iradiază și îți dă impresia că toată ființa ta se face fărâme.

— Alexis!

Când Vinca își strânse în sfârșit în brațe iubirea, o voce lăuntrică îi șopti iar că totul se va sfârși rău. Dar tinerei nu-i păsa de viitor. Iubirea este totul sau nimic.

Nu conta decât clipa prezentă.

Seducția arzătoare și veninoasă a Nopții.

Ieri și azi

(*Nice-Matin*, luni, 8 mai 2017)

Liceul internațional Saint-Exupéry își sărbătorește cea de-a cincizecea aniversare

Weekendul viitor, cea mai importantă instituție a parcului tehnologic Sophia Antipolis va sufla în cele 50 de lumânări ale sale.

Înființat în 1967 de Misiunea laică franceză pentru a școlariza copiii expatriaților, liceul internațional este o instituție atipică pentru Coasta de Azur. Cunoscut pentru excelență în aria lui de competență, este organizat în jurul predării în limbi străine. Secțiile sale bilingve permit obținerea de diplome internaționale și primesc astăzi aproape o mie de elevi francezi și străini. Festivitățile vor debuta vineri, 12 mai, cu o zi a porților deschise, în cursul căreia elevii și personalul didactic își vor prezenta creațiile artistice – expoziții de fotografii, filme, animații teatrale – realizate cu ocazia evenimentului. Sărbătoarea va continua a doua zi la prânz cu un cocktail care va reuni foști elevi și cadre didactice. În timpul ceremoniei va fi pusă prima piatră a unui edificiu nou botezat „Turnul de sticlă", care se va înălța, pe cinci etaje, în locul actualului gimnaziu planificat a fi demolat în scurtă vreme. Această clădire ultramodernă va adăposti elevi de la clasele pregătitoare până la clasele superioare. Chiar în seara aceea, cei din promoțiile 1990 – 1995 vor avea onoarea de a fi ultimii utilizatori ai gimnaziului, cu ocazia „dansului foștilor".

Doamna Florence Guirard, directoarea liceului, speră ca la această aniversare să participe cât mai multă lume. „Îi invit călduros pe toți foștii elevi și pe membrii corpului didactic să vină și să împărtășim laolaltă acest moment de bucurie. Relațiile umane, regăsirile, evocările ne amintesc de unde venim și ne sunt indispensabile, pentru că doar prin ele vom ști încotro ne îndreptăm”, a continuat directoarea într-o formulare poate puțin cam banală, înainte de a preciza că pentru această ocazie a fost creat și un grup pe Facebook.

Stéphane Pianelli

Forever young[{2}]

1. Coca-Cola Cherry

Degeaba îți pui centura când te afli într-un avion
care se prăbușește, nu-ți folosește la nimic.
Haruki MURAKAMI

1.

Sophia Antipolis
Sâmbătă, 13 mai 2017

Am parcat mașina închiriată sub pini, în apropiere de benzinărie, la trei sute de metri de intrarea în liceu. Venisem direct de la aeroport după un zbor de la New York, în timpul căruia nu izbutisem să închid un ochi.

Plecasem în grabă din Manhattan în ajun, după ce primisem pe mail un articol în care se vorbea despre cea de-a cincizecea aniversare a fostului meu liceu. Mesajul îmi fusese trimis de Maxime Biancardini via mesageria editurii mele; odinioară fusese cel mai bun prieten al meu, dar nu-l mai văzusem de douăzeci și cinci de ani. Îmi lăsase un număr de mobil și am ezitat să îl formez, dar în cele din urmă am fost obligat să recunosc că nu puteam face altceva.

— Ai citit articolul, Thomas? m-a întrebat abrupt, aproape fără niciun preambul.

— De aceea te sun.

— Știi ce înseamnă asta?

În glasul lui răsunau intonațiile odinioară familiare, dar acum erau deformate de febrilitate, precipitare și spaimă.

Nu i-am răspuns imediat. Da, știam ce însemna asta. Că era sfârșitul existențelor noastre, așa cum le-am cunoscut până acum. Că aveam să ne petrecem următoarea parte din viață în spatele gratiilor.

— Trebuie să vii pe Coasta de Azur, Thomas, mi-a spus Maxime după câteva secunde de tăcere. Trebuie să punem la punct o strategie ca să evităm asta. Trebuie să încercăm să facem ceva.

Am închis ochii, măsurând în gând consecințele a ceea ce urma să se întâmple: amploarea scandalului, implicațiile juridice, unda de șoc care se va repercuta asupra familiilor noastre.

Adânc, în străfundurile mele, am știut întotdeauna că exista o probabilitate ca această zi să vină. Am trăit douăzeci și cinci de ani – sau m-am prefăcut că trăiesc – cu această sabie a lui Damocles deasupra capului. Mă trezeam cu regularitate în miez de noapte, lac de sudoare, întorcând pe toate fețele evenimentele care s-au petrecut în acele vremuri, luând mereu în calcul posibilitatea că s-ar putea să fie descoperite într-o bună zi. În astfel de nopți înghițeam un Lexomil cu o dușcă de Karuizawa, dar rar se întâmpla să reușesc să adorm la loc.

— Trebuie să încercăm să facem ceva, repetă prietenul meu.

Știam că își făcea iluzii. Căci, într-o seară de decembrie 1992, noi am fost artificierii bombei acesteia care acum amenința să arunce în aer cursul existențelor noastre.

Și știam amândoi că nu exista nicio modalitate de a o dezamorsa.

2.

După ce am încuiat mașina, am făcut câțiva pași până la benzinărie. Era un fel de General Store în stil american, căruia toată lumea îi zicea La Dino. În spatele pompelor se înălța o clădire din lemn vopsit, o clădire în stil colonial care adăpostea un butic și o cafenea plăcută, cu o terasă mare care se întindea sub umbrar.

Am împins ușa batantă. Locul nu se schimbase prea mult și avea în continuare acel nu știu ce care-l plasa în afara timpului. În fundul magazinului, o tejghea din lemn lăcuit era înconjurată de taburete

înalte; la capătul ei, clopote de sticlă adăposteau prăjituri colorate. În restul sălii se întindeau bănci și mese până la terasă. Pe pereți erau agățate plăci de email care reprezentau reclame vechi pentru mărci azi dispărute, precum și afișe cu Riviera Anilor Nebuni. Pentru a face loc mai multor mese fuseseră eliminate biliardul și celelalte jocuri care-mi mâncaseră de atâtea ori banii de buzunar: *Out Run*, *Arkanoid*, *Street Fighter II*. Doar masa de fotbal pentru copii supraviețuise, un bătrân Bonzini[3] de competiție cu covorașul ros până la urzeală.

Mâinile mele nu au rezistat tentației de a mângâia capul mesei din fag masiv. Aici, în acest loc, împreună cu Maxime, am retrăit de atâtea ori, ceasuri întregi, toate meciurile mari ale OM[4]. Imaginile mi se buluceau în minte: tripla lui Papin de la Cupa Franței din 1989; hențul lui Vata împotriva Benficăi; exteriorul piciorului drept al lui Chris Waddle împotriva lui AC Milan, seara aceea faimoasă în care s-au aprins luminile nocturnei pe stadionul Vélodrome. Din păcate, nu am sărbătorit împreună victoria pe care am așteptat-o atâta: Liga Campionilor din 1993. La acea dată părăsisem deja Coasta de Azur, pentru a-mi urma studiile la Paris, la o școală de comerț.

M-am lăsat copleșit de ambianța cafenelei. Maxime nu era singurul cu care obișnuiam să vin aici după ore. Cele mai puternice amintiri ale mele erau asociate cu Vinca Rockwell, fata de care eram îndrăgostit la vremea aceea. Fata de care toți băieții erau îndrăgostiți la vremea aceea. Parc-a fost ieri. Parc-a fost acum un veac.

Cum mă îndreptam spre tejghea, simțeam că mi se ridică părul de pe brațe pe măsură ce instantaneele mi se conturau tot mai clar în memorie. Îmi aminteam de râsul cristalin al Vincăi, de strungăreață ei, de rochiile ei diafane, de frumusețea ei paradoxală, de privirea îndepărtată pe care o arbora când analiza lucrurile. Îmi aminteam că,

vara, Vinca bea la Dino Cherry Coke, iar iarna își comanda căni de ciocolată caldă, cu bezele mici care pluteau deasupra.

— Vă servesc cu ceva?

Nu mi-a venit să-mi cred ochilor: cafeneaua era și astăzi ținută de același cuplu italo-polonez – familia Valentini – și, de îndată ce i-am zărit, mi-am amintit prenumele lor. Dino (desigur…) s-a oprit din ștergerea espressorului pentru a vorbi cu mine, în vreme ce Hannah frunzărea ziarul local. Bărbatul se îngrășase și făcuse chelie, femeia nu mai era bălaie și avea riduri. Dar, odată cu trecerea timpului, cei doi păreau a se potrivi tot mai bine unul cu altul. Era efectul de normalizare al îmbătrânirii: ofilea frumusețile prea eclatante și uneori dădea patină și strălucire înfățișărilor banale.

— Am să iau o cafea, vă rog. Un espresso dublu.

Am tăcut câteva clipe, apoi am provocat trecutul, invocând fantoma Vincăi:

— Și o Cherry Coke cu gheață și un pai.

Preț de o secundă, mi s-a părut că Valentini avea să mă recunoască. Părinții mei au condus Saint-Ex între 1990 și 1998. Tata s-a ocupat de liceu și mama, de clasele pregătitoare; în această calitate, au beneficiat de o locuință de serviciu în incinta campusului. Așa că îmi făceam adesea veacul pe aici. Pentru câteva partide gratuite de *Street Fighter*, l-am ajutat uneori pe Dino să facă ordine în pivniță sau să pregătească faimoasele lui *frozen custards*[5], după rețeta tatălui său. În timp ce soția lui nu-și ridicase ochii din ziar, bătrânul italian mi-a încasat banii și mi-a întins băuturile, dar nicio scânteie nu a luminat privirea lui lipsită de vlagă.

Sala era pe trei sferturi goală, ceea ce era uimitor, chiar și pentru o dimineață de sâmbătă. Saint-Ex avea mulți interni și, pe vremea mea, mulți dintre ei rămâneau în liceu peste weekend. Am profitat de situație și m-am îndreptat spre masa noastră preferată, a mea și a

Vincăi: ultima de la capătul terasei, sub crengile înmiresmate ale pinilor. Și pentru că astrele se recunosc între ele, Vinca alegea de fiecare dată scaunul cu fața la soare. Cu tava în mâini, m-am așezat la locul meu obișnuit, cel cu spatele la copaci. Mi-am luat cafeaua și am pus Cherry Cola în dreptul scaunului gol.

La difuzor se difuza o melodie veche, R.E.M., *Losing My Religion*, în care cei mai mulți cred că e vorba despre credință, când de fapt sunt evocate frământările unei iubiri dureroase și unilaterale. Disperarea unui băiat care îi strigă fetei pe care o iubea: „Hei, privește-mă, sunt aici! De ce nu mă vezi?" Un rezumat al poveștii vieții mele.

O adiere ușoară făcea ramurile să tremure încet, iar soarele poleia șipcile dușumelelor. Preț de câteva secunde, magia și-a făcut lucrarea și m-am trezit proiectat la începutul anilor 1990. În fața mea, sub lumina primăvăratică filtrată printre crengi, fantoma Vincăi a prins viață și ecoul discuțiilor noastre înflăcărate a început să îmi răsune în urechi. O auzeam vorbindu-mi cu fervoare despre *L'Amant*[6] și *Liaisons dangereuses*[7]. Iar eu îi răspundeam invocând *Martin Eden* și *Belle du Seigneur*[8]. Tot la masa asta obișnuiam să vorbim ceasuri întregi despre filmele pe care le văzuserăm miercuri după-amiaza la Star, în Cannes, sau la Cazino, în Antibes. Ea era entuziasmată de *Lecția de pian* și *Thelma și Louise*, mie îmi plăceau *O inimă înghețată* și *Viața dublă a lui Véronique*.

Răsunau ultimele acorduri ale melodiei. Vinca și-a pus ochelarii Ray Ban, a sorbit cu paiul o gură de Cola și mi-a făcut cu ochiul din spatele lentilelor colorate. Imaginea ei a pălit încet, încet, până ce a dispărut de tot, punând capăt acestei paranteze magice.

Nu mai eram în arșița lipsită de griji a verii lui 1992. Eram singur, trist și fără suflu, pe punctul de a alerga după himerele tinereții mele

pierdute. Trecuseră douăzeci și cinci de ani de când nu o mai văzusem pe Vinca.

De altminteri, douăzeci și cinci de ani în care *nimeni* nu o mai văzuse.

3.

În ziua de duminică, 20 decembrie 1992, Vinca Rockwell, nouăsprezece ani, a fugit la Paris cu Alexis Clément, profesorul ei de filosofie în vârstă de douăzeci și șapte de ani, cu care avea o relație secretă. Au fost zăriți pentru ultima dată împreună în dimineața următoare într-un hotel din arondismentul șapte, în apropierea bisericii Sfânta Clotilde. Apoi s-a pierdut orice urmă a prezenței lor în capitală. Nu au mai ieșit niciodată la lumină, nu și-au mai contactat niciodată nici familiile, nici prietenii.

Asta era versiunea oficială. Am scos din buzunar articolul din *Nice-Matin* pe care îl citisem deja de o sută de ori. Sub aparența lui banală, conținea o informație ale cărei consecințe dramatice aveau să pună sub semnul întrebării tot ceea ce știa lumea despre această afacere. Astăzi, toată lumea face mare caz de *adevăr și transparență*, dar adevărul e arareori ceea ce pare a fi și, în acest caz anume, el nu va aduce nici ușurare, nici doliu eliberator, nici dreptate cu adevărat. Adevărul nu va atrage după sine decât nefericire, vânătoare de oameni și calomnie.

— Ah! Scuze, domnu'!

Un licean prost crescut care alerga printre mese tocmai răsturnase paharul de Cola lovindu-l cu rucsacul pe care-l purta în spate. Am prins din reflex paharul din zbor, înainte de a se face țăndări. Am șters masa cu câteva șervețele de hârtie, dar sucul mi s-a prelins pe pantaloni. Am traversat cafeneaua, îndreptându-mă spre toaletă. Mi-au trebuit cinci minute bune ca să înlătur petele și

aproape tot pe-atât ca să-mi usuc bine hainele. Nu avea rost să ies în evidență la întâlnirea foștilor elevi ca unul care tocmai făcuse pipi pe el.

Apoi m-am întors la masă pentru a-mi recupera haina agățată de spătarul scaunului. Când am aruncat o privire pe masă, bătăile inimii mi s-au accelerat vertiginos. În lipsa mea, cineva pliase copia xerox a articolului și pusese deasupra o pereche de ochelari de soare. Ray-Ban Clubmaster, cu lentile colorate. Cine-mi jucase farsa asta proastă? M-am uitat în jur. Dino vorbea cu un tip lângă pompele de benzină. De cealaltă parte a terasei, Hannah își uda ghivecele de geranium. În afara celor trei gunoieri care-și petreceau pauza de lucru așezați la bar, puținii clienți erau liceeni care lucrau la laptop sau butonau telefoanele mobile.

La naiba!…

A trebuit să iau ochelarii în mână ca să accept că nu era o halucinație. Când i-am ridicat, am observat că era scris ceva pe tăietura din ziar. Un singur cuvânt, cu litere rotunjite și hotărâte:

Răzbunare.

2. Premiantul clasei și *bad boys*[{9}]

Cine controlează trecutul controlează viitorul.
George ORWELL

1.

Paint It Black, No Surprises, One…

Orchestra școlii întâmpina oaspeții încă de la intrare cu hituri ale celor de la Rolling Stones, Radiohead și U2. Muzica – pe cât de oribilă, pe atât de antrenantă – te însoțea până în inima liceului, la Rondul Castanilor, unde urmau să se desfășoare festivitățile dimineții.

Împărțită între mai multe municipalități și adesea prezentată drept o Silicon Valley franceză, Sophia Antipolis era un petic de verdeață în mijlocul unei Coaste de Azur prea betonate. Mii de start-up-uri și mari grupuri specializate în sectoarele de vârf și-au ales domiciliul pe cele două mii de hectare de pădure de pin. Locul avea multe atuuri pentru a atrage specialiști din toată lumea: vreme însorită trei sferturi din an, vecinătatea mării și proximitatea stațiunilor de schi din Alpi, numeroase cluburi sportive și școli internaționale de calitate, dintre care liceul Saint-Exupéry era vârful de lance. Piscul piramidei educaționale din Alpii Maritimi. Instituția în care orice părinte spera să-și poată înscrie odrasla într-o bună zi, încrezător în viitorul promis de deviza școlii: „Scientia potestas est”[{10}].

După ce am depășit ghereta paznicului, am ocolit complexul administrativ și cancelaria. Construite la mijlocul anilor 1960, actualele clădiri ale orașului educațional începeau să îmbătrânească, dar ansamblul rămânea extraordinar. Arhitectul care l-a conceput a profitat în mod inteligent de cadrul natural unic al podișului

Valbonne. În această dimineață de sâmbătă cerul era de un albastru-intens, iar aerul, proaspăt. Cuburile și paralelipipedele din oțel, beton și sticlă se integrau armonios în peisajul vălurit, între pini și mărăciniș, între pereții stâncoși și relieful accidentat. Mai jos, în jurul unui lac impresionant și pe jumătate ascunse printre copaci, se ridicau imobile micuțe, colorate, cu două niveluri. Fiecare dintre aceste clădiri ale internatului purta numele unui artist care stătuse pe Coasta de Azur: Pablo Picasso, Marc Chagall, Nicolas de Staël, Francis Scott Fitzgerald, Sidney Bechet, Graham Greene…

Aici am locuit între cincisprezece și nouăsprezece ani, în locuința de serviciu a părinților mei. Amintirile epocii aceleia erau încă vii. Mai ales uluirea care mă copleșea în fiecare dimineață când mă trezeam în fața pădurii de pini. Din camera mea de licean aveam aceeași imagine a infernului pe care o contemplam astăzi: suprafața scânteietoare a lacului, pontonul din lemn și debarcaderul. După două decenii petrecute la New York, sfârșisem prin a mă convinge că preferam cerul de un albastru electric al Manhattanului cântecului mistralului și greierilor, energia Brooklynului și a Harlemului miresmei eucalipților și a lavandei. *Așa să fie*? mă întrebam în sinea mea ocolind Agora (o clădire din sticlă construită la începutul anilor 1990 în jurul bibliotecii și care adăpostea mai multe amfiteatre, precum și o sală de cinema). Apoi am ajuns în fața clădirilor istorice, construcții din cărămidă roșie cu influențe gotice, care aminteau de unele universități americane. Aceste clădiri erau cu totul anacronice și în disonanță cu coerența arhitecturală a ansamblului, dar mereu au fost mândria liceului Saint-Exupéry, conferind școlii o patină de Ivy League și părinților elevilor, marea mândrie de a-și fi putut trimite avortonii la Harvardul local.

— Ia te uită, Thomas Degalais își caută inspirația pentru următorul roman?!

2.

Vocea din spatele meu m-a luat prin surprindere, așa că m-am răsucit pe călcâie și am descoperit mutra amuzantă a lui Stéphane Pianelli. Plete, bărbuță stil muschetar, ochelari rotunzi à la John Lennon și geantă purtată de-a curmezișul pieptului: jurnalistul de la *Nice-Matin* avea aceeași alură ca-n anii de școală. Singura concesie făcută epocii era tricoul pe care-l purta pe sub vestă și care era împodobit cu celebrul *Phi*, simbolul unui partid de extremă stângă, La France Insoumise.

— Salut, Stéphane, i-am răspuns strângându-i mâna.

Am făcut câțiva pași împreună. Pianelli era de-o seamă cu mine și, ca și mine, era un fiu al locului. Am fost în aceeași clasă până la sfârșitul școlii. Îmi amintesc că era o mare figură, un orator sclipitor cu un simț al silogismului care adesea îi punea în dificultate pe profesori. Era unul dintre puținii elevi din liceu care avea o conștiință politică. După bac, cu toate că rezultatele îi permiteau să urmeze un curs pregătitor de Științe Politice la Saint-Ex, a preferat să își continue studiile la Facultatea de Litere de la Nisa. O facultate pe care tata o numea „fabrică de șomeri", iar mama, și mai dură, „o adunătură de nătărăi stângiști". Dar Pianelli și-a asumat întotdeauna latura lui de răzvrătit. La Carlone – campusul Literelor – s-a lipit de mișcarea socialistă și a cunoscut prima lui oră de glorie într-o seară, în primăvara lui 1994, în timpul unei emisiuni pe France 2, *Demain les jeunes*. Mai bine de două ore, emisiunea în direct a dat cuvântul câtorva zeci de studenți ostili CIP, faimosul salariu minim pe care guvernul dorea să îl impună. Am revăzut recent emisiunea pe site-ul arhivelor naționale audiovizuale și am fost frapat de aplombul lui Pianelli. I s-a dat cuvântul de două ori și și-a folosit șansa pentru a interpela și trimite în corzi personalități politice unse cu toate alifiile. Un adevărat catâr, pe care nu-l impresiona nimeni și nimic.

— Ce părere ai despre alegerea lui Macron? mă întrebă brusc. (Se vede că nu s-a săturat de politică.) E o veste bună pentru cei de teapa ta, nu?

— Scriitorii?

— Nu, blestemații de bogătani! răspunse el cu o privire scânteietoare.

Pianelli era îndoctrinat, adesea de rea-credință, dar cu toate astea îmi era drag. Era singurul elev de la Saint-Ex pe care l-am revăzut frecvent, căci îmi lua câte un interviu pentru ziarul lui ori de câte ori scoteam un roman. Din câte știu, nu a nutrit niciodată ambiția să facă o carieră în presa națională, a preferat să rămână jurnalist de teren. La *Nice-Matin* putea scrie despre tot ce avea chef – politică, viața cetății, cultură –, iar pentru el libertatea asta era mai presus de orice. Asumarea statutului de vânător de senzațional nu îl împiedica să păstreze o anumită obiectivitate. Citeam întotdeauna cu interes prezentările pe care le făcea romanelor mele, căci știa să citească printre rânduri.

Articolele lui nu erau de fiecare dată elogioase, dar chiar și atunci când avea rezerve, Pianelli nu uita că în spatele oricărui roman – același lucru s-ar putea spune și despre film sau teatru – se aflau adesea ani de muncă, de îndoială, de frământare; romanul putea fi criticat, desigur, dar ar fi fost crud și vanitos să îl execuți în câteva rânduri. „Cel mai mediocru dintre romane are, fără doar și poate, mai multă valoare decât critica ce îl etichetează astfel”, mi-a spus el odată, adaptând la literatură formula celebră a lui Anton Ego, criticul gastronomic al filmului *Ratatouille*.

— Lăsând gluma la o parte, ce cauți aici, artistule?

Mimând detașarea, jurnalistul adulmeca terenul, lansa săgeți și avea să scoată untul din mine, eram sigur. Cunoștea frânturi din trecutul meu. Cine știe, poate chiar îmi simțea nervozitatea care mă

încerca în timp ce frământam în buzunar ochelarii gemeni cu cei ai Vincăi și amenințarea care îmi fusese adresată acum un sfert de ceas.

— Nu strică niciodată să te întorci la rădăcini, nu? Pe măsură ce îmbătrânești…

— Lasă gargara, mi-a retezat-o el rânjind. Genul ăsta de reuniune a foștilor colegi este exact ceea ce urăști tu mai mult, Thomas. Uită-te la tine, cu cămașa ta Charvet și ceasul Patek Philippe. Să nu-mi spui că ai venit cu avionul de la New York ca să cânți genericul din *Goldorak*, înfulecând Malabar cu tipi pe care-i disprețuiești.

— Aici te înșeli. Eu nu disprețuiesc pe nimeni.

Acesta era adevărul.

Jurnalistul mă cântări sceptic. Privirea lui se schimbase imperceptibil. Ochii îi străluceau, ca și cum ar fi prins peștele cel mare.

— M-am prins, a zis și-a clătinat din cap. Ai venit pentru că ai citit articolul meu.

Vorbele lui mi-au tăiat răsuflarea, ca și cum mi-ar fi tras o directă în stomac. Cum ar fi putut ști?

— Despre ce vorbești, Stéphane?

— N-o fă pe nevinovatul.

Am mimat un ton zeflemitor:

— Locuiesc în TriBeCa Iar la cafea citesc *New York Times*. Nu fițuica ta locală. La ce articol te referi? La cel care anunța sărbătorirea celor cincizeci de ani?

După strâmbătura lui și sprâncenele încruntate mi-am dat seama că nu vorbim despre același lucru. Dar ușurarea mea a fost de scurtă durată, căci mi-a trântit-o:

— Mă refer la articolul despre Vinca Rockwell.

Am împietrit de uluire.

— Așadar, e adevărat, nu ești la curent! a conchis el.

— La curent cu ce, fir-ar să fie de treabă?

Pianelli clătină din cap și își scoase agenda din tașcă.

— Trebuie să mă duc la muncă, a zis el când am ajuns în piața mare. Am un articol de scris pentru fițuica mea locală.

— Stéphane, stai puțin!

Mulțumit de efect, jurnalistul m-a lăsat baltă, făcându-mi un mic semn cu mâna:

— Vorbim mai târziu.

Inima îmi bătea nebunește. Un lucru era cert: surprizele mele erau abia la început.

3.

Rondul Castanilor vibra în ritmul orchestrei și al discuțiilor în grupuri mici, care zumzăiau din toate părțile. Odinioară, aici erau copaci maiestuoși, decimați demult de un parazit. Piața și-a păstrat numele, numai că acum erau plantați palmieri din Canare, ale căror siluete grațioase aminteau de vacanță și de *farniente*. Sub corturile mari, din pânză de un galben-stins, fusese amenajat un bufet, fuseseră aranjate șiruri de scaune și întinse ghirlande de flori. Pe esplanada plină de lume era un du-te-vino de chelneri cu pălării de paie și bluze marinărești, care se buluceau să aducă băuturi oaspeților.

Am luat o cupă de pe o tavă, mi-am înmuiat buzele și am răsturnat-o aproape imediat într-o glastră cu flori. Direcțiunea nu a găsit ceva mai bun de făcut decât să ofere, pe post de cocteilul casei, o apă de cocos scârboasă amestecată cu *ice tea* cu ghimbir. M-am apropiat de bufet. Și aici se optase în mod vizibil pentru o versiune *light* de petrecere. Să juri că ești în California sau în anumite locuri din Brooklyn, unde începuse să se impună domnia stilului *healthy*. Uitate erau bunătățile locului, carnea prăjită cu dovlecei și plăcinta

cu pateu. Nu aveau decât niște legume amărâte tăiate fâșii, corăbioare cu frișcă degresată și pâine prăjită fără gluten cu o urmă de brânză.

M-am depărtat de tratații și m-am dus să mă așez în capul treptelor largi din beton cerat care înconjurau o parte a pieței, ca un fel de auditorium. Mi-am dat jos ochelarii de soare și, la adăpostul postului meu de observație, mi-am cercetat curios foștii colegi. Se felicitau, se băteau pe spate, își arătau unii altora cele mai frumoase fotografii cu pruncii sau adolescenții lor, făceau schimb de adrese de e-mail, de numere de mobil, se adăugau unii pe alții la listele de „prieteni" de pe rețelele sociale. Pianelli nu greșise: eram întru totul pe dinafară. Nici măcar să mă prefac nu eram în stare. Mai întâi, pentru că nu mă încerca nicio nostalgie a anilor de liceu. Apoi, pentru că eram în mod fundamental un singuratic, mereu cu o carte în buzunar, fără cont de Facebook, o mutră acră nu foarte adaptată așteptărilor unei epoci adepte a butonului *Like*. Și, în sfârșit, pentru că trecerea timpului nu m-a înspăimântat niciodată. Nu am tresărit nici când am împlinit patruzeci de ani, nici când mi-au înflorit la tâmple primele fire argintii. Sincer să fiu, eram chiar nerăbdător să îmbătrânesc, pentru că asta însemna să mă distanțez tot mai mult de un trecut care, departe de a fi fost un paradis pierdut, îmi apărea drept epicentrul unei drame de care am fugit toată viața.

4.

Prima constatare care mi s-a impus, scrutând foștii elevi: majoritatea celor prezenți aici se mișcau în cercuri sus-puse, unde lumea își supraveghea cu grijă greutatea. Calvița, din contra, era flagelul numărul unu al bărbaților. *Nu-i așa*, *Nicolas Dubois*? Ăsta și-a ratat implanturile. Alexandre Musca încerca să-și ascundă alopecia

sub o șuviță lungă, adusă peste creștet. Cât despre Romain Roussel, el a ales pur și simplu să se radă în cap.

Eram plăcut surprins de memoria mea: puteam pune un nume pe aproape toate chipurile oaspeților din generația mea. Era amuzant de privit de la distanță. Pe alocuri chiar fascinant, căci pentru unii evenimentul părea a avea savoarea unei răzbunări asupra trecutului. Manon Agostini, de pildă. Liceana ștearsă și timidă devenise o femeie frumoasă, care inspira siguranță. Christophe Mirkovic suferise aceeași metamorfoză. Cel care astăzi ar fi fost numit *nerd*[11], dar pe vremea aceea nu se folosea încă epitetul, nu mai avea nimic din îndureratul acneic și lunatic pe care mi-l aminteam; m-am bucurat pentru el. Își etala reușita în stil american, fără complexe, lăuda calitățile Teslei sale, vorbea în engleză cu iubita lui cu douăzeci de ani mai tânără, care atrăgea multe priviri.

Pe de altă parte, Eric Lafitte se ramolise binișor. Mi-l aminteam ca întruchiparea unui semizeu. Un soi de înger brun: Alain Delon din *Plein soleil*. Astăzi, Regele Eric devenise un omuleț trist și burtos, cu fața șifonată, mai apropiat de Homer Simpson decât de actorul din *Rocco et ses frères*.

Kathy și Hervé Lesage au venit de mână. Au ieșit împreună din primul an de liceu, iar la sfârșitul studiilor s-au căsătorit. Kathy (cum o alinta soțul ei) se numea în realitate Katherine Laneau. Îmi amintesc de picioarele ei superbe – pe care fără doar și poate le avea în continuare, deși dăduse minijupa ecosez pe un costum cu pantalon – și de engleza perfectă, aproape literară, pe care o vorbea la acea vreme. M-am întrebat adesea cum o astfel de fată s-a putut îndrăgosti de unul ca Hervé Lesage. Poreclit Régis – era epoca de aur a *Les Nuls*, *l'émission*[12] și a sloganului lor „Régis e un dobitoc" –, Hervé avea un fizic banal, nu prea mult creier, lansa remarci nepotrivite, punea profilor tot soiul de întrebări pe de lături și, mai

presus de toate, nu părea a realiza că prietena lui avea de o sută de ori mai multă clasă decât va avea el vreodată. Douăzeci și cinci de ani mai târziu, „Régis”, cu moaca lui satisfăcută și cu haina de piele, părea la fel de dobitoc ca întotdeauna. Ca o circumstanță agravantă, venise cu o șapcă PSG[13]. *No comment*.

Dar în materie de vestimentație cupa îi revenea lui Fabrice Fauconnier. Pilot de linie la Air France, „Vulturul” arbora uniforma de comandant de navă. Mă uitam la el cum defila printre coafuri blonde, tocuri înalte și sâni refăcuți. Frumușelul de odinioară nu s-a dat bătut: avea o înfățișare la fel de atletică, dar țeasta argintată, privirea insistentă și vanitatea lui evidentă îi lipeau deja eticheta de „fante bătrân”. Acum câțiva ani mă întâlnisem cu el într-un avion. A crezut că îmi face plăcere invitându-mă în cabină la aterizare, ca și cum aș fi avut cinci ani…

5.

— Măi să fie, l-a luat în vizor pe dragul de „Vultur”!

Fanny Brahimi îmi făcu cu ochiul și mă îmbrățișă cu căldură. Și ea se schimbase. De origine algeriană, era o blondă mignonă, tunsă scurt, cocoțată pe niște tocuri impresionante, cu picioarele evidențiate de un jeans mulat. Cei doi nasturi desfăcuți de la cămașă sugerau linia sânilor, iar trenciul cu cordon îi alungea silueta. Într-o altă viață o cunoscusem ca apostolul *grunge*, târșâindu-și bocancii Dr. Martens din piele neagră uzată, pierdută în niște cămăși diforme de muncitor forestier, cu cardigane peticite și blugi rupți.

Mai descurcăreață decât mine, Fanny reușise să găsească o cupă de șampanie.

— În schimb, nu am izbutit să gust popcornul, mi-a spus așezându-se pe treaptă alături de mine, ca și cum ar fi urmat să asistăm la proiecția unui film.

Pe Fanny o cunoșteam dintotdeauna. Maxime, ea și cu mine am urmat împreună școala primară din cartierul Fontonne, cunoscută și ca „școala veche”, cu clădiri frumoase în stilul celei de-a Treia Republici, spre deosebire de blocurile din prefabricate ale școlii René Cassin pe care municipalitatea din Antibes a deschis-o ulterior. Fanny mi-a fost prietenă apropiată. A fost prima fată cu care am ieșit în liceu, în clasa a IX-a într-o după-amiază de sâmbătă ne-am dus să vedem *Rain Man* la cinematograf și, la întoarcere, în autobuzul care ne ducea în Fontonne, având fiecare în câte o ureche una dintre căștile walkmanului meu, am schimbat câteva sărutări stângace. Patru sau cinci pupături între *Puisque tu pars* și *Pourvu qu'elles soient douces*. Am ieșit împreună până în clasa a XI-a, apoi ne-am îndepărtat, rămânând însă prieteni. Era una dintre fetele acelea coapte și libere care, din clasa a XII-a, începeau să se culce cu unul și cu altul, fără a se atașa de nimeni în mod special. Era o raritate la Saint-Ex și mulți o condamnau. Eu însă am respectat-o întotdeauna, mereu mi s-a părut că întruchipează o anumită formă de libertate. Era prietenă cu Vinca, o elevă sclipitoare și o fată amabilă, trei calități care mi-o făceau foarte dragă. După ce a terminat medicina, a pendulat multă vreme între medicina de război și misiunile umanitare. Am revăzut-o întâmplător acum câțiva ani într-un hotel din Beirut, unde participam la salonul cărții francofone, iar ea mi-a mărturisit că intenționează să se întoarcă în Franța.

— Ai reperat vreun fost prof? m-a întrebat.

Cu un semn din bărbie, am arătat spre domnul N'Dong, domnul Lehmann și doamna Fontana, adică profii de mate, de științe fizice și de științele naturii.

— Un minunat evantai de sadici, zise Fanny, făcându-le o poză.

— Nu pot să te contrazic. Lucrezi în Antibes?

Ea dădu din cap.

— De doi ani muncesc la cardiologie, la spitalul din Fontonne. Am îngrijit-o pe mama ta. Nu ți-a spus?

După tăcerea mea a înțeles că nu eram la curent.

— E sub supraveghere după micul ei infarct, dar se simte bine, m-a asigurat Fanny.

Eram ca picat din nori.

— Eu și cu mama, e… e complicat, am zis eu ca să închid subiectul.

— Așa zic toți băieții, nu? întrebă ea, fără a încerca să afle mai multe.

Apoi a arătat cu degetul către o altă profesoară.

— Uite, asta era cool! exclamă ea.

Mi-au trebuit câteva secunde ca s-o recunosc. Era domnișoara DeVille, o americană care preda literatura engleză la clasa de litere.

— Pe deasupra, arată beton și acum! șopti Fanny. Parcă-i Catherine Zeta-Jones!

Domnișoara DeVille avea în jur de un metru optzeci. Purta tocuri înalte, strânsă într-un pantalon de piele și o vestă fără guler, avea plete lungi și aspre, care îi cădeau pe umeri ca niște bețe. Cu înfățișarea ei zveltă și înaltă, părea mai tânără decât multe dintre fostele ei eleve. Câți ani să fi avut când a venit la Saint-Ex? Douăzeci și cinci? Cel mult treizeci. Cum eu eram la clasa de științe, nu am avut-o niciodată profesoară, dar îmi aminteam că era foarte prețuită de elevii ei, mai ales de câțiva băieți care o venerau.

Câteva minute bune, Fanny și cu mine ne-am cercetat din priviri foștii colegi, depănând amintiri. Ascultând-o, îmi dădeam seama de ce am prețuit-o întotdeauna pe fata asta. Emana ceva pozitiv și plin de viață. Pe deasupra avea și simțul umorului, ceea ce nu era rău deloc. Cu toate astea, viața ei nu a fost întotdeauna ușoară. Mama ei era o blondă frumoasă, cu tenul măsliniu și o privire deopotrivă

blândă și distrugătoare, care lucra ca vânzătoare la un magazin de haine pe Croisette. Când eram la școala primară, și-a părăsit soțul și cei trei copii pentru a pleca cu șeful ei în America de Sud. Înainte de a fi admisă la Saint-Ex, Fanny a trăit aproape zece ani cu tatăl ei, paralizat după un accident de muncă pe un șantier. Împreună cu cei doi frați mai mari – care, la drept vorbind, nu erau niște îngerași –, locuiau într-o HLM[14] dărăpănată. Nu tocmai genul de loc care să apară pe ghidul turistic Juan les Pins al Antibes.

Cardiologa a mai lansat câteva șopârle, facile, dar amuzante („Étienne Labitte are același cap de sulă"), apoi m-a măsurat cu un zâmbet ciudat pe buze.

— Viața a redistribuit câteva roluri, dar tu, tu ești același.

M-a luat în vizorul aparatului ei Leica și m-a tras în poză, continuându-și tirada:

— Premiantul clasei, bine îmbrăcat, sigur pe sine în frumoasa lui haină din flanel și cămașă bleu.

— Venind de la tine, înțeleg că nu e chiar un compliment.

— Te înșeli.

— Parcă fetelor nu le plac decât *bad boys*, nu?

— La șaisprezece ani, da. Nu și la patruzeci!

Am ridicat din umeri, am mijit ochii și mi-am pus mâna streașină, ca să mă apăr de soare.

— Cauți pe cineva?

— Maxime.

— A, viitorul nostru deputat? Am fumat o țigară cu el lângă sala de sport, acolo unde urmează să se țină petrecerea noastră. Nu părea deloc preocupat de campania electorală. Drace, ai văzut ce mutră are Aude Paradis? S-a paradit de tot, săraca! Ești sigur că nu avem pop-corn, Thomas? Aș putea sta aici ceasuri întregi. E aproape la fel de bine ca la *Game of Thrones*.

Dar entuziasmul ei s-a stins rapid când a văzut doi muncitori instalând o mică scenă și un microfon.

— *Sorry*, am să sar peste discursurile oficiale, m-a anunțat ea ridicându-se.

În partea cealaltă a tribunei, Stéphane Pianelli lua notițe, discutând însuflețit cu subprefectul. Când mi-a întâlnit privirea, jurnalistul de la *Nice-Matin* mi-a făcut un semn cu mâna care voia să zică ceva de genu' „*Stai acolo, vin imediat*".

Fanny și-a scuturat blugii de praf în stilul ei special și a aruncat o ultimă săgeată:

— Știi ceva? Cred că ești unul dintre puținii tipi din zonă cu care nu m-am culcat.

Aș fi vrut să îi dau un răspuns spiritual, dar nu mi-a venit nimic potrivit în minte, pentru că vorbele ei nu încercau să fie amuzante. Erau triste și foarte exagerate.

— Pe vremea aia tu erai mort după Vinca, își aminti ea.

— E drept, am recunoscut eu. Eram îndrăgostit de ea. Ca toată lumea de pe aici, nu?

— Da, numai că tu ai idealizat-o mereu.

Am suspinat. După ce Vinca a dispărut și a ieșit la lumină idila ei cu unul dintre profesorii liceului, s-a dezlănțuit un val de zvonuri și bârfe care a transformat-o pe colega noastră într-un soi de Laura Palmer de pe Coasta de Azur. *Twin Peaks* din ținutul lui Pagnol[{15}].

— Fanny, doar n-ai de gând să începi și tu.

— Cum vrei. Cert e că-i mult mai ușor s-o faci pe struțul. *Living is easy with eyes closed*[{16}], vorba cântecului.

Și-a aranjat aparatul de fotografiat în geantă, s-a uitat la ceas, mi-a întins cupa de șampanie pe jumătate plină.

— Sunt în întârziere și n-ar fi trebuit să beau chestia asta. Sunt de gardă după-amiaza asta. Pe curând, Thomas.

6.

Directoarea și-a recitat discursul, un panseu găunos din acelea care par a fi devenit specialitatea multor reprezentanți ai Educației naționale. Această oarecare doamnă Guirard, originară din zona Parisului, nu ocupa postul de prea multă vreme. Nu cunoștea instituția decât din scripte și debita niște banalități de tehnocrată. Ascultând-o, mă întrebam de ce nu vor fi venit părinții mei. Trebuie să fi fost invitați în calitatea lor de foști directori. I-am căutat fără succes în mulțime, iar absența lor mă intriga.

După ce-și termină cupletul despre „valorile universale ale toleranței, egalității de șanse și dialogului între culturi care au însuflețit dintotdeauna instituția noastră", directoarea enumeră „personalitățile eminente" care au frecventat liceul. Mă număram printre ele, alături de mulți alții, iar când numele meu a fost pomenit și aplaudat, câteva priviri s-au întors spre mine. Am zâmbit ușor jenat, apoi am schițat un „mulțumesc" vag din cap.

— Gata, asta-i, te-ai ars, artistule, mă preveni Stéphane Pianelli așezându-se alături de mine. În câteva minute o să se îngrămădească în jurul tău să-ți ceară dedicații pe cărți. O să te întrebe dacă potaia lui Michel Drucker[17] latră între două filmări și dacă Anne-Sophie Lapix e la fel de simpatică după ce se sting camerele.

M-am ferit să-l stârnesc și mai mult pe Pianelli, dar el își continuă nestingherit monologul:

— O să te întrebe de ce ți-ai omorât eroul la sfârșitul lui *Quelques jours avec toi*. Și de unde-ți iei inspirația și…

— Mai slăbește-mă, Stéphane. Ce voiai să-mi spui? Ce-i cu povestea asta cu articolul?

— Nu erai pe Coasta de Azur luna trecută?

— Nu, azi-dimineață am ajuns.

— OK. Ai auzit vreodată de „cavalerii din mai"?

— Nu, dar bănuiesc că nu îi poți vedea alergând pe hipodromul Cagnes-sur-Mer.

— Foarte amuzant. De fapt, este vorba despre un fenomen de răcire care se produce uneori în mijlocul primăverii și care provoacă înghețuri tardive…

Fără a se opri din vorbă, scoase o țigară electronică din buzunarul hainei.

— Primăvara asta, vremea a fost groaznică pe Coastă. La început a fost foarte frig, apoi am avut parte de ploi torențiale zile la rând.

I-am retezat-o:

— Treci la subiect, Stéphane. Doar n-ai de gând să-mi povestești buletinul meteo al ultimelor săptămâni!

Jurnalistul făcu un semn din bărbie înspre clădirile colorate de internat din depărtare, care scânteiau în mii de culori sub razele soarelui.

— Au fost inundații în pivnițele mai multor dormitoare.

— Asta nu-i o noutate. Ai văzut înclinația terenului. Și pe vremea noastră se întâmpla o dată la doi ani.

— E drept, numai că în weekendul de 8 aprilie apa a ajuns până în holul de la intrare. Iar conducerea a trebuit să ceară lucrări în regim de urgență și să pună să fie golite complet subsolurile.

Pianelli a tras de câteva ori din „țigara” lui și a suflat un fel de vapori care miroseau a verbină și grepfrut. Comparativ cu trabucurile lui Che Guevara, imaginea revoluționarului care-și vapa tizana avea ceva ridicol în ea.

— Instituția a dorit să se debaraseze mai ales de zecile de vestiare metalice ruginite care au fost îngrămădite în pivnițe de la jumătatea anilor 1990. A fost angajată o firmă specializată în fier vechi ca să transporte încărcătura, dar înainte ca aceasta să își înceapă lucrarea,

câțiva elevi s-au distrat deschizând dulapurile. Și n-ai să ghicești niciodată peste ce au dat.

— Luminează-mă.

Jurnalistul își cântări îndelung efectul.

— Peste o geantă de sport din piele care conținea o sută de mii de franci în bancnote de o sută și două sute de franci! O mică avere care a zăcut aici mai bine de douăzeci de ani…

— Și au venit polițiștii la Saint-Ex?

Îmi imaginam jandarmii debarcând în liceu și toată agitația pe care trebuie s-o fi provocat toată povestea asta.

— Poți fi sigur! Și, așa cum am relatat și în articol, erau chiar foarte entuziasmați. O poveste veche, o grămadă de gologani, un liceu prestigios: nu au avut nevoie de prea multe imbolduri ca să treacă totul prin ciur și prin dârmon.

— Și cu ce rezultat?

— Informația nu e încă oficială, dar știu că pe geantă au fost găsite două amprente digitale perfect identificabile.

— Și?

— Și una dintre ele era înregistrată.

Mi-am ținut răsuflarea cât Pianelli pregătea următoarea bombă. După licărirea din ochii lui, am înțeles că asta avea să doară rău.

— Era amprenta Vincăi Rockwell.

Am clipit de câteva ori, încercând să procesez informația. Încercam să îmi dau seama ce însemna asta, dar creierul meu se învârtea în gol.

— Și tu la ce concluzie ai ajuns, Stéphane?

— La ce concluzie am ajuns eu? Păi, că am avut dreptate de la început! se aprinse jurnalistul.

Alături de politică, afacerea Vinca Rockwell era cealaltă mare marotă a lui Pianelli. Cu cincisprezece ani în urmă scrisese chiar și o

carte cu titlu schubertian pe subiectul ăsta: *Copila și moartea*. O investigație serioasă și exhaustivă, dar care nu aducea nicio dezvăluire zdrobitoare despre dispariția Vincăi și a iubitului ei.

— Dacă Vinca ar fi plecat cu Alexis Clément, reluă el, ar fi luat banii ăștia cu ea! Sau măcar s-ar fi întors să îi caute!

Raționamentul lui mi se păru subțire.

— Dar nu există nimic care să ne spună cu certitudine că erau banii *ei*, i-am replicat. Faptul că amprentele ei erau pe geantă nu înseamnă în mod necesar că banii îi aparțineau.

El încuviință, dar contraatacă imediat:

— Recunoaște totuși că e ciudat. De unde venea bănetul ăsta? O sută de mii de franci! La vremea aceea era o sumă enormă.

Nu am înțeles niciodată prea bine care era teza lui exactă despre afacerea Rockwell, dar era clar că pentru el versiunea fugii nu se susținea. În lipsa unor dovezi solide, Pianelli credea cu tărie că Vinca nu a dat niciun semn de viață pentru că era de mult moartă. Și probabil cel care a ucis-o era Alexis Clément.

— Și ce implică asta din punct de vedere judiciar?

— Habar n-am, răspunse el puțin iritat.

— Ancheta dispariției Vincăi a fost clasată de ani de zile. Ceea ce se va găsi acum va fi prescris, nu?

Își frecă îngândurat barba cu dosul palmei.

— Nu s-a spus nimic. Există o întreagă jurisprudență complexă în chestiunea asta. Astăzi, în unele cazuri, ridicarea prescrierii nu mai depinde de comiterea actului, ci de eventuala descoperire a unui cadavru.

Când mă privi drept în ochi, am ales să îi susțin privirea. Pianelli era un vânător bătrân de bombe de presă, dar eu m-am întrebat întotdeauna de unde venea obsesia lui pentru povestea asta veche.

Din câte îmi aminteam, nu a fost niciodată un apropiat al Vincăi. Nu se frecventau și în niciun caz nu fusese o atracție între ei.

Vinca era fiica lui Pauline Lambert, o actriță născută în Antibes. O roșcată frumoasă, cu păr scurt, care în anii 1970 a avut roluri de mâna a doua în filmele lui Yves Boisset și Henri Verneuil. Punctul culminant al filmografiei ei: o scenă de douăzeci de secunde cu sânii goi în compania lui Jean Paul Belmondo în *La Scoumoune*. În 1973, în clubul de noapte din Juan les Pins, Pauline l-a cunoscut pe Mark Rockwell, pilot american de curse care a concurat pentru o scurtă perioadă în F1 pentru Lotus și a parcurs de mai multe ori circuitul de 800 de kilometri de la Indianapolis. Dar, înainte de toate, Rockwell era mezinul unei familii influente din Massachusetts, principala acționară a unui lanț de supermarketuri foarte prezente în nord-est. Cum era conștientă de impasul în care intrase cariera ei, Pauline și-a urmat iubitul în Statele Unite, unde s-au și căsătorit. Vinca, singura lor fiică, s-a născut la Boston, unde și-a petrecut primii cincisprezece ani, înainte de a veni la internat, la Saint-Ex, după pierderea tragică a părinților. Cuplul Rockwell a făcut parte dintre pasagerii uciși într-o catastrofă aeriană în vara lui 1989. La decolarea de pe aeroportul Hawaii, avionul lor a suferit o decompresie urmată de explozie. Drama a marcat mulți oameni, căci din cauza deschiderii accidentale a calei, cele șase șiruri de scaune de la clasa business au fost făcute bucăți și aruncate afară din avion. Accidentul a făcut douăsprezece victime și, măcar o dată, cei afectați au fost bogătașii. O anecdotă care trebuie să fi fost pe placul lui Pianelli.

Prin originile familiale și prin comportamentul ei, Vinca întruchipa, *aparent*, tot ceea ce Pianelli detesta mai mult: o fată cu tătic în marea burghezie americană, o moștenitoare elitistă și cerebrală, pasionată de filosofia greacă, de filmele lui Tarkovski și de poezia lui Lautréamont. O fată puțin cam îngâmfată, de o frumusețe

ireală, care nu trăia în această lume, ci în lumea ei. În sfârșit, o fată care, fără a-și da foarte bine seama, era ușor disprețuitoare față de pușții de seama ei.

— Ce naiba, chiar nu-ți pasă deloc? mă apostrofă el pe neașteptate.

Am suspinat, am ridicat din umeri și am mimat detașarea.

— Am lăsat demult în urmă toate astea, Stéphane.

— Le-ai lăsat în urmă? Totuși, Vinca a fost prietena ta. Erai topit după ea și…

— Aveam optsprezece ani, eram un pușțan. Am întors de mult pagina.

— Îți bați joc de mine, artistule. Nu ai întors nimic. Am citit și eu romanele tale. Vinca e prezentă peste tot. O poți regăsi în toate eroinele tale!

Începea să mă agaseze.

— Psihologie de doi bani. Demnă de horoscopul din fițuica ta!

Acum, că tonul discuției urcase, Stéphane Pianelli era ca electrizat. În ochi i se citea exaltarea. Vinca îl înnebunise, așa cum, fără doar și poate, îi înnebunise pe mulți alții înaintea lui, deși din motive diferite.

— Poți să spui ce vrei, Thomas. Dar eu am de gând să reiau ancheta, de data asta cât se poate de serios.

— Vezi că ți-ai mai rupt o dată colții acum cincisprezece ani, i-am amintit eu.

— Descoperirea banilor ăstora schimbă totul. Ce se ascunde în spatele acestei sume uriașe în bani lichizi? Eu, unul, nu văd decât trei posibilități: trafic de droguri, corupție sau un megașantaj.

M-am frecat la ochi.

— Ești pe punctul de a însăila un adevărat scenariu de film, Pianelli.

— Așadar, pentru tine nu există nicio afacere Rockwell?

— Să spunem că se rezumă la povestea banală a unei puștoaice care a șters-o cu tipul pe care-l iubea.

Jurnalistul se strâmbă.

— Nici măcar tu nu crezi nici măcar o secundă în ipoteza asta, artistule. Ține minte ce-ți spun: dispariția Vincăi e ca un ghem de lână. Într-o bună zi, cineva va izbuti să prindă firul și tot ghemul se va desfășura.

— Și ce se va descoperi?

— Ceva mai mare decât tot ceea ce ne-am putea imagina acum.

M-am ridicat ca să pun capăt discuției.

— Tu ar fi trebuit să scrii romane. Te-aș putea ajuta să găsești un editor.

M-am uitat la ceas. Trebuia să-l găsesc urgent pe Maxime. Jurnalistul, care se calmase brusc, se ridică și el și-mi trase o palmă amicală pe umăr.

— Pe curând, artistule. Sunt sigur că ne vom revedea.

Avea tonul pe care l-ar fi folosit un polițist, iar asta mă făcu să ridic garda. M-am încheiat la haină și am coborât o treaptă. Am ezitat câteva secunde și m-am întors. Până acum nu făcusem nicio greșeală. Și în niciun caz nu trebuia să-i ofer grăunțe de măcinat la moara lui, dar o întrebare îmi stătea pe buze. Am încercat să o pun cât mai detașat cu putință.

— Ziceai că banii au fost găsiți într-un vestiar vechi?

— Mda.

— Care, mai precis?

— Un vestiar vopsit în galben-auriu. Culoarea casei Henri Matisse.

— Nu-i clădirea în care stătea Vinca, am strigat eu cu un aer triumfător. Camera ei de internat era în pavilionul albastru: casa

Nicolas de Staël.

Pianelli încuviință:

— Ai dreptate, am verificat deja. Ia te uită, ai o memorie foarte bună pentru unu' care a întors pagina.

Mă provocă din nou cu ochii lui scânteietori, ca și cum m-ar fi prins în cursă, dar i-am susținut privirea, ba chiar am avansat un alt pion:

— Și nu era niciun nume scris pe dulap?

El clătină din cap.

— După atâția ani, dă-ți și tu seama că trebuie să se fi șters totul.

— Dar nu există arhive cu repartizarea vestiarelor?

— Pe vremea aia nimeni nu-și bătea capul cu așa ceva. La începutul anului elevii își luau ce dulap voiau: primul venit, primul servit.

— Dar acum, în cazul nostru anume, care era dulapul?

— De ce vrei să știi asta?

— De curiozitate. Știi tu, chestia aia de care jurnaliștii nu duc deloc lipsă.

— Am publicat fotografia în articolul meu. Nu o am la mine, dar era compartimentul A1. Primul din stânga sus. Înseamnă ceva pentru tine?

— Nimic, absolut nimic. *So long!*[{18}], Stéphane.

M-am răsucit pe călcâie și am grăbit pasul, ca să apuc să părăsesc locul înainte de sfârșitul discursului.

Pe scenă, directoarea își încheia alocuțiunea evocând apropiata dărâmare a fostei săli de sport și punerea primei pietre a „celui mai ambițios șantier din câte a cunoscut instituția noastră". Le mulțumea generoșilor donatori grație cărora acest proiect, care trena de mai bine de treizeci de ani, va vedea în curând lumina zilei: „Ridicarea unei clădiri rezervate claselor pregătitoare, crearea unei grădini

peisagistice și construirea unui nou centru sportiv dotat cu piscină olimpică”.

Dacă mai aveam îndoieli legate de ceea ce mă aștepta, acum fuseseră risipite întru totul. Îl mințisem pe Pianelli. Știam foarte bine cui aparținuse cândva dulapul în care se găsiseră banii.

Fusese al meu.

3. Ce am făcut

Cel mai adesea, oamenii au
cea mai mare nevoie de un avocat
atunci când încep să spună adevărul.
P.D. JAMES

1.

Sala de sport era un paralelipiped din beton construit pe un platou ascuns la marginea pădurii de pini. Se ajungea la ea pe o rampă abruptă străjuită de stânci mari, calcaroase, albe ca fildeșul, care reflectau lumina orbitoare a soarelui. Ajungând în parcare, am zărit o benă și un buldozer parcate lângă o construcție modulară și îngrijorarea mea a crescut și mai mult. Algeco[19] dispunea de o întreagă baterie de utilaje: picamăre, betoniere, excavatoare, cabluri de tractare și lopeți. Directoarea nu mințise: bătrâna sală de sport își trăia ultimele ceasuri. Începutul lucrărilor era iminent și, odată cu el, începutul căderii noastre.

Am ocolit sala, căutându-l pe Maxime. Deși nu mai ținusem legătura cu el, îi urmărisem de la distanță parcursul cu o adevărată fascinație și cu un fel de mândrie. Afacerea Vinca Rockwell avusese, asupra traiectoriei prietenului meu, un efect opus celui pe care îl exercitase asupra propriului meu drum. Dacă pe mine acele evenimente mă dărâmaseră și-mi retezaseră elanul, pe Maxime îl descătușaseră, eliberându-l din carapacea lui și redându-i libertatea de a-și scrie propria-i poveste.

După *ceea ce am făcut*, nu am mai fost niciodată același. Am trăit într-o teroare și într-o dezordine mentală care m-au făcut să ratez lamentabil anul de matematici superioare. În vara lui 1993 am plecat

de pe Coasta de Azur la Paris și, spre disperarea părinților mei, m-am reorientat spre o școală de comerț de mâna a doua. Odată ajuns în capitală, am vegetat vreme de patru ani. Chiuleam la un curs din două și îmi pierdeam restul zilelor prin cafenelele, librăriile și cinematografele din jurul Saint-Germain-des-Près.

În anul patru, școala ne obliga să plecăm șase luni în străinătate. În vreme ce majoritatea colegilor mei și-au găsit locuri de stagiari în firme de renume, eu m-am mulțumit cu o poziție mai modestă: m-am angajat ca asistent al lui Evelyn Warren, o intelectuală feministă newyorkeză. La vremea aceea, Warren, cu toate că avea optzeci de ani, continua să susțină conferințe la universități din toate colțurile Statelor Unite. Era o personalitate sclipitoare, dar și o femeie tiranică și capricioasă, care se certa cu toată lumea. Pe mine însă mă îndrăgea, numai Dumnezeu știe de ce. Poate pentru că eram destul de insensibil la toanele ei și nu reușea să mă impresioneze. Fără a se considera un substitut de bunică, mi-a propus să rămân în serviciul ei și după încheierea studiilor și m-a ajutat să obțin cartea verde. Astfel, am rămas asistentul ei până s-a stins din viață și am locuit într-o aripă a apartamentului ei din Upper East Side.

În timpul liber – și aveam destul – făceam singurul lucru care mă liniștea cu adevărat: scriam povești. Cum nu eram în stare să îmi controlez viața, îmi inventam lumi luminoase, lipsite de angoasele care mă măcinau. Baghetele magice există. Pentru mine, ele căpătau forma unui Bic Cristal. Pentru un franc și jumătate, capeți acces imediat la un instrument capabil să transfigureze realitatea, să o repare, adică să o nege.

În 2000 mi-a apărut primul roman care, grație promovării din gură-n gură, a intrat în clasamentul celor mai bune vânzări. De atunci am scris o duzină de cărți. Scrisul și promovarea îmi ocupau tot timpul. Succesul meu era real, dar în ochii familiei mele scrierea

de ficțiune nu făcea parte din rândul profesiilor *serioase*. „Și când mă gândesc că speram ca într-o bună zi să ajungi inginer”, s-a scăpat odată tata cu delicatețea lui obișnuită. Încetul cu încetul, vizitele mele în Franța s-au rărit și acum se rezumau la o săptămână de turneu de promovare și semnat autografe. Aveam o soră și un frate mai mari pe care nu-i vedeam aproape niciodată. Marie a făcut Facultatea de Mine și acum ocupa un post important în Direcția națională de statistici de la Comerț Exterior. Nu știam exact în ce consta munca ei, dar îmi puteam închipui că nu era ceva foarte *fun*. Cât despre Jérôme, el era adevăratul erou al familiei: chirurg pediatru, muncea în Haiti de la cutremurul din 2010, unde coordona acțiunile Medici fără Frontiere.

2.

Și apoi era Maxime.

Fostul meu cel mai bun prieten pe care nu l-am înlocuit niciodată. Fratele meu de cruce. Familia tatălui său și familia mamei mele erau originare din același sătuc italian, Montaldicio, din Piemont. Înainte ca ai mei să capete o locuință de serviciu, am fost vecini în Antibes, pe Chemin de la Suquette. Casele noastre, construite una lângă alta, aveau o vedere panoramică asupra unei porțiuni de Mediterană. Peluzele noastre nu erau despărțite decât de un zid scund din pietre și adăposteau meciurile noastre de fotbal și numeroasele *barbecue parties* organizate de cei mari.

Spre deosebire de mine, la liceu Maxime nu era un elev bun. Nici nătărău nu era, ci doar puțin cam imatur, mai preocupat de sport și de filme decât de subtilitățile lui *Manon Lescaut*[20] și ale *L'Education sentimentale*[21]. Vara muncea pe plajă la Cap d'Antibes, la Graillon. Îmi aminteam de ținuta lui fermecătoare: tors sculptural, plete de

surfer, pantaloni Rip Curl, espadrile Vans. Avea candoarea vag visătoare și strălucirea bălaie a adolescenților lui Gus Van Sant[{22}].

Maxime era singurul copil al lui Francis Biancardini, un antreprenor în construcții renumit în ținut, care și-a construit un imperiu local într-o epocă în care atribuirea lucrărilor publice era mai flexibilă decât astăzi. Cum îl cunoșteam foarte bine, știam că Francis era o ființă complexă, secretoasă și ambiguă. Dar lumea îl vedea ca pe un mitocan, cu mâinile lui mari, de zidar, cu numeroasele kilograme în plus, cu îmbrăcămintea lui de prost-gust și glumele de bistrou care reluau adesea retorica extremei-dreapta. Nu-i trebuia prea mult ca să se dezlănțuie. Toți responsabilii pentru decadența țării se aliniau în vizorul lui: „arabii, socialiștii, muierile, poponarii". Masculul alb dominant, versiunea bivol, care nu a înțeles că lumea lui se năruise deja.

Multă vreme, Maxime, copleșit de un tată de care se rușina cel puțin la fel de mult pe cât îl admira, și-a găsit cu greu locul. Doar după dramă a reușit să iasă de sub puterea lui. Metamorfoza a durat douăzeci de ani și s-a realizat în mai multe etape. Odinioară elev mediocru, Maxime s-a pus cu burta pe carte și a obținut o diplomă de inginer în construcții și lucrări publice. Apoi a preluat firma de construcții a tatălui său, transformând-o în lider local în domeniul construcțiilor ecologice. Apoi a inițiat Platforma 77, cel mai mare incubator de start-up din sudul Franței. În paralel, Maxime și-a asumat homosexualitatea. În vara lui 2013, la câteva săptămâni de la promulgarea legii dreptului la căsătorie al homosexualilor, și-a unit destinul la primăria din Antibes cu partenerul lui, Olivier Mons – tot un fost Saint-Ex – care coordona mediateca orașului. Astăzi, cuplul avea două fetițe, născute de o mamă purtătoare din Statele Unite.

Am adunat toate aceste informații de pe site-urile *Nice-Matin* și *Challenges*, precum și din revista *Monde*, dintr-un articol consacrat

„generației Macron”. Până atunci simplu consilier municipal, Maxime a aderat încă de la începuturi la mișcarea En Marche! partidul viitorului președinte al republicii, fiind printre primii susținători locali ai acestuia în timpul campaniei. În prezent, candida sub sigla acestui partid pentru fotoliul de deputat în circumscripția șapte din Alpii Maritimi. Populația, în mod tradițional aliniată la dreapta, alegea de mai bine de douăzeci de ani, încă din primul tur, un republican moderat și umanist, care își făcea bine treaba. Mai erau doar trei luni până la alegeri și nimeni nu și-ar fi închipuit că circumscripția și-ar putea schimba culoarea politică, dar în această primăvară a lui 2017 țara era străbătută de un flux de energie înnoitoare. Valul Macron amenința să mărture totul din calea lui. Alegerile vor fi, fără doar și poate, foarte strânse, dar în acest moment Maxime părea a avea toate șansele în fața deputatului care își încheia mandatul.

3.

Când l-am zărit pe Maxime, se afla în fața intrării sălii de sport, în plină conversație cu surorile Dupré. Am cercetat de departe silueta înveșmântată în pantaloni de pânză, cămașă albă și haină de lână. Avea fața bronzată, ușor ridată, privirea limpede și părul tot decolorat de soare. Léopoldine (domnișoara Batic) și Jessica (Frumușica) îi sorbeau cuvintele de parcă le-ar fi declamat monologul lui Roderigo[{23}], cu toate că el nu încerca decât să le convingă că apropiata scădere a CSG[{24}] va antrena o creștere a puterii de cumpărare a tuturor salariaților.

— Ia uitați cine e aici! exclamă Jessica, văzându-mă.

Am pupat gemenele – care mi-au explicat că răspundeau de organizarea seratei dansante chiar în acest loc – și l-am îmbrățișat pe Maxime. Poate mintea îmi juca feste, dar mi s-a părut că emana

același miros de nucă de cocos al cerii cu care se dădea pe păr în anii liceului.

A trebuit să îndurăm conversația surorilor încă vreo cinci minute bune. La un moment dat, Léopoldine tot repeta cât de mult i-au plăcut romanele mele, „mai ales *La Trilogie du mal*".

— Și mie îmi place povestea asta, am zis, chiar dacă nu eu am scris-o. Dar am să transmit aprecierile dumneavoastră amicului Chattam.

Deși am rostit-o pe un ton glumeț, remarca mea a îngrozit-o pe Léopoldine. A tăcut puțin, apoi și-a amintit că e în întârziere cu agățarea ghirlandelor luminoase și a tras-o pe sora ei spre un soi de debara, unde fuseseră depozitate decorațiunile pentru petrecere.

În sfârșit eram singur cu Maxime. Eliberat de privirea gemenelor, chipul lui s-a descompus înainte de a apuca eu să-l întreb cum îi merge.

— Sunt dărâmat.

Îngrijorarea lui a sporit când i-am arătat ochelarii și mesajul pe care l-am găsit la Dino când m-am întors de la toaletă: *Răzbunare*.

— Și eu am primit alaltăieri, la birou, unul identic, mi-a mărturisit el, masându-și tâmplele. Ar fi trebuit să îți spun la telefon. Iartă-mă, m-am gândit că asta te-ar fi descurajat să vii încoace.

— Ai idee cine ne-ar fi putut trimite toate astea?

— Nici cea mai mică idee, dar, chiar dacă am ști, tot nu ar schimba mare lucru.

A făcut un semn din cap spre buldozer și baraca în care erau depozitate utilajele.

— Lucrările încep luni. Suntem terminați, orice am face.

Și-a scos telefonul și mi-a arătat poze cu fetele lui: Louise, patru ani, și sora ei, Emma, de doi ani. L-am felicitat, în ciuda circumstanțelor. Maxime a reușit acolo unde eu am dat greș: și-a

întemeiat o familie, și-a croit o cale încărcată de sens și a știut să se facă util colectivității.

— Și acum am să pierd totul, înțelegi!? a exclamat el înnebunit.

— Stai puțin, hai să nu jelim înainte de a ne durea, am zis eu, fără a reuși să-l liniștesc.

Am ezitat puțin, apoi am adăugat:

— Ai fost acolo?

— Nu, a răspuns el, clătinând din cap. Te-am așteptat.

4.

Am intrat amândoi în sala de sport.

Sala era pe cât de mare mi-o aminteam. Peste două mii de metri pătrați împărțiți în două părți distincte: o sală multifuncțională, cu un zid de escaladă, și un teren de baschet înconjurat de tribune. În vederea așteptatei petreceri – oribilul „bal al foștilor" despre care vorbea articolul –, saltelele, covoarele de gimnastică, porțile și plasele fuseseră înlăturate și îngrămădite unele peste altele pentru a face loc unui ring de dans și unei estrade pe care va cânta o formație. Mesele de ping-pong erau acoperite cu șervețele de hârtie, iar tabloul era completat de ghirlande și decorațiuni artizanale. Înaintând în sala principală, îmbrăcată într-un fel de sol sintetic, n-am putut să nu mă gândesc că în seara asta zecile de cupluri vor dansa în apropierea unui cadavru, în timp ce formația va interpreta hiturile celor de la Red Hot Chili Peppers și INXS.

Maxime m-a însoțit până la peretele care despărțea sala polivalentă de terenul de baschet și tribunele lui. La tâmple îi apăruseră broboane de sudoare, iar la subraț, două pete întunecate îi amenințau haina de lână. Ultimii lui pași au fost șovăielnici, apoi a rămas pur și simplu stană de piatră, ca și cum nu s-ar mai fi putut urni. Ca și cum construcția din beton l-ar fi respins asemenea polului

identic al unui magnet. Am pus mâna pe zid, încercând să îmi țin emoțiile la distanță. Nu era un simplu perete despărțitor. Era un zid gros de aproape un metru, în întregime din piatră, care traversa sala de sport pe toată lățimea ei, adică în jur de douăzeci de metri. În capul meu au început să explodeze din nou flash-uri care m-au destabilizat: fotografii ale generațiilor de adolescenți care, vreme de douăzeci și cinci de ani, au venit să se antreneze și să transpire în această sală, fără să știe că în perete era zidit un cadavru.

— Consilier municipal fiind, am putut discuta cu antreprenorul care va demola sala de gimnastică, mi-a zis Maxime.

— Concret, cum se va proceda?

— De luni, se vor pune în mișcare buldozerele și excavatoarele. Tipii sunt profesioniști. Au personal pregătit și utilaje performante. Nu le va trebui mai mult de o săptămână ca să radă clădirea de pe fața pământului.

— Așadar, teoretic, poimâine ar putea descoperi cadavrul.

— Mda, a răspuns el în șoaptă, făcându-mi semn cu mâna să vorbesc mai încet.

— Nu există vreo posibilitate ca să-l rateze?

— Glumești? Absolut niciuna, suspină el.

S-a frecat la ochi.

— Cadavrul era învelit într-o folie dublă de șantier. Chiar și după douăzeci și cinci de ani vor găsi cea mai mare parte a osemintelor. Lucrările vor fi oprite imediat și se vor organiza căutări pentru a se găsi și alte indicii.

— Cât timp durează până identifică cadavrul cu certitudine?

Maxime ridică din umeri.

— Nu sunt polițist, dar cu testele ADN și amprentele dentare, aș zice că o săptămână. Problema e că între timp vor fi găsit deja cuțitul meu și bara ta de fier! Și alte obiecte, mai mult ca sigur. Am făcut

totul în mare grabă, la naiba! Cu mijloacele moderne de investigație, vor găsi rapid urme ale ADN-ului nostru, poate chiar și amprente. Și, chiar dacă nu sunt înregistrate, vor ajunge sigur la mine din cauza numelui gravat pe mânerul armei…

— Un dar de la tatăl tău… mi-am amintit eu.

— Da, un cuțit elvețian de armată.

Maxime se ciupea nervos de gât.

— Trebuie să le-o iau înainte! se lamentă el. În după-amiaza asta voi anunța că renunț la candidatură. Mișcarea are nevoie de timp ca să pregătească un alt candidat. Nu vreau să fiu primul scandal din epoca Macron.

Am încercat să îl calmez:

— Mai așteaptă puțin. Nu spun că o să aranjăm totul într-un weekend, dar trebuie să încercăm să înțelegem ce ni se întâmplă.

— Ce ni se întâmplă?! La dracu', am omorât pe cineva! Am omorât pe cineva și i-am zidit trupul în nenorocita asta de sală de sport.

4. Poarta nefericirii

Și-atunci am mai tras de patru ori
asupra unui trup inert […].
Au fost ca patru bătăi scurte la ușa nenorocirii.
Albert CAMUS[25]

1.

Cu douăzeci și cinci de ani în urmă
Sâmbătă, 19 decembrie 1992

Ningea întruna încă de dimineață. Intemperii pe cât de neobișnuite, pe atât de neprevăzute, care, mai ales în această perioadă a vacanței de Crăciun, creau confuzie. „O imensă tevatură", cum se zicea pe aici. În general, era suficient un strat alb de doi centimetri ca să paralizeze orice activitate pe Coasta de Azur. Dar de data asta nu erau câțiva fulgi, era ditamai viscolul. Cum nu se mai văzuse din ianuarie 1985 și februarie 1986. Se anunța strat de cincisprezece centimetri de zăpadă la Ajaccio, zece centimetri la Antibes și opt centimetri la Nisa. Abia dacă decola câte un avion din când în când, majoritatea trenurilor erau anulate și șoselele erau aproape impracticabile. Fără a mai aminti despre penele de curent intempestive care dădeau peste cap viața locală.

De la fereastra dormitorului meu vedeam campusul înghețat de frig. Era un peisaj suprarealist. Zăpada șterse orice urmă de vegetație, înlocuind-o cu o uriașă întindere albă. Măslinii și citricii se îndoiau sub greutatea omătului. Cât despre pini, aceștia păreau transplantați din decorurile de vată ale contelui Andersen.

Din fericire, majoritatea internilor părăsiseră liceul în ajun. Tradițional, vacanța de Crăciun era singura perioadă din an când Saint-Ex era pustiu. În incinta campusului nu rămâneau decât câțiva interni care cereau derogare pentru a ocupa dormitoarele pe durata vacanței. Era vorba despre elevi de la clasele pregătitoare, pe care-i așteptau concursuri foarte dure, precum și trei, patru profesori rezidenți care, din cauza viscolului, rataseră avionul sau trenul de dimineață.

Stăteam la biroul meu de mai bine de o jumătate de oră cu o privire stinsă, fixând cu disperare enunțul unei probleme de algebră.

Exercițiul 1

Fie a și b două numere reale în care 0<a<b. Se știe că u_o=a și v_o=b și apoi, pentru orice număr natural n,

$$u_{n+1} = \frac{u_n + v_n}{2} \quad \text{și} \quad v_{n+1} = \sqrt{u_{n+1} v_n}\,.$$

Demonstrați că șirurile (u_n) și (v_n) sunt adiacente și limita lor comună este egală cu

$$\frac{b \sin\left(\text{Arccos}\left(\frac{a}{b}\right)\right)}{\text{Arccos}\left(\frac{a}{b}\right)}$$

Aveam aproape nouăsprezece ani. Eram în clasa pregătitoare la științe. Încă de la începutul școlii, din septembrie, trăiam un adevărat iad, mi se părea că sunt mereu sub nivel și adesea nu dormeam mai mult de patru ceasuri pe noapte. Ritmul cursurilor mă extenua și mă demoraliza. Din clasa mea, din patruzeci de elevi, cincisprezece abandonaseră deja. Încercam să mă țin pe linia de

plutire, dar orice efort era zadarnic. Uram matematica și fizica și acum, din cauza opțiunilor mele, mă trezisem obligat să consacru acestor două discipline cea mai mare parte a zilelor. Căci în vreme ce interesele mele gravitau în jurul artei și literaturii, în mintea părinților mei calea regală – cea pe care au luat-o, înaintea mea, fratele meu și sora mea – trecea în mod obligatoriu prin studii de inginerie sau de medicină.

Deși această clasă pregătitoare îmi provoca multă suferință, ea nu era nici pe departe singura cauză a frământărilor mele. Ceea ce mă ucidea cu adevărat, ceea ce-mi făcuse inima țăndări era indiferența unei fete.

2.

Vinca Rockwell îmi ocupa toate gândurile, de dimineața până seara. Ne cunoșteam de mai bine de doi ani, de când bunicul ei, Alastair Rockwell, a decis să o trimită să studieze în Franța, ca să o țină departe de Boston, după decesul părinților ei. Era o fată atipică, cultivată, vioaie și sclipitoare, cu plete roșcate, ochi de o culoare schimbătoare și trăsături fine. Nu era cea mai frumoasă fată din Saint-Ex, dar avea o aură magnetică și un anumit mister care te frapau, pentru ca mai apoi să te scoată de tot din minți. Era chestia asta de nedefinit care îți înșuruba în minte ideea că, dacă reușeai s-o ai pe Vinca, reușeai să stăpânești întreaga lume.

Multă vreme am fost complici și inseparabili. I-am arătat toate locurile pe care le îndrăgeam din ținutul nostru: grădinile Menton, vila Kérylos, parcul Fundației Maeght, străduțele din Tourettes-sur-Loup… Ne-am plimbat peste tot și eram în stare să pierdem în discuții ore întregi. Am umblat pe jos pe *via ferrata* din La Colmiane, am înfulecat clătite picante în piața provensală din Antibes, am pus lumea la cale în fața turnului genovez de pe plaja Ondes.

Ne citeam literalmente gândurile unul altuia, iar buna noastră înțelegere nu înceta să mă uimească. Vinca era persoana pe care o așteptasem zadarnic încă de când împlinisem vârsta de a aștepta pe cineva.

Din câte-mi amintesc, dintotdeauna m-am simțit singur, oarecum înstrăinat de lume, de zgomotul și de mediocritatea ei care te contaminează precum o boală contagioasă. O vreme am încercat să mă conving că numai cărțile mă puteau vindeca de acest sentiment de abandon și apatie, dar niciodată nu trebuie să aștepți prea multe de la cărți. Ele îți spun povești, te fac să trăiești prin delegație frânturi de viață, dar nu te vor lua niciodată în brațe să te aline atunci când îți este frică.

Dar, în timp ce a adus lumină în viața mea, Vinca a picurat și un strop de îngrijorare: aceea de a o pierde. Și acum exact asta avea să se întâmple.

De când începuse școala, nu se mai ivise prilejul de a ne întâlni, ea fiind la literatură, eu, la matematici superioare. Dar, mai presus de toate, aveam impresia că Vinca mă evită. Nu îmi mai răspundea la telefon, nici la biletele pe care i le scriam, și toate propunerile mele de a ieși rămâneau literă moartă. Fetele din clasa ei m-au prevenit că Vinca era subjugată de Alexis Clément, tânărul profesor de filosofie de la clasa de literatură. Ba chiar exista un zvon care susținea că flirtul lor avansase și că aveau o relație. La început am refuzat să cred așa ceva, dar acum eram măcinat de gelozie și trebuia, cu orice preț, să știu cu ce aveam de-a face.

3.

Zece zile mai devreme, într-o după-amiază de miercuri, în timp ce elevii de la literatură aveau o simulare de concurs, am profitat de ora liberă ca să-i fac o vizită lui Pavel Fabianski, paznicul liceului.

Pavel mă simpatiza. Treceam pe la el în fiecare săptămână ca să-i duc exemplarul meu din *France Football*, după ce îl citeam. În ziua aceea, când el s-a dus la frigider ca să-mi aducă o doză de suc, în semn de mulțumire, i-am șterpelit setul de chei care îmi dădeau acces la dormitoarele internilor.

Având acces liber, m-am năpustit spre pavilionul Nicolas de Staël, clădirea albastră în care stătea Vinca, și i-am scotocit metodic toată camera.

Știu, faptul de a fi îndrăgostit nu îți dă toate drepturile din lume. Știu, sunt un mizerabil și tot ce vreți voi. Dar, la fel ca majoritatea celor care-și trăiesc prima dragoste, credeam că nu voi mai simți niciodată, față de nimeni, un sentiment atât de profund. Și, din nefericire, în privința asta viitorul avea să-mi dea dreptate.

Cealaltă circumstanță atenuantă a mea era credința că știam totul despre iubire, doar citisem atâtea romane. Or, nu înveți ce e cu adevărat viața decât primind pumni în față, nu altminteri. În acea lună de decembrie a anului 1992 părăsisem deja de multă vreme ideea unui simplu sentiment de iubire și virasem direct către teritoriul pasiunii. Iar pasiunea nu are nimic de-a face cu iubirea. Pasiunea este un *no man's land*, o zonă de război bombardată, aflată undeva între durere, nebunie și moarte.

În căutarea de dovezi ale unei relații dintre Vinca și Alexis Clément, am răsfoit toate cărțile din mica bibliotecă a prietenei mele, una după alta. Două foi îndoite în patru, ascunse în paginile unui roman de Henry James, au căzut pe podea. Le-am adunat de jos cu mâinile tremurânde și am fost frapat de mirosul lor: un amestec de note persistente, pe rând proaspete, lemnoase și picante. Am desfăcut foile. Erau scrisorile lui Clément. Căutam dovezi, iată că găsisem două de netăgăduit.

5 decembrie

Vinca, dragostea mea,

Ce surpriză divină mi-ai făcut aseară, când ți-ai asumat toate riscurile ca să vii să îți petreci noaptea cu mine! Când am deschis ușa studioului și am văzut chipul tău frumos, am crezut că am să mă topesc de fericire.

Dragostea mea, aceste câteva ceasuri au fost cele mai intense din viața mea. Toată noaptea inima mea și-a luat zborul, sexul meu s-a unit cu gura ta, sângele mi-a clocotit în vene.

Dimineață, când m-am trezit, simțeam pe piele gustul amărui al sărutărilor tale. Cearșafurile păstraseră mireasma ta de vanilie, dar tu nu mai erai acolo. Mi-a venit să plâng. Aș fi vrut să mă trezesc în brațele tale, să ancorez în trupul tău, să simt cum răsuflarea ta se împletește cu a mea, să ghicesc ardoarea dorințelor din vocea ta. Îmi doream ca, din nou, nicio părticică din pielea mea să nu fie ocolită de dulceața limbii tale.

Aș vrea să nu mă trezesc niciodată din beția asta. Veșnic îmbătat de tine, de sărutările, de mângâierile tale.

Te iubesc.

Alexis

8 decembrie

Vinca, iubita mea,

În fiecare secundă a zilei ăsteia am fost cu gândul numai la tine. Astăzi am ținut-o într-o prefăcătorie: m-am prefăcut că-mi țin orele, că vorbesc cu colegii, că mă interesez de piesa de teatru pe care o pun în scenă elevii mei… M-am prefăcut, dar spiritul meu era întru totul absorbit de amintirile dulci și f arzătoare ale ultimei noastre nopți.

La prânz deja nu mai puteam. Între două schimbări de sală, am simțit nevoia să ies să fumez o țigară pe terasa cancelariei; acolo te-am zărit de departe, stând pe o bancă și vorbind cu colegii tăi. Când m-ai zărit, mi-ai făcut un semn discret care a încălzit biata mea inimă. De fiecare dată când te privesc, tremur din toată ființa mea și lumea din jurul tău dispare. Preț de o clipă, lăsând la o parte orice prudență, am vrut să vin spre tine, să te

iau în brațe și să-mi urlu iubirea în fața întregii lumi. Dar trebuie să mai păstrăm puțin secretul. Din fericire, eliberarea e aproape. În curând vom putea rupe lanțurile și câștiga libertatea. Vinca, ai alungat tenebrele din jurul meu și mi-ai redat încrederea într-un viitor luminos. Iubirea mea, fiecare sărutare a mea este eternă. De fiecare dată când limba mea te atinge, îți marchează pielea cu focul iubirii și trasează granițele unui teritoriu nou. Un pământ al libertății, fecund și verde, pe care ne vom clădi în curând propria noastră familie. Copilul nostru va pecetlui pentru eternitate destinele amândurora. Va avea zâmbetul tău îngeresc și pupilele tale de argint.

Te iubesc.

Alexis

4.

Descoperirea acestor scrisori m-a dărâmat. Nu mai mâncam, nu mai dormeam. Eram la pământ, copleșit de o durere care mă înnebunea. Notele mele în cădere liberă îi îngrijorau pe ai mei și pe profesori. În fața întrebărilor mamei, nu am avut ce să fac, a trebuit să îi spun ce mă chinuia. I-am povestit despre sentimentele mele pentru Vinca și despre scrisorile pe care le găsisem. Ea mi-a răspuns, fără căldură, că nicio fată nu merita să-mi ratez studiile pentru ea și mi-a poruncit să mă adun cât mai repede.

Presimțeam că nu voi ieși niciodată cu adevărat din genunea în care căzusem. Chiar dacă eram departe de a-mi imagina realitatea coșmarului care mă aștepta.

Ca să fiu sincer, înțelegeam de ce Vinca era atrasă de Clément. Îl avusesem și eu profesor anul trecut, în clasa terminală. Mi s-a părut întotdeauna un tip superficial, dar recunosc că știa să facă impresie. La vârsta mea, lupta era total inegală. În dreapta, Alexis Clément, douăzeci și șapte de ani, frumos ca un astru, foarte bun la tenis,

conducând o Alpine A310 și jonglând cu citate din Schopenhauer. În stânga, Thomas Degalais, optsprezece ani, care se chinuia cu matematicile superioare, primea de la mama lui șaptezeci de franci pe săptămână bani de buzunar, conducea o motoretă Peugeot 103 (fără motor îmbunătățit) și își pierdea puținul timp liber jucând *Nick Off* pe un Atari ST.

Nu am crezut niciodată că Vinca era *a mea*. Dar Vinca era făcută *pentru mine*, așa cum eu eram făcut pentru ea. Eram sigur că eram omul potrivit, chiar dacă acesta nu era în mod necesar momentul potrivit. Totuși presimțeam că va veni o zi în care îmi voi lua revanșa în fața unor tipi ca Alexis Clément, dar trebuiau să treacă ani buni pentru ca oala să dea în clocot. În așteptarea acestei zile, în mintea mea defilau imagini ale prietenei mele culcându-se cu tipul ăsta. Și asta era de nesuportat pentru mine.

În după-amiaza aceea, când a sunat telefonul eram singur acasă. În ajun, în ziua începutului oficial al vacanței, tata plecase la Papeete cu fratele meu și sora mea. Bunicii mei paterni trăiau de vreo zece ani în Tahiti și o dată la doi ani ne petreceam Crăciunul la ei. Anul ăsta, rezultatele mele școlare mediocre mă determinaseră să renunț la călătorie. Cât despre mama, ea decisese să își petreacă acest concediu de sfârșit de an în Landes, la sora ei, Giovana, care se refăcea greu după o operație chirurgicală dificilă. Plecarea ei era stabilită pentru a doua zi, așa că deocamdată făcea oficiile de directoare a orașului școlar și ținea cârma navei pe vreme de furtună.

Din cauza ninsorilor, telefonul a sunat încontinuu încă de dimineață. În epoca aceea, la Sophia Antipolis nu puteai conta pe sărărițe și pe pluguri pentru zăpadă ca să curețe șoselele. O jumătate de oră mai devreme, mama fusese chemată la o urgență. Un camion de marfă derapase pe drumul acoperit cu gheață și bara accesul în instituție prin dreptul gheretei paznicului. În disperare de cauză, îi

ceruse ajutorul lui Francis Biancardini, tatăl lui Maxime, care a promis că vine cât de repede.

Așadar, am ridicat receptorul gândindu-mă că trebuie să fie a nu știu câta urgență din cauza condițiilor meteo sau poate un apel de la Maxime, care vrea să anuleze întâlnirea. Sâmbăta după-amiaza obișnuiam să ne întâlnim la Dino ca să jucăm fotbal, să urmărim seriale de pe casete video, să facem schimb de CD-uri, să ne întrecem cu motoretele în fața McDonalds-ului, în parcarea hipermarketului din Antibes, înainte de a ne întoarce ca să vedem golurile din campionatul Franței la *Jour de foot*.

— Thomas, vino, te rog!

Mi s-a făcut inima cât un purice. Nu era vocea lui Maxime. Era vocea ușor înăbușită a Vincăi. Eu o credeam plecată la Boston, la ai ei, dar ea mi-a explicat că e tot la Saint-Ex, că nu se simte bine și că vrea să mă vadă.

Eram conștient de tot patetismul comportamentului meu, dar de fiecare dată când Vinca mă suna, de fiecare dată când îmi vorbea, mi se redeștepta speranța și fugeam la ea. Sigur că așa am făcut și de data asta, blestemându-mi slăbiciunea, lipsa de respect de sine și regretând că nu am tăria morală de a o face pe indiferentul.

5.

Ameliorarea vremii, prevăzută pentru sfârșitul după-amiezii, se lăsa așteptată. Era un ger mușcător, accentuat de rafalele mistralului care învârteau în aer fulgii pufoși. În precipitarea mea, uitasem să îmi trag cizmele sau apreschiurile, iar adidașii mei Air Max se înfundau în zăpadă. Înfofolit în pufoaică, înfruntam vântul aplecat de spate, ca un fel de Jeremiah Johnson în urmărirea unui grizzly fantomatic. În ciuda grabei mele și a faptului că încăperile internatului se aflau la nicio sută de metri de locuința de serviciu a

părinților mei, mi-au trebuit aproape zece minute ca să ajung la casa Nicolas de Staël. În viscol, clădirea își pierduse culoarea azurie, nemaifiind decât o masă cenușie și spectrală înghițită de o ceață de fildeș.

Holul era pe cât de pustiu, pe atât de înghețat. Ușile glisante care permiteau accesul elevilor la sala comună erau încuiate. Mi-am scuturat zăpada de pe încălțări și am urcat treptele câte patru deodată. Pe hol, am bătut de mai multe ori la ușa dormitorului Vincăi. Cum nu am primit niciun răspuns, am împins-o și am intrat într-o încăpere luminoasă, care mirosea a vanilie și rășină, mirosul caracteristic al hârtiei de Armenia.

Vinca era culcată în fundul patului, cu ochii închiși. Pletele ei lungi, roșcate, erau ascunse sub o pilotă stropită ici și colo de reverberațiile lăptoase ale unui cer de omăt. M-am apropiat de ea, i-am atins obrazul și i-am pus mâna pe frunte. Ardea. Fără a deschide ochii, Vinca a bâiguit câteva cuvinte, pe jumătate adormită. Mi-am zis să o las să doarmă și am aruncat o privire în baie, căutând o pastilă care să îi scadă febra. Dulăpiorul cu medicamente era plin de pilule tari, somnifere, anxiolitice, antalgice, dar nu am găsit niciun paracetamol.

Am ieșit și m-am dus să bat la ușa ultimului dormitor de pe hol. În cadrul ușii a apărut fața lui Fanny Brahimi. Știam că puteam avea încredere în ea. Chiar dacă, din pricina cursurilor, nu ne văzuserăm prea mult de la începutul școlii, era o prietenă credincioasă.

— Salut, Thomas, zise ea, scoțându-și ochelarii de vedere.

Purta niște blugi rupți, converși uzați și un jerseu XL din mohair. Grația și lumina din privirea ei erau aproape stinse de creionul dermatograf negru ca tăciunele cu care își făcuse ochii. Un machiaj asortat cu albumul celor de la *The Cure*, pe care-l asculta la pick-up.

— Salut, Fanny, am nevoie de o mână de ajutor.

I-am povestit cum stăteau lucrurile și am întrebat-o dacă avea paracetamol. Când s-a dus să caute, am aprins plita cu gaz din chicinetă, ca să pun apa la încălzit.

— Am găsit Doliprane, a zis ea, venind lângă mine.

— Mulțumesc. Poți să-i faci un ceai?

— Sigur că da, cu mult zahăr, ca să nu se deshidrateze prea tare. Mă ocup eu.

M-am întors în dormitorul Vincăi. Deschisese ochii înainte de a se reașeza pe pernă.

— Înghite astea, i-am zis eu, întinzându-i două comprimate. Arzi toată.

Nu delira, dar nici bine nu era. Când am întrebat-o de ce m-a sunat, a izbucnit în plâns. Chiar în starea asta febrilă, cu fața descompusă și scăldată în lacrimi, își păstra o incredibilă putere de atracție și răspândea în jur o aură inexplicabilă, eterică, onirică. Sunetul pur și cristalin al unui clavir dintr-o bucată folk din anii 1970.

— Thomas… bâigui ea.

— Ce s-a întâmplat?

— Sunt un monstru.

— Nu contează. De ce spui asta?

S-a aplecat spre noptieră și a luat ceva ce mi s-a părut la început un stilou, dar după aceea mi-am dat seama că era un test de sarcină.

— Sunt însărcinată.

Uitându-mă la mica bară verticală care arăta că testul era pozitiv, îmi reveneau în minte frânturi din scrisorile lui Alexis, a căror lectură mă dezgustase atât de mult: „Ne vom clădi în curând propria noastră familie. Copilul nostru va pecetlui pentru eternitate destinele amândurora. Va avea zâmbetul tău îngeresc și pupilele tale de argint”.

— Trebuie să mă ajuți, Thomas.

Eram prea tulburat pentru a înțelege ce fel de ajutor aștepta de la mine.

— Știi, nu am vrut… Nu am vrut, îngăimă ea.

Când m-am așezat pe pat lângă ea, între două suspine mi-a făcut următoarea mărturisire:

— Nu e vina mea! Alexis m-a obligat.

Năucit, am rugat-o să repete, iar ea a precizat:

— Alexis m-a obligat. Eu nu voiam să mă culc cu el!

Aceasta este întocmai fraza pe care a rostit-o. Cuvânt cu cuvânt. *Eu nu voiam să mă culc cu el*. Ticălosul ăsta de Alexis Clément a constrâns-o să facă lucruri de care ea nu avea niciun chef.

M-am ridicat de pe pat, hotărât să acționez.

— Rezolv eu totul, am asigurat-o, îndreptându-mă spre ușă. Mă întorc mai târziu să te văd.

Apoi am ieșit, dând peste Fanny, care intra cu tava cu ceai. Nu știam în acel moment, dar în ultima mea frază erau două minciuni. Mai întâi, nu voi rezolva nimic, din contra. Și apoi, nu mă voi întoarce să o văd pe Vinca. Sau, mai bine spus, când mă voi fi întors, ea va fi dispărut pentru totdeauna.

6.

Afară nu mai ningea, dar nori metalici întunecau văzduhul. Cerul era jos, zdrobitor, preludiu al nopții care nu va întârzia.

Eram sfâșiat de sentimente contradictorii. Ieșisem din dormitor furios și revoltat de dezvăluirea Vincăi, dar cu o anumită determinare. Dintr-odată lucrurile căpătaseră sens: Alexis era un impostor și un violator. Eu încă însemnam ceva pentru Vinca, de vreme ce la mine apelase pentru ajutor.

Clădirea în care stăteau profii nu era prea departe. Alexis Clément avea o mamă germană și un tată francez. Era licențiat al universității din Hamburg și era angajat la Saint-Ex cu contract de drept local. Ca profesor rezident, avea dreptul la o locuință de serviciu într-o clădire micuță, aflată dincolo de lac.

Ca să ajung acolo, am luat-o pe scurtătură, prin șantierul sălii de sport. Dalele zidite, fundațiile, betonierele, zidurile de cărămidă au dispărut aproape cu totul, ascunse sub o pătură groasă de zăpadă încă imaculată.

Am căutat pe îndelete o armă și am ales în cele din urmă o bară de fier lăsată de muncitori într-o roabă, lângă un morman de nisip. N-aș putea pretinde că gestul meu nu a fost premeditat. Se deșteptase ceva în mine. O violență ancestrală și primitivă, care mă galvaniza. O stare pe care n-am cunoscut-o decât o dată în viață.

Îmi amintesc și astăzi de acest aer îmbătător, deopotrivă înghețat și arzător, pur și murdar, care mă electriza. Nu mai eram elevul silitor care suspina în fața unei probleme de matematică. Devenisem un luptător, un războinic care se ducea pe front fără ezitare.

Când am ajuns în cele din urmă la clădirea profesorilor, era aproape întuneric. În depărtare, pe apele întunecate ale lacului, cerul arunca reflexe argintate.

În timpul zilei – și în weekenduri – aveam acces liber în holul de la intrare, fără a fi nevoiți să sunăm sau să avem o cheie. La fel ca internatul elevilor, clădirea era rece, tăcută, fără viață. Am urcat scara cu un pas hotărât. Știam că proful de filosofie era în dormitorul lui, căci o auzisem pe mama chiar în acea dimineață vorbind la telefon cu el; o sunase ca să o anunțe că zborul lui spre München fusese anulat din cauza intemperiilor.

Am bătut la ușa de după care răsuna zgomotul radioului. Alexis Clément mi-a deschis fără nicio bănuială.

— A, bună, Thomas!

Semăna cu tenismenul Cédric Pioline: un brunet înalt, cu păr ondulat, pe care-l lăsase să crească în jos, pe ceafă. Mă depășea cu cel puțin zece centimetri și era mult mai bine făcut, dar în clipa aceea nu mă impresiona deloc.

— Ce zici de vremea asta! exclamă el. Și când te gândești că plănuisem să mă duc la schi la Berchtesgaden[26]. Sunt sigur că acolo e mai puțină zăpadă decât aici!

Camera era supraîncălzită. Lângă ușă era un rucsac mare. Din stația audio se ridica o voce dulce: „Aici se încheie emisiunea *Les Imaginaires*, dar rămâneți pe France Musique cu Alain Gerber și jazzul lui…”

Tocmai când voia să mă invite înăuntru, Clément văzu bara de fier din mâna mea.

— Ce faci cu… începu el, făcând ochii mari.

Nu era momentul să mă gândesc prea mult sau să stau la discuții.

Prima lovitură a pornit de la sine, ca și cum ar fi dat-o altcineva în locul meu. L-a atins pe profesor direct în piept, l-a făcut să se clatine și i-a retezat răsuflarea. A doua i-a explodat în genunchi, făcându-l să urle.

— De ce ai violat-o, animalule!

Alexis Clément încercă să se agațe de barul care slujea drept paravan între camera principală și chicinetă, dar îl trase după el în cădere. Un morman de farfurii și o sticlă de San Pellegrino se făcură cioburi pe dale, fără a mă opri din elanul meu.

Îmi pierdusem orice urmă de stăpânire de sine. Profesorul era la pământ, dar eu îl loveam în continuare, fără a-i lăsa niciun răgaz. Îl loveam metodic, parcă eram în puterea unei forțe care mă depășea. După loviturile cu bara au urmat șuturile. Imagini cu ticălosul ăsta care o agresa pe Vinca îmi tot apăreau în fața ochilor și-mi alimentau

furia și ura. Nu-l mai vedeam pe Clément. Nu-mi mai aparțineam. Eram conștient că eram pe cale de a comite ireparabilul, dar nu mă mai puteam controla. Prizonier al unui angrenaj fatal, devenisem o marionetă în mâinile unui demiurg exterminator.

Nu sunt un ucigaș.

Vocea răsuna în capul meu. Slab. O încercare de scăpare. Ultima chemare înainte de punctul din care nu mai există cale de întoarcere. Am lăsat brusc jos bara de fier și mișcările mele au înghețat.

Clément a profitat de ezitarea mea. Adunându-și puterile, m-a înșfăcat de gleznă și, din cauza tălpilor mele alunecoase, a reușit să mă dezechilibreze. Acum eram și eu la pământ. Proful era tăbăcit bine, dar dintr-un salt a fost peste mine, schimbându-și statutul de pradă în cel de agresor. Se lăsa pe mine cu toată greutatea, iar genunchii lui mă strângeau ca o menghină, paralizându-mi mișcările.

Am deschis gura ca să strig, dar Clément apucase deja un ciob de sticlă. Neputincios, l-am văzut îndreptând asupra mea bucata lungă de sticlă spartă. Apoi timpul și-a încetinit mersul și am simțit cum viața mă părăsește. A fost una dintre acele secunde care par a dura minute întregi. Una dintre acele secunde care dau peste cap mai multe existențe.

Și dintr-odată totul s-a accelerat. Un val maroniu de sânge a țâșnit și mi-a inundat fața. Clément s-a prăbușit, iar eu am profitat ca să-mi scot brațul și să mă șterg la ochi. Când i-am deschis, deși vedeam ca prin ceață, am distins deasupra masei întunecate a corpului profesorului silueta difuză și ștearsă a lui Maxime. Părul lui deschis la culoare, vesta Challenger, geaca Teddy din lână gri și piele roșie.

7.

Maxime nu avusese nevoie decât de o singură lovitură de cuțit. Un gest rapid, o lamă strălucitoare, doar puțin mai lungă decât un cutter, care parcă abia îi atinsese jugulara lui Clément.

— Trebuie să chemăm pompierii! strigai în timp ce mă ridicam.

Dar știam că era prea târziu. Clément era mort. Iar eu eram plin de sânge. Aveam sânge pe față, în păr, pe pulover, pe încălțări. Aveam chiar și pe buze și pe vârful limbii.

Câteva secunde, Maxime rămase la fel ca mine: năucit, buimac, dărâmat. Incapabil să rostească vreun cuvânt.

Nu la pompieri sau la ambulanță ar fi trebuit să sunăm. Ci la poliție.

— Stai! Poate tata e tot aici! strigă el, ieșind din letargie.

— Unde?

— Lângă ghereta paznicului!

Ieși din studioul lui Clément și îl auzii coborând în goană scările, lăsându-mă singur cu cadavrul bărbatului pe care tocmai îl omorâserăm.

Cât timp am rămas singur acolo? Cinci minute? Un sfert de oră?! Învăluit într-un giulgiu de tăcere, am avut din nou impresia că timpul a stat pe loc. Pentru a evita să mă uit la mort, îmi amintesc că mi-am lipit nasul de fereastră. Suprafața fremătătoare a lacului era acum cufundată în întuneric, ca și cum cineva ar fi apăsat pe un întrerupător și ar fi stins lumina. Am încercat să mă agăț de ceva, dar m-am înecat în strălucirea zăpezii.

Albeața ei de abis mă ducea cu gândul la cum avea să ni se schimbe viața. Știam că echilibrul se rupsese pentru totdeauna. NU era o pagină care se întorcea, nu era nici măcar sfârșitul unei epoci. Era focul iadului care se deschidea violent sub zăpadă.

Dintr-odată se auzi un zgomot pe scări și ușa se izbi în lături. Francis Biancardini năvăli în cameră, flancat de fiul său și de șeful de

echipă. Constructorul era credincios sieși: păr grizonant ciufulit, parka din piele pătată de var, pieptul umflat, prins în strânsoarea kilogramelor în exces.

— Ești bine, puștiule? mă întrebă căutându-mi privirea.

Nu eram în stare să-i răspund.

Silueta lui masivă părea a umple spațiul, dar mersul său felin și hotărât contrasta cu greutatea trupului.

Francis se proțăpi în mijlocul încăperii și evaluă pe îndelete situația. Pe chipul lui neclintit nu transpărea nicio emoție. Ca și cum ar fi știut dintotdeauna că va veni și ziua asta. Ca și cum nu ar fi fost prima dată când avea de-a face cu o astfel de dramă.

— Din clipa asta mă ocup eu de toate, ne anunță uitându-se pe rând când la mine, când la Maxime.

Cred că auzindu-i vocea calmă și determinată am înțeles definitiv că masca de dobitoc fascist pe care Francis Biancardini o afișa în public nu corespundea adevăratei sale personalități. În aceste ceasuri întunecate omul din fața mea mă ducea mai curând cu gândul la un șef de bandă. Francis semăna cu un fel de *Naș*, dar, dacă exista cea mai mică șansă să ne scoată basma curată din povestea asta, eram gata să-i jur credință.

— O să facem curat aici, zise el, întorcându-se către Ahmed, șeful de șantier. Dar mai întâi du-te și ia folii din camionetă.

Tunisianul era palid și în ochi i se citea groaza. Înainte de a se executa, nu s-a putut abține să întrebe:

— Care-i planu', șefu'?

— O să-l zidim în perete, răspunse Francis, făcând un semn din bărbie spre cadavru.

— Care perete? întrebă Ahmed.

— Peretele sălii de sport.

5. Ultimele zile ale Vincăi Rockwell

Nimic nu însuflețește mai bine trecutul
decât mirosul cu care l-am asociat odinioară.
Vladimir NABOKOV

1.

Astăzi
13 mai 2017

— Nu am mai vorbit niciodată cu tata despre povestea asta, mă asigură Maxime, aprinzându-și o țigară.

O rază de soare se jucă puțin în carcasa lăcuită a brichetei lui, un Zippo împodobit cu reproducerea unei stampe japoneze, *Marele talaz de la Kanagawa*. Părăsisem atmosfera sufocantă din sala de sport și ne aflam pe înălțimile „Cuibului Vulturului", o cornișă îngustă, înflorită, care se întindea de-a lungul unui pinten stâncos de deasupra lacului.

— Nici măcar nu știu în ce loc a fost zidit cadavrul, continuă prietenul meu.

— Poate ar fi momentul să-l întrebi, nu?

— Tata a murit iarna asta, Thomas.

— La dracu', îmi pare nespus de rău.

Umbra lui Francis Biancardini se insinua în conversația noastră. Întotdeauna am avut senzația că tatăl lui Maxime era indestructibil. O stâncă de care se zdrobeau toți cei care aveau inconștienta să-l atace. Dar moartea e un dușman aparte. Sfârșește prin a câștiga întotdeauna.

— De ce a murit?

Maxime a tras un fum lung, care l-a făcut să clipească des.

— E o poveste urâtă, mă avertiză el. În ultimii ani își petrecea o bună parte din timp în casa lui din Aurelia Park. Știi unde, nu?

Am încuviințat din cap. Cunoșteam, desigur, reședința luxoasă ridicată pe înălțimile Nisei.

— Pe la sfârșitul anului, domeniul a fost ținta unui val de jafuri, uneori foarte violente. Tâlharii nu ezitau să intre în vile în prezența ocupanților. Au fost mai multe sechestrări, mai multe crime.

— Și Francis le-a căzut victimă?

— Da. De Crăciun. Avea mereu o armă la el, dar nu a apucat să o folosească. A fost legat și bătut de tâlhari. A murit din cauza unei crize cardiace după agresiune.

Tâlhăriile. Una dintre plăgile Coastei de Azur, alături de betoanele de pe litoral, șoselele permanent aglomerate, suprapopularea din cauza turismului de masă…

— Au fost prinși cei care au făcut asta?

— Mda, o bandă de macedoneni. Niște tipi bine organizați. Polițiștii au pus mâna pe doi sau trei, care sunt acum după gratii.

M-am sprijinit în coate de balustradă. De pe terasa din stâncă în formă de semilună aveam o vedere tulburătoare asupra lacului.

— În afară de Francis, cine mai știe despre uciderea lui Clément?

— Numai tu și cu mine, m-a asigurat Maxime. Și știi cum era tata: nu a fost niciodată genul care să se destăinuiască…

— Soțul tău?

A scuturat din cap.

— Ce naiba, e ultimul lucru pe care mi-aș dori să-l afle Olivier despre mine. Niciodată, în toată viața mea, nu am vorbit cu nimeni despre crima asta.

— Mai e Ahmed Ghazouani, șeful de șantier.

Maxime se arătă sceptic:

— Nu există om mai mut decât el. Și apoi, ce interes ar fi avut să vorbească despre o crimă la care a fost complice?

— Mai trăiește?

— Nu. Ros de cancer, spre sfârșitul vieții s-a întors să moară la Bizerte.

Mi-am pus ochelarii fumurii. Era aproape amiază. De sus, în înaltul cerului, soarele poleia Cuibul Vulturului, înconjurat de un balcon îngust din lemn, locul era pe cât de periculos, pe atât de atrăgător. Accesul elevilor a fost întotdeauna interzis, dar eu, în calitate de fiu al directorului, aveam liberă trecere peste tot și păstram câteva amintiri magice ale serilor petrecute aici cu Vinca, fumând și bând lichior de mandarine în timp ce luna se reflecta pe lac.

— Persoana care ne trimite mesajele astea știe categoric ce am făcut! exclamă exasperat Maxime.

Trase un ultim fum, ajungând astfel până la filtrul țigării.

— Tipul ăsta, Alexis Clément, avea familie?

Cunoșteam arborele genealogic al profesorului pe de rost.

— Clément era singur la părinți, iar la vremea aceea ai lui erau deja în vârstă. Probabil că au murit demult. În orice caz, nu din zona asta vine amenințarea.

— Dar atunci de unde? Stéphane Pianelli? De luni întregi se ține după mine. De când m-am alăturat mișcării lui Macron, a pus toate tunurile pe mine. A redeschis până și dosarele vechi ale tatii. Și îți amintești că a scris cartea aceea despre Vinca?

Poate era o naivitate din partea mea, dar nu-mi imaginam că Pianelli ar putea merge atât de departe pentru a ne obliga să ne demascăm.

— E un băgăcios, am admis eu. Dar nu-l văd trimițând mesaje anonime, dacă ne-ar bănui ne-ar aborda mult mai direct, sunt sigur.

În schimb, a amintit despre o chestie care m-a îngrijorat, banii ăștia găsiți într-un dulap vechi.

— Despre ce vorbești acolo?

Maxime nu aflase. I-am făcut un rezumat: inundațiile, descoperirea celor o sută de mii de franci într-un rucsac, cele două amprente, dintre care una era a Vincăi.

— Problema e că banii au fost găsiți în dulapul care pe vremuri a fost al meu.

Maxime ridică din sprâncene, ușor pierdut. I-am explicat:

— Înainte că ai mei să fie numiți la Saint-Ex, am făcut o cerere pentru un dormitor pe care l-am ocupat în clasa din ciclul secundar.

— Da, îmi amintesc.

— Când și-au primit numirea și locuința de serviciu aferentă, ai mei mi-au cerut să predau camera, pentru ca un alt elev să poată beneficia de ea.

— Și așa ai făcut?

— Da, numai că tipul respectiv nu a folosit dulapul și nu mi-a cerut niciodată cheia. Așa că l-am păstrat, fără a-l utiliza nici eu cine știe ce. Apoi, cu câteva săptămâni înainte de a dispărea, Vinca mi l-a cerut.

— Fără să-ți spună că are de gând să pună bani acolo?

— Evident! Povestea asta cu dulapul îmi zburase cu totul din minte. Nici măcar când Vinca a dispărut, nu am făcut nici cea mai mică legătură cu acest episod.

— E totuși de neînțeles cum de nu au reușit să dea de urma ei.

2.

Sprijinit de un zid din piatră naturală, Maxime a înaintat câțiva pași și a venit lângă mine, la soare. Și mi-a servit și el refrenul de care avusesem deja parte în câteva rânduri de la începutul dimineții.

— Nu am știut niciodată cine era *cu adevărat* Vinca.

— Ba da, o cunoșteam foarte bine. Era prietena noastră.

— O cunoșteam fără a o cunoaște, a insistat el.

— La ce anume te gândești?

— Totul dovedește că era îndrăgostită de Alexis Clément: scrisorile pe care le-ai găsit, fotografiile în care apar împreună… Îți amintești de poza aceea făcută la balul de sfârșit de an, în care ea îl sorbea din priviri?

— Da, și?

— Cum și? Și de ce a pretins, câteva zile mai târziu, că ar fi violat-o?

— Crezi că te-am mințit?

— Nu, dar…

— Unde vrei să ajungi?

— Și dacă Vinca trăiește? Și dacă ea e cea care ne trimite mesajele astea?

— M-am gândit și eu la asta, am recunoscut. Dar de ce?

— Ca să se răzbune. Pentru că l-am omorât pe cel pe care-l iubea.

Mi-am ieșit din fire.

— Ce dracu', doar se temea de el, Maxime! Îți jur! Mi-a spus-o. Ba chiar e ultimul lucru pe care mi l-a spus: *Alexis e cel care m-a silit. Eu nu voiam să mă culc cu el!*

— Poate că bătea câmpii. Pe vremea aia de multe ori era *stone*[27]. Lua LSD și toate porcăriile care-i cădeau în mână.

Am pus capăt discuției:

— Nu, mi-a spus-o în mod repetat. Tipul era un violator.

Chipul lui Maxime s-a închis. Preț de câteva clipe, privirea lui s-a pierdut în contemplarea lacului, apoi s-a întors către mine.

— Nu ai spus că pe vremea aceea era însărcinată?

— Da, ea mi-a zis, mi-a arătat și dovada.

— Dacă era adevărat și a născut, copilul ei ar trebui să aibă astăzi douăzeci și cinci de ani. Poate există undeva o fiică sau un fiu care vrea să răzbune moartea tatălui.

Și eu mă gândisem la asta. Era o posibilitate, dar mi se părea mai curând romanescă decât rațională. O răsturnare de situație puțin forțată dintr-un roman polițist. Asta i-am și spus lui Maxime, fără a fi prea convingător. Apoi m-am hotărât să atac subiectul care mi se părea cel mai important pentru orele care ne așteptau.

— Trebuie să-ți mai spun ceva, Max. La începutul lui 2016, când am venit aici pentru promovarea noului meu roman, am avut o altercație cu un grănicer, la Roissy. Un dobitoc care se distra să umilească un transsexual numindu-l „domnule”. Povestea a mers destul de departe, am fost reținut pentru câteva ore și…

— Ți-au luat amprentele! ghici el.

— Da, sunt în baza de date. Asta înseamnă că nu vom avea loc de întors. De îndată ce vor descoperi cadavrul și bara de fier, dacă a rămas fie și o singură amprentă, numele meu va ieși la lumină și vor veni să mă interogheze.

— Și cu ce schimbă asta lucrurile?

I-am împărtășit decizia pe care am luat-o noaptea trecută, în avion:

— Nu am de gând să te amestec. Nici pe tine, nici pe tatăl tău. Voi lua totul asupra mea. Le voi spune că l-am omorât pe Clément singur și l-am rugat pe Ahmed să mă ajute să scap de cadavru.

— Nu te vor crede niciodată. Și de ce ai face asta? De ce te-ai sacrifica?

— Nu am copii, nu am nevastă, nu am o viață. Nu am nimic de pierdut.

— Nu, n-are niciun sens! a respins el ideea, clipind des.

Ochii lui erau tiviți de cearcăne adânci și fata îi era descompusă, ca și cum n-ar fi dormit de două zile. Departe de a-i fi adus ușurare, propunerea mea l-a făcut și mai nervos. Cum am insistat, am înțeles în cele din urmă motivul.

— Polițiștii știu deja ceva, Thomas. Sunt sigur. Nu ai cum să mă scoți basma curată. Aseară am fost sunat de la comisariatul din Antibes. Era comandantul însuși, Vincent Debruyne, care…

— Debruyne? Ca fostul procuror?

— Da, e fiul lui.

Nu era o veste prea bună. În anii 1990, guvernul Jospin îl numise pe Yvan Debruyne procuror al Republicii pe lângă Înalta Curte din Nisa, sperând ca astfel să lovească în mușuroiul infracțional de pe Coasta de Azur. Yvan cel Groaznic, cum îi făcea plăcere să i se spună, a debarcat cu surle și trâmbițe pe Coastă, aducând cu sine imaginea de cavaler ai dreptății. A rămas aici mai bine de cincisprezece ani, războindu-se cu rețelele de francmasoni și cu corupția aleșilor. Magistratul a ieșit recent la pensie, spre ușurarea multora. Ca să fiu corect, multă lume din ținut îl detesta pe Debruyne și stilul lui Dalla Chiesa[28], dar chiar și detractorii lui îi recunoșteau o anumită formă de tenacitate. Dacă fiul lui i-a moștenit „calitățile", înseamnă că pe urmele noastre vom avea un copoi viclean, ostil aleșilor și tuturor celor care erau, mai mult sau mai puțin, personalități publice.

— Ce anume ți-a spus Debruyne?

— Mi-a cerut să trec urgent pe la comisariat, că are câteva întrebări pentru mine. I-am spus că am să trec în după-amiaza asta.

— Du-te de îndată ce poți, trebuie să știm exact unde ne aflăm.

— Mi-e teamă, mi-a mărturisit.

Am pus mâna pe umărul lui și am făcut apel la toată puterea de convingere pentru a încerca să îl încurajez:

— Nu-i o convocare oficială. Poate Debruyne s-a lăsat influențat. E la vânătoare de informații, asta e sigur. Dacă ar fi avut ceva concret, nu așa ar fi procedat.

Agitația îi ieșea prin toți porii. Maxim și-a mai descheiat un nasture de la cămașă și și-a șters broboanele de sudoare care îi împodobeau fruntea.

— Nu mai pot trăi cu sabia asta a lui Damocles deasupra capului. Poate dacă am povesti totul la…

— Nu, Max! Încearcă să mai reziști măcar weekendul ăsta! Știu că nu e ușor, dar cineva încearcă să ne sperie și să ne destabilizeze. Hai să nu cădem în capcana asta.

A inspirat adânc și, cu prețul unui real efort, a început să își regăsească o aparență de calm.

— Dă-mi voie să fac și eu câteva investigații. Vezi și tu că totul se precipită. Lasă-mi puțin timp, să înțeleg și eu ce s-a întâmplat cu Vinca.

— De acord, încuviință el. Am să trec pe la comisariat. Te țin la curent.

Mi-am privit prietenul coborând treptele săpate în stâncă, apoi luând-o pe drumul care șerpuia printre culturile de lavandă. Pe măsură ce se îndepărta, silueta lui Maxime se micșora, devenea tot mai vagă, până ce a ajuns să se stingă, înghițită de covorul mov.

3.

Înainte de a părăsi campusul, m-am oprit în fața Agorei, clădirea din sticlă în formă de farfurie, așezată în jurul bibliotecii istorice. (În Saint-Ex, nimeni, niciodată, nu ar fi folosit denumirea oficială de Centru de Documentare și Informare pentru a desemna un loc atât de simbolic.)

Tocmai suna clopoțelul de prânz, eliberând o bună parte dintre elevi. Chiar dacă ar fi fost nevoie de un permis pentru a intra în sălile de lectură, m-am sustras acestei constrângeri sărind peste barieră, așa cum am văzut la metroul parizian că făceau derbedeii, studenții faliți sau președinții Republicii.

Ajungând în apropierea pupitrului de împrumuturi, am recunoscut-o pe Eline Bookmans, căreia toată lumea de aici îi spunea Zélie. De origine olandeză, această intelectuală destul de pretențioasă avea o opinie definitivă, mai mult sau mai puțin argumentată, despre tot și toate. Ultima dată când am văzut-o, era o cvadragenară ușor îngâmfată, care miza pe fizicul ei atletic. Cu vârsta, bibliotecara ajunsese să semene acum cu un fel de bunicuță boemă: ochelari rotunzi, față pătrată, bărbie dublă, coc cenușiu, pulover bluzat cu un guler Claudine.

— Bună ziua, Zélie.

În afară de faptul de a domni peste bibliotecă, s-a ocupat de-a lungul anilor și de programarea filmelor din campus, de animația de la radioul liceului, precum și de Sophia Shakespeare Company, un nume pompos care se referea de fapt la clubul de teatru al liceului, de care avusese grijă mama când coordonase clasele pregătitoare.

— Salut, scribule, mi-a răspuns ea, de parcă am fi vorbit în ajun.

Era o femeie pe care nu am reușit niciodată s-o descifrez. O suspectam că a fost amanta tatii pentru o scurtă perioadă, dar, din câte îmi aminteam, mama o prețuia. Cât am învățat eu la Saint-Ex, mulți elevi o apreciau nespus – Zélie încoace, Zélie încolo –, considerând-o, pe rând, ba confidentă, ba asistentă socială, ba îndrumătoare de conștiințe. Iar Zélie – diminutiv care mi se părea ridicol – uza și abuza de această poziție. „Puternică cu cei slabi, slabă cu cei puternici”, avea toanele ei, acordând o atenție exagerată anumitor elevi – de multe ori celor mai favorizați sau mai

extrovertiți – și neglijându-i pe ceilalți. Îmi amintesc că îi adora pe fratele meu și pe sora mea, dar eu nu i-am părut niciodată demn de interes. Cum nu se putea mai bine: antipatia era reciprocă.

— Ce te aduce aici, Thomas?

De când vorbiserăm ultima dată, scrisesem o duzină de romane, fusesem tradus în douăzeci de limbi și vândusem milioane de exemplare în toată lumea. Pentru o bibliotecară care m-a văzut crescând, asta ar fi trebuit să însemne ceva. Nu așteptam un compliment, dar măcar un semn de interes. Care nu a venit niciodată.

— Aș vrea să împrumut o carte, i-am răspuns.

— Stai să verific dacă permisul tău e la zi, a zis ea, luându-mi în serios spusele.

Împingând gluma puțin cam departe, începu să caute în arhivele din calculator o ipotetică fișă de bibliotecă veche de douăzeci și cinci de ani.

— Asta e, am găsit! Exact ce credeam: ai două cărți pe care nu le-ai mai restituit: *La Distinction* de Pierre Bourdieu și *L'Ethique protestante et l'esprit du capitalisme* a lui Max Weber.

— Glumești?

— Da, glumesc. Hai, spune-mi ce cauți.

— Cartea scrisă de Stéphane Pianelli.

— A contribuit la un manual de jurnalism publicat la…

— Nu asta, ancheta lui despre afacerea Vinca Rockwell, *La Jeunne Fille et la Mort*.

Ea bătu titlul în calculator.

— Pe asta nu o mai avem.

— Cum adică?

— Cartea a apărut în 2002, la o editură mică. Tirajul s-a epuizat și nu a mai fost republicată.

Am privit-o calm.

— Îți bați joc de mine, Zélie?

Ea o făcu pe ofuscata și întoarse monitorul spre mine. Am aruncat un ochi spre ecran și am constatat că scrierea nu era fișată.

— Nu ține. Pianelli e un fost elev. Sunt sigur că ați cumpărat mai multe exemplare din cartea lui când a apărut.

Ea a ridicat din umeri.

— Probabil îți închipui că achiziționăm mai multe exemplare și din cărțile tale.

— Răspunde-mi la întrebare, te rog.

S-a foit ușor încurcată în puloverul prea larg și și-a scos ochelarii.

— Conducerea a decis recent să retragă cartea lui Stéphane din bibliotecă.

— De ce, mă rog?

— Pentru că la douăzeci și cinci de ani de la dispariția ei, fata asta a devenit obiectul unui cult pentru câțiva dintre actualii elevi ai liceului.

— Fata asta? Te referi la Vinca?

Zélie dădu din cap.

— De trei, patru ani am constatat că scrierea lui Stéphane era împrumutată constant. Aveam mai multe exemplare, dar lista de așteptare era cât brațul meu de lungă. Figura Vincăi revenea adesea în conversațiile elevelor. Anul trecut, Heteroclitele au pus în scenă chiar și un spectacol dedicat ei.

— Heteroclitele?

— E un grup de fete sclipitoare, elitiste, feministe. Un fel de frăție care reia ideile unui grup feminist newyorkez de la începutul secolului XX. Câteva stau în pavilionul Nicolas de Staël și și-au tatuat simbolul pe care Vinca îl avea pe gleznă.

Îmi aminteam tatuajul. Literele GRL PWR, gravate discret pe pielea ei. *Girl Power*. Putere pentru femei. Continuându-și explicațiile, Zélie deschise un document pe calculator. Era afișul unui spectacol muzical, *Ultimele zile ale Vincăi Rockwell*. Posterul m-a dus cu gândul la coperta unui album Belle & Sebastian: imagine în alb-negru, filtru roz-pal, caractere șic și artistic migălite.

— Am avut parte și de seri de primire în vechiul dormitor al Vincăi, organizate de un cult morbid, în jurul unor relicve, precum și de comemorarea zilei dispariției ei.

— Și cum îți explici pasiunea acestor Millennials pentru Vinca?

Zélie ridică ochii spre cer.

— Presupun că unele fete se identifică cu ea, cu povestea ei de dragoste cu Alexis Clément. Întruchipează un fel de ideal iluzoriu al libertății. Iar dispariția ei la vârsta de nouăsprezece ani i-a conferit o aură de eternitate.

Vorbind în continuare, Zélie s-a ridicat de pe scaun și a început să cerceteze rafturile metalice care se întindeau în spatele lungului pupitru de împrumuturi. În cele din urmă s-a întors cu cartea lui Pianelli.

— Am păstrat una. Dacă vrei să o răsfoiești, suspină ea.

Mi-am trecut palma peste coperta cărții.

— Nu îmi vine să cred că în 2017 ați ajuns să cenzurați această carte.

— E pentru binele elevelor.

— I-auzi! Cenzură la Saint-Ex: pe vremea părinților mei n-am fi văzut una ca asta.

Zélie m-a fixat câteva secunde, foarte liniștită, apoi a trântit bomba:

— Dacă-mi amintesc corect, „vremea părinților tăi” nu s-a sfârșit prea bine.

Am simțit cum începe să îmi clocotească sângele în vene, dar am reușit să păstrez o aparență de calm.

— Ce vrei să spui?

— Nimic, făcu ea prudentă.

Știam foarte bine la ce se referea. Magisteriul părinților mei asupra liceului a luat sfârșit brusc în 1998, într-un mod foarte nedrept, când au fost amândoi cercetați într-o afacere obscură de nerespectare a regulilor de atribuire a lucrărilor publice.

Au fost ilustrarea perfectă a conceptului de „victime colaterale". Yvan Debruyne, procuror al Republicii la vremea aceea (tatăl polițistului care urma să-l interogheze pe Maxime) și-a propus să dărâme câțiva aleși din regiune pe care-i bănuia că luau mită, mai ales de la Francis Biancardini. De multă vreme procurorul îl luase în colimator pe acest antreprenor. Cele mai multe dintre zvonurile care circulau despre Francis erau absurde – unii ziceau că ar fi spălat bani pentru mafia calabreză –, dar existau și câteva destul de întemeiate. Fără doar și poate, trebuie să fi miruit câțiva politicieni pentru a căpăta anumite lucrări publice. Așa se face că, în încercarea lui de a-l dărâma pe Francis, procurorul a dat peste numele părinților mei într-un colț uitat de dosar. Francis făcuse mai multe lucrări la liceu fără a respecta întru totul regulile de licitație. În cadrul anchetei, mama a fost reținută pentru douăzeci și patru de ore, așezată pe un taburet, în sordida cazarmă Auvare, comisariatul din nord-vestul Nisei. A doua zi, fotografia părinților mei apărea pe prima pagină în ziarul local. Genul de montaj alb-negru cu nimic diferit de o diaporamă asupra unui cuplu de ucigași în serie. Undeva între amanții sângeroși din Utah și fermierii ucigași din Kentucky.

Dărâmați de această încercare la care nu se așteptau, au demisionat amândoi din Ministerul Educației Naționale.

Chiar dacă la vremea aceea eu nu mai locuiam pe Coasta de Azur, povestea m-a afectat. Vor fi avut ai mei defectele lor, dar necinstiți nu erau. Și-au făcut întotdeauna meseria în interesul elevilor și nu meritau această ieșire rușinoasă care arunca o umbră asupra tuturor realizărilor lor de până atunci. La un an și jumătate de la deschiderea anchetei, dosarul a fost clasat ca inconsistent, iar ancheta a ajuns într-un punct mort. Dar răul fusese deja făcut. Chiar și în ziua de azi se mai găseau imbecili sau răutăcioși precum această Eline „Zéldie" Bookmans care să agite rahatu' cu câteva cuvinte, având aerul că ei nu au spus de fapt nimic.

Am privit-o insistent și sfidător până ce a plecat ochii spre tastatură. În ciuda vârstei, în ciuda mutrei de bunicuță de zahăr, i-aș fi crăpat bucuros capul cu tastatura aia. (La urma urmelor, eram un adevărat criminal.) Dar nu am făcut nimic. Mi-am înghițit furia, încercând să îmi conserv energia pentru a avansa în cercetările mele.

— Pot să o iau? am întrebat-o arătând spre cartea lui Pianelli.

— Nu.

— Ți-o aduc înainte de luni, promit.

— Nu, mi-o trânti Zélie, de neclintit. Aparține instituției.

Fără a lua în seamă observația ei, am luat cartea sub braț, m-am răsucit pe călcâie și i-am aruncat peste umăr:

— Cred că te înșeli. Verifică în baza de date. Ai să vezi că această carte nu este înregistrată!

Am ieșit din bibliotecă și am ocolit Agora. Am luat-o și eu pe scurtătura care îmi permitea să ies din campus luând-o pe câmp. Lavanda era timpurie anul ăsta, dar mireasma florilor nu se potrivea cu amintirile mele, ca și cum ceva s-ar fi dereglat. Efluviile metalice și camforate care, aduse de vânt, urcau până la mine, aveau mirosul greu și persistent al sângelui.

6. Peisaj hibernal

Viteza, marea, miezul nopții, tot ceea ce e sclipitor,
tot ceea ce e întunecat, tot ceea ce aduce pierzania,
ne permite, așadar, să ne regăsim.
Françoise SAGAN

1.

Duminică, 20 decembrie 1992

A doua zi după crimă m-am trezit târziu. Ca să pot dormi, în seara precedentă înghițisem două somnifere ascunse în baia familiei. În dimineața asta casa era goală și înghețată. Mama plecase spre Landes înainte de răsărit și siguranțele săriseră, oprind radiatoarele. Încă destul de buimac, am meșterit mai bine de un sfert de oră la panoul electric până am izbutit să restabilesc curentul.

În bucătărie, am găsit pe frigider un bilețel drăguț de la mama, care îmi făcuse turtă dulce. Pe fereastră, soarele care scânteia în zăpadă îmi dădea senzația că sunt la Isola 2000, stațiunea de schi unde Francis avea o cabană la care ne invita aproape în fiecare iarnă.

Am deschis mecanic *France Info*. Din ajun eram un asasin, dar lumea continua să se miște: grozăviile de la Sarajevo, copiii somalezi care mureau de foame, scandalul sângelui contaminat, șocul PSG-OM care se transformase într-un măcel. Mi-am făcut o cafea neagră și am înfulecat niște pâine. Voi fi fost eu un asasin, dar muream de foame. În baie, am stat o jumătate de oră sub duș și am vomitat ceea ce mâncasem. Apoi m-am frecat bine cu săpun de Marsilia, așa cum făcusem și în ajun, dar aveam senzația că sângele lui Alexis Clément se încrustase pe fața, pe buzele, pe pielea mea. Și că va rămâne pe vecie acolo.

După câteva minute, aburul fierbinte mi s-a urcat la cap și am fost pe punctul de a leșina. Eram agitat, cu ceafa înțepenită, picioarele nesigure, stomacul sfâșiat de arsuri acide. Eram dărâmat. Incapabil să fac față și să înfrunt situația, vedeam neputincios cum gândurile îmi scăpau de sub control. Toate astea trebuiau să înceteze odată. N-aveam cum să mai trăiesc ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Am ieșit de sub duș hotărât să merg la comisariat pentru denunț, apoi m-am răzgândit cât ai clipi din ochi: dacă mărturiseam ceva, orice, îl trăgeam după mine și pe Maxime și familia lui. Oameni care mă ajutaseră și care-și asumaseră niște riscuri pentru mine. Într-un sfârșit, ca să nu mă las copleșit de angoasă, mi-am luat haina și am ieșit să alerg.

2.

Am făcut de trei ori turul lacului, sprintând până la epuizare. Totul era alb și înghețat. Eram fascinat de peisaj. În timp ce despicam aerul, aveam sentimentul că fac corp comun cu natura, ca și cum arborii, zăpada și vântul mă absorbeau în cortexul lor de cristal. În jurul meu, totul era lumină și absolut. O paranteză înghețată, un teritoriu virgin, aproape ireal. Pagina albă pe care începusem să cred că aveam să scriu următoarele capitole ale vieții mele.

Întorcându-mă spre casă, cu picioarele încă îngreunate de efort, am făcut un ocol pe la casa Nicolas de Staël. Internatul pustiu avea aerul unei corăbii fantomă. Am bătut mult și bine, dar nici Fanny, nici Vinca nu erau în dormitoarele lor. Dacă ușa uneia era încuiată, ușa celeilalte rămăsese descuiată, ceea ce te ducea cu gândul la o absență scurtă. Am intrat și am stat câteva minute bune în acest cocon vătuit, unde domnea o căldură potolită. Odaia era plină de prezența Vincăi. În aer plutea o atmosferă melancolică, intimă,

aproape în afara timpului. Patul era desfăcut, iar cearșafurile încă păstrau un miros proaspăt de colonie și fân cosit.

Tot universul unei tinere femei era îngrămădit în acești cincisprezece metri pătrați. Pe perete, prinse în piuneze, afișele cu *Hiroshima, dragostea mea*[29] și *Pisica pe acoperișul fierbinte*[30]. Portrete în alb-negru de scriitori: Colette, Virginia Woolf, Rimbaud, Tennessee Williams. O pagină dintr-un magazin ilustrat cu o fotografie erotică a lui Lee Miller, semnată Man Ray. Un citat din Françoise Sagan preluat pe o carte poștală, care vorbea despre viteză, mare și negrul sclipitor. Pe pervazul interior al ferestrei erau așezate o orhidee Vanda și o reproducere a unei statui a lui Brâncuși, *Domnișoara Pogany*, pe care i-o dăruisem la o aniversare. Pe birou, câteva CD-uri puse unul peste altul. Muzică clasică – Satie, Chopin, Schubert –, pop vechi de calitate – Roxy Music, Kate Bush, Procol Harum –, precum și casete mai ermetice pe care m-a pus să le ascult, dar care mi se păreau ininteligibile: Pierre Schaeffer, Pierre Henry, Olivier Messiaen…

Pe noptieră am zărit o carte pe care o văzusem și în ajun: o culegere de poezii ale unei poete ruse, Marina Țvetaeva. Pe pagina de titlu, dedicația bine strecurată a lui Alexis Clément m-a tulburat profund.

> *Pentru Vinca,*
> *Aș vrea să fiu un suflet fără trup*
> *ca să nu te părăsesc niciodată.*
> *Iubindu-te, trăiesc.*
> *Alexis*

Mi-am mai așteptat prietena câteva minute. Crampe îngrijorătoare îmi frământau abdomenul. Ca să mă liniștesc, am pornit combina și am pus CD-ul *Sunday Morning*, primul titlu din

miticul album al Velvet Underground. O bucată care se potrivea bine cu situația. Diafană, eterică, toxică. Am așteptat și iar am așteptat până ce mi-am dat seama, cumva confuz, că Vinca n-avea să se mai întoarcă. Niciodată. Ca un drogat, am mai rămas câteva clipe în încăpere, adulmecând și cerșind câteva urme ale prezenței ei.

În toți acești ani m-am întrebat adesea care a fost de fapt natura stăpânirii pe care Vinca o exercita asupra mea, a vertijului fascinant și dureros pe care-l deschidea în mine. Și de fiecare dată am ajuns la drog. Chiar când ne petreceam timpul împreună, chiar când o aveam pe Vinca toată, numai pentru mine, senzația de lipsă își făcea simțită prezența. Au fost clipe magice: secvențe melodioase și armonioase care aveau perfecțiunea anumitor cântece pop. Dar această stare eterică nu dura niciodată prea mult. Chiar în clipa în care le trăiam, știam că grația acestor minute era asemenea unei bule de săpun. Mereu pe punctul de a exploda.

Și Vinca îmi scăpa.

3.

M-am întors acasă ca să nu ratez telefonul tatii, care a promis că mă sună înainte de ora 13, de îndată ce debarcă din lungul zbor dintre metropolă și Tahiti. Cum convorbirile erau foarte scumpe, iar Richard nu era prea vorbăreț, dialogul nostru a fost scurt și destul de rece, după chipul și asemănarea relațiilor noastre dintotdeauna.

După aceea am reușit să mănânc fără să vomit tăvița cu pui curry pe care mi-o lăsase mama. După-amiază am încercat, de bine, de rău, să alung gândurile care mă asaltau și să fac ceea ce se presupune că ar fi trebuit să fac: exerciții de matematică și fizică. Am reușit să rezolv câteva ecuații diferențiale, dar în scurtă vreme mi-am pierdut atenția și am renunțat să mai încerc să mă concentrez. Am avut chiar și un început de atac de panică. Creierul meu era invadat de

imaginile crimei. La începutul serii, când m-a sunat mama, eram debusolat total. Deși eram hotărât să-i mărturisesc totul, ea nu mi-a lăsat niciun răgaz. Mi-a propus direct să merg a doua zi la ea, la Landes. După ce s-a gândit puțin, a decis că nu era o idee chiar așa de bună pentru moralul meu să mă lase singur cincisprezece zile. Aveam să repet mai ușor materia alături de familie, a argumentat ea.

Ca să nu mă prăbușesc de tot, am acceptat propunerea ei. Am luat trenul de luni dimineața, după încă o noapte cu ninsoare. Un prim traseu de la Antibes până la Marsilia, apoi un tren Corail arhiplin care a ajuns la Bordeaux cu o întârziere de două ore. Între timp, plecase și ultimul TER[31] și SNCF a fost obligată să închirieze autobuze pentru călători până la Dax. După o zi de chin, am ajuns în Gascogne dincolo de miezul nopții.

Mătușa Giovana locuia într-un fost porumbar pierdut într-o zonă rurală. Clădirea acoperită de iederă avea un acoperiș foarte stricat, prin care pătrundea apa. Iar în Landes, la acest sfârșit de 1992, a plouat aproape fără oprire. La 5:00 după-amiaza era întuneric beznă și aveai senzația că ziua nu apucă niciodată să se instaleze cu adevărat.

Nu am amintiri foarte clare despre aceste două săptămâni în care am împărțit viața de zi de zi cu mama și cu mătușa. În casă domnea o atmosferă stranie. Parcă eram toți trei în convalescență. Mama și mătușa aveau grijă de mine, iar eu aveam grijă de ele. Uneori, în timpul după-amiezilor de trândăvie, mama făcea clătite pe care le mâncam alene lungiți pe canapea, în fața câtorva episoade vechi din *Columbo*, *Amicalement vôtre* sau a nu știu câta redifuzare a *L'Assassinat du père Noël*[32].

În toată această vacanță nu am deschis nici caietul de matematică, nici pe acela de fizică. Ca să scap de angoasele mele, ca să scap de acest prezent al meu, am făcut ceea ce făceam dintotdeauna: am citit

romane. Nu am amintiri foarte clare despre aceste două săptămâni, dar țin minte perfect toate cărțile pe care le-am citit. În acest sfârșit de an 1992 am suferit alături de gemenii din *Grand Cahier*[33], care încercau să supraviețuiască cruzimii semenilor într-un teritoriu devastat de război. La Fort-de-France am străbătut cartierul creol din *Texaco*[34], am traversat pădurea amazoniană cu un *Vieux qui lisait des romans d'amour*[35]. Am fost în mijlocul tancurilor în Primăvara de la Praga, meditând asupra *L'Insoutenable Légèreté de l'être*[36]. Cărțile nu m-au vindecat, dar pentru câteva clipe m-au liniștit. Mi-au oferit o cameră de decompresie. Au reprezentat un dig în fața terorii care se năpustea asupra mea.

În toată această perioadă în care soarele nu răsărea niciodată, în fiecare dimineață am avut certitudinea că îmi trăiam ultima zi de libertate. De fiecare dată când trecea câte o mașină pe drum, eram convins că jandarmii veneau să mă aresteze. Hotărât fiind să nu merg niciodată la închisoare, de fiecare dată când suna cineva la ușă urcam în podul porumbarului, ca la nevoie să mă pot arunca în gol.

4.

Dar nimeni nu a venit să mă aresteze. Nici în Landes, nici pe Coasta de Azur.

În ianuarie, când a început școala, la Saint-Exupéry viața și-a reluat cursul normal. Numele lui Alexis Clément era pe toate buzele, dar nu pentru că i s-ar fi deplâns moartea, ci pentru a broda în jurul poveștii care se zvonise: Vinca și proful ei aveau o legătură secretă de multă vreme, iar acum fugiseră împreună. Ca toate poveștile toxice, și aceasta pasiona întreaga comunitate educațională. Toată lumea o comenta, îi dădea crezare, o înflorea. Gloatei îi făcea o nespusă plăcere să distrugă reputații. Limbile se dezlegau, tăvălindu-se în bârfe. Până și unii profesori, ale căror principii înalte

le admirasem odinioară, se lăsaseră antrenați în bârfe. Cu lăcomie, se întreceau în a produce vorbe de duh care mă îngrețoșau. Câțiva au știut să rămână demni. Printre ei, Jean-Christophe Graff, profesorul meu de franceză, și domnișoara DeVille, profa de literatură engleză de la clasele de literatură. Nu frecventam cursurile ei, dar o auzisem în biroul mamei spunând: „Să nu ajungem să frecventăm mediocritatea, căci e o boală contagioasă".

Fraza ei mi-a adus alinare și multă vreme, când a trebuit să iau anumite decizii, mi-a slujit drept referință.

Primul care s-a îngrijorat cu adevărat de dispariția Vincăi a fost bunicul și tutorele ei, bătrânul Alastair Rockwell. Vinca mi-l descrisese în repetate rânduri drept un patriarh autoritar și taciturn. Arhetipul industriașului *self-made man*, care vedea în dispariția nepoatei o potențială răpire, așadar un act de agresiune la adresa clanului său. Părinții lui Alexis Clément au început și ei să pună întrebări. Fiul lor plănuise să petreacă o săptămână la schi, la Berchtesgaden, cu prietenii, și nu a ajuns niciodată acolo, cum nu a ajuns nici acasă la ei, ca să sărbătorească împreună, ca de obicei, trecerea în noul an.

Dacă aceste două dispariții au scufundat familiile în îngrijorare, forțelor de ordine le-a trebuit o groază de timp ca să desfășoare efective și să facă o anchetă serioasă. Mai întâi pentru că Vinca era majoră și apoi pentru că justiția ezita îndelung înainte de a deschide o procedură. Toată afacerea era un ghem de noduri la nivel de jurisdicție competentă. Vinca era franco-americană, Clément era de naționalitate germană. Locul dispariției lor nu era clar definit. Unul dintre ei era agresorul? Sau erau amândoi victime?

După începerea școlii, a trebuit să treacă mai bine de o săptămână până ce jandarmii au venit la Saint-Ex. Dar ancheta lor s-a rezumat la câteva întrebări adresate anturajului imediat al Vincăi și

al profului de filo. Au scotocit sumar cele două camere, le-au sigilat, fără a mobiliza însă tehnicienii de la investigații criminale.

Abia mult mai târziu, pe la sfârșitul lui februarie, după venirea în Franța a lui Alastair Rockwell, lucrurile au început să se accelereze. Omul de afaceri și-a pus în funcțiune relațiile și a anunțat prin media că a angajat un detectiv particular ca să îi găsească nepoata. A urmat o altă descindere a poliției: de data asta erau tipii de la SRPJ[37] din Nisa. Au audiat mai multă lume – și eu am beneficiat de atenția lor, la fel ca Maxime și Fanny – și au prelevat probe ADN din dormitorul Vincăi.

Încetul cu încetul, mărturiile și documentele adunate au permis o mai bună analiză a desfășurării zilelor de duminică, 20 decembrie, și luni, 21 decembrie. Cele două zile în care Vinca și Alexis s-au evaporat.

În acea faimoasă duminică, în jurul orei opt dimineața, Pavel Fabiansky, paznicul liceului, a afirmat că a ridicat bariera de acces a campusului pentru a permite ieșirea mașinii Alpine A310 condusă de Clément. Fabiansky a fost categoric: Vinca Rockwell, care stătea pe scaunul pasagerului, a lăsat geamul în jos și i-a făcut semn cu mâna, mulțumindu-i. Câteva minute mai târziu, doi lucrători comunali care îndepărtau zăpada au reperat mașina lui Clément în sensul giratoriu Haut-Sartoux; aceasta a fost văzută patinând ușor în intersecție și luând-o apoi în direcția Antibes. De altminteri, mașina profesorului a fost găsită pe avenue de la Libération, în apropierea gării, parcată în fața unei spălătorii automate. Mulți călători din trenul spre Paris și-au amintit de o tânără roșcată însoțită de un bărbat cu șapcă Mönchengladbach, clubul de fotbal favorit al lui Clément. Gardianul de noapte de la hotelul Sainte-Clotilde – din rue Saint-Simon, arondismentul șapte din Paris – a asigurat poliția că domnișoara Vinca Rockwell și domnul Alexis Clément au petrecut o

noapte în hotelul lor. A făcut xeroxuri după pașapoartele lor, susținea omul. Camera a fost rezervată în ajun, telefonic, și plătită cu bani gheață. Din minibar au consumat o bere, două cutii de Pringles și un suc de ananas. Gardianul de noapte și-a amintit chiar că domnișoara a coborât la recepție să întrebe dacă au Cola Cherry, dar răspunsul a fost negativ.

Până în acest punct, se susținea scenariul unei escapade amoroase. Dar, de aici încolo, anchetatorii au pierdut urmele celor doi iubiți. Vinca și Alexis nu au luat micul dejun nici în camera lor, nici în sala de mese. O cameristă i-a văzut ieșind pe hol dis-de-dimineață, dar nimeni nu-și amintea precis de plecarea lor. În baie a fost găsită o trusă de toaletă care conținea machiaj, o perie Mason Pearson și un flacon de parfum; aceasta a fost depusă într-o cameră de depozitare, unde hotelul păstra obiectele uitate de clienți.

Aici se oprea ancheta. Niciodată nu a mai apărut nicio altă mărturie credibilă care să semnaleze prezența Vincăi și a lui Clément în alt loc. La vremea aceea, cei mai mulți se așteptau să îi vadă reapărând după ce flacăra pasiunii se va fi stins. Totuși, avocații lui Alastair Rockwell s-au încăpățânat să continue scotocirile. În 1994 au obținut ca justiția să ceară o analiză genetică a periuței de dinți și a periei de păr găsite în camera de hotel. Rezultatele au confirmat că era într-adevăr vorba despre ADN-ul Vincăi, dar asta nu a dus câtuși de puțin la avansarea anchetei. Poate vreun polițist încăpățânat sau obsedat avusese grijă, de atunci încoace, să relanseze o investigație simbolică, pentru ca dosarul să nu fie prescris, dar, după știința mea, acesta fusese ultimul eveniment din cadrul anchetei.

Alastair Rockwell s-a îmbolnăvit grav și a murit în 2002. Îmi amintesc că l-am văzut cu câteva săptămâni înainte de 11 septembrie 2001 la etajul patruzeci și nouă al World Trade Center, unde se aflau birourile newyorkeze ale firmei sale. Mi-a mărturisit că Vinca îi

vorbise în repetate rânduri despre mine, descriindu-mă ca pe un băiat drăguț, elegant și delicat. Trei adjective care, în gura acestui bătrân, nu sunau deloc ca niște complimente. Mi-a venit să îi spun că eram așa de delicat, încât am pus la pământ cu o bară de fier un tip cu un cap mai înalt decât mine, dar nu am scos o vorbă, desigur. Solicitasem întâlnirea ca să aflu dacă detectivul angajat de el adusese elemente noi despre dispariția nepoatei sale. Mi-a răspuns că nu, dar nu aveam de unde să știu dacă acesta era adevărul.

Și timpul a trecut. De-a lungul anilor, nimănui nu părea să-i mai pese de ce se întâmplase cu Vinca Rockwell. Eram singurul care încă nu întorsese pagina. Pentru că știam că versiunea oficială era falsă. Și pentru că de atunci încoace o întrebare nu încetase să mă bântuie. Fuga Vincăi era legată de uciderea lui Alexis Clément? Eram răspunzător de dispariția fetei pe care am iubit-o atât de mult? De mai bine de douăzeci de ani încercam să limpezesc acest mister. Și nici în ziua de azi nu aveam nici măcar un început de răspuns.

Un băiat diferit de ceilalți

7. Pe străzile din Antibes

Poate cartea asta este un roman polițist,
dar eu nu sunt polițist.
Jesse KELLERMAN

1.

Ajungând în Antibes, am tras – cum făceam mereu – în parcarea portului Vauban. Acolo erau ancorate câteva dintre cele mai frumoase iahturi din lume. În iulie 1990, când urma să împlinesc șaisprezece ani, avusesem primul meu job de vară. O muncă de tâmpit care constase în a ridica bariera parcării după ce ușuram turiștii de treizeci de franci pentru a le permite să parcheze mașina sub un soare de plumb. Era vara în care citisem *Swann*[38], ediția de buzunar, cu catedrala din Rouen pictată de Claude Monet pe copertă, și în care mă îndrăgostisem vag de o tânără pariziană cu păr blond, ondulat, tuns drept, care răspundea la frumosul prenume Bérénice. Ori de câte ori se ducea la plajă, se oprea în fața gheretei parcării ca să schimbe câteva vorbe cu mine, deși mi-am dat repede seama că era mai preocupată de Glenn Medeiros și de New Kids on the Block decât de frământările lui Charles Swann și ale lui Odette de Crécy.

Astăzi, joburile mărunte de vară au fost înlocuite de o barieră automată. Mi-am luat tichetul, am găsit un loc liber lângă căpitănie și am luat-o de-a lungul cheiului. Multe s-au schimbat în douăzeci de ani: accesul în port a fost integral refăcut, șoseaua a fost lărgită, o bună parte din zonă a fost transformată în pietonal. Dar priveliștea a rămas aceeași. După mine, una dintre cele mai spectaculoase de pe Coastă: albastrul mării în prim-plan, silueta masivă și liniștitoare a fortului Carré care țâșnea din spatele pădurii de catarge ale navelor,

cerul azuriu care le ducea pe toate cu sine și munții discreți, care se ghiceau în zare.

Era ziua mistralului și îmi plăcea la nebunie. Toate se întreceau să mă reconecteze cu trecutul și să mă facă să prind din nou rădăcini în acest loc pe care-l iubeam și pe care-l părăsisem din cele mai teribile motive. Nu îmi făceam iluzii: orașul nu mai era cel al adolescenței mele, ci semăna cu New York-ul, dar îndrăgeam în continuare ideea mea de Antibes. Un orășel aparte, ferit de aspectul țipător al altor zone de pe Coastă. Orașul jazzului, al americanilor de la *Lost Generation*, orașul pe care i l-am dezvăluit Vincăi, cel care, în mod cu totul excepțional, a adăpostit majoritatea artiștilor care au însemnat ceva în viața mea. Maupassant și-a ancorat aici nava, *Le Bel Ami*, Scott Fitzgerald și Zelda au dormit la Belles Rives după război. Picasso și-a instalat atelierul în castelul Grimaldi, la doi pași de apartamentul în care Nicolas de Staël a pictat cele mai frumoase tablouri ale sale. În sfârșit, Keith Jarrett – autorul primelor înregistrări ale tuturor cărților mele – făcea cu regularitate escală pe scena de la Pinède.

Am trecut pe sub Poarta marină, linia de demarcație dintre port și orașul vechi fortificat. Era un weekend de primăvară, destul de animat, dar valul de turiști care denatura esența orașului nu se abătuse încă. Pe strada Aubernon puteai păși fără a te lovi de cineva. În Cours Masséna, vânzătorii de legume, de brânză, florăresele și meșteșugarii provensali începeau să își strângă mărfurile, dar hala acoperită încă vibra în mii de culori. Se vorbea în dialect, iar lumea era recompusă într-o simfonie de arome: măsline negre, citrice confiate, mentă, roșii uscate. În piața primăriei se oficia ultima căsătorie a dimineții. Un cuplu radios cobora scara sub urale și o ploaie de petale de trandafiri. Eram la o mie de leghe distanță de toată zarva asta – pentru mine, astăzi, căsătoria nu avea niciun sens

–, dar m-am lăsat contaminat de chiotele de bucurie și de zâmbetele care luminau chipurile.

Apoi am coborât pe îngusta stradă Sade – unde a locuit tata în tinerețea lui – spre Piața Națională și m-am plimbat agale până la Michelangelo, unul dintre restaurantele emblematice ale orașului, căruia toți localnicii îi spuneau „Mamo", după numele patronului. Mai erau locuri pe terasă. M-am instalat la o masă și am comandat specialitatea casei: o limonadă cu lichior și busuioc.

2.

Nu am avut niciodată un birou. Încă din școala elementară, mi-a plăcut să lucrez în locuri deschise. Bucătăria alor mei, sălile de studiu din biblioteci, cafenelele din Cartierul Latin. La New York, scriam în Starbucks, în barurile hotelurilor, în parcuri și restaurante. Mi se părea că gândesc mai bine într-un loc în mișcare, purtat de fluxul conversațiilor și zumzetul vieții. Am pus cartea lui Stéphane Pianelli pe masă și, în așteptarea apetitivului, mi-am consultat mesajele de pe telefon. Era unul, contrariat, de la mama, care nu se încurca deloc în formule de politețe: „Zélie mi-a spus că ai venit la cincizeci de ani de Saint-Ex. Ce te-a apucat, Thomas? Nici măcar nu m-ai anunțat că ești în Franța. Vino acasă la cină în seara asta. Am invitat familia Pellegrino. Le va face plăcere să te vadă". „Te sun mai târziu, mamă", i-am răspuns laconic. Am profitat că am iPhone-ul în mână și am descărcat aplicația *Nice-Matin*, apoi am cumpărat numerele online dintre 9 și 15 aprilie.

Parcurgându-le, am dat rapid de articolul pe care-l căutam, cel în care semnatarul, Stéphane Pianelli, descria cum elevii liceului au descoperit un rucsac plin cu bancnote într-un dulap părăsit. Nimic nou. Eram mai ales dezamăgit că nu am găsit poze ale rucsacului de sport. Articolul era ilustrat cu o fotografie de sus a campusului și

încă una reprezentând vestiarul mâncat de rugină; dar se preciza că „anumiți elevi au pus în circulație pe rețelele sociale fotografii ale genții înainte ca poliția să le ceară să le șteargă, pentru a nu afecta bunul mers al anchetei”.

Am cugetat. Sigur au rămas urme pe undeva, dar nu eram suficient de îndemânatic pentru a le găsi fără a pierde prea mult timp. Sediul *Nice-Matin* era la doi pași, în Piața Națională, lângă autogară. După o ezitare, am decis să îl sun direct pe jurnalist.

— Salut, Stéphane, Thomas sunt.

— Nu poți sta fără mine, nu-i așa, artistule?

— Sunt la Mamo, la masă. Dacă ești prin zonă, te invit să împărțim o ceafă de miel.

— Dă comanda! Termin articolul și vin și eu.

— Despre ce scrii?

— Salonul pentru pensionari și petrecere a timpului liber, care tocmai s-a încheiat la Palatul Congreselor. Recunosc, nu cu ăsta o să câștig premiul Albert Londres{39}.

Așteptându-l pe Pianelli, am pus mâna pe cartea lui și, ca de fiecare dată când o priveam, rămâneam cu privirea lipită de faimoasa fotografie de pe copertă. Aceasta îi reprezenta pe Vinca și pe Alexis Clément pe un ring de dans. Poza fusese făcută la balul de sfârșit de an, la jumătatea lui decembrie, cu o săptămână înainte de uciderea profesorului și dispariția Vincăi. Fotografia asta mi-a făcut întotdeauna rău. În apogeul frumuseții și al prospețimii ei, Vinca îl sorbea din ochi pe cavalerul ei. Privirea ei deborda de dragoste, admirație, dorință de a plăcea. Dansul lor era un fel de twist pe care fotograful îl imortalizase pentru eternitate într-o poziție grațioasă și senzuală. *Grease* reinterpretat de Robert Doisneau{40}.

De altminteri, cine făcuse fotografia? Nu mi-am pus niciodată această întrebare. Un elev? Un profesor? Am căutat referințe la

sfârșitul cărții, dar nu am găsit decât „*Nice-Matin*, toate drepturile rezervate”. Am făcut copertei o poză cu telefonul și i-am trimis-o lui Rafael Bartoletti. Rafael era un fotograf de modă foarte bine cotat, care locuia pe aceeași stradă cu mine în TriBeCa. Dar mai ales era un artist veritabil. Avea o imensă cultură a imaginii, un ochi care scana toate detaliile și o analiză a detaliilor singulară și adesea pertinentă. De ani buni el era cel care făcea toate fotografiile mele de promovare, precum și pe acelea de pe coperta a IV-a. Îmi plăcea munca lui, pentru că reușea de fiecare dată să găsească în mine o frântură de lumină pe care fără doar și poate am purtat-o foarte multă vreme înăuntrul meu, dar care mă părăsise. Portretele pe care mi le făcea el reprezentau *cel mai bun eu* al meu, mai solar, mai puțin frământat. Bărbatul care aș fi putut fi dacă viața ar fi fost mai îngăduitoare.

Rafael m-a sunat imediat. Vorbea franceză cu un ușor accent italian, pe care mulți îl considerau irezistibil.

— Ciao, Thomas. Sunt la Milano. Shootingul pentru campania Fendi. Cine-i frumusețea pe care mi-ai trimis-o?

— O fată pe care am iubit-o odinioară. Vinca Rockwell.

— Îmi amintesc, mi-ai povestit despre ea.

— Ce crezi despre fotografie?

— Tu ai făcut-o?

— Nu.

— Tehnic vorbind, e cam neclară, dar fotograful a știut să imortalizeze clipa. Și numai asta contează. *Clipa decisivă*. Știi ce spunea Cartier-Bresson: „Fotograful trebuie să surprindă echilibrul expresiv în mișcare”. Ei bine, tipul tău asta a făcut. A prins un moment efemer și l-a transformat în eternitate.

— Vrei să spui că nimic nu-i mai înșelător ca o fotografie.

— Și e adevărat! exclamă el. Dar nu-i nicio contradicție aici.

La capătul celălalt al firului se auzea muzică. Am auzit o voce de femeie care îl presa pe fotograf să închidă.

— Trebuie să plec, se scuză el. Te sun mai târziu.

Am deschis cartea și am început să o frunzăresc. Era plină de informații. Pianelli a avut acces la rapoartele poliției. A rearanjat el însuși majoritatea mărturiilor obținute de anchetatori. Citisem cartea încă de la apariție și, în timpul anilor petrecuți la Paris, făcusem propria mea anchetă, interogând toți martorii posibili și imaginabili. Timp de douăzeci de minute, am parcurs cartea în diagonală. Toate amintirile diferiților martori, puse cap la cap, spuneau aceeași poveste care, de-a lungul timpului, devenise versiunea oficială: cuplul a părăsit Saint-Ex în Alpine, „tânăra roșcată cu părul de foc" a fost văzută în trenul de Paris însoțită de profesorul „care purta o șapcă a unui club german de fotbal cu nume de nepronunțat", au ajuns la hotelul din strada Saint-Simon, „domnișorica a cerut Cola Cherry", au străbătut un hol și a doua zi dimineața erau dispăruți: „Când a trezit paznicul de noapte, recepționerul a găsit cheia camerei la ghișeul de la recepție". Cartea ridica întrebări și scotea în evidență câteva zone de umbră, dar fără a aduce elemente probatorii pentru a schița o pistă alternativă care să se susțină cu adevărat. Aveam un avantaj asupra jurnalistului: Pianelli doar intuia că povestea asta era falsă, în vreme ce eu eram sigur. Clément era mort, nu el fusese cel care o însoțise pe Vinca în acele două zile. Prietena mea fugise cu alt bărbat. O fantomă pe care o urmăream fără succes de douăzeci și cinci de ani.

3.

— A, văd că te-ai cufundat în lecturi cu folos! a exclamat Pianelli, așezându-se în fața mea.

Am ridicat capul din carte, încă puțin buimac de imersiunea în meandrele trecutului.

— Știai că scrierea ta e pe lista neagră la biblioteca Saint-Ex?

Jurnalistul a pescuit o măslină cu o scobitoare.

— Mda, de bufnița aia bătrână de Zélie! Asta nu înseamnă că cei care vor să o citească nu pot găsi PDF-ul pe internet și să o pună în circulație!

— Cum îți explici entuziasmul elevelor de azi pentru Vinca?

— Uită-te la ea, a zis el, deschizând la întâmplare albumul foto din cartea lui.

Nici măcar nu am plecat privirea. Nu aveam nevoie să mă uit la pozele astea ca să cunosc exact imaginea Vincăi. Ochii ei migdalați, privirea ca absintul, pletele ei dezordonat aranjate, gura ei bosumflată, pozele ei rebele, când cuminți, când provocatoare.

— Vinca și-a construit o imagine aparte, a reluat Pianelli. Personifica un soi de șic francez, undeva între Brigitte Bardot și Laetitia Casta. Și, mai presus de toate, întruchipa o anumită libertate.

Jurnalistul s-a servit cu un pahar cu apă și apoi a lansat o formulă:

— Dacă Vinca ar avea astăzi douăzeci de ani, ar fi o *it-girl*[41] și ar avea șase milioane de *followers* pe Instagram.

Patronul însuși ne-a adus friptura și a tăiat-o în fața noastră. După câteva îmbucături, Pianelli și-a continuat demonstrația.

— Toate astea o depășeau cumva, firește. Nu am pretenția că am cunoscut-o mai bine decât tine dar, sincer acum, în spatele imaginii era o fată destul de banală, nu?

Cum nu am spus nimic, el m-a provocat:

— O idealizezi pentru că și-a luat zborul la nouăsprezece ani. Dar imaginează-ți o clipă că v-ați fi căsătorit în vremea aceea. Vezi

tabloul din prezent? Ați fi avut trei pușți, ea ar fi pus vreo douăzeci de kile, i-ar fi căzut sânii…

— Tacă-ți gura, Stéphane!

Ridicasem tonul. El a dat înapoi, s-a scuzat și în următoarele cinci minute ne-am străduit să facem felul cefei de miel și salatei care o însoțea. Eu am fost cel care a reluat conversația.

— Știi cine a făcut fotografia asta? l-am întrebat arătând spre copertă.

Pianelli s-a încruntat, apoi a înmărmurit, ca și cum l-aș fi prins pe picior greșit.

— Păi… a recunoscut, cercetând și el copyrightul. Îmi imaginez că e de-o viață în arhivele ziarului.

— Ai putea verifica?

Și-a scos mobilul din buzunarul vestei și a tastat un mesaj.

— Am să-l contactez pe Claude Angevin, jurnalistul care a urmărit cazul în 1992.

— Lucrează în continuare la ziar?

— Glumești, are șaptezeci de anișori! Freacă menta în Portugalia. La urma urmelor, de ce vrei să știi cine a făcut poza?

Am prins repede momentul:

— Dacă tot vorbim despre fotografii, am citit în articolul tău că pușții care au găsit rucsacul cu cei o sută de mii de franci în vestiarul ruginit au postat poze cu el pe rețelele sociale.

— Așa-i, dar apoi au venit polițiștii și au făcut curat.

— Dar tu le-ai recuperat…

— Ce bine mă cunoști.

— Ai putea să mi le trimiți?

A căutat pozele pe telefon.

— Credeam că povestea asta nu te interesează, m-a ironizat el.

— Sigur că mă interesează, Stéphane.

— Ce mail ai?

În timp ce-i dictam adresa, am realizat un lucru. Eu nu mai aveam o rețea sau contacte în regiune, în vreme de Pianelli trăia aici dintotdeauna. Dacă voiam să am o șansă să descopăr ce s-a întâmplat cu Vinca și cine ne amenința, nu aveam de ales, trebuia să fac echipă cu jurnalistul.

— Te-ar interesa o colaborare, Stéphane?

— Ce ai în minte, artistule?

— Să anchetăm fiecare dispariția Vincăi și să ne împărtășim informațiile.

El a scuturat din cap.

— N-ai juca niciodată cinstit.

Îi anticipasem răspunsul. Ca să-l conving, am hotărât să îmi asum un risc.

— Ca să-ți dovedesc buna mea credință, am să-ți dezvălui ceva ce nu știe nimeni.

Am simțit cum toată ființa lui se încordează. Știam că pășesc pe muchie de cuțit, dar nu asta a fost senzația pe care am avut-o toată viața, că trăiesc ca un dansator pe sârmă?

— La momentul dispariției, Vinca era însărcinată cu Alexis.

Pianelli se uita la mine pe jumătate neîncrezător, pe jumătate îngrijorat.

— Drace, de unde știi asta?

— Chiar de la Vinca. Mi-a arătat testul de sarcină.

— De ce n-ai zis nimic atunci?

— Pentru că era viața ei privată. Și pentru că n-ar fi schimbat ancheta cu nimic.

— Ba sigur că da, la naiba! s-a enervat el. Investigațiile nu ar mai fi fost aceleași. Ar fi fost trei vieți de salvat în loc de două. Povestea ar fi fost mult mai mediatizată cu un bebeluș la mijloc.

Probabil că nu greșea. Sincer să fiu, niciodată nu m-am gândit la liniuța aceea verticală pe o bucată de plastic ca la „un bebeluș”. Aveam optsprezece ani…

Îl vedeam cum analizează, foindu-se pe scaun. A deschis carnetul ca să își noteze niște ipoteze și a avut nevoie de câteva momente bune ca să revină cu picioarele pe pământ.

— De ce ești așa de interesat de Vinca dacă crezi că era atât de banală?

Pianelli avea ambițiile lui.

— Nu Vinca mă interesează. Ci cel sau cei care au ucis-o.

— Chiar crezi că e moartă?

— Nu se poate să dispară așa. La nouăsprezece ani, singură sau aproape singură, fără resurse.

— Care-i teza ta, mai precis?

— De când au fost găsiți banii, convingerea mea e că Vinca șantaja pe cineva. Cineva care probabil nu a mai suportat să fie amenințat și a devenit, la rândul său, amenințător. Poate chiar tatăl copilului. Clément, fără îndoială, sau poate altcineva…

Când a închis carnetul, câteva bilete au căzut din copertă. Un zâmbet a luminat chipul jurnalistului.

— Am locuri pentru concertul Depeche Mode din seara asta!

— Unde-i?

— În Nisa, în parcul sporturilor Charles Ehrmann. Mergem împreună?

— Nu mă omor după muzica electronică.

— Electronică? Se vede treaba că nu le-ai ascultat ultimele albume.

— Nu m-au prins niciodată.

El a mijit ochii, încercând să-și amintească.

— La sfârșitul anilor 1980, la turneul cu numărul 101, Depeche Mode era cea mai mare formație rock din lume, în 1988 am fost să-i văd la Zénith, în Montpellier. Sunetul lor era fabulos!

În jurul pupilelor lui jucau luminițe. L-am tachinat:

— La sfârșitul anilor 1980, Queen era cea mai mare formație rock din lume!

— Ei, nu zău! Ce-i mai grav e că ești și serios pe deasupra! Ai fi putut spune și tu U2, dar asta…

Câteva minute, am lăsat amândoi garda jos. Și în tot acest răstimp am avut din nou șaptesprezece ani. Stéphane a încercat să mă convingă că David Gahan era cel mai mare cântăreț al generației sale, iar eu am apărat teza că nu exista nimic mai presus de *Bohemian Rhapsody*.

Apoi vraja s-a rupt, la fel de brutal pe cât se instalase.

Pianelli s-a uitat la ceas și dintr-un salt a fost în picioare.

— Fir-ar să fie, am întârziat. Trebuie s-o șterg la Monaco.

— Pentru un articol?

— Da, testele pentru marele premiu de formula E. Campionatul internațional de mașini electrice.

Și-a luat tașca și mi-a făcut un semn cu mâna.

— Ne auzim la telefon.

Rămas singur, am comandat o cafea. Aveam mintea în ceață și sentimentul că nu negociasem foarte bine momentul. Dacă e să trag linia, eu îi furnizasem muniție jurnalistului și nu primisem nimic în schimb.

La dracu'…

Am ridicat mâna ca să cer nota de plată. Așteptând-o, mi-am consultat telefonul ca să arunc o privire la fotografiile pe care mi le trimisese Stéphane. Îi cerusem pozele așa, în virtutea inerției, fără a mă aștepta la cine știe ce de la ele.

Dar mă înșelam. După câteva secunde, mâna îmi tremura atât de tare, încât a trebuit să pun telefonul pe masă.

Văzusem de multe ori rucsacul ăsta din piele moale atârnat la mine acasă.

Coșmarul continua.

8. Vara *Marelui Albastru*

Toate nu sunt decât amintiri,
mai puțin clipa pe care tocmai o trăim.
Tennessee WILLIAMS

1.

Esplanada Pré-des-Pêcheurs din fața fortului era plină de lume. Într-o atmosferă de carnaval, carele multicolore se puseseră în mișcare pentru tradiționala bătaie cu flori. O mulțime densă și bine dispusă se îngrămădea dincolo de barierele de metal: pușți cu părinți, adolescenți deghizați, localnici bătrâni care își părăsiseră terenul de bocce[42].

Când eram copil, bătaia cu flori străbătea tot orașul. Cum siguranța era prioritară, la fiecare zece metri era câte un polițist, iar carele se învârteau în cerc pe strada Verdun. Aerul era încărcat de un amestec de veselie și tensiune. Lumea ar fi vrut să se distreze și să se dezlănțuie, dar amintirea atentatului de la Nisa din 14 iulie era înscrisă în memoria fiecăruia. Mă încerca furie și durere când vedeam cum copiii flutură buchete de garoafe ținuți în spatele barierelor. Amenințarea atentatelor a ucis în noi spontaneitatea și lipsa de griji. Oricât am fi pretins că nu așa stăteau lucrurile, teama nu ne părăsea niciodată cu totul și arunca asupra noastră, a tuturor, o umbră de neșters.

Am luat-o direct prin mulțime pentru a ajunge la parcarea din portul Vauban. Mini Cooperul meu era acolo unde-l lăsasem, dar cineva îndesase un plic gros, mare, îndărătul unui ștergător de parbriz. Nu tu nume, nu tu adresă. Am așteptat să ajung în mașină ca să-l desfac. De cum am tras să-l desfac, m-au apucat crampele la stomac. Rar se întâmplă ca o scrisoare anonimă să aducă vești bune.

Plicul conținea o duzină de fotografii ușor îngălbenite și decolorate de timp. M-am uitat la prima și în mine s-a căscat un hău. Mă uitam la tatăl meu, care o săruta pe Vinca pe gură. Au început să îmi zumzăie tâmplele și o gheară mi-a strâns inima. Am întredeschis portiera și am vomat un strop de fiere.

Fir-ar să fie…

În stare de șoc, am examinat fotografiile mai în detaliu. Erau toate din aceeași categorie. Nicio clipă nu m-am gândit la o înscenare. În sinea mea, știam că toate situațiile imortalizate prin aceste imagini existaseră în realitate. Poate o parte din mine nici măcar nu era surprinsă. Ca un secret pe care nu l-am păstrat niciodată, dar care era zidit în mine, într-o firidă a subconștientului.

Tata apărea în toate pozele. Richard Degalais, supranumit „Richard inimă de leu" sau „Rick" pentru apropiați. La începutul anilor 1990 avea vârsta pe care o aveam eu astăzi. Numai că nu-i semănam deloc. El era frumos, fin, rasat. O siluetă suplă, un păr semilung, o cămașă generos desfăcută la piept. Față frumoasă, limbă dulce, cheltuitor și hedonist, dacă e să tragi linie, Rick nu era prea diferit de Alexis Clément. Cu cincisprezece ani în plus. Îi plăceau femeile frumoase, mașinile sport, brichetele cromate și vestele Smalto. Oricât de trist ar suna, în aceste imagini Vinca și cu el făceau o pereche reușită. Amândoi aparțineau „rasei seniorilor". Oameni care aveau întotdeauna rolurile principale în viață și care te expediau direct la statutul de figurant când te aflai în preajma lor.

Laolaltă, imaginile se constituiau într-un fel de muncă de paparazzo în cel puțin două locuri diferite. Am recunoscut ușor primul loc. Saint-Paul-de-Vence, în afara sezonului: Café de la Place, fosta presă de ulei, meterezele care dominau câmpiile, vechiul cimitir în care era înmormântat Marc Chagall. Vinca și tata se plimbau agale de mână, într-o intimitate îndrăgostită care nu lăsa

nicio îndoială. Mai greu mi-a fost să-mi dau seama unde fusese făcută a doua serie de fotografii. Am recunoscut mai întâi cabrioleta Audi 80 a tatii, parcată într-un spațiu oarecare, în mijlocul unei păduri de bolovani albi. Apoi treptele săpate în stâncă. În depărtare, o insulă abruptă cu reflexe de granit. Aici s-a declanșat declicul. *Fiordurile Marsiliei*. Mica plajă cu nisip adăpostită în spatele unui dig era plaja Golfului Maimuțelor. O plajă la capătul lumii, unde tata ne-a adus o dată sau de două ori pe toți, ca familie, dar care în mod evident îi folosise și ca adăpost pentru această iubire clandestină.

Mi se uscase gâtul. Cu toată scârba care mă sufoca, m-am uitat la fotografii cât mai atent cu putință. Aveau ceva artistic, foarte aplicat. Cine-mi trimisese pozele astea? Cine le făcuse? Pe vremea aceea, zoomurile erau mult mai puțin performante decât astăzi. Pentru a surprinde atâtea detalii, fotograful nu se putea afla la prea mare distanță de subiecții lui, astfel încât preț de câteva clipe m-am întrebat dacă pozele au fost într-adevăr realizate fără știrea protagoniștilor. În privința tatii, eram convins că nu a știut, dar Vinca?

Am închis ochii și am elaborat un scenariu. Probabil că pozele astea fuseseră folosite pentru a-l șantaja pe tata. Asta explica ceea ce descoperisem cu câteva minute mai devreme. Căci atunci când am văzut capturile pe care mi le-a trimis Pianelli, am recunoscut un rucsac din imitație de piele de crocodil care-i aparținuse pe vremuri lui Richard, puteam să bag mâna-n foc. Dacă tata i-a dat Vincăi o geantă cu o sută de mii de franci înseamnă că a făcut-o pentru că ea amenința să dea în vileag relația lor.

Poate chiar și sarcina ei…

Aveam nevoie de aer curat. Am băgat cheia în contact, am decapotat mașina și am luat-o spre malul mării. Nu mai puteam amâna confruntarea cu tata. Conducând, mi-era greu să mă

concentrez la drum. Fotografiile cu Vinca mi se întipăriseră în minte. Pentru prima dată sesizasem un fel de tristețe și o nesiguranță în privirea ei. Se temea de tata? Vinca era o victimă sau o manipulatoare diabolică? Sau poate amândouă…

În dreptul La Siesta – cea mai cunoscută discotecă din Antibes –, m-am oprit la semaforul în trei culori care dirija trecerea către drumul spre Nisa. Semaforul nu se schimbase: ținea la fel de mult ca întotdeauna. La cincisprezece ani, pe bătrâna mea motoretă, mi s-a întâmplat să-l sar *o singură dată*. Spre ghinionul meu, exact în ziua aceea polițiștii erau acolo și m-au oprit. O amendă de 750 de franci despre care în casa noastră s-a vorbit luni de-a rândul. Eternul blestem al celor cumințI. Am alungat amintirea asta umilitoare, dar, fără voia mea, în minte mi-a răsărit o altă imagine. *Clic-clic*. Fata cu Leica. *Clic-clic*. Fata care îți făcea poze în mintea ei, chiar și când nu avea aparatul agățat de gât. Cineva m-a claxonat. Semaforul se schimbase în verde. Știam cine făcuse pozele cu tata și cu Vinca. Am schimbat viteza și am luat-o în direcția spitalului din Fontonne.

2.

Ridicat în locul fostelor exploatări horticole care odinioară aduseseră faimă localității, Fontonne era un cartier periferic, în estul orașului. Dacă te uitai pe hartă, aveai impresia că locul se întindea la malul mării; în realitate însă, era mai puțin idilic. Da, exista un fel de plajă, dar era una cu pietriș, în marginea șoselei, despărțită de zona rezidențială de drumul național și de calea ferată. La mijlocul anilor 1980, frecventasem Jacques Prévert, colegiul din cartier, și nu păstrasem amintiri prea frumoase despre acesta: nivelul instituției era scăzut, atmosfera generală era vătămătoare, iar actele de violență, frecvente. Elevii buni erau nefericiți. O mână de profesori eroici se străduiau, de bine, de rău, să țină șandramaua pe linia de

plutire. Fără ei și fără prietenia lui Maxime și a lui Fanny cred că lucrurile ar fi putut lua o întorsătură proastă pentru mine. Când am fost acceptați toți trei la Saint-Ex, viețile noastre se schimbaseră radical. Am descoperit că puteam merge la școală fără un nod de spaimă în stomac.

De atunci, colegiul își construise o bună reputație, iar cartierul se transformase complet. În partea dinspre Bréguières – unul dintre accesele în spital – dispăruseră toate serele de demult, făcând loc unor imobile mici, șic, cu câte o parcelă de grădină. Nimic turistic, doar o zonă rezidențială alimentată de comerțul de proximitate, unde locuiau multe persoane active.

Am oprit mașina în parcarea descoperită a spitalului. De dimineață încoace, nu era pentru prima dată când un loc îmi evoca instantaneu amintiri. Cu spitalul aveam două. Una bună și una rea.

Iarna lui 1982. Aveam opt ani. Alergând după sora mea prin grădină – mi-l furase pe Big Jim pentru a-l transforma în sclav pentru Barbie a ei –, am răsturnat din greșeală una dintre băncile metalice din chioșcul de vară. În cădere, o muchie mi-a retezat vârful unui deget mare. La spital, după ce mi-au pus copci, un intern incompetent a uitat să pună puțin tifon și mi-a lipit pansamentul direct pe piele. Rana s-a infectat și câteva luni bune nu am mai putut face sport.

Am și astăzi cicatricea.

A doua amintire era mai veselă, chiar dacă și asta începea prost. Vara lui 1988. Un tip din cartierul rău famat Vallauris m-a agresat pe un teren de fotbal după ce am marcat cu un șut curat, demn de Klaus Allofs[43]. Mi-a rupt brațul stâng și am fost ținut sub observație două zile, pentru că mi-am pierdut cunoștința din cauza șocului. Îmi amintesc că Maxime și Fanny au venit să mă vadă. Au fost primii care au putut mâzgăli ceva pe ghipsul meu. Maxime a scris „Hai,

OM!” și „Drept la poartă!”, pentru că în clipa aceea nu exista nimic mai important în viață. Lui Fanny i-a luat mai mult timp. Revăd foarte clar scena. Era sfârșitul anului școlar, poate chiar începutul vacanței. Iulie 1988. Vara *Marelui Albastru*. Parcă îi văd silueta în contre-jour, aplecată deasupra patului meu, cu razele soarelui jucându-i printre șuvițele blonde. Mi-a scris câteva cuvinte de la începutul unui dialog din filmul pe care îl văzuserăm toți trei cu cincisprezece zile în urmă. Răspunsul pe care i l-a dat Johanna lui Jacques Mayol, la sfârșitul filmului, imediat ce scufundătorul i-a zis: „Trebuie să mă duc să văd”. Este momentul acela când ne dăm cu toții seama că se va scufunda și nu se va întoarce niciodată.

„Ce să vezi? Nu-i nimic de văzut, Jacques, doar întuneric și frig, nimic altceva! Nu e nimeni. Dar eu sunt aici, sunt vie, exist!”

Chiar dacă am mai bine de patruzeci de ani, vorbele astea îmi sfâșie inima de câte ori mă gândesc la ele. Astăzi, mai mult decât oricând altcândva.

3.

Alcătuit dintr-un mozaic de clădiri heteroclite, centrul medical era un adevărat labirint. De bine, de rău, reușisem să mă descurc printre numeroasele indicatoare. Lângă pavilionul principal construit din blocuri de piatră în anii 1930 se îngrămădeau corpuri construite de-a lungul deceniilor. Fiecare oferea un eșantion arhitectural a ceea ce produseseră ultimii cincizeci de ani, în cele mai bune și mai proaste momente ale lor: paralelipiped din cărămidă întunecată, bloc din beton armat pus pe piloni, cub cu armături metalice, spațiu cu vegetație…

Secția de cardiologie era în cea mai nouă clădire, un imobil ovoidal, pe fațada căruia sticla se îmbina meșteșugit cu bambusul.

Am traversat holul luminos până la recepție.

— Ce doriți, domnule?

Fata de la recepție, cu părul oxigenat, o fustă de blugi deșirată, un tricou mulat și colanți leopard mă ducea cu gândul la clona lui Debbie Harry[{44}].

— Aș dori să o văd pe doamna doctor Fanny Brahimi, șefa secției de cardiologie.

Blondina a ridicat receptorul.

— Din partea cui?

— Thomas Degalais. Spuneți-i că e o urgență.

M-a invitat să aștept pe mica terasă interioară. Am dat pe gât trei pahare cu apă rece de la automat înainte de a mă prăvăli pe una dintre canapelele care parcă pluteau pe parchet. Am închis ochii. Imaginile tatii și ale Vincăi mi se întipăriseră pe retină. Coșmarul m-a lovit pe neașteptate, încurcând și pângărind și mai mult amintirea pe care i-o păstram Vincăi. Mă gândeam la refrenul pe care mi-l cânta toată lumea de dimineață încoace: „Nu ai cunoscut-o cu adevărat pe Vinca". Băteau la porți deschise. Nu aș putea pretinde niciodată că într-adevăr cunosc pe cineva. Eram adeptul axiomei lui García Márquez: „Toată lumea are trei vieți: o viață publică, o viață privată și o viață secretă". Numai că în ce o privea pe Vinca nu puteam decât să constat că această a treia viață se întindea pe un teritoriu nebănuit.

Nu eram naiv. Eram conștient că păstram în inimă o imagine plămădită cu entuziasmul îndrăgostit al adolescenței. Știam foarte bine că imaginea aceasta răspundea aspirației mele de la acea vreme: aceea de a trăi o iubire curată cu o eroină romantică ieșită din *Grand Meaulnes*[{45}] sau din *La răscruce de vânturi*. Am inventat o Vinca așa cum mi-aș fi dorit eu să fie, nu cum era ea cu adevărat. Am proiectat asupra ei lucruri care nu existau decât în imaginația mea. Dar nu mă puteam hotărî să admit că mă înșelasem pe toate planurile.

— Fir-ar să fie, mi-am uitat țigările. Vrei să-mi aduci geanta din vestiar, te rog?

Vocea lui Fanny m-a scos din frământările mele. Tocmai arunca un mănunchi de chei în direcția lui Debbie, care l-a prins din zbor.

— Ei, Thomas, așadar nu vorbim cu anii și acum, dintr-odată, nu mai poți sta fără mine, sau ce? mi-a strigat ea peste umăr, îndreptându-se spre automatul de băuturi.

Era prima dată când o vedeam pe Fanny în rolul de doctor. Purta pantaloni bleu din bumbac, o bluză cu mâneci lungi din aceeași culoare și avea părul strâns sub o bonetă din hârtie. Chipul ei avea o expresie categoric mai aspră decât azi-dimineață. În spatele șuvițelor blonde, în privirea albastră scânteia o flacără sumbră și impetuoasă. O adevărată războinică a luminii în luptă cu boala.

Cine era Fanny? O aliată sau mâna dreaptă a diavolului? Și dacă Vinca nu era singura persoană din trecutul meu pe care o judecasem greșit?

— Trebuie să-ți arăt ceva, Fanny.

— Nu am prea mult timp.

Vârî câteva monede în automat. În treacăt, dădu un șut aparatului, pentru că apa Pérrier pe care o ceruse nu cădea suficient de repede. Cu un gest al mâinii, m-a invitat să o urmez afară, în parcarea personalului. Aici, și-a eliberat părul, și-a scos bluza și s-a așezat pe ceea ce trebuie să fi fost capota mașinii ei: un Dodge Charger roșu-sângeriu care părea ieșit dintr-un album vechi al lui Eric Clapton sau Bruce Springsteen.

— Cineva mi-a lăsat asta pe parbriz, i-am spus eu, întinzându-i plicul cartonat. Tu ai fost?

Fanny clătină din cap, luă plicul, îl cântări în mână, fără a se grăbi să-l deschidă, ca și cum ar fi știut deja ce conținea. Dacă acum un

minut privirea ei vira spre verde, acum căpătase o nuanță cenușie și tristă.

— Fanny, spune-mi dacă tu ai făcut pozele astea.

Forțată de întrebarea mea, s-a resemnat să scoată fotografiile din învelișul cartonat. A plecat ochii, a aruncat o privire fugară la primele două imagini și mi-a întins plicul.

— Știi ce ai de făcut, Thomas: ia primul avion și întoarce-te la New York.

— Nu miza prea mult pe asta. Tu ai făcut pozele, nu-i așa?

— Da, eu am fost. Acum 25 de ani.

— De ce?

— Pentru că m-a rugat Vinca.

Și-a potrivit breteaua bluzei și s-a șters la ochi cu antebrațul.

— Știu că a trecut multă vreme de atunci, a suspinat ea, dar amintirile tale din această perioadă nu corespund cu ale mele.

— Ce vrei să spui?

— Recunoaște adevărul, Thomas. La sfârșitul lui 1992, Vincăi i s-a rupt filmul. Era de necontrolat, în cădere liberă. Adu-ți aminte, tocmai începuseră petrecerile *rave*, drogurile circulau prin tot liceul. Iar Vinca nu era genul care să se dea la o parte.

Într-adevăr, îmi aminteam calmantele, somniferele, pilulele de ecstasy și benzedrina pe care le văzusem în dulăpiorul ei cu medicamente.

— Într-o seară, în octombrie sau noiembrie, Vinca a dat năvală în dormitorul meu. Mi-a zis că se culca cu tatăl tău și m-a rugat să-i urmăresc și să fac fotografii. Ea…

Pașii secretarei i-au întrerupt confesiunea.

— Geanta dumneavoastră, doamna doctor! zice Debbie.

Fanny i-a mulțumit. Și-a luat pachetul de țigări și bricheta și a pus geanta lângă ea pe capotă. Un model din piele împletită, alb cu

bej, cu un fermoar în formă de cap de șarpe, al cărui ochi de onix părea purtătorul unei amenințări întunecate.

— Ce voia să facă Vinca cu pozele astea?

Ea și-a aprins țigara și a ridicat din umeri.

— Îmi imaginez că voia să-l șantajeze pe tatăl tău. Ai vorbit cu el despre asta?

— Nu încă.

Am simțit cum mă îneacă furia și dezamăgirea.

— Cum ai putut să accepți așa ceva, Fanny?

Ea a clătinat din cap și a tras un fum în piept. Privirea ei s-a umbrit. A mijit ochii, ca și cum ar fi încercat să-și rețină lacrimile, dar nu am slăbit-o:

— De ce mi-ai făcut una ca asta?

Strigasem, dar ea a început să strige mai tare decât mine, sărind de pe capotă și înfruntându-mă:

— Pentru că te iubeam, ce mama dracului!

Geanta ei a căzut pe jos. Cu ochii înroșiți de furie, Fanny m-a împins:

— Te-am iubit dintotdeauna, Thomas, *dintotdeauna!* Și tu m-ai iubit, înainte să apară Vinca și să strice totul.

A început să mă lovească furioasă cu pumnii în piept.

— Ai renunțat la totul pentru ea. Ca să îi placi ei, ai renunțat la tot ceea ce însemna unicitatea ta. Tot ceea ce făcea din tine un băiat diferit de toți ceilalți.

Era prima dată când o vedeam pe Fanny pierzându-și controlul. Oare pentru că știam că există un substrat de adevăr în spusele ei stăteam acolo și încasam loviturile ca pe o pedeapsă? Când am apreciat că pedepsirea a durat destul, am prins-o cu blândețe de încheieturi.

— Potolește-te, Fanny.

Ea s-a smucit și și-a ascuns fața în palme. Abătută, am văzut-o clătinându-se pe picioare.

— Am acceptat să fac pozele pentru că voiam să ți le arăt, ca s-o discreditez pe Vinca în ochii tăi.

— Și de ce ai renunțat?

— Pentru că asta te-ar fi dărâmat de tot la vremea aceea. Mi-a fost teamă să nu faci un gest necugetat. Față de tine însuți, de Vinca sau de tatăl tău. Și nu am vrut să îmi asum riscul.

Ea s-a sprijinit de portiera mașinii. M-am aplecat să îi ridic geanta de jos, având grijă să nu mă las mușcat de șarpe. Rămăsese deschisă și conținutul se împrăștiase peste tot: o agendă, un portchei, un ruj. În timp ce vâram obiectele la loc în geantă, privirea mi-a căzut pe o coală de hârtie îndoită. Un xerox al aceluiași articol din *Nice-Matin* pe care mi-l trimisese Maxime. De-a curmezișul, se lăfăiau aceleași litere care cereau *Răzbunare!*

— Fanny, ce-i asta? am întrebat-o, ridicându-mă.

Ea mi-a luat hârtia din mână.

— O scrisoare anonimă. Am găsit-o în cutia poștală.

Dintr-odată, aerul s-a făcut dens, ca și cum s-ar fi încărcat de unde negative. Și am căpătat conștiința faptului că pericolul care ne amenința pe Maxime și pe mine era mult mai viclean decât bănuisem.

— Și știi de ce ai primit asta?

Fanny era la capătul puterilor, vlăguită, aproape de colaps. Nu înțelegeam de ce era vizată de aceste mesaje. Nu avea nimic de-a face cu moartea lui Alexis Clément. De ce se lua și de ea cel care ne hărțuia pe mine și pe Maxime?

Cu blândețe, i-am pus mâna pe umăr.

— Fanny, răspunde-mi, te rog: știi de ce ai primit scrisoarea asta de amenințare?

Ea a ridicat capul și am văzut un chip descompus, șifonat, livid. În străfundul pupilelor ei se aprinsese un adevărat incendiu.

— Sigur că știu, ce dracu'! mi-a trântit-o ea.

Acum eu eram cel care pierdea teren.

— Și… de ce?

— Pentru că e un cadavru zidit în peretele sălii de sport.

4.

Câteva clipe bune nu am fost în stare să articulez un cuvânt.

Situația îmi scăpa de sub control. Eram îngrozit.

— De când ești la curent?

Ea era într-o stare de KO în picioare, ca și cum ar fi renunțat să lupte și s-ar fi lăsat în voia potopului de lovituri. A izbutit să murmure stins:

— Din prima zi.

Apoi s-a prăbușit. Literalmente. S-a lăsat să alunece de-a lungul mașinii și s-a prăvălit plângând pe asfalt. M-am repezit să o ajut să se ridice.

— Tu nu ai nimic de-a face cu moartea lui Alexis Clément, Fanny! Eu și cu Maxime suntem răspunzători.

Ea a ridicat ochii spre mine, rătăcită. Apoi, zguduită de un alt val de suspine, s-a lăsat din nou jos și și-a ascuns fața în mâini. M-am ghemuit și eu lângă ea și am așteptat să îi sece lacrimile, uitându-mă la umbrele noastre imense pe care soarele le proiecta pe asfalt. Într-un sfârșit, s-a șters la ochi cu dosul palmei.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea. Cum a murit?

În punctul în care ajunseserăm, nu mai avea rost să mă ascund, așa că i-am povestit totul în amănunt, eliberându-mă de cumplitul nostru secret. Am retrăit din nou trauma acestui episod care mă transformase pe vecie într-un ucigaș.

Când am terminat, ea părea a-și fi regăsit o aparență de calm. Mărturisirea asta ne-a ușurat pe amândoi.

— Dar tu cum de erai la curent?

S-a ridicat, a respirat adânc și și-a aprins o altă țigară din care a tras mai multe fumuri, ca și cum tutunul ar fi ajutat-o să invoce amintiri îndepărtate.

— În ziua viscolului, faimoasa sâmbătă, 19 decembrie, lucrasem până târziu. Pe vremea aceea mă pregăteam pentru medicină și îmi făcusem obiceiul să nu dorm decât patru ceasuri pe noapte. Cred că chestia asta mă făcea să-mi pierd mințile, mai ales că nu aveam niciun chioșc prin preajmă ca să-mi cumpăr ceva de rontăit. În noaptea aceea îmi era atât de foame, că nu izbuteam să adorm. Doamnei Fabianski, soția paznicului, i se făcuse milă de mine și îmi dăduse o dublură a cheilor de la cantină.

Biperul lui Fanny începuse să sune în buzunarul ei, dar nu-l băgă în seamă.

— Am ieșit în noapte. Era trei dimineața. Am traversat campusul până la cantină. La ora aceea totul era încuiat, dar cunoșteam codul porții ignifuge, care permitea accesul. Era atât de frig, că nu am zăbovit nicio clipă. Am înfulecat pe loc un pachet de biscuiți și am luat cu mine o ciocolată și o jumătate de turtă dulce.

Vorbea pe un ton egal, ca și cum ar fi fost într-o stare apropiată de hipnoză, ca și cum altcineva s-ar fi exprimat prin ea.

— Abia când m-am întors la dormitoare mi-am dat cu adevărat seama de splendoarea peisajului. Nu mai ningea. Vântul alungase norii, dezvăluind stelele și o lună plină. Era așa de feeric totul încât m-am întors, fără a scăpa din ochi lacul. Încă îmi amintesc scârțâitul pașilor mei în zăpadă și reflexul albastru al lunii pe suprafața apei.

Cuvintele ei deșteptau propriile mele amintiri despre Coasta de Azur încremenită sub zăpadă. Fanny a continuat:

— Farmecul s-a rupt când am zărit o lumină neobișnuită deasupra mea. Licărul venea dinspre zona în care se construia sala de sport. Cu cât mă apropiam, cu atât realizam că nu e simplă licărire. Tot șantierul era luminat. Se auzea chiar și un zgomot de motor. Zumzetul unui utilaj. Intuiția îmi spunea să nu mă apropii, dar curiozitatea a fost mai puternică și…

— Și ce ai descoperit?

— Am văzut o betonieră care turna în plină noapte. Eram năucită. Cineva turna beton la 3 dimineața, pe un ger cumplit! O prezență m-a făcut să tresar. M-am întors și l-am văzut pe Ahmed Ghazouani, muncitorul lui Francis Biancardini. El m-a privit aproape la fel de îngrozit ca și mine. Am țipat, apoi mi-am luat picioarele la spinare și m-am refugiat în dormitorul meu. Dar întotdeauna am știut că acolo, în seara aceea, am văzut ceva ce nu ar fi trebuit să văd.

— Și cum ai ghicit că Ahmed tocmai zidea cadavrul lui Alexis Clément?

— Nu am ghicit, Ahmed însuși mi-a mărturisit… aproape 25 de ani mai târziu.

— Cu ce ocazie?

Fanny s-a întors și a arătat spre clădirea din spate.

— Anul trecut a fost internat aici, la etajul trei, cu cancer la stomac. Nu era pacientul meu, dar uneori, seara, treceam să-l văd înainte de a pleca. În 1979 tata lucrase cu el pe șantierul portului comercial din Nisa și au ținut legătura. Ahmed știa că boala era foarte avansată. A vrut să își ușureze conștiința înainte de a muri și mi-a povestit totul. Exact cum ai făcut și tu acum.

Îngrijorarea mea era la apogeu.

— Dacă ți-a spus ție, poate a spus și altora. Îți amintești cine îl vizita?

— Nimeni, la drept vorbind. Nu-l vizita nimeni și el se plângea de asta. Nu-și dorea decât un singur lucru: să se întoarcă în Bizerte.

Mi-am amintit ce spunea Maxime: Ahmed a murit acasă la el.

— Asta a și făcut, am ghicit eu. A ieșit din spital și s-a întors în Tunisia…

— …unde a murit în câteva săptămâni.

Biperul lui Fanny a răsunat din nou în parcarea pustie.

— De data asta chiar trebuie să mă întorc la muncă.

— Sigur, du-te.

— Ține-mă la curent după ce vorbești cu tatăl tău.

Am încuviințat din cap și m-am îndreptat spre spațiul de staționare rezervat vizitatorilor. Ajungând la mașină, nu m-am putut împiedica să mă întorc. Străbătusem vreo 20 de metri, dar Fanny nu se clintise și mă privea fix. În contre-jour, șuvițele ei blonde străluceau precum filamentele unei lămpi magice. Nu i se distingeau trăsăturile, ar fi putut avea orice vârstă.

Și, preț de câteva secunde, în mintea mea, a fost din nou Fanny din vara *Marelui Albastru*. Și am redevenit și eu acel „băiat diferit de toți ceilalți”.

Singura versiune a lui Thomas Degalais pe care am îndrăgit-o vreodată.

9. Și roza vieţuit-a cât rozele trăiesc…

Unde te poți simți mai bine
decât în sânul unei familii?
Oriunde altundeva!
Hervé BAZIN

1.

Cartierul Constance, cu străzile lui sinuoase, cu măslinii și tufele lui atent tăiate, îmi amintea de fiecare dată de arabescurile anumitor bucăți de jazz. Ornamente elegante care, de îndată ce făceai curba, se repetau, îmbogățindu-se și răspunzându-și într-un dialog bucolic și nonșalant.

Drumul Suquette – unde locuiau părinții mei – își primise numele de la un termen occitan folosit pentru a denumi o movilă sau, mai general, orice ridicătură de pământ. Acest deal care străjuia Antibes adăpostea odinioară castelul Constance, un uriaș domeniu agricol la estul orașului. De-a lungul timpului, castelul a fost transformat în clinică, apoi în apartamente private. Pe terenurile din jur au crescut numeroase vile și parcele. Părinții mei – și cei ai lui Maxime – s-au instalat aici imediat după nașterea mea, într-o vreme la care artera nu era decât o cărare cu flori, puțin frecventată. Îmi amintesc, de pildă, că acolo am învățat să fac ciclism cu fratele meu, iar în weekend nu puțini erau localnicii care organizau în aceleași locuri partide de bocce. Astăzi; drumul fusese lărgit, iar circulația era intensă. Nu era chiar drumul național 7, dar nici mult nu mai era.

Ajuns în fața numărului 74, adresa vilei Violette, am lăsat geamul jos și am sunat, ca să-mi anunț prezența. Nu mi-a răspuns nimeni, dar grilajul s-a deschis imediat. Am schimbat viteza și am luat-o pe aleea îngustă de ciment, care șerpuia până la casa copilăriei mele.

Credincios mărcii Audi, tata își parcase breakul A 4 la intrare. Era felul lui de a se asigura că o poate șterge când avea chef, fără a trebui să le dea socoteală celorlalți (cred că Richard Degalais, în întregul lui, se regăsea în acest comportament). Am parcat ceva mai încolo, pe o terasă cu pietriș, lângă un roadster Mercedes, care trebuie să fi fost al mamei.

Am făcut câțiva pași în soare, încercând să îmi pun în ordine planurile pentru ceea ce aveam de gând să fac aici în acest început de după-amiază. Casa era în vârful colinei și, ca de fiecare dată, eram hipnotizat de priveliște: silueta longilină a palmierilor, puritatea cerului și a mării, imensitatea orizontului. Orbit de soare, mi-am pus mâna streașină la ochi și, întorcând capul, am zărit-o pe mama, așteptându-mă neclintită pe verandă, cu brațele încrucișate.

Nu o văzusem de aproape doi ani. În timp ce urcam treptele câte trei deodată ca să ajung la ea, am cercetat-o, susținându-i privirea. Întotdeauna am fost puțin intimidat în prezența ei. Deși copilăria mea alături de ea fusese liniștită și veselă, sfârșitul adolescenței și vârsta adultă ne-au îndepărtat. Annabelle Degalais – născută Annabelle Antonioli – era o frumusețe glacială. O blondă din Hitchcock, dar lipsită de lumina lui Grace Kelly sau de fantezia Evei Marie Saint. Croită toată din unghiuri și lungimi, înfățișarea ei se potrivea cu aceea a tatii. Purta un pantalon cu croială modernă și o haină cu fermoar, asortată. Părul ei blond era aproape cenușiu, dar nu încă alb. Îmbătrânise puțin de la ultima mea vizită. Mi s-a părut că prestanța ei își pierduse din strălucire, dar încă părea cu cel puțin zece ani mai tânără decât vârsta reală.

— Salut, mamă.

— Bună, Thomas.

Cred că privirea ei de gheață nu a fost niciodată mai limpede și mai tăioasă. Ezitam să o îmbrățișez. De fiecare dată aveam

sentimentul că va face un pas în spate. De data asta am decis să nu risc.

Austriacă. Porecla care i se dăduse în copilărie, când fusese elevă în Italia, mi-a revenit în memorie. Istoria familiei sale nu fusese deloc simplă, iar asta era singura scuză pe care am găsit-o pentru răceala ei. În timpul războiului, bunicul meu, Angelo Antonioli, un țăran piemontez, a fost înrolat forțat în corpul expediționar italian. Între vara lui 1941 și iarna lui 1943, două sute treizeci de mii de soldați din peninsulă au fost desfășurați pe frontul de Est: de la Odessa, pe malurile Donului, până la Stalingrad. Mai bine de jumătate dintre ei nu s-au întors niciodată. Așa s-a întâmplat și cu Angelo Antonioli, care a căzut prizonier la sovietici după ofensiva de la Ostrogojsk-Rossoch. Condamnat și trimis într-un lagăr de prizonieri, și-a dat sufletul pe drumul gulagului. El, copilul solar din nordul Italiei, a căzut în frigul înghețat al stepei ruse, victimă a unui război care nu era al lui. Pentru ca nenorocirea familiei să fie și mai mare, soția lui s-a trezit însărcinată pe durata absenței lui, fără ca această sarcină să se poată explica altfel decât prin adulter. Rod al iubirii interzise dintre bunica mea și un muncitor sezonier austriac, mama s-a născut în mijlocul unui scandal. Această naștere complicată i-a lăsat moștenire o tărie și o detașare neobișnuite. Mereu am avut impresia că nu o afectează nimic, că nimic nu o cutremură cu adevărat. O atitudine care contrasta cu sensibilitatea mea.

— De ce nu mi-ai spus că ai fost bolnavă?

Întrebarea mi-a ieșit din gură aproape fără voia mea.

— Cu ce ar fi schimbat asta lucrurile?

— Cu nimic, dar mi-ar fi plăcut să știu, atâta tot.

Nu a fost mereu atât de distantă cu mine. Scormonind prin amintirile mele din copilărie, găsisem adevărate momente de complicitate și împărtășire, mai ales în jurul romanelor și al pieselor

de teatru. Și nu era o invenție a sufletului meu rănit: în albumele de fotografii de până în adolescență, văzusem numeroase imagini în care mama zâmbea, vizibil fericită că sunt fiul ei. Apoi lucrurile s-au stricat, fără ca eu să reușesc să îmi dau exact seama de ce. În prezent, mama se înțelege în continuare foarte bine cu fratele meu și cu sora mea, dar clar mai puțin bine cu mine. M-am ales cu un soi de singularitate nesănătoasă. Măcar aveam ceva ce ei nu aveau.

— Așadar, ai participat la sărbătoarea de la liceu? De ce ți-ai pierde tu vremea acolo?

— A fost drăguț să-mi revăd prietenii.

— Tu nu ai avut prieteni, Thomas. Singurii tăi prieteni erau cărțile.

Era un adevăr, desigur, dar, auzindu-l rostit așa, mi s-a părut dur și trist.

— Maxime e prietenul meu.

Ea a rămas neclintită și m-a privit fără să clipească. Cu haloul de moar al soarelui, silueta ei semăna cu o madonă din marmură, din acelea pe care le putem vedea în bisericile italiene.

— De ce te-ai întors, Thomas? Nu ai nicio carte de promovat în perioada asta.

— Ai putea măcar să te prefaci că te bucuri, nu?

— Dar tu te prefaci?

Am suspinat. Ne învârteam în cerc. Ranchiuna se acumulase de ambele părți. Preț de o clipă, am fost la un fir de ață distanță de a-i spune întreg adevărul. Am ucis un om al cărui cadavru era zidit în sala de gimnastică a liceului și luni era foarte posibil să fiu aruncat în închisoare pentru această crimă. *Data viitoare când ai să mă vezi, mamă, s-ar putea să fie între doi jandarmi sau dincolo de geamul de la vorbitor*.

Sigur că nu i-am spus nimic, de altminteri nici ea nu mi-a lăsat niciun răgaz. Fără a mă invita să o urmez, a luat-o pe scara care

ducea la parter. Era evident că își luase porția, la fel ca și mine de altfel.

Am rămas puțin singur pe terasa acoperită cu dale mari de ceramică. Auzind zgomote de voci, am luat-o spre balconul din fier forjat, năpădit de iederă. Tata era angajat într-o discuție însuflețită cu Alexandre, bătrânul grădinar care se ocupa și de piscină. Se pare că piscina avea o scurgere. Tata credea că problema era la filtre, în vreme ce Alexandre, mai pesimist, vorbea deja despre săpatul peluzei pentru a dezgropa o țeavă.

— Salut, tată.

Ridicând capul, Richard mi-a făcut un mic semn, de parcă ne-am fi despărțit în ajun. Nu uitasem că pe el venisem să-l văd, dar, în așteptarea plecării lui Alexandre, mi-am zis să mă duc să arunc o privire în hambar.

2.

În sfârșit, un fel de-a spune. Casa nu avea hambar, ci un subsol uriaș, accesibil din exterior, care nu fusese niciodată amenajat cu adevărat și făcea oficiul de debara pe un spațiu de peste o sută de metri pătrați. În vreme ce în casă fiecare încăpere era aranjată, lustruită și mobilată cu gust, în subsol era o harababură îngrozitoare, sub o lumină tristă și pâlpâită. Memoria refulată a vilei Violette. Mi-am croit drum în mijlocul dezordinii. În prima parte a încăperii, câteva biciclete vechi, o trotinetă și role care trebuie să fi aparținut puștilor surorii mele. Am dat și peste vechea mea motoretă, pe jumătate ascunsă după un buștean, lângă o cutie cu scule. Tata, care era înnebunit după mecanică, nu se putuse abține să nu-i dea o față nouă. Caroserie șmirgheluită, vopsea nouă strălucitoare, jante înlocuite, cauciucuri noi: MVL-ul 103 avea prestanță și strălucea de-ți lua ochii. Richard a găsit chiar și autocolantele Peugeot originale!

Mai încolo, jucării, valize, cufere, mormane de haine. În privința cârpelor, ai mei nu s-au abținut niciodată. Și mai încolo, tone de cărți. Cele care erau într-adevăr citite, dar nu se calificau pentru rafturile din lemn de nuc ale bibliotecii din salon. Romanele polițiste sau poveștile de dragoste pe care le devora mama, documentele și eseurile nu foarte intelectuale după care se dădea în vânt tata. Scrierile lui Saint-John Perse și Malraux, îmbrăcate în piele, aveau dreptul să fie etalate la etaj, în vreme ce Dan Brown și *Fifty Shades* se umpleau de praf în debara, unde se aflau adevăratele „culise ale vieții".

Am găsit ceea ce venisem să caut în spatele alcovului. Două cutii pentru mutat pe care era scris numele meu, puse pe o masă de ping-pong, pline ochi de nostalgie. Din două drumuri, le-am urcat la etaj și le-am răsturnat, ca să fac o triere.

Am pus pe masa de la bucătărie tot ceea, mai mult sau mai puțin, avea legătură cu anul 1992 și mi-ar fi putut fi de folos în ancheta mea. O geantă Easptak turcoaz mâzgălită cu carioca, clasoare pline cu note de la clasă luate pe hârtii de matematică. Carnete de note care vorbeau despre elevul model și cuminte care fusesem: „atitudine foarte pozitivă la ore", „elev politicos și motivat", „participare întotdeauna pertinentă", „vioiciune a spiritului".

M-am cufundat în lectura câtorva teme care m-au marcat: un comentariu al poeziei *Le Dormeur du val*[{46}], un altul despre pasajul de început din *Belle du Seigneur*[{47}]. Am găsit chiar câteva lucrări de filosofie adnotate de Alexis Clément, pe care-l avusesem profesor în clasa terminală. „Capacități de reflecție interesante. 14/20" pe o dizertație despre „Arta se poate lipsi de reguli?". Pe o altă temă despre „Pasiunea poate fi înțeleasă?" – un întreg program… – proful devenea chiar ditirambic: „O lucrare de calitate care, în ciuda câtorva stângăcii, se întemeiază pe o bună stăpânire a conceptelor și este

ilustrată cu exemple care dovedesc o reală cultură literară și filosofică. 16/20”.

Printre alte comori, în cutie am dat peste o fotografie a clasei mele din anul terminal, precum și peste câteva casete pe care le făcusem pentru Vinca, dar pe care, dintr-un motiv oarecare, nu îndrăznisem niciodată să i le trimit. Am deschis la întâmplare carcasa unei casete și am rememorat lista de titluri de pe banda originală a vieții mele. Thomas Degalais de la vremea aceea putea fi cuprins, în întregul lui, în versurile și muzica aceea. Încă era băiatul diferit de toți ceilalți, puțin decalat, amabil, insensibil la mode, care își asculta sentimentele: Samson François cântând Chopin, Jean Ferrat cântând *Les Yeux d'Elsa*, Léo Ferré recitând *Une saison en enfer*. Dar și *Moondance* a lui Van Morrison și *Love Kills* a lui Freddie Mercury, o adevărată premoniție…

Erau și cărți. Edițiile vechi, de buzunar, cu pagini îngălbenite, care mă însoțiseră la vremea aceea. Titluri pe care le citam în interviuri când afirmam că, „de foarte tânăr, grație cărților am înțeles că nu voi fi niciodată singur”.

Măcar de-ar fi fost așa de simplu…

Una dintre aceste cărți nu îmi aparținea. Culegerea de poezii a Marinei Țvetaeva, cu dedicația lui Alexis, pe care am recuperat-o din dormitorul Vincăi a doua zi după crimă.

Pentru Vinca,
Aș vrea să fiu un suflet fără trup
ca să nu te părăsesc niciodată.
Iubindu-te, trăiesc.
Alexis

Nu mi-am putut reprima un rânjet răutăcios. La vremea aceea, dedicația mă dăduse pe spate. Astăzi, știam că nenorocitul copiase o

formulă a lui Victor Hugo din corespondența cu Juliette Drouet. Impostor până la capăt.

— Hei, Thomas, ce faci aici?

M-am întors. Tata intra în bucătărie cu un foarfece de grădină în mână.

Că tot vorbeam despre impostură…

3.

Deși nu era prea afectuos, tata nu se zgârcea când era vorba de îmbrățișări, chiar dacă de astă dată eu am fost cel care a simțit nevoia să se tragă înapoi când el a venit să mă strângă în brațe.

— Cum merge viața la New York? Nu e prea dură cu Trump? m-a întrebat spălându-se cu grijă pe mâini sub jetul de la robinet.

— Am putea merge în biroul tău? i-am răspuns ignorându-i întrebarea. Aș vrea să-ți arăt ceva.

Mama se învârtea prin preajmă și, deocamdată, nu aveam niciun chef să o amestec în povestea asta.

Richard s-a șters pe mâini, bombănind la adresa stilului meu de a da buzna peste ei făcând-o pe misteriosul, apoi m-a tras în vizuina lui de la etaj. Un imens birou-bibliotecă, amenajat în stilul unui fumoar englezesc, cu canapea Chesterfield, statui africane și colecție de puști vechi de vânătoare. Străpunsă pe două laturi de două ferestre imense, încăperea se bucura de cea mai frumoasă priveliște din toată casa.

Fără nicio introducere, i-am întins telefonul meu pe care era deschis articolul din *Nice-Matin* care relata despre descoperirea genții cu o sută de mii de franci.

— Ai citit articolul ăsta?

Luându-și ochelarii, Richard a aruncat o privire rapidă pe ecran, dar fără să și-i pună pe nas, doar așa, prin lentile, apoi i-a așezat la

loc pe masă.

— Uf, e o nebunie întreagă cu povestea asta.

S-a proțăpit în fața unei ferestre cu brațele încrucișate și a făcut un semn cu bărbia înspre câteva pete de pe peluza din jurul piscinei.

— Pur și simplu ne-au invadat blestematele astea de veverițe asiatice. Au ros până și firele instalației electrice, îți dai seama?

L-am adus înapoi la articol:

— Banii ăștia trebuie să fi fost puși acolo în perioada când tu erai în funcție, nu?

— Poate, nu știu, făcu el strâmbându-se, fără a întoarce capul. Ai văzut că am fost nevoiți să tăiem un palmier? Din cauza gândacului roșu.

— Nu știi a cui ar putea fi geanta aia?

— Care geantă?

— Geanta în care au fost găsiți banii.

Richard s-a arătat agasat:

— De unde să știu eu? Și de ce mă scoți din sărite cu povestea asta?

— Polițiștii au ridicat două amprente, știu asta de la un ziarist. Una era a Vincăi Rockwell. Îți amintești de ea?

Când am amintit de Vinca, Richard s-a întors spre mine și s-a așezat pe un fotoliu cu pielea roasă.

— Sigur că da, fata care a dispărut. Avea… avea prospețimea trandafirilor.

A mijit ochii și, spre marea mea surprindere, fostul profesor de franceză s-a apucat să recite din François de Malherbe[{48}]:

Căci ea aparținea acestei lumi,
în care toate câte sunt frumoase
Au cea mai cruntă soartă.

Și roza viețuit-a cât rozele trăiesc.
Răstimp de-o dimineață…

Richard a tăcut câteva secunde și apoi, pentru prima dată, a reluat discuția:

— Spuneai că au fost două amprente, da?

— Polițiștii încă nu știu cui aparține a doua, căci nu e înregistrată. Dar aș putea să-mi pun capul zălog că e a ta, tată.

— Nu mai spune, se minună el.

M-am așezat în fața lui și i-am arătat capturile de pe rețelele sociale trimise de Pianelli.

— Îți amintești de rucsacul ăsta. E cel pe care-l luai când ne duceam amândoi să jucăm tenis. Îți plăcea la nebunie pielea lui moale și patina lui verde întunecat care ducea spre negru.

A avut din nou nevoie de ochelari ca să se uite la telefonul meu.

— Nu văd mare lucru. Ecranul tău e minuscul!

A pus mâna pe telecomanda de pe măsuța joasă din fața lui și a deschis televizorul, semn că discuția noastră s-a încheiat. A baleiat printre canalele de sport – L'Équipe, Canal + Sport, Eurosport, beIN –, apoi s-a oprit puțin la reluarea turului ciclist al Italiei, după care a trecut la semifinala turneului de mare șlem de la Madrid, în care se confruntau Nadal și Djokovic.

— Mi-e cu adevărat dor de Federer.

Dar nu l-am slăbit:

— Aș vrea să te uiți puțin și la astea. Stai liniștit, sunt prim-planuri mari.

Și i-am dat plicul din hârtie cartonată. A scos pozele, le-a cercetat pe toate cu un ochi la partida de tenis. Credeam că va fi descumpănit, dar s-a mulțumit să clatine din cap și să suspine:

— Cine ți le-a dat?

— Nu contează! Tu să-mi spui ce înseamnă asta!

— Doar ai văzut fotografiile! Ce vrei, să-ți fac și un desen?

A dat sonorul mai tare din telecomandă, dar i-am smuls-o din mână și am închis televizorul.

— Să nu-ți imaginezi că scapi așa de ușor!

A suspinat din nou și și-a scos din buzunar trabucul gata tăiat, pe care-l avea mereu cu el.

— Am căzut în plasă, a recunoscut el, învârtind havana între degete. Curvulița asta mi-a tot dat târcoale. M-am aprins și am cedat. Apoi m-a șantajat. Iar eu am fost suficient de dobitoc ca să-i dau o sută de mii de franci!

— Cum ai putut face una ca asta?

— Ce să fac? Avea nouăsprezece ani. Toți se culcau cu ea. Nu am obligat-o. Ea e cea care s-a aruncat în brațele mele!

M-am ridicat și l-am împuns furios cu un deget.

— Dar știai că e prietena mea!

— Și ce dacă? mi-a întors-o el. În domeniul ăsta, fiecare e pentru sine. Și apoi, între noi fie vorba, nu ai pierdut mare lucru. Vinca era o pacoste și o alegere proastă. Nu o interesau decât banii.

Nu știam ce mă îngrozea mai mult, aroganța sau răutatea lui.

— Tu te auzi ce spui?

Richard a rânjit, departe de a fi descumpănit sau de a se simți stânjenit. Am simțit că o parte din el se bucura de această conversație. Imaginea tatălui care își reafirmă puterea asupra fiului provocându-i durere și umilindu-l probabil că îl încânta.

— Ești josnic. Mi-e scârbă de tine.

Insultele mele l-au înfierbântat. S-a ridicat la rândul lui din fotoliu și a venit spre mine, oprindu-se la nici douăzeci de centimetri de obrazul meu.

— Nu ai cunoscut-o deloc pe fata asta! Ea era dușmanul, ea era cea care amenința să ne distrugă familia!

A arătat spre fotografiile împrăștiate pe masă.

— Imaginează-ți ce s-ar fi întâmplat dacă mama ta sau părinții elevelor ar fi văzut toate astea. Tu trăiești într-o lume literară și romantică, dar viața reală nu e așa. Viața e violentă.

Am fost tentat să îi trântesc un pumn în nas, ca să-i arăt că, într-adevăr, viața putea fi violentă, dar nu ar fi avut niciun rost. Și apoi, aveam nevoie de el să îmi mai dea câteva informații.

— Așadar, i-ai dat banii Vincăi, am zis, străduindu-mă să cobor tonul. Și ce s-a întâmplat după aceea?

— Ceea ce se întâmplă cu toți șantajiștii: a vrut mai mult și eu n-am mai cedat.

Zdrobindu-și în continuare trabucul, a mijit ochii invocând amintirile.

— Ultima dată când s-a arătat a fost înaintea vacanței de Crăciun. Ba chiar a venit la mine cu un test de sarcină, ca să accentueze presiunea.

— Copilul era al tău!

El s-a enervat:

— Sigur că nu!

— De unde știi?

— Nu se potrivea deloc cu calendarul ei menstrual.

Explicația era subțire. De parcă ar fi putut ști așa ceva. Oricum, Richard a mințit întotdeauna ca și cum ar mesteca bomboane. Și ceea ce-l făcea și mai periculos era că, la un moment dat, ajungea să creadă el însuși propriile minciuni.

— Și dacă nu era al tău, al cui ar fi putut fi copilul?

El a răspuns ca și cum ar fi fost un lucru de la sine înțeles:

— Al nerodului ăluia mic cu care se culca de amorul artei, presupun. Cum îl chema, filosofu' ăla de rahat?

— Alexis Clément.

— Da, ăsta-i, Alexis Clément.

I-am pus solemn următoarea întrebare:

— Mai știi ceva despre dispariția Vincăi Rockwell?

— Ce-ai vrea să știu? Doar nu crezi că sunt amestecat în toate astea?! Când a dispărut eram la Papeete cu fratele tău și cu sora ta.

Argumentul era de necontestat și eram nevoit să-l accept.

— Tu ce crezi, de ce nu a luat cu ea cei o sută de mii de franci când a dispărut?

— Habar n-am și, sincer să fiu, nu-mi pasă deloc.

Și-a reaprins trabucul, care răspândea un miros acru, și și-a recuperat telecomanda. A dat volumul tare. Djoko avea probleme în fața lui Nadal. Tenismenul din Mallorca conducea cu 6 – 2, 5 – 4 și servea pentru calificarea în finală. Aerul devenise irespirabil. Mă grăbeam să părăsesc încăperea, dar Richard nu m-a lăsat să plec fără o ultimă lecție de viață:

— Ar fi vremea să te întărești și tu, Thomas. Și să înțelegi că existența e un război. Iubești cărțile, recitește-l pe Roger Martin du Gard[49]: „Întreaga existență e o luptă. Viața e doar o victorie care durează".

10. Securea războiului

Oricine poate ucide, e o simplă
chestiune de circumstanțe și nu are
nimic de-a face cu caracterul. Oricine,
oricând. Chiar și propria ta bunică.
Eu știu foarte bine asta.
Patricia HIGHSMITH

1.

Discuția cu tata mă deprimase și nici prea multe lucruri noi nu aflasem. Când m-am întors în bucătărie, mama îmi dăduse cutiile la o parte și se învârtea pe lângă aragaz.

— Îți fac o tartă cu caise, îți place la fel de mult, nu?

Era ceva ce n-am înțeles niciodată la ea, dar făcea parte din personalitatea sa. Această capacitate de a emana și răceală, și căldură. Uneori, Annabelle lăsa garda jos și ceva se relaxa în ea. Redevenea mai dulce, mai rotundă, mai mediteraneeană, ca și cum Italia ar fi câștigat teren în fața Austriei. În privirea ei se aprindea ceva care aducea cu dragostea. Multă vreme am fost dependent de scânteia asta, o pândeam, o căutam, crezând de fiecare dată că era preludiul unui foc mai puternic, dar mica flacără nu depășea niciodată stadiul de fir de praf. Cu trecerea timpului, am învățat să nu mă mai las amăgit. I-am răspuns laconic:

— Lasă, mamă, nu te mai osteni.

— Ba da, chiar îmi face plăcere, Thomas.

Privirea mea s-a fixat în ochii ei, întrebând-o: „De ce faci asta?” Își desfăcuse cocul. Părul ei avea auriul nisipului de pe plajele din Antibes. Ochii ei străluceau cu limpezimea și transparența mării albastre. Am insistat: „De ce ești așa?” Dar în zilele precum cea de

astăzi, privirea ei era pe cât de fascinantă, pe atât de indescifrabilă. Mama mea, străina aceasta, și-a îngăduit chiar și un surâs. Am cercetat-o îndelung cât scotea din bufet făina și o tavă pentru tarte. Annabelle nu a fost niciodată genul de femeie pe care bărbații să își permită să o agațe. Toată făptura ei anunța un eșec sigur. Dădea impresia că trăiește în altă parte, pe o altă planetă, inaccesibilă. Eu însumi, pe măsură ce creșteam în preajma ei, am ajuns să o consider mereu *prea*. Prea sofisticată pentru viața măruntă pe care o duceam, prea sclipitoare pentru a împărți viața cu un tip ca Richard Degalais. Ca și cum locul ei ar fi fost printre astre.

Soneria de la poartă m-a făcut să tresar.

— E Maxime! a exclamat Annabelle, apăsând pe buton pentru a deschide.

De unde tonul ăsta voios? S-a dus să-l întâmpine pe prietenul meu, iar eu am ieșit pe terasă. Mi-am pus ochelarii de soare pentru a vedea Citroënul vișiniu care intra pe poarta automatică. Am urmărit din priviri mașina de familie care urca pe aleea asfaltată, parcând apoi în spatele mașinii de teren a mamei. Când s-au deschis portierele, am observat că Maxime și-a adus fetele. Două brunetele minuscule, minione, care păreau foarte familiare cu mama, căreia i-au întins brațele cu o spontaneitate înduioșătoare. Maxime trebuia să ajungă la comisariat pentru a da curs convocării informale a lui Vincent Debruyne. Dacă deja se întorcea și dacă venise cu copiii, înseamnă că întâlnirea nu mersese rău. Când a ieșit și el din mașină, am încercat să îi descifrez emoțiile înscrise pe chip. Eram pe punctul de a le face cu mâna, când telefonul din buzunar a început să vibreze. Am aruncat o privire pe ecran. Era Rafael Bartoletti, „fotograful meu oficial”.

— Ciao, Rafa, am zis.

— Ciao, Thomas. Te sun în legătură cu poza prietenei tale, Vinca.

— Știam eu c-o să-ți placă.

— Ba chiar m-a intrigat atât de mult, încât l-am rugat pe asistentul meu să o mărească.

— Și?

— Cercetând-o, mi-am dat seama ce mă nedumerea.

Am simțit înțepături în stomac.

— Spune-mi.

— Sunt aproape sigur că fata nu îi zâmbea cavalerului ei. Nu la el se uita.

— Cum adică? Și atunci, la cine?

— La altcineva, la un altul care se afla la șase, șapte metri în fața ei, în stânga. După părerea mea, Vinca nici măcar nu dansează cu adevărat cu tipu' ăsta. E o iluzie optică.

— Vrei să spui că fotografia e un montaj?

— Nu, câtuși de puțin, doar că a fost reîncadrată. Crede-mă, zâmbetele acestei *ragazza* sunt adresate altcuiva.

Altcuiva…

Mi-era greu să cred, dar i-am mulțumit lui Rafa și i-am promis că-l țin la curent. Ca să-mi potolesc conștiința, i-am trimis un SMS și lui Pianelli, întrebându-l dacă aflase ceva de la Claude Angevin, fostul redactor-șef al ziarului, care trebuia să îl cunoască pe autorul faimoasei fotografii.

Apoi am coborât scara și m-am îndreptat spre peluză, unde se aflau mama, Maxime și fetițele. Am remarcat imediat dosarul voluminos de sub brațul lui și i-am aruncat o privire întrebătoare.

— Vorbim mai încolo, mi-a strecurat el, luând de pe bancheta din spate o geantă din care au ieșit un câine din pluș și o girafă de cauciuc.

Mi-a prezentat copiii, doi bulgărași plini de viață, cu zâmbete răpitoare, și preț de câteva minute am uitat de grijile noastre grație

mutrișoarelor lor drăgălașe. Emma și Louise erau adorabile, amuzante, plăcute. Văzând comportamentul mamei – ba chiar și al tatii, care ni se alăturase și el – mi-am dat seama că Maxime era un obișnuit al casei. Mi se părea destul de improbabil să îmi văd părinții în uniformă de bunici și, pentru o clipă, mi-am spus că Maxime mi-a luat locul pe care l-am lăsat gol în această familie, plecând. Dar nu mă încerca nicio amărăciune. Din contra, datoria de a-l proteja de trecut mi-a apărut ca o obligație și mai imperioasă.

După un sfert de oră, mama a dus fetele la bucătărie ca s-o ajute la tarta cu caise – al cărei secret consta în boabele de lavandă presărate peste fructe – și Richard a urcat în turn, ca să urmărească sfârșitul unei etape de ciclism.

— Bun, i-am spus lui Maxime. Acum, consiliu de război.

2.

Pentru mine, cel mai plăcut loc din vila Violette era *poolhouse*[50], pe care ai mei au construit-o din lemn alb de îndată ce s-au mutat aici. Cu o bucătărie exterioară, un salon de vară și perdele care fluturau în vânt, semăna cu o proprietate în proprietate. Adoram acest loc în care petrecusem mii de ore citind, ghemuit pe o canapea acoperită cu țesătură din fibre naturale.

M-am așezat la capătul mesei din lemn de tec adăpostită sub un umbrar pe care se cățăra vița-de-vie. Maxime a venit în dreapta mea.

Fără a mă mai învârti în jurul cozii, i-am povestit ceea ce-mi dezvăluise Fanny: spre sfârșitul vieții, Ahmed simțise nevoia să își ușureze conștiința. Șeful de șantier îi dezvăluise prietenei noastre că zidise cadavrul lui Alexis Clément în peretele sălii de gimnastică la ordinul lui Francis. Și dacă i-a povestit lui Fanny, ar fi putut povesti și altora. Nu era o veste bună pentru noi, dar cel puțin ieșeam din ceață și identificam trădătorul. În sfârșit, poate nu chiar trădătorul,

dar măcar cel prin intermediul căruia trecutul se întorcea asupra noastră și ne izbea drept în față.

— Ahmed a murit în noiembrie. Dacă ar fi vorbit cu polițiștii, ar fi avut tot timpul din lume să cerceteze pereții sălii de sport, a observat Maxime.

Deși pe chipul lui se citea în continuare îngrijorarea, mi se părea că e mai puțin îngrozit decât dimineață și mult mai stăpân pe emoțiile lui.

— De acord cu tine. Probabil și-a spus povestea cuiva, dar nu poliției. Și tu? Ce ai făcut la comisariat?

— Mda, m-am întâlnit cu comisarul Debruyne. Ai avut dreptate: nu voia să mă chestioneze despre Alexis Clément.

— Atunci ce dorea?

— Voia să îmi vorbească despre moartea tatii.

— Și ce ți-a spus?

— Am să-ți explic, dar înainte te rog să citești asta.

Și mi-a pus dinainte dosarul pe care-l adusese cu el.

— Întrevederea cu Debruyne m-a făcut să mă întreb ceva: dacă moartea tatălui meu e cumva legată de uciderea lui Alexis Clément?

— Aici m-ai pierdut.

Maxime mi-a explicat ideea:

— Cred că tata a fost asasinat de cel care ne trimite scrisorile astea anonime.

— Dar dimineață mi-ai spus că Francis a murit în urma unui jaf care a luat o întorsătură urâtă!

— Știu, dar am minimalizat incidentul încercând să-l rezum, dar acum, în lumina celor pe care le-am aflat de la polițiști, am început să am îndoieli.

A făcut un semn cu mâna, invitându-mă să deschid dosarul.

— Citește asta și vorbim după. Mă duc să-mi fac o cafea, vrei și tu?

Am încuviințat din cap. S-a ridicat, îndreptându-se către o arcadă care adăpostea un expresor și un serviciu de cafea.

M-am cufundat în lectura dosarului. Era alcătuit dintr-o mulțime de decupaje din presă care făceau trimitere la valul de jafuri care s-a abătut asupra Coastei de Azur la sfârșitul anului trecut și începutul lui 2017. Aproape cincizeci de furturi, care au lovit toate cartierele avute din Alpii Maritimi, Saint Paul de Vence, Cannes sau țărmul Nisei. *Modus operandi* era de fiecare dată același. Patru sau cinci persoane, purtând cagule, năvăleau în case, dădeau ocupanții cu spray lacrimogen, apoi îi legau și îi sechestrau. Banda era înarmată, violentă și periculoasă. Urmărea cu prioritate banii lichizi și bijuteriile. Nu o dată tâlharii nu au ezitat să își bată victimele pentru a scoate de la ele codurile cărților de credit sau combinațiile de la seifuri.

Astfel de *home jacking*[51] au terorizat regiunea și au provocat moartea a două persoane: o menajeră, care a murit în urma unui stop cardiac în timpul unei tâlhării, și Francis Biancardini. În Aurélia Park, cartierul în care locuia tatăl lui Maxime, au avut loc trei jafuri. De neînchipuit pentru un loc considerat unul dintre cele mai bine securizate de pe Coastă. Printre victime, o rudă îndepărtată a familiei regale saudite și un mare patron francez colecționar de artă, mecena și apropiat al puterii. Omul nu era acasă în timpul intruziunii, dar, furioși că nu au găsit în vilă bunuri pe care să le poată vinde rapid, cagulații s-au răzbunat, distrugând pânzele agățate pe pereții salonului. Ce nu știau ei era că printre acestea se afla și un tablou de mare valoare, intitulat *Dig Up the Hatchet*, semnat de Sean Lorenz, unul dintre cei mai bine cotați pictori contemporani. Distrugerea lui a provocat un val de emoție până în Statele Unite.

CNN și *New York Times* au relatat despre jaf, iar Aurélia Park, odinioară perla imobiliară a Coastei de Azur, avea să fie considerat aproape până în ziua de azi un fel de *no go zone*. În mod complet irațional, într-un singur trimestru prețul locuințelor a scăzut cu treizeci de procente. Ca să pună capăt panicii, poliția din departament a constituit o echipă dedicată prinderii acestor tâlhari.

Din acest moment, ritmul anchetei s-a accelerat. Prelevări de ADN, ascultări de telefoane și supravegheri la scară mare. La începutul lui februarie, polițiștii au făcut o descindere în zori de zi într-un sat de la granița italiană. Au interogat în jur de zece tipi, macedoneni, unii cu o situație neclară, alții deja cunoscuți pentru furturi similare. Au percheziționat mai multe case și au descoperit bijuterii, bani, arme, muniție, material informatic și acte false. Au găsit cagulele, cuțitele și o parte din pradă. Cinci săptămâni mai târziu au pus mâna pe șeful rețelei, care se ascunsese într-un hotel de la marginea Parisului. El era și intermediarul și vânduse deja o mare parte din pradă în țările din Est. Predați la Nisa, tâlharii au fost interogați și reținuți în așteptarea procesului. Unii și-au recunoscut faptele, dar nu și jaful de la Francis. Ceea ce, la urma urmelor, nu era deloc surprinzător, căci îi așteptau douăzeci de ani de detenție, iar capetele de acuzare se schimbau în ucidere voluntară.

3.

Străbătut de frisoane, dădeam paginile dosarului de presă cu un amestec de groază și excitație. Filele următoare erau consacrate exclusiv jefuirii și agresării lui Francis Biancardini. Tatăl lui Maxime nu fusese bătut pur și simplu. Fusese torturat și omorât în bătaie. Unele articole vorbeau despre fața extrem de tumefiată, corpul acoperit de răni, încheieturile tăiate de strânsoarea cătușelor. Acum înțelegeam mai bine ce sugera Maxime, în mintea mea un scenariu a

început să prindă contur. Ahmed a vorbit cu cineva care a dat de urma lui Francis și l-a torturat. Fără doar și poate, pentru a-l face să mărturisească ceva. Dar ce? Răspunderea lui în moartea lui Clément? A noastră?

Mi-am reluat lectura. O jurnalistă de la *L'Obs*, Angélique Guibal, părea să fi avut acces la raportul poliției. Articolul ei se referea în principal la distrugerea tabloului lui Sean Lorenz, dar amintea și despre celelalte jafuri din Aurélia Park. După spusele ei, Francis era fără îndoială în viață la plecarea agresorilor. În încheierea articolului, făcea o comparație cu cazul Omar Raddad, afirmând că Biancardini se târâse până la fereastră și încercase să scrie ceva pe geam cu sângele lui. Ca și cum i-ar fi cunoscut pe agresori.

Povestea asta mi-a înghețat sângele în vene. Întotdeauna am ținut la Francis, chiar și înainte de ceea ce a făcut pentru noi cu uciderea lui Clément. Mereu a fost drăguț cu mine. Mă gândeam cu groază cum trebuie să fi fost ultimele lui clipe.

Am ridicat capul din hârtii.

— Ce au furat de la Francis?

— Un singur lucru: colecția lui de ceasuri, dar, conform asigurării, valorau cel puțin trei sute de mii de euro.

Îmi aminteam de pasiunea lui. Francis era un împătimit al mărcii elvețiene Patek Philippe. Avea o duzină de modele pe care le iubea nespus. Adolescent fiind, îi făcea plăcere să mi le arate și să-mi spună povestea lor, reușind să-mi transmită ceva din entuziasmul lui. Îmi aminteam de ceasurile Calatrava, Grande Complication și Nautilus, proiectate de Gérald Genta.

O întrebare îmi dădea târcoale de dimineață.

— De când locuia tatăl tău în Aurélia Park? Credeam că stă tot aici, ca odinioară, în casa de alături.

Maxime a părut puțin încurcat.

— De ani buni făcea naveta între ele, cu mult înainte de moartea mamei. Aurélia Park era proiectul lui imobiliar, a investit bani în promovare și, în schimbul lor, și-a rezervat una dintre vilele acelea frumoase de pe domeniu. Sincer să fiu, nu am simțit niciodată nevoia să mă duc acolo, iar după moartea lui am preferat să las paznicul să se ocupe de tot. Cred că era un fel de garsonieră. Acolo își ducea amantele și escortele. Într-o vreme, am auzit chiar că organiza acolo petreceri selecte.

Francis avusese o reputație de mare iubitor de femei. Îmi amintesc că adesea povestea deschis despre cuceririle lui, dar nu aș fi fost în stare să reproduc vreun nume. În ciuda exceselor sale, întotdeauna l-am îndrăgit, poate chiar împotriva voinței mele, căci îl simțeam prizonierul unei personalități complexe și frământate. Diatribele lui rasiste, ca și discursurile machiste și antifeministe erau prea exagerate și teatrale. Dar mai ales mi se părea că ele contravin faptelor. Cei mai mulți dintre muncitorii lui erau marocani și aceștia erau foarte atașați de el. Era un patron de modă veche, paternalist, desigur, dar unul pe care oamenii se puteau baza. Cât despre femei, mama mi-a atras odată atenția că toate posturile de răspundere din firma lui erau ocupate de doamne.

O amintire mi-a răsărit în minte, apoi o alta, și mai îndepărtată.

Hong Kong, 2007. Am treizeci și doi de ani. Tocmai mi-a apărut al treilea roman. Agentul meu mi-a organizat un mic turneu de promovare în Asia: Institutul Francez din Hanoi, librăria Le Pigeonnier din Taipei, prestigioasă universitate Ewha din Seul, librăria Parenthèses din Hong Kong. Stau la masă cu o jurnalistă la barul de la etajul al douăzeci și cincilea din clădirea Mandarin Oriental. Zgârie-norii din Hong Kong se înalță cât vezi cu ochii, dar de o bună bucată de vreme sunt absorbit de contemplarea unui bărbat așezat la zece metri distanță de noi. E Francis, și totuși mi-e

greu să-l recunosc. Citește *Wall Street Journal*, poartă un costum cu o croială perfectă (umeri înălțați, revere pariziene, tăiate în unghi drept) și vorbește o engleză suficient de fluidă încât să poată dezbate cu chelnerul asupra diferenței dintre whisky-ul japonez și variantele scoțiene. La un moment dat, ziarista se prinde că nu o mai ascult de mult și se simte ofensată. Parez lovitura și-mi storc creierul ca să găsesc un răspuns destul de subtil la întrebarea ei. Când ridic privirea, Francis părăsise barul.

Primăvara lui 1990, nu am încă șaisprezece ani. Repet pentru bacalaureatul la franceză. Sunt singur acasă. Părinții, împreună cu fratele meu și sora mea, au plecat în vacanță în Spania. Îmi place singurătatea asta. De dimineața până seara mă cufund în cărțile pe care le avem în programă. Fiecare lectură cheamă o alta, fiecare descoperire e o invitație să explorez muzica, pictura și ideile contemporane cu textul studiat. Într-o dimineață, când mă duc să iau corespondența, îmi dau seama că factorul a pus din greșeală în cutia noastră poștală o scrisoare adresată lui Francis. Mă hotărăsc să îi duc plicul imediat. Cum între casele noastre nu există gard, trec prin spate și traversez peluza familiei Biancardini. Unul dintre glasvanduri este deschis. Fără a-mi anunța prezența, intru în salon cu gândul să las scrisoarea pe masă și să plec. Dintr-odată, îl văd pe Francis așezat într-un fotoliu. El nu m-a auzit, pentru că la combina muzicală răsuna o improvizație de Schubert (lucru în sine uimitor într-o casă în care au drept de locuire numai Michel Sardou și Johnny). Dar mai improbabil decât atât, Francisc citește. Și nu o carte oarecare. Nu mă clintesc, dar văd reflexul coperții în geam. *Les Mémoires du Hadrian* a lui Marguerite Yourcenar. Sunt stupefiat. Francis se laudă sus și tare că nu a deschis o carte în viața lui. Își proclamă disprețul pentru intelectualii care trăiesc în turnul lor de fildeș, în vreme ce el își rupe spinarea pe șantiere de la paisprezece

ani. Mă retrag pe vârfuri, cu capul doldora de întrebări. Am văzut deja o mulțime de imbecili care vor să pară deștepți, dar pentru prima dată în viața mea văd un tip inteligent care încearcă să treacă drept imbecil.

4.

— Tată, tată!

Strigătele m-au smuls din amintiri. De la celălalt capăt al peluzei, Emma și Louise alergau spre noi, cu mama în spatele lor. Din reflex, am închis dosarul și grozăviile pe care le cuprindea. Când cele două fetițe își luau părintele cu asalt, mama ne-a avertizat:

— Vi le încredințez pe astea mici. Eu mă duc să cumpăr caise de la Vergers de Provence.

Apoi mi-a fluturat pe dinainte cheile Mini Cooperului, pe care le lăsasem pe o etajeră, la intrare.

— Iau mașina ta, Thomas. A mea e blocată de a lui Maxime.

— Stai, Annabelle, o mut imediat.

— Nu, nu, lasă, după aceea trebuie să dau o fugă și la centrul comercial și e deja târziu.

Și a insistat, privindu-mă:

— Așa, Thomas, n-ai să poți fugi ca un hoț. Și nici n-ai să ai cum să strâmbi din nas la tarta mea cu caise.

— Dar trebuie să plec. Am nevoie de o mașină!

— Poți să o iei pe a mea. Cheile sunt în contact.

Mama a plecat fără ca eu să îi mai spun ceva, orice. În vreme ce Maxime scotea din coș jucării pentru a se ocupa de fetițe, telefonul meu de pe masă a început să vibreze. Număr necunoscut. Tensionat, am răspuns. Era Claude Angevin, fostul redactor-șef al *Nice-Matin* și mentorul lui Stéphane Pianelli.

Tipul era destul de simpatic și un mare vorbăreț. Mi-a explicat că s-a mutat în Douro și, cinci minute bune, mi-a lăudat farmecele acestei regiuni din Portugalia. L-am orientat către cazul Vinca Rockwell, încercând să-l tatonez, pentru a-mi da seama ce părere are despre versiunea oficială.

— E o porcărie, dar nu va putea fi demontată niciodată.

— De ce credeți asta?

— Intuiția. Toată lumea a călcat în străchini în investigația asta: polițiștii, jurnaliștii, familiile. Ca să fiu sincer, cred că au greșit ancheta.

— Cum adică?

— De la început ne-a scăpat esențialul. Și nu mă refer aici la un amănunt, mă refer la ceva cu adevărat enorm. O chestie pe care nimeni nu a văzut-o și care a orientat cercetările pe cărări care nu duceau nicăieri. Înțelegi?

Cuvintele lui erau vagi, dar înțelegeam și împărtășeam aceeași idee. Fostul jurnalist a reluat:

— Stéphane mi-a spus că îl cauți pe autorul fotografiei celor doi dansatori?

— Da, știți cine este?

— *Claro que sei*![52] E vorba despre un părinte: Yves Dalanegra.

Numele îmi spunea ceva. Angevin mi-a împrospătat memoria:

— Am făcut cercetări. Era tatăl lui Florence și al Oliviei Dalanegra.

Acum îmi aminteam vag de Florence. O fată sportivă și probabil cu un cap mai înaltă decât mine. În anul în care îmi dădeam eu bacul C[53], ea era în clasa terminală D, dar făceam împreună orele de sport. Chiar am jucat cu ea în echipa mixtă de handbal. În schimb, tatăl ei nu-mi spunea nimic.

— Ne-a oferit el însuși fotografia în 1993, imediat după apariția primului nostru articol despre dispariția Vincăi Rockwell și a lui Alexis Clément. Am cumpărat-o fără ezitare și de atunci încoace a fost folosită de multe ori.

— Dumneavoastră ați retușat-o?

— Nu, sau cel puțin nu din câte îmi amintesc. Mi se pare că am publicat-o exact așa cum ne-a vândut-o tipul ăla.

— Știți unde locuiește azi Yves Dalanegra?

— Da, am găsit informațiile pentru dumneavoastră. Vi le trimit pe e-mail, dar așteptați-vă la o surpriză!

I-am dat adresa mea de e-mail, apoi i-am mulțumit lui Angevin, care m-a pus să-i promit că-l voi ține la curent dacă voi descoperi date noi.

— Nu o poți uita pe Vinca Rockwell cu una, cu două, a mai spus el înainte de a închide.

Cui spui asta, tăticule!

Când am încheiat conversația, cafeaua pe care mi-o pregătise Maxime era rece. M-am ridicat să torn alta. După ce s-a asigurat că fetițele sunt ocupate cu joaca, a venit la mine, lângă mașina de cafea.

— Tot nu mi-ai spus de ce te-a chemat comisarul Debruyne.

— Voia să identific ceva legat de moartea tatii.

— Nu mă mai lua pe ocolite. Ce să identifici?

— Miercuri seara a fost vânt puternic și marea a fost foarte agitată. Valurile au adus mormane de alge și deșeuri. Alaltăieri dimineața, cei de la salubritate au fost trimiși să curețe plaja.

Cu ochii în zare, dar atent la cele două fetițe, a sorbit o gură de cafea și a continuat:

— Pe plaja Salis, un angajat al municipalității a găsit un sac de iută pe care furtuna îl aruncase pe țărm. Ghicește ce era în el…

Am clătinat din cap, complet depășit.

— Sacul conținea ceasurile tatii. Toată colecția.

Am sesizat imediat întreaga dimensiune a acestei dezvăluiri. Macedonenii nu aveau nimic de-a face cu moartea lui Francis. Jaful nu a fost de fapt un jaf. Asasinul lui Francis a profitat cu inteligență de valul de *home jacking* pentru a-și disimula crima. A luat colecția de ceasuri doar pentru a simula o tâlhărie. Apoi a scăpat de ea pentru a-și șterge urmele sau pentru că se temea de o percheziție inopinată.

Am schimbat o privire cu Maxime, apoi am întors amândoi capetele în direcția fetițelor. M-a copleșit un fior de gheață. De acum înainte, pericolul pândea de peste tot. Ne urmărea un dușman extrem de hotărât, care nu era, așa cum crezusem inițial, un șantajist sau un tip care încerca doar să ne sperie.

Era un criminal.

Un ucigaș pornit pe calea războiului, care punea în aplicare o răzbunare implacabilă.

Un băiat altfel decât toți ceilalți

Am ridicat capota automobilului sport al mamei. Înconjurat de ierburi și de cerul albastru, conduceam spre zona rurală. Aerul era proaspăt, peisajul, bucolic. Exact opusul frământărilor mele.

Ca să fiu mai precis, eram îngrijorat, dar și surescitat. Chiar dacă nu îndrăzneam încă să o recunosc deschis nici măcar în sinea mea, îmi recăpătasem întrucâtva speranța. În această după-amiază, vreme de câteva ceasuri, am fost cu adevărat convins că Vinca nu era moartă și că aveam să o găsesc. Și astfel, dintr-o singură lovitură, viața mea își va regăsi sensul, firescul, și vinovăția pe care o târâm după mine avea să se risipească pentru totdeauna.

Vreme de câteva ceasuri am crezut că aveam să câștig pariul: nu numai că voi afla adevărul despre cazul Vinca Rockwell, dar voi ieși din această căutare înviorat și fericit. Da, am crezut cu tot sufletul că aveam să o eliberez pe Vinca din temnița misterioasă în care se ascundea și că, la rândul ei, și ea avea să mă elibereze de toată amărăciunea mea și de anii mei pierduți.

La început am căutat-o neobosit pe Vinca; apoi, cu trecerea anilor, am așteptat ca ea să fie cea care mă găsește. Dar nu m-am resemnat niciodată, căci aveam în mânecă o carte pe care numai eu o cunoșteam. Tot o amintire. Nu o dovadă formală, ci o convingere intimă. Una care, într-o instanță, poate distruge o viață sau îi poate oferi un nou elan.

*

Scena se petrecuse în urmă cu câțiva ani. În 2010, între Crăciun și Anul Nou, New York-ul a fost paralizat de un viscol, unul dintre cele mai spectaculoase pe care le-a văzut orașul. Aeroporturile au fost

închise, toate zborurile au fost anulate și, vreme de trei zile, Manhattanul a trăit sub un giulgiu de zăpadă și gheață. Pe 28 decembrie, după apocalipsă, soarele strălucitor a luminat toată ziua orașul. Spre prânz, am ieșit din casă și m-am dus să mă plimb în apropierea Washington Square. La intrarea în parc, pe aleea unde puteau fi găsiți jucătorii de șah, m-am lăsat ispitit de o partidă cu Serghei, un rus bătrân cu care mai jucasem de câteva ori. Tipul mă bătuse din două mutări în toate partidele de douăzeci de dolari. M-am așezat la una dintre măsuțele din piatră, hotărât să îmi iau revanșa.

Îmi amintesc perfect momentul. Urma să fac o mutare interesantă: urma să iau nebunul adversarului cu calul meu. Am ridicat piesa de pe masa de șah și în același timp am ridicat și privirea. Și în clipa aceea un pumnal mi-a străpuns inima.

Vinca era acolo, în capătul aleii, la cincisprezece metri de mine.

Așezată pe o bancă, picior peste picior, cu un pahar de carton în mână, adâncită într-o carte. Înfloritoare.

Mai împlinită, mai blândă decât în vremea liceului. Purta niște blugi deschiși la culoare, o geacă din piele de culoarea mușchiului și un fular gros. În ciuda căciulii, puteam ghici că avea părul mai scurt și că își pierduse reflexele roșcate. M-am frecat la ochi. Cartea pe care o ținea în mână era a mea. Eram pe punctul de a deschide gura ca s-o strig, când ea a ridicat privirea. Ochii noștri s-au încrucișat preț de o clipă și…

— Hai, ce naiba faci, joci sau nu! s-a răstoit Serghei.

Am pierdut-o pe Vinca din vedere pentru câteva secunde, exact în clipa în care un grup de chinezi năvălea în parc. M-am ridicat, am depășit în goană mulțimea ca s-o găsesc, dar, când am ajuns la bancă, Vinca dispăruse.

*

Ce credit să acord acestei amintiri? Da, recunosc, a fost o viziune fugitivă. Cum mă temeam ca scena să nu se estompeze, am proiectat-o iar și iar în mintea mea, ca s-o fixez pentru totdeauna. Și pentru că mă liniștea, mă agățam de această imagine, dar știam că era fragilă. Orice amintire comportă o parte de ficțiune și de reconstruire, iar aceasta era probabil prea frumoasă ca să fie adevărată.

Cu trecerea anilor, am început să mă îndoiesc de veridicitatea viziunii mele. Fără îndoială, mă convinsesem singur de ceva. Astăzi însă, episodul acesta căpăta un sens aparte. Mă gândeam din nou la ceea ce spusese Claude Angevin, fostul redactor-șef al *Nice-Matin*. *Toată lumea a călcat în străchini în investigația asta*: *polițiștii*, *jurnaliștii*, *familiile*. *Ca să fiu sincer*, *cred că au greșit ancheta*. *De la început ne-a scăpat esențialul*…

Angevin avea dreptate. Și totuși, lucrurile erau pe cale să se schimbe. Adevărul se pusese în mișcare. Poate era un ucigaș pe urmele mele, dar nu îmi era teamă. Căci el va fi cel care mă va ajuta să ajung la Vinca. Ucigașul ăsta era șansa mea…

Dar nu puteam să îl înving singur. Pentru a dezlega taina dispariției Vincăi Rockwell, aveam nevoie să mă scufund din nou în amintiri, să vizitez băiatul altfel decât toți ceilalți care fusesem cândva, undeva între anul bacului la franceză și mijlocul ultimului an. Un tânăr pozitiv și curajos, o făptură cu inima curată, atinsă de un soi de grație. Știam că nu voi reuși să îl readuc la viață, dar prezența lui nu a dispărut niciodată pe de-a-ntregul. L-am purtat în mine, chiar și în cele mai întunecate zile ale mele. Un zâmbet, o vorbă, o înțelepciune care mă străbăteau când și când și îmi aminteam de cel care am fost.

Acum eram sigur, numai el era în stare să scoată adevărul la lumină. Căci, în toată această goană a mea de a o găsi pe Vinca Rockwell, mă căutam și pe mine însumi. Sau poate mai ales pe mine însumi.

11. Dincolo de zâmbet

În fotografie nu există inexactitate.
Toate fotografiile sunt exacte.
Niciuna nu este adevărul.
Richard AVEDON

1.

Yves Dalanegra locuia pe o mare proprietate pe înălțimile Biot. Ca să nu apar la ușa omului pe nepusă masă, am apelat numărul pe care mi-l dăduse Claude Angevin. Prima surpriză: deși locuia șase luni pe an în San Francisco, în prezent Dalanegra era pe Coasta de Azur. A doua surpriză a fost că știa exact cine sunt: Florence și Olivia, cele două fiice înalte ale sale pe care le știam din liceu – și cărora le păstram o amintire vagă, dar reală – îmi citeau romanele și mă apreciau. Așadar, mi-a propus în mod spontan să trec să-l văd la vila lui atelier de pe *chemin* des Vignasses.

Așteptați-vă la o surpriză, mă avertizase Angevin. Consultând site-ul de internet al lui Dalanegra, articolul despre el de pe Wikipedia și diferitele materiale apărute online, mi-am dat seama că omul devenise un adevărat star în domeniul fotografiei. Parcursul lui era pe cât de uimitor, pe atât de singular. Până la patruzeci și cinci de ani, Dalanegra a dus o viață de banal tată de familie. Controlor de gestiune într-o întreprindere mică din Nisa, a fost căsătorit douăzeci de ani cu aceeași femeie, cu care a avut doi copii. În 1995, moartea mamei a produs un declic în el și și-a schimbat complet traiectoria. A divorțat, și-a părăsit slujba și a plecat la New York ca să-și urmeze pasiunea: fotografia.

Peste ani, într-un portret de pe ultima pagină apărut în *Libé*, mărturisea că a ales ca, în această perioadă, să își asume deschis

homosexualitatea. Fotografiile care l-au făcut celebru erau nuduri care se revendicau în mod vizibil de la estetica lui Irving Penn și a lui Helmut Newton. Apoi, cu timpul, lucrările lui au devenit mai personale. Nu mai fotografia decât trupuri care se sustrăgeau canoanelor tradiționale de frumusețe: femei supraponderale sau foarte scunde, modele cu pielea arsă, persoane cu membre amputate, bolnavi în plină chemoterapie. Trupuri singulare, pe care Dalanegra izbutea să le sublinieze. La început neîncrezător, am rămas apoi stupefiat de forța lucrărilor sale, care nu aveau nimic urât, nimic contorsionat. Erau mai aproape de picturile din tradiția flamandă decât de o campanie de publicitate corectă politic care laudă diversitatea corpurilor. Foarte sofisticate, cu o punere în scenă inventivă și o muncă laborioasă asupra luminii, imaginile sale semănau cu pânze clasice, care te proiectează într-o lume în care frumosul se învecinează cu plăcerea, voluptatea și bucuria.

Conduceam pe șoseaua îngustă care urca printre măslini și ziduri scunde din piatră. Fiecare platou deschidea calea unui drum și mai îngust, care deservea un lot de locuințe: coșmelii vechi renovate, case mai contemporane, numeroase vile provensale construite în anii 1970. După o curbă în ac de păr, măslinii cu trunchiuri noduroase și frunze fremătătoare au dispărut, făcând loc unei improbabile îngrămădiri de palmieri, ca și cum cineva ar fi transplantat un colț de Marrakech în plină Provence. Yves Dalanegra îmi dăduse codul de la poartă. Am parcat în fața grilajului din fier forjat și am urcat pe jos aleea străjuită de palmieri, până la casă.

Pe neașteptate, s-a năpustit la mine un morman imens de blană cafenie. Un ciobănesc de Anatolia, enorm. Mă temeam îngrozitor de câini. La șase ani, la aniversarea unui prieten, ciobănescul familiei s-a repezit la mine. M-a mușcat din senin de față, fără niciun motiv. A

fost cât pe ce să îmi pierd un ochi și, pe lângă cicatricea de pe nas, am rămas cu o spaimă nemăsurată și viscerală de canide.

— Liniștește-te, Ulise!

Paznicul domeniului, un bărbat scund cu brațe musculoase, disproporționate în raport cu corpul, a răsărit în spatele molosului. Purta un tricou marinăresc și o șapcă în stilul Popeye.

— Bravo, cuminte! a zis el, coborând tonul.

Păr scurt, cap imens, înalt de optzeci de centimetri: fiara mă sfida din priviri, descurajându-mă să merg mai departe. Probabil îmi adulmecase teama.

— Am venit să-l văd pe domnul Dalanegra! i-am explicat paznicului. El mi-a dat codul de la poartă.

Omul era dispus să mă creadă, dar „Ulise" mă înhățase deja de un crac. Nu mi-am putut reprima un țipăt, ceea ce l-a obligat pe gardian să intervină și să se lupte cu mâinile goale cu câinele, pentru a-l obliga să-mi dea drumul.

— Lasă, Ulise!

Ușor contrariat, Popeye s-a pierdut în scuze:

— Nu știu ce l-a apucat. De obicei e blând ca o jucărie mare. Trebuie să fie un miros al dumneavoastră, ceva.

Da, mirosul fricii, mi-am spus în sinea mea, reluându-mi drumul.

Fotograful își construise o casă originală: în stil californian, în formă de L, făcută din blocuri de beton translucid. O piscină mare, acoperită, oferea o priveliște fascinantă asupra satului și a colinei Biot. Dinspre ferestrele uriașe, întredeschise, se auzea un duo de operă: cea mai cunoscută arie din actul II al *Chevalier à la rose*, a lui Richard Strauss. Ciudat, la ușa de la intrare nu era nicio sonerie. Am bătut, dar nu am primit niciun răspuns, atât de tare se auzea muzica. După moda din Sud, am făcut turul grădinii pentru a mă apropia de sursa muzicii.

Dalanegra m-a zărit prin fereastră și, printr-un semn din mână, m-a invitat să intru pe una dintre ușile vitrate.

Fotograful tocmai termina o ședință de lucru. Casa lui era un apartament imens, transformat în studio foto. În spatele obiectivului, modelul era pe cale de a se îmbrăca. Era o frumusețe rotundă pe care artistul tocmai o imortalizase în poziția din *Maya desnuda*, capodopera lui Goya, îmi dădeam seama după accesoriile punerii în scenă. Citisem undeva că asta era ultima marotă a artistului: să reproducă operele maestrului cu modele corpolente.

Decorul era kitsch, dar nu pernicios: o canapea mare din catifea verde, pernuțe moi, văluri dantelate, cearșafuri vaporoase care dădeau impresia de spumă, ca o baie înspumată.

Dalanegra m-a tutuit de cum am intrat:

— *How are you*, *Thomas*? *Come on*[{54}], poți intra, am terminat!

Fizic, semăna cu Christos. Sau, mai curând, ca să rămân în zona comparației picturale, cu un autoportret al lui Albrecht Dürer: păr ondulat care îi cădea pe umeri, o față simetrică și subțire, o barbă scurtă, bine potrivită, ochi ficși și încercănați. Cât despre haine, aici lucrurile stăteau altfel: blugi brodați, vestă vânătorească cu franjuri și cizme până la gleznă.

— Nu am înțeles nimic din ce mi-ai spus la telefon. M-am întors ieri de la L.A. și sunt mort de oboseală.

M-a invitat să iau loc la o masă mare, din lemn natur, în timp ce el își lua rămas-bun de la modelul său. Uitându-mă la fotografiile expuse cam peste tot, mi-am dat seama brusc că în lucrările lui Dalanegra nu existau bărbați. Negați, șterși de pe hartă, au lăsat locul femeilor, să evolueze într-o lume eliberată de mascul(in).

Când s-a întors, fotograful a amintit mai întâi de fiicele sale, apoi de o actriță care a jucat în adaptarea cinematografică a unuia dintre

romanele mele, și pe care el o imortalizase. Când a epuizat aceste subiecte, m-a întrebat:

— Și acum, spune-mi ce pot face pentru tine.

2.

— Eu am făcut această fotografie, *of course*[55], a recunoscut Dalanegra.

Cum părea dispus să mă ajute, am intrat direct în subiect și i-am arătat coperta cărții lui Pianelli. Aproape că mi-a smuls-o din mâini și a examinat fotografia ca și cum nu ar fi văzut-o de ani întregi.

— Era ziua balului de absolvire, nu?

— Mai curând un bal de sfârșit de an, de la jumătatea lui decembrie 1992.

El a încuviințat:

— La vremea aceea mă ocupam de clubul foto al liceului. Probabil că eram prin zonă și am tras o fugă să le fotografiez pe Florence și pe Olivia. Apoi m-am prins în joc și am început să fac poze în dreapta și-n stânga. Dar numai peste câteva săptămâni, când a început să se vorbească despre fuga fetiței ăsteia și a profului ei, m-am gândit să developez fotografiile. Am oferit-o celor de la *Nice-Matin* și ei au cumpărat-o imediat.

— Dar e reîncadrată, nu?

A mijit ochii.

— Așa e, te pricepi. A trebuit să izolez protagoniștii, ca să accentuez intensitatea compoziției.

— Ați păstrat originalul?

— Am digitalizat toate fotografiile pe care le-am făcut pe peliculă începând cu 1974, m-a anunțat el.

Credeam că am dat lovitura, dar l-am văzut strâmbându-se:

— Totul e stocat undeva pe un server sau în *cloud*, cum se zice acum, numai că eu nu prea știu cum să le accesez.

Văzându-mi dezamăgirea, a propus să o sune pe Skype pe asistenta lui de la Los Angeles. Pe monitorul calculatorului a apărut fața unei tinere japoneze care încă nu se trezise bine.

— Salut, Yuko, poți să-mi faci un serviciu?

Fata, cu codițe lungi, turcoaz, cămașă albă imaculată și cravată de școlăriță, părea o jucătoare de cosplay[{56}] care se ducea la o convenție.

Dalanegra i-a explicat exact ce căuta și Yuko a promis că va reveni cât mai repede cu putință.

După ce a închis, fotograful s-a dus la masa din piatră de la bucătărie și a luat un mixer, ca să pregătească o băutură. În bolul din sticlă a pus spanac, bucăți de banană și lapte de cocos. Treizeci de secunde mai târziu vărsa un smoothie verzui în două pahare mari.

— Gustă! a zis el revenind la mine. E foarte bun pentru ten și pentru stomac.

— Nu aveți mai curând un whisky?

— Îmi pare rău, m-am lăsat de băut acum douăzeci de ani.

A dat peste cap jumătate de pahar și apoi s-a întors la Vinca.

— Cu fata asta, nu era nevoie să fii un as ca să-i faci o fotografie, a început el, punându-și paharul lângă calculator. Apăsai pe buton și, când developai, te trezeai că era chiar mai bine decât realitatea. Rar mi-a fost dat să văd pe cineva cu o asemenea grație.

Cuvintele astea m-au făcut să tresar. Dalanegra vorbea ca și cum ar fi fotografiat-o de mai multe ori pe Vinca.

— Păi, așa și e! a afirmat el, când l-am întrebat.

Văzându-mi tulburarea, mi-a povestit un episod despre care nu aveam habar.

— Cu două sau trei luni înainte de dispariția ei, Vinca m-a rugat s-o fotografiez. Credeam că vrea să-și alcătuiască un portofoliu

pentru o agenție de modele, așa cum făceau câteva prietene ale fiicelor mele, dar în cele din urmă mi-a mărturisit că pozele erau pentru iubitul ei.

A pus mâna pe mouse și a apăsat pe buton pentru a deschide internetul.

— Am făcut două ședințe într-adevăr reușite. Clișee soft, dar glamour.

— Ați păstrat fotografiile astea?

— Nu, făcea parte din *deal* și nu am insistat, dar ciudat e că au reapărut pe net acum câteva săptămâni.

A întors ecranul spre mine. Intrase pe contul de Instagram al Heteroclitelor, frăția feminină de la Saint-Ex care îi dedicase un cult Vincăi. Fetele postaseră pe pagina lor cele douăzeci de fotografii despre care tocmai îmi povestise Dalanegra.

— Cum au făcut rost de imaginile astea?

Fotograful a ridicat mâinile a neputință.

— Agentul meu le-a contactat pentru probleme de copyright. Ele susțin că le-au primit prin mail de la un expeditor necunoscut.

Am analizat clișeele necunoscute cu emoție. Erau o adevărată odă închinată frumuseții. Găseai acolo tot ceea ce făcea farmecul Vincăi. Singularitatea frumuseții ei rezida în punerea laolaltă a tuturor micilor ei imperfecțiuni, care sfârșeau prin a alcătui un întreg grațios și echilibrat, validând străvechea spusă că întregul nu este niciodată suma părților.

Dincolo de zâmbetul ei, dincolo de masca impregnată de o ușoară aroganță, ghiceam o suferință pe care nu o sesizasem la vremea aceea. Sau măcar o nesiguranță care îmi confirma ceea ce aveam să experimentez ulterior, în preajma altor femei: frumusețea era și o experiență intelectuală, o putere fragilă pe care nu de puține

ori ni se întâmpla să nu mai știm exact dacă o exercitam sau o înduram.

— După aceea, a reluat Dalanegra, Vinca mi-a cerut niște chestii *trash*, la limita pornografiei. Am refuzat-o, pentru că am avut impresia că era dorința iubitului ei, dar ea nu avea chef cu adevărat.

— Iubitul ei? Adică Alexis Clément?

— Așa îmi imaginez. Astăzi ar părea banal, dar la vremea aceea mi-era puțin frică. Nu voiam să mă bag în așa ceva. Cu atât mai mult cu cât…

Și-a lăsat fraza în suspans, încercând să găsească vorbele potrivite.

— Cu atât mai mult cu cât ce?

— Nu-i ușor de explicat. Într-o zi Vinca era strălucitoare, a doua zi părea abătută, dărâmată. Nu mi se părea deloc stabilă. Și apoi, m-a mai rugat ceva care m-a îngrozit: mi-a propus să o urmăresc pe ascuns și să fac fotografii pe care ar urma să le folosească pentru a șantaja un tip mai în vârstă. Era într-adevăr trist și mai ales…

Un sunet cristalin care vestea sosirea unui e-mail l-a întrerupt pe Dalanegra.

— Aha! E Yuko! e exclamat el, aruncând o privire pe calculator.

A dat clic și a deschis mesajul care conținea în jur de cincizeci de fotografii de la balul de sfârșit de an. Și-a pus ochelarii și a găsit rapid faimoasa imagine cu Alex și Vinca dansând.

Rafa văzuse corect. Fotografia fusese reîncadrată. Odată curățat, clișeul căpăta o cu totul altă semnificație: Vinca și Clément nu dansau împreună. Vinca dansa singură uitându-se la altcineva. Un bărbat care apărea doar din spate, o formă vagă, în prim-plan.

— Rahat!

— Ce cauți mai exact?

— Fotografia voastră e mincinoasă!

— Ca toate fotografiile, a răspuns el placid.

— Bun, haideți să nu ne jucăm cu cuvintele.

Am luat un creion și o bucată de hârtie de pe birou și am desenat masa informă și voalată.

— Aș vrea să-l identific pe tipu' ăsta, uitați, acolo. S-ar putea să aibă o legătură cu dispariția Vincăi.

— Hai să ne uităm la alte imagini, a propus el.

Mi-am tras scaunul lângă monitor și m-am lipit de fotograf pentru a viziona împreună pozele. Dalanegra își fotografiase mai ales fiicele, dar pe multe imagini puteau fi văzuți și alți participanți. Aici chipul lui Maxime, dincolo cel al lui Fanny. Gașca de elevi cu membrii căreia mă întâlnisem chiar azi-dimineață: Eric Lafitte, „Régis e un cretin", sclipitoarea Kathy Laneau… Eu însumi apăream într-o fotografie, deși nu îmi aminteam deloc de seara aceea. Destul de stingher, cu privirea puțin pierdută, cu eterna mea cămașă bleu și cu un blazer. Grupul de profi, mereu în aceeași configurație. Echipa de javre, care se înghesuiau una în alta, ca să-și țină de cald: N'Dong, profu sadic de mate căruia îi făcea o deosebită plăcere să își tortureze elevii la tablă, Lehman, profu' maniaco-depresiv de fizică, și cea mai perversă, Fontana, incapabilă să impună respectul în timpul orelor, dar care își regla conturile în cel mai crud mod la consiliile de clasă. De partea cealaltă, dascălii mai omenoși: domnișoara DeVille, frumoasa profă de literatură engleză din clasele pregătitoare, cunoscută pentru replicile ei uimitoare – putea închide gura oricărui nesimțit cu un citat din Shakespeare sau Epictet – și domnul Graff, fostul meu mentor, genialul profesor de franceză pe care l-am avut într-a X-a și a XI-a.

— La naiba, nu se vede nimic în fundal! m-am enervat eu când am ajuns la sfârșitul listei de fotografii.

Știam că fusesem la un milimetru de o descoperire capitală.

— E drept, e enervant, a încuviințat Dalanegra, terminându-și paharul.

Eu nu mă atinsesem de al meu, era mai presus de puterile mele. În cameră, lumina începuse să scadă. Propice jocurilor de lumini și umbre, blocurile de beton translucid transformau casa într-un fel de bulă, în care cea mai mică schimbare a clarității se repercuta ca un ecou, însuflețind umbre ușoare, care pluteau ca niște fantome.

În ciuda dezamăgirii, i-am mulțumit fotografului pentru ajutor și, înainte de a ne despărți, l-am întrebat dacă ar putea să îmi trimită și mie pozele pe mail, ceea ce a făcut tot atunci.

— Știți cumva dacă în seara aceea a mai făcut cineva poze, în afară de dumneavoastră? l-am întrebat din prag.

— Câțiva elevi, în mod sigur, s-a hazardat el. Dar era înainte de apariția aparatelor digitale. Pe vremea aceea se făcea economie la film.

Pe vremea aceea… Această ultimă expresie a vibrat în tăcerea salonului-catedrală și ne-a izbit pe amândoi cu teribila realitate a bătrâneții noastre.

3.

M-am suit în Mercedesul mamei și am condus câțiva kilometri fără să știu prea bine unde să mă duc. Vizita la fotograf mă lăsase la fel de nedumerit. Poate eram pe o pistă falsă, dar simțeam nevoia să o explorez până la capăt. *Trebuia* să aflu identitatea bărbatului din fotografie.

La Biot, am depășit terenurile de golf, intrând în intersecția Brague. În loc să continui spre vechiul sat, am intrat pe drumul spre Colles, care ducea la Sophia Antipolis. Un fel de forță a amintirii mă atrăgea înapoi, la liceul Saint-Exupéry. În dimineața asta n-am avut

curajul să înfrunt fantomele a căror existență am negat-o multă vreme.

Pe drum, m-am gândit din nou la diferitele fotografii pe care le-am văzut la Dalanegra. Una anume mă afectase în mod special. Cea a unei fantome: Jean Christophe Graff, fostul meu profesor de franceză. Am clipit. Mă năpădeau amintirile, cu cortegiul lor de tristeți cu tot. Graff a fost profesorul care mi-a orientat lecturile și m-a încurajat să scriu încă de la primele mele texte. Era un tip fain, subtil, generos. O namilă înaltă, cu fața delicată, aproape feminină, care purta veșnic o eșarfă, chiar și în toiul verii. Un dascăl capabil de analize literare sclipitoare, dar care părea în permanență puțin pierdut, pe lângă realitate.

Jean-Christophe Graff s-a sinucis în 2002. Au trecut deja cincisprezece ani. Pentru mine, el era încă o victimă a *blestemului celor blânzi*. Legea asta nedreaptă, destinul ăsta mizerabil care îi copleșea pe cei mai fragili, a căror singură greșeală era că încercau să se comporte frumos cu semenii lor. Nu mai știam cine a spus că oamenii nu primesc de la soartă decât atâta cât sunt în stare să îndure, dar era fals. De cele mai multe ori destinul e un nenorocit pervers și vicios care se distrează făcând praf viața celor mai firavi, în vreme ce atâția ticăloși au parte de o existență lungă și fericită.

Moartea lui Graff m-a devastat. Înainte de a se arunca de pe terasa clădirii sale mi-a scris o scrisoare foarte emoționantă pe care am primit-o la New York, la o săptămână după moartea lui. Nu am spus nimănui despre asta. Mi-a împărtășit neadaptarea lui la cruzimea vieții și mi-a mărturisit că se stingea din cauza izolării sale. Amintea despre deziluzia care l-a încercat când și-a dat seama că dragele lui cărți, care-l ajutaseră adesea să traverseze perioadele negre, nu mai izbuteau să-l țină cu capul deasupra apei. Cu pudoare, mi-a povestit că o mare iubire neîmpărtășită i-a frânt inima. În

ultimele rânduri ale scrisorii lui îmi ura noroc în viață și mă asigura că nu s-a îndoit nicio clipă că eu voi izbuti acolo unde el a dat greș: căutarea victorioasă a unui suflet-pereche pentru a înfrunta împreună valurile vieții. Dar probabil își făcea iluzii asupra capacităților mele și, în zilele mele întunecate, mi se întâmpla din ce în ce mai frecvent să mă gândesc că nu era deloc imposibil să o sfârșesc ca el.

Am ajuns în dreptul pădurii de pini încercând să alung aceste idei depresive. De data asta nu m-am mai oprit în față la Dino, ci am condus până la ghereta de la intrarea liceului. După înfățișare, paznicul trebuie să fi fost fiul lui Pavel Fabianski. Junele se uita la filmulețe cu Jerry Seinfeld pe telefon. Nu aveam insignă, dar l-am aburit spunându-i că mă aflam acolo ca să dau o mână de ajutor la pregătirile pentru petrecere. A ridicat bariera fără să întrebe altceva și s-a întors la ecranul lui. Am intrat în campus și, cu toate că știam că încălcam regulile, am parcat direct pe dalele din beton din fața Agorei.

Am intrat în clădire, am sărit peste bariera rotativă a bibliotecii și am pătruns în sala principală. Vestea cea bună era că Zélie nu era prin preajmă. Un anunț prins în pioneze pe un panou de cânepă amintea că ședințele clubului de teatru a cărui mare preoteasă era se țineau miercurea și sâmbăta după-amiaza.

În spatele băncii de date, în locul ei se afla o tânără cu ochelari. Așezată în lotus pe scaunul de birou al lui Zélie, era cufundată în ediția engleză *On Writing* a lui Charles Bukovski. Avea trăsături blânde și purta o cămașă albastră, cu guler rotund, pantaloni scurți din stofă, ciorapi de plasă și încălțări bicolore.

— Bună ziua, lucrați cu Eline Bookmans?

Ea a ridicat ochii din carte și s-a uitat zâmbind la mine.

Fata asta mi-a plăcut instinctiv. Îmi plăcea cocul ei strâns, care contrasta cu diamantul din nas; arabescurile tatuate care curgeau lin în spatele urechii și se pierdeau sub gulerul cămășii; cana din care își bea ceaiul, care purta inscripția *Reading is sexy*. Rar mi se întâmpla asta. Nimic nu se compară cu o atracție la prima vedere, dar era ceva care mă făcea să fiu sigur că persoana din fața mea era *în tabăra mea*, nu în cea a adversarului, și nici în imensitatea acelui *no man's land*, populat cu toți oamenii cu care nu voi împărtăși niciodată nimic.

— Mă numesc Pauline Delatour, s-a prezentat ea. Sunteți un profesor nou?

— Nu tocmai, sunt…

— Am glumit, știu cine sunteți, Thomas Degalais. Toată lumea a văzut că ați fost aici dimineață, în Piața Castanilor.

— Am învățat aici cu multă vreme în urmă, i-am explicat eu. Poate chiar înainte de nașterea dumneavoastră.

— Exagerați, iar dacă încercați să îmi faceți un compliment, va trebui să vă străduiți puțin mai mult.

Râzând, Pauline Délateur și-a aranjat o șuviță rebelă după ureche, apoi și-a descrucișat picioarele ca să se ridice de pe scaun.

Am avut impresia că izbutesc să surprind mai bine ce anume îmi plăcea la ea. Îmbina în ea lucruri care arareori mergeau mână în mână: o sexualitate asumată, dar fără urmă de insolență, o reală bucurie de a trăi și o clasă înnăscută, care lăsa impresia că indiferent ce ar fi făcut, nu avea cum să fie vulgară.

— Nu sunteți de aici, nu?

— De aici?

— Din Sud. De pe Coasta de Azur.

— Nu, sunt pariziană. Am venit acum șase luni, când a apărut postul.

— Poate m-ați putea ajuta, Pauline. Când eram eu elev, exista un ziar al liceului numit *Courrier Sud*.

— Există și acum.

— Aș vrea să consult arhivele.

— Vi le aduc. Ce an vă interesează?

— Să spunem anul școlar 1992 – 1993. Ar fi minunat dacă mi-ați putea găsi și albumul din același an.

— Căutați ceva anume?

— Informații despre o fostă elevă a liceului: Vinca Rockwell.

— Faimoasa Vinca Rockwell, desigur… Nu prea ai cum să nu auzi vorbindu-se despre ea pe aici.

— Faceți aluzie la cartea lui Stéphane Pianelli, pe care Zélie încearcă să o cenzureze?

— Fac mai ales aluzie la fetele de bani gata cu care am zilnic de-a face și care se cred feministe pentru că au citit primele trei capitole din *Povestea cameriste*?[57]

— Heteroclitele…

— Ele își revendică memoria acestei fete pentru a o transforma într-o figură simbolică, ceea ce în mod cert biata Vinca Rockwell nu a fost niciodată.

Pauline Delatour a tastat ceva la calculator și a notat pe un post-it referințele documentelor pe care i le cerusem.

— Vă puteți duce să vă așezați. Vă aduc eu ziarele de îndată ce le găsesc.

4.

M-am așezat la locul meu de odinioară: în fundul sălii, într-un mic separeu, aproape de fereastră. Aceasta dădea spre o curte mică, pătrată, complet anacronică, pavată, cu o fântână năpădită de iederă. Înconjurată de un zid din piatră roz, m-a dus mereu cu gândul la o

mănăstire. Nu lipseau decât cântecele gregoriene și calea spre spiritualitate era deschisă.

Am pus pe masă rucsacul turcoaz Easptak pe care-l recuperasem de la ai mei și mi-am scos stilourile și lucrurile, ca și cum ar fi urmat să scriu o dizertație. Mă simțeam bine. De îndată ce eram înconjurat de cărți și pătrundeam într-o atmosferă de studiu, mă linișteam. Simțeam fizic cum angoasa se retrage. Era la fel de eficient ca Lexomilul, dar categoric mai puțin lesne de transportat.

Scăldată într-un miros amestecat de ceară de parchet și lumânări topite, această parte a sălii – care purta pomposul nume de *cabinet de literatură* – își păstrase farmecul din vremurile de demult. Mi se părea că mă aflu într-un sanctuar. Pe rafturi, manualele vechi de literatură erau pline de praf. În spatele meu, o veche hartă școlară Vidal-Lablache – demodată încă de pe vremea mea – prezenta lumea din anii 1950, cu țările ei astăzi dispărute: URSS, Iugoslavia, Cehoslovacia…

Efectul madlenei funcționa din plin, așa că amintirile au început să iasă la suprafață. Aici îmi făceam de obicei temele și recapitulările. Aici am scris prima mea nuvelă. În minte mi se conturau și vorbele tatii – *Trăiești într-o lume literară și romantică, dar viața adevărată nu e așa. Viața e violentă. Existența înseamnă război* –, apoi remarca mamei: *Tu nu ai avut prieteni, Thomas. Singurii tăi prieteni au fost cărțile.*

Era adevărat și mă mândream cu asta. Mereu am fost convins că pe mine cărțile m-au salvat, dar oare așa va fi toată viața? Printre rânduri, oare nu acesta era avertismentul pe care mi l-a transmis Jean-Christophe Graff în scrisoarea lui? La un moment dat, cărțile l-au lăsat baltă, iar Graff s-a aruncat în gol. Ca să rezolv cazul Vincăi Rockwell cine știe, poate ar trebui să părăsesc lumea protectoare a cărților și să mă integrez în lumea întunecată și violentă despre care vorbea tata.

Intră în război… îmi șoptea o voce lăuntrică.

— Uitați ziarele cerute și albumul!

Vocea sigură a lui Pauline Delatour m-a readus în prezent.

— Pot să vă întreb ceva? a spus ea, punând pe masă un braț de exemplare din *Courrier Sud*.

— Nu păreți a fi genul care așteaptă să primească permisiunea.

— De ce nu ați scris niciodată despre cazul Vincăi Rockwell?

Orice aș fi făcut, orice aș fi spus, tot la cărți ajungeam.

— Probabil pentru că sunt romancier, nu jurnalist.

Ea a insistat:

— Înțelegeți foarte bine ce vreau să spun. De ce nu ați povestit niciodată istoria Vincăi Rockwell?

— Pentru că e o istorie tristă, iar eu nu mai suport tristețea.

Era nevoie de mult mai mult ca s-o descurajezi pe tânăra asta.

— Tocmai, acesta e privilegiul romancierului, nu? Să scrie ficțiuni ca să sfideze realitatea. Nu numai ca s-o repare, ci și ca s-o combată pe propriul ei teren. Să o cerceteze cât mai bine ca să o poată nega. Să o cunoască deplin, ca să-i contrapună o lume înlocuitoare.

— Tirada asta vă aparține?

— Nu, sigur că nu, e a *dumneavoastră*. E o chestie pe care o spuneți din când în când în interviuri… Dar e mai greu de aplicat în viața reală, nu?

Și, cu aceste cuvinte, a plecat și m-a lăsat acolo cu gura căscată, satisfăcută de micul ei efect.

12. Fata cu părul de foc

Era roșcată și purta o rochie cenușie fără mâneci. […]
Grenouille era aplecat deasupra ei și îi inspira acum
parfumul fără niciun alt amestec, așa cum urca el
dinspre ceafă, dinspre păr, dinspre decolteu. […]
Niciodată nu se simțise atât de bine.
Patrick SÜSKIND

1.

Cu exemplarele din *Courrier Sud* în fața mea, m-am repezit la numărul din ianuarie 1993, care relata despre balul de sfârșit de an. Sperasem să găsesc mai multe fotografii, dar din păcate numai câteva imagini academice redau ambianța petrecerii și niciuna nu-mi permitea să-l identific pe bărbatul pe care-l căutam.

Dezamăgit, am continuat să frunzăresc diferite numere, pentru a mă îmbiba cu atmosfera epocii. Ziarul liceului era o mină de aur dacă doreai să ai o imagine concisă asupra vieții școlare de la începutul anilor 1990. Aici erau anunțate și relatate în detaliu absolut toate activitățile. Dădeam paginile la întâmplare, cotrobăind prin evenimentele care ritmau cotidianul liceului: rezultatele sportive ale campionilor campusului, excursia claselor de-a X-a la San Francisco, programul cineclubului (Hitchcock, Cassavetes, Pollack), întâmplările din culisele radioului liceului, poeziile și textele participanților la atelierul de scriere. În primăvara lui 1992, Jean-Christophe Graff mi-a publicat nuvela. În septembrie al aceluiași an, clubul de teatru își anunța programul pentru anul următor. Printre spectacole, o adaptare foarte liberă – scrisă fără îndoială de mama, care se ocupa de club la acea vreme – a anumitor pasaje din *Parfumul* lui Patrick Süskind. Cu Vinca în rolul „fetei din rue Marais” și Fanny

în acela al lui Laure Richis. Două roșcate cu ochi deschiși, pure, ispititoare și care, dacă îmi aminteam eu bine din roman, sfârșeau asasinate de Jean-Baptiste Grenouille. Nu-mi aminteam nimic, nici dacă am văzut piesa, nici reacțiile pe care le-a stârnit. Am deschis cartea lui Pianelli, să văd dacă pomenea ceva despre piesă în ancheta lui.

Jurnalistul nu făcea nicio referire la ea, dar foiletând volumul am dat peste un grupaj foto cu facsimilări ale scrisorilor trimise Vincăi de Alexis Clément. Recitind misivele pentru a suta oară, m-am cutremurat și m-a încercat aceeași frustrare pe care am simțit-o la Dalanegra. Senzația că ating ușor adevărul, dar tot atunci îmi scapă printre degete. Se putea face o legătură între personalitatea lui Clément și conținutul scrisorilor, dar o barieră mentală mă împiedica. Un blocaj psihic, ca și cum m-aș fi temut de o „întoarcere a refulatului”[58] în câmpul meu de conștiință. Eu eram problema: culpabilitatea mea, convingerea pe care am avut-o întotdeauna că sunt răspunzător de o dramă pe care aș fi putut-o evita dacă aș fi rămas băiatul diferit de toți ceilalți. Dar pe vremea aceea, orbit de suferință și de pasiunea mea distrugătoare, am trecut pe lângă deriva Vincăi.

Mânat de o intuiție, mi-am luat mobilul și l-am sunat pe tata.

— Poți să-mi faci un serviciu, tată?

— Spune, mormăi Richard.

— Am lăsat niște lucruri pe masa din bucătărie.

— Da, știu, e un talmeș-balmeș cumplit! a confirmat el.

— Printre hârtii sunt niște lucrări vechi de filosofie, le vezi?

— Nu.

— Hai, tată, te rog, fă un efort. Dacă nu vrei, dă-mi-o pe mama.

— Nu s-a întors încă. Bine, așteaptă puțin, mă duc să-mi iau ochelarii.

I-am explicat ce voiam: să fotografieze cu telefonul aprecierile scrise de mână ale lui Alexis Clément asupra dizertațiilor mele și să mi le trimită prin SMS. Era o treabă de două minute, dar lui i-a luat un sfert de oră, răstimp condimentat cu cugetări care purtau pecetea legendarei amabilități a tatii. Se dezlănțuise într-atât, încât conversația noastră s-a încheiat cu următoarea remarcă:

— La patruzeci de ani, n-ai altceva mai bun de făcut decât să te întorci la anii de liceu? La asta se rezumă viața ta: să ne freci pe noi toată ziua scormonind trecutul?

— Mulțumesc, tată, pe curând.

Am recuperat adnotările manuscrise ale lui Alexis Clément și le-am deschis pe ecran. Asemenea multor scriitori cu pretenții, profului de filosofie îi plăcea să se admire scriind, dar nu profunzimile gândirii lui mă interesau aici, ci caligrafia. Am mărit și am studiat literele și rândurile. Era un scris leneș. Fără pete, mai curând scrisul de pe o rețetă de medic, pe care trebuia să o citești de mai multe ori ca să înțelegi sensul câte unui cuvânt sau al unei formule.

Pe măsură ce descopeream imaginile, simțeam cum inima începe să-mi bată tot mai tare. Le comparam cu scrisorile adresate Vincăi și cu dedicația de pe volumul de poezii al Marinei Țvetaeva. În scurtă vreme nu a mai rămas loc de îndoială. Dacă scrisul dedicației și al scrisorii erau identice, lucrurile nu stăteau *deloc* așa cu lucrările corectate de proful de filosofie.

2.

Tremuram din tot corpul. Alexis Clément nu era iubitul Vincăi. Exista un al doilea bărbat, un alt Alexis. Fără doar și poate, cel cu silueta difuză, care apărea cu spatele în fotografie, cel cu care plecase ea în faimoasa dimineață de duminică. *Alexis m-a forțat*. *Eu nu voiam să mă culc cu el*. Cuvintele Vincăi erau corecte, numai că eu le

interpretasem greșit. De douăzeci și cinci de ani încoace toată lumea le interpretase greșit. Din cauza unei fotografii trucate și a unui zvon lansat de elevi, a fost pusă pe seama Vincăi o legătură cu un bărbat care nu fusese niciodată iubitul ei.

Îmi țiuiau urechile. Implicațiile acestei descoperiri erau atât de numeroase, încât mi-era greu să le adun laolaltă pe toate. Prima era și cea mai tragică: Maxime și cu mine omorâserăm un om nevinovat. Mi se părea că aud aievea urletele lui Clément când îl loveam în piept, în genunchi. În flash-uri, revedeam scena cu claritate. Expresia năucită a profului când l-am lovit cu bara de fier. *De ce ai violat-o, perversule!* Chipul lui deformat de surpriză trăda o nedumerire profundă. Nu s-a apărat pentru că pur și simplu nu știa de ce anume îl acuzam. La vremea aceea, în fața stuporii lui, o voce s-a ridicat în mine. O chemare la ordine care m-a făcut să las arma jos. Și apoi în scenă a intrat Maxime.

Cu ochii în lacrimi, mi-am luat capul în mâini. Alexis Clément a murit din vina mea și nimic din ceea ce puteam face nu îl va aduce înapoi, niciodată. Am rămas încremenit zece minute bune, înainte de a fi în stare să îmi reiau firul gândurilor. Îmi analizam eroarea. Vinca avea într-adevăr un iubit care răspundea la prenumele Alexis. Numai că acesta nu era proful de filosofie. Părea aproape incredibil. Prea gogonată ca să fie adevărată, era totuși singura explicație posibilă.

Dar atunci cine? Obligat fiind să mă gândesc, mi-am amintit vag de un elev: Alexis Stéphanopoulos sau ceva asemănător. Un fel de caricatură de grec bogat: fiul unui armator care, în timpul vacanțelor, își invita prietenii și prietenele să îl însoțească în croazierele lui în jurul Cicladelor. Nu are rost să mai spun că nu m-am dus niciodată.

Am pus mâna pe albumul anului școlar 1992 – 1993, pe care mi-l adusese Pauline Delatour. În stil american, volumul era un fel de

anuar fotografic în care apăreau toți elevii și profesorii care frecventaseră liceul în anul acela. L-am frunzărit cu febrilitate. Cum numele erau aranjate în ordine alfabetică, l-am găsit pe grec din primele pagini. Antonopoulos (Alexis), născut pe 26 aprilie 1974 la Salonic. Fotografia îl înfățișa așa cum mi-l aminteam: păr semilung ondulat, cămașă albă, pulover albastru cu ecuson. Portretul a funcționat ca un focos pentru memoria mea. Mi-am amintit că era unul dintre puținii băieți înscriși la literatură. Un tip sportiv, campion la canotaj sau scrimă. Elenist, nu foarte inteligent, dar capabil să recite pe de rost pasaje din Sappho[{59}] sau Teocrit[{60}]. Sub poleiala de cultură, Alexis Antonopoulos nu era decât un *latin lover* cam tâmpițel. Mi-era greu să cred că Vinca a făcut o pasiune pentru prostu' ăsta. Pe de altă parte, nu eram în cea mai bună poziție pentru a dezbate asupra întrebării acesteia.

Și dacă, dintr-un motiv pe care nu mi-l explicam, grecul ne purta pică, mie și lui Maxime? Mi-am căutat tableta în geantă, dar o lăsasem în mașina închiriată pe care o luase maică-mea. Așa că m-am mulțumit cu telefonul ca să fac câteva cercetări. Am dat ușor de urma lui Alexis Antonopoulos într-un reportaj foto pe site-ul *Point de Vue*, datat iunie 2015 și consacrat căsătoriei prințului Carl Philip al Suediei. Antonopoulos, alături de a treia lui soție, făcea parte din cei *happy few*[{61}] invitați la ceremonie. Din clic în clic, am reușit să schițez portretul omului. Vag om de afaceri, vag filantrop, grecul ducea o viață de jetsetter[{62}], împărțindu-și timpul între California și Ciclade. Site-ul *Vanity Fair* menționa prezența lui anuală la faimoasa gală amfAR[{63}]. Organizată pentru a aduna fonduri pentru cercetarea împotriva HIV/SIDA, în mod tradițional petrecerea avea loc în timpul festivalului de la Cannes, la prestigiosul hotel Eden-Roc. Antonopoulos își păstrase așadar legăturile cu Coasta de Azur, dar

nu am găsit nimic care să-mi permită să stabilesc o legătură probabilă între el și noi.

Cum nu avansam prea mult, am decis să schimb abordarea. La urma urmelor, care era rădăcina tuturor necazurilor noastre? Era amenințarea care plana deasupra noastră din cauza dărâmării programate a vechii săli de sport. Această dărâmare se înscria în cadrul lucrărilor faraonice care urmau să remodeleze situl liceului prin ridicarea unei clădiri noi, din sticlă, construirea unui centru sportiv ultramodern dotat cu piscină olimpică și amenajarea unui parc.

Acest proiect global era ca un șarpe de mare, se vorbea despre el de douăzeci și cinci de ani, dar nu demarase pentru că liceul nu reușise niciodată să adune fondurile colosale necesare. Din câte știam eu, modul de finanțare al instituției a evoluat de-a lungul deceniilor. Integral privat la înființare, liceul Saint-Exupéry a devenit mai apoi o structură mixtă, intrând de voie, de nevoie, sub umbrela Educației naționale și primind subvenții de la Regiune. Dar în acești ultimi ani un vânt de răzvrătire a suflat asupra Saint-Ex. Diferiții actori din educație au fost însuflețiți de o foarte puternică voință de emancipare, ei dorind să elibereze liceul de birocrație. Alegerea președintelui Hollande a accelerat lucrurile. Skanderbergul cu administrația a ajuns la un fel de secesiune. Liceul și-a recâștigat autonomia istorică, dar a pierdut finanțările publice. Taxele de școlarizare au crescut, dar, după părerea mea, acestea nu puteau reprezenta decât o picătură de apă din oceanul de bani necesari pentru a finanța lucrările prevăzute. Pentru a se putea angaja în acest proiect, instituția trebuie să fi primit o enormă donație privată. Mi-am amintit cuvintele directoarei din dimineața aceea, când a pus piatra de temelie. A mulțumit „generoșilor mecena” care au făcut posibilă demararea „celui mai ambițios șantier pe care l-a văzut

vreodată instituția noastră", dar s-a ferit să amintească vreun nume. Era o pistă de cercetat.

Nu am găsit nimic pe internet. Cel puțin nimic accesibil în mod direct. Opacitatea cea mai deplină învăluia finanțarea acestor lucrări. Dacă doream să avansez, nu aveam de ales, trebuia să îl aduc pe Stéphane Pianelli pe ringul de dans. I-am scris jurnalistului un SMS în care am rezumat ceea ce descoperisem. Pentru a da mai multă greutate vorbelor mele, i-am trimis și fotografii cu mostre de scris. Cel al lui Alexis Clément de pe lucrările mele de filosofie, și cel al bărbatului misterios din scrisorile și dedicația adresată Vincăi.

M-a sunat într-o secundă. Am răspuns cu o anumită reținere. Pianelli era un excelent partener de discuție, avea un spirit viu care îi permitea să își lărgească permanent reflecția, dar în situația mea mergeam pe sârmă. Trebuia să îi scap informații, având în același timp grijă să nu se întoarcă într-o bună zi împotriva mea, a lui Maxime și a lui Fanny.

3.

— Drace, e demențial! a exclamat Pianelli cu o urmă de accent marseillez. Cum de nu și-a dat nimeni seama?

Jurnalistul aproape că era obligat să țipe ca să acopere zgomotul mulțimii din tribunele circuitului de la Monaco.

— Toate mărturiile și zvonurile mergeau în acest sens, am răspuns. Amicul tău Angevin a avut dreptate: toată lumea s-a lăsat intoxicată încă de la început.

Am făcut un rezumat, amintind de fotografia reîncadrată a lui Dalanegra și de prezența unui al doilea bărbat pe clișeul respectiv.

— Vrei să spui că pe tipul ăsta îl chema tot Alexis?

— Ai înțeles bine.

A urmat o tăcere lungă, timp în care probabil Pianelli gândea cu febrilitate. Aproape că mi se părea că aud la capătul firului cum se învârt rotițele creierului său. I-a trebuit mai puțin de un minut ca să ajungă la aceeași pistă ca și mine.

— Mai era un Alexis la Saint-Ex, a exclamat el. Un grec. Ne băteam tot timpul joc de el spunându-i Rastapopoulos, îți aduci aminte?

— Alexis Antonopoulos.

— Ăsta e!

— M-am gândit la el, dar m-aș mira ca el să fie individul pe care-l căutăm, am răspuns.

— De ce?

— Era un fanfaron. Nu o văd pe Vinca lângă tipu' ăsta.

— Te cam grăbești, nu crezi? Era bogat, frumușel și se știe că la optsprezece ani fetele nu ies cu tipii inteligenți… Nu-ți amintești cât am mai salivat noi?

Am schimbat subiectul.

— Ai ceva informații despre finanțarea proiectului?

Zgomotul de fond a dispărut brusc, ca și cum Pianelli s-ar fi retras într-un loc nesonorizat.

— De câțiva ani, Saint-Ex funcționează după modelul american: taxe de înscriere infernal de mari, câțiva părinți bogați care fac donații pentru a-și vedea numele agățate pe clădiri și un mic număr de burse acordat elevilor defavorizați și merituoși, ca să aibă conștiința curată.

— Dar lucrările prevăzute vor costa milioane. Cum a putut conducerea să adune suma asta?

— Cred că au împrumutat o parte din sumă. Dobânzile sunt scăzute în perioada asta și…

— Niciun împrumut nu poate acoperi o astfel de sumă, Stéphane. N-ai vrea să sapi mai adânc pe pista asta?

Adulmecând șmecheria, a lovit unde durea mai tare.

— Dar nu văd legătura cu dispariția Vincăi.

— Doar fă chestia asta, te rog. Vreau să verific ceva.

— Dacă nu îmi spui ce cauți, am să sap în gol.

— Vreau să aflu dacă un particular sau o firmă a făcut o donație consistentă pentru a finanța construirea noilor corpuri de clădiri, a piscinei și a grădinii.

— OK, am să pun un stagiar să se ocupe.

— Nu, nu un stagiar! E ceva serios și dificil. Cere pe cineva experimentat.

— Ai încredere în mine. Tânărul la care mă gândesc e un adevărat ogar căutător de trufe. Și nu are deloc la inimă casta care încearcă să pună mâna pe Saint-Ex.

— Așadar, unul la fel ca tine…

Pianelli a chicotit și m-a întrebat:

— Ce te aștepți să găsești în spatele acestei finanțări?

— Habar n-am, Stéphane. Și, dacă tot suntem aici, vreau să te mai întreb ceva. Ce crezi despre moartea lui Francis Biancardini?

4.

— Cred că e un lucru bun și că avem un nemernic mai puțin pe planetă.

Replica lui provocatoare nu m-a făcut deloc să râd.

— Răspunde-mi serios, te rog.

— Nu trebuia să cercetăm dispariția Vincăi? Ce joc faci tu aici?

— Am să-ți trimit toate informațiile mele, promit. Crezi în pista jafului care s-a sfârșit prost?

— Nu de când a fost găsită colecția lui de ceasuri.

Hotărât lucru, Pianelli era bine informat. Comisarul Debruyne trebuie să-i fi furnizat informația.

— Atunci ce-a fost?

— După părerea mea, o reglare de conturi. Biancardini întruchipa de unul singur cancerul care roade Coasta de Azur: afaceri necurate, corupție politică, relații tulburi cu mafia.

Am sărit în sus și i-am luat apărarea lui Francis:

— Aici n-ai dreptate. Legăturile lui Biancardini cu mafia calabreză sunt o intoxicare. Până și procurorul Debruyne și-a rupt dinții în osul ăsta.

— Tocmai. Îl cunosc foarte bine pe Yvan Debruyne și am avut acces la câteva dintre dosarele lui.

— Ah, întotdeauna m-am dat în vânt după chestia asta: magistrați care scurg informații către jurnaliști. Mișto treaba asta cu secretul instrumentării anchetei.

— E o altă discuție, mi-a retezat-o el. Dar ce pot să-ți spun e că Francis era băgat până-n gât. Știi cum îl porecleau tipii din 'Ndrangheta[{64}]? Whirpool! Pentru că el supraveghea marea mașină de spălat bani.

— Dacă Debruyne ar fi avut probe solide, Francis ar fi fost demult condamnat.

— Dacă ar fi fost așa de simplu… suspină el. În orice caz, am văzut cu ochii mei extrase de cont îndoielnice, bani care plecau în Statele Unite, acolo unde 'Ndrangheta încearcă de ani întregi să se infiltreze.

Am deviat conversația într-o altă direcție:

— Maxime mi-a spus că îl hărțuiești de când și-a anunțat intenția de a intra în politică. De ce scoți la lumină toate dosarele vechi despre tatăl lui? Știi foarte bine că Maxime e curat și nimeni nu e obligat să dea socoteală pentru faptele părinților.

— Ar fi prea ușor! mi-a întors-o jurnalistul. Cu ce bani îți imaginezi că și-a finanțat Maxime drăguța lui de firmă ecologică și incubatorul de start-up? Cu ce mălai crezi că-și va finanța campania? Cu banii murdari pe care netrebnicul ăla de Francis i-a câștigat în anii 1980. Viermele e în fruct dintru începuturi, prietene.

— Să înțeleg că Maxime nu are dreptul să facă nimic?

— Nu te preface că nu pricepi, artistule.

— Uite, asta nu mi-a plăcut niciodată la cei de teapa ta, Stéphane: intransigența, latura lor de procurori, de dătători de lecții. Comitetul salvării publice, versiunea Robespierre.

— Uite, Thomas, ce nu mi-a plăcut mie niciodată la cei de teapa ta: capacitatea de a uita ceea ce-i deranjează, facultatea lor de a nu se considera niciodată vinovați de nimic.

Pianelli adopta un ton din ce în ce mai virulent. Discuția noastră contura o graniță dintre două concepții despre lume pe care le consideram ireconciliabile. Aș fi putut să-i spun să se ducă dracului, dar aveam nevoie de el. Așa că am bătut în retragere:

— Hai să vorbim altă dată despre toate astea.

— Nu înțeleg de ce îl aperi pe Francis.

— Pentru că îl cunosc mai bine decât tine. Între timp, dacă vrei să afli despre moartea lui, aș putea să-ți dau câteva informații.

— Te pricepi, nu glumă, să răstorni situația în favoarea ta!

— Cunoști o jurnalistă de la *L'Obs*, Angélique Guibal?

— Nu, numele nu-mi spune nimic.

— Se pare că ea a avut acces la raportul poliției. Din câte am citit, Francis s-a târât într-o baltă de sânge și a încercat să scrie numele ucigașului pe peretele din sticlă.

— A, da, am citit articolul ăsta: tâmpenii ale ziarelor pariziene.

— Evident, doar trăim în epoca *fake news*, noroc că există *Nice-Matin* ca să restabilească onoarea meseriei.

— Râzi tu râzi, dar nu e complet fals.

— Nu ai putea s-o suni pe Angélique Guibal ca să scoți câteva informații suplimentare?

— Chiar îți imaginezi că noi, jurnaliștii, ne alimentăm reciproc cu informații așa, cu una, cu două? Tu ești prieten cu toți scriitorii din *place de* Paris?

Ce mă scotea din sărite tipul ăsta! Rămas fără argumente, am încercat o manevră grosolană:

— Dacă tot ești mai tare decât jurnaliștii parizieni, demonstrează-mi-o, Stéphane. Încearcă să faci rost de raportul poliției.

— Cam grosolană capcana ta! Crezi că mă prinzi cu chestia asta?

— Așa am crezut. Numai gura e de tine. Nu știam că OM se teme de PSG. Cu suporteri ca tine, ne-a luat naiba.

— Ce bați câmpii acolo? N-are nicio legătură una cu cealaltă.

A tăcut câteva secunde, apoi s-a lăsat prins în plăcuta capcană pe care i-am întins-o.

— Sigur că suntem mai tari decât parizienii, s-a enervat el. Am să-ți aduc blestematul ăla de raport. Nu vom fi având noi banii Qatarului, dar suntem mai agili.

Discuția a continuat într-un fel de confuzie agreabilă și s-a terminat cu ceea ce ne va ține mereu împreună, în ciuda diferențelor noastre. În 1993, OM le-a adus suporterilor singura *adevărată* cupă a Europei. Cea pe care nimeni, niciodată, nu ne-o va putea lua.

5.

M-am ridicat să-mi iau o cafea de la automatul din fundul sălii. O mică ușă de serviciu îți permitea să ieși ca să-ți dezmorțești picioarele în curte. Asta am și făcut și, odată ajuns afară, mi-am prelungit „plimbarea” până la clădirile istorice: sălile de clasă de inspirație gotică, din cărămidă roșie.

Printr-un fel de derogare specială, clubul de teatru și-a avut întotdeauna sediul în cea mai prestigioasă aripă a liceului. Când am ajuns în fața intrării laterale, am dat peste câțiva elevi care coborau treptele cu mare zarvă. Era ora 18. Soarele se apropia de asfințit și cursurile se terminaseră. Am luat-o pe scara ce ducea la un amfiteatru mic, dinspre care veneau miresme lemnoase și afumate de cedru și santal. Arena era goală. De jur-împrejur, în rame, fotografii alb-negru – aceleași de acum douăzeci și cinci de ani, cele ale celor mai cunoscuți dintre actorii noștri – precum și afișe de spectacole: *Visul unei nopți de vară*, *Schimbul*, *Șase personaje în căutarea unui autor*… Clubul de teatru de la Saint-Ex a fost dintotdeauna elitist și niciodată nu m-am simțit în largul meu între acești pereți. Parcă mai ieri eram în ajunul spectacolului *Cușca cu nebune*[65] sau *Floarea de cactus*[66]. În statut se preciza că clubul nu accepta decât douăzeci de elevi. Eu nu am dorit să mă implic, chiar dacă mama împărțea conducerea lui cu Zélie. Spre cinstea ei, Annabelle a făcut tot ce i-a stat în puteri să îl deschidă cât mai multor elevi și unei culturi mai puțin anchilozate, dar obiceiurile erau bine înrădăcinate și nimeni nu voia cu adevărat ca acest bastion al bunului-gust și al frăției elitiste să se transforme într-o anexă a Def Comedy Jam[67].

O ușă din spatele estradei s-a deschis pe neașteptate și pe scenă a apărut Zélie. Ar fi un eufemism dacă aș spune că nu mă văzuse venind.

— Ce cauți aici, Thomas?

Dintr-un salt, am fost lângă ea pe podeaua supraînălțată.

— Primirea ta îmi încălzește sufletul.

Ea m-a privit drept în ochi fără să clipească.

— Nu mai ești acasă la tine aici. Vremurile alea s-au dus.

— Nu m-am simțit niciodată acasă, nicăieri, așa că…

Cum aveam o idee vagă despre ceea ce căutam, am aruncat așa, la întâmplare, o primă momeală:

— Faci parte în continuare din consiliul de administrație, nu?

— Și ce treabă ai tu cu asta? a răspuns ea, aranjându-și lucrurile într-o servietă de piele.

— Dacă-i așa, ar trebui să știi cine finanțează lucrările. Îmi imaginez că membrii consiliului au fost informați și a existat un vot.

Ea m-a privit cu interes.

— O primă tranșă este finanțată printr-un împrumut, mi-a spus. Această parte a lucrărilor a fost votată în CA.

— Și restul?

A ridicat din umeri, închizându-și servieta.

— Restul va fi votat la timpul potrivit, dar adevărul e că nu știu prea multe despre cum intenționează conducerea să găsească acești bani.

Punct pentru mine. O altă întrebare, fără nicio legătură, mi-a răsărit în minte:

— Îți amintești de Jean-Christophe Graff?

— Sigur că da. A fost un profesor bun, a recunoscut ea. O ființă fragilă, dar un tip fain.

Uneori, Zélie spunea și altceva în afară de tâmpenii.

— Știi cumva de ce s-a sinucis?

Zélie m-a blocat:

— Încă mai crezi că există un răspuns unic și rațional care poate explica de ce oamenii își pun capăt zilelor?

— Înainte de a muri, Jean-Christophe mi-a scris o scrisoare. Mi-a mărturisit că a iubit o femeie, dar iubirea nu i-a fost împărtășită.

— A iubi fără a fi iubit… E povara și durerea multora.

— Fii serioasă, te rog.

— Din păcate sunt foarte serioasă.

— Știai despre povestea asta?

— Da, Jean-Christophe mi-a povestit.

Dintr-un motiv care îmi scăpa, Graff, mentorul meu, cea mai subtilă și mai generoasă persoană pe care am frecventat-o, o prețuia pe Zélie Bookmans.

— Și o cunoști pe femeia asta?

— Da.

— Cine era?

— Mă scoți din sărite.

— E a două oară pe ziua de azi când mi se spune chestia asta.

— Nu și ultima, după părerea mea.

— Cine era femeia asta?

— Dacă Jean-Christophe nu ți-a spus, nu sunt eu cea care se cuvine s-o facă, a suspinat ea.

Nu greșea deloc, și asta m-a durut. Dar știam motivul.

— Nu mi-a spus din pudoare.

— Foarte bine, atunci respectă-i pudoarea.

— Îți spun trei nume, iar tu să-mi zici dacă mă înșel, de acord?

— Hai să nu ne jucăm cu treburile astea. Să nu întinăm memoria celor plecați.

Dar o cunoșteam suficient de bine pe Zélie ca să știu că nu avea să reziste acestui joc pervers. Căci, pentru câteva secunde, bibliotecara avea să dețină un strop de putere asupra mea.

Așa a și fost. Când își punea haina din catifea reiată, s-a răzgândit:

— Dacă ar fi să propui un nume, cu cine ai începe?

Primul era pregătit:

— Nu era mama, nu?

— Nu! De unde ți-a venit ideea asta?

A început să coboare treptele estradei.

— Tu?

Ea a rânjit:

— Mi-ar fi plăcut, dar nu.

A traversat amfiteatrul până la ieșire.

— Tragi bine ușa după tine când pleci, da? mi-a strigat de la distanță.

Un zâmbet parșiv îi lumina chipul. Mai aveam o singură șansă:

— Era Vinca?

— Ai pierdut. *Bye*, *bye*, Thomas! a exclamat ea, părăsind amfiteatrul.

6.

Eram singur pe estradă, în fața unui public-fantomă. Ușa de lângă tabla neagră rămăsese deschisă. Îmi aminteam vag de această încăpere pe care o porecleam uneori „sacristie”. Am împins ușa și am constatat că nu se schimbase nimic. Era o odaie cu tavan jos, dar destul de mare, cu numeroase întrebuințări: aici se făceau repetițiile de culise, era locul unde erau depozitate costumele și recuzita, cel în care erau păstrate arhivele clubului de teatru.

În fundul sălii erau rafturi metalice cu dosare și cutii de carton. Fiecare cutie era alocată unui an. Am urcat pe firul timpului până în 1992 – 1993. În cutie am dat peste fluturași, afișe și un registru gros, cartonat, în care erau consemnate sumele obținute cu vânzarea biletelor la diferite spectacole, bonurile de comandă, întreținerea amfiteatrului, precum și gestiunea materialelor.

Totul era repertoriat metodic nu cu scrisul fin și înghesuit al mamei, ci cu cel mult mai amplu, rotund și dezlânat al lui Zélie Bookmans. Am luat registrul și m-am apropiat de singura fereastră ca să parcurg borderoul consacrat recuzitei. La prima lectură nu mi-a sărit nimic în ochi, dar când m-am uitat a doua oară, ceva mi-a atras

atenția: sub data inventarului de primăvară, 27 martie 1993, Zélie menționase:

1 perucă roșie nu a mai fost găsită.

M-am făcut avocatul diavolului: informația asta nu dovedea nimic, recuzita se deteriora foarte repede, de multe ori se întâmpla ca un costum sau un accesoriu să dispară. Și totuși. Aveam impresia că această descoperire era un pas înainte pe calea către adevăr. Dar un adevăr întunecat și amar, de care mă apropiam făcând un pas înainte și doi înapoi.

Am închis ușa și am părăsit amfiteatrul pentru a mă întoarce în bibliotecă. Mi-am adunat lucrurile în rucsac și m-am întors spre intrare, unde era zona de împrumut.

Privire de căprioară, un râs ușor excesiv, plete aruncate ostentativ pe spate. La zece metri în fața mea, Pauline Delatour își făcea numărul de vrăjeală cu doi elevi din clasele terminale. Doi băieți înalți, blonzi și musculoși care, după ținuta, vorbele și transpirația lor se întorceau de la o încinsă partidă de tenis.

— Mulțumesc pentru ajutor, i-am spus, restituindu-i numerele din *Courrier Sud*.

— Mă bucur că v-am putut fi de ajutor, Thomas.

— Pot păstra albumul?

— Bine, vorbesc eu cu Zélie, dar am să vă rog să mi-l trimiteți mai încolo.

— Încă ceva: din colecția de ziare lipsește un număr. Cel din octombrie 1992.

— Am observat și eu, da. Exemplarul nu era la locul lui. M-am uitat să văd dacă nu a căzut în spatele etajerelor, dar nu l-am găsit.

Cei doi tenismeni se uitau urât la mine. Se grăbeau să mă vadă plecat. Se grăbeau să le redau întreaga atenție senzuală a lui Pauline.

— Nu contează, am spus.

Mă întorsesem deja, când ea m-a tras de mânecă.

— Stați puțin! Liceul a informatizat toate arhivele *Courrier Sud* în 2012.

— Și ați putea găsi numărul acela?

M-a tras după ea în biroul ei, în timp ce cei doi sportivi, ofensați că au fost lăsați baltă, au plecat.

— Am să vi-l listez.

— Genial. Mulțumesc.

A dat drumul la imprimantă și în mai puțin de un minut a fost gata; apoi, grijulie, a prins foile cu o agrafă înainte de a mi le înmâna. Dar când am întins mâna pentru a le lua, ea le-a tras înapoi brusc.

— Merită o invitație la cină, nu?

Iată că ieșea la lumină slăbiciunea lui Pauline Delatour: o seducție permanentă și neînfrânată care probabil o făcea nesigură și-i solicita o energie imensă.

— Cred că nu aveți nevoie de mine ca să fiți scoasă la cină.

— Să vă las numărul meu de mobil?

— Nu, vreau doar ziarul pe care ați avut amabilitatea de a-l lista.

Zâmbind în continuare, ea și-a scris numărul de mobil pe fotocopie.

— Ce-ați vrea să fac, Pauline?

Ea mi-a răspuns ca și cum ar fi fost un lucru de la sine înțeles:

— Vă plac, îmi plăceți, e un început, nu?

— Nu merge așa, nu?

— Ba de secole-ntregi merge exact așa.

Mi-am zis că nu are rost să o mai lungesc. Am întins pur și simplu mâna și ea a sfârșit prin a capitula, dându-mi filele pe care își

notase numărul. Am crezut că am scăpat ieftin, dar nu a rezistat și m-a gratificat cu o insultă.

— Pleacă, nemernicul!

Ce mai, era ziua mea norocoasă. Am așteptat să ajung în mașină ca să frunzăresc ziarul. Pagina care mă interesa era cea cu cronica spectacolului de teatru adaptat după *Parfumul*. Articolul, scris de elevi, vorbea despre *un spectacol tulburător*, *marcat de intensitatea jocului celor două actrițe*. Dar m-am uitat cu precădere la fotografiile din seara aceea. În cea mai mare, Vinca și Fanny stăteau față în față. Două fete cu părul de foc. Aproape gemene. M-am gândit la *Vertigo* al lui Hitchcock și la duoul Madeleine Elster-Judy Barton: cele două fețe ale aceleiași femei.

Pe scenă, Vinca era aceeași dintotdeauna, dar Fanny era metamorfozată. Am reluat în gând discuția pe care o avusesem cu ea la începutul după-amiezii. Mi-am amintit un detaliu și mi-am dat seama că Fanny nu-mi spusese nici pe departe totul.

Fata și moartea

13. Piața Catastrofei

Există momente când adevărul
nu cuprinde nici frumusețe, nici bunătate.
Anthony BURGESS

1.

Ora 19.

Am părăsit liceul ca să fac un nou ocol pe la spitalul din Fontonne. De data asta, evitând recepția, am urcat direct la serviciul de cardiologie. Nici nu am ieșit bine din ascensor, că m-a oprit o infirmieră cu bluză și pantaloni roz:

— Sunteți fiul lui Annabelle Degalais!

Pielea neagră ca abanosul, părul împletit cu reflexe blonde, zâmbetul radios: tânăra aceasta răspândea o lumină veselă în ambianța ternă a spitalului. Un aer de Lauryn Hill din perioada *Killing Me Softly*[68].

— Eu sunt Sophia, a spus ea. O cunosc foarte bine pe mama dumneavoastră. De fiecare dată când vine pe la noi ne vorbește despre dumneavoastră!

— Probabil mă confundați cu fratele meu, Jérôme. Lucrează pentru Medici fără Frontiere.

Eram obișnuit cu ditirambii mamei despre fiul ei cel mare și nu mă îndoiam că Jérôme merita aceste elogii. În orice caz, nu ai cum să lupți de la egal la egal cu cineva care salvează zilnic vieți în țări devastate de războaie sau de catastrofe naturale.

— Nu, nu, despre dumneavoastră ne povestește: scriitorul. Chiar mi-ați scris o dedicație pe un roman prin intermediul mamei dumneavoastră.

— Mira-m-aș.

Dar Sophia nu ceda:

— Am cartea în sala de odihnă a infirmierelor! Haideți să o vedeți, e chiar aici, alături.

Cum îmi trezise curiozitatea, am urmat-o la capătul culoarului, într-o încăpere foarte lungă. Acolo, mi-a întins un exemplar din *Quleques jours avec toi*, ultimul meu roman. Într-adevăr, avea o dedicație: *Pentru Sophia, cu speranța că această poveste vă va aduce plăcere și prilej de cugetare. Al dumneavoastră, Thomas Degalais*. Numai că nu era scrisul meu, ci al mamei! O imagine suprarealistă îmi răsări în minte: mama imitându-mi semnătura pentru a răspunde solicitărilor cititorilor mei.

— Și am semnat multe din acestea?

— O duzină. Aveți mulți cititori în spitalul nostru.

Acest comportament mă intriga. Ceva îmi scăpase.

— Mama se tratează de mult aici?

— Cred că de la Crăciunul trecut. Prima dată când m-am ocupat de ea a fost în timpul gărzii de Revelion. A avut un atac la miezul nopții.

Am notat informația într-un colț al minții.

— Am venit să o văd pe Fanny Brahimi.

— Doamna doctor tocmai a plecat, mi-a răspuns Sophia. Voiați să discutați cu ea despre mama dumneavoastră?

— Nu, câtuși de puțin, Fanny e o prietenă veche, am fost colegi de școală încă din clasa primară.

Sophia a încuviințat din cap.

— Da, mi-a spus doamna doctor când mi-a dat-o în grijă pe mama dumneavoastră. Păcat, ați ratat-o la mustață.

— Trebuie să o văd, e ceva important. Mi-ați putea da numărul ei de mobil?

Sophia a ezitat, apoi mi-a adresat un zâmbet dezolat:

— Nu am voie să vi-l dau, sincer vă spun. Dar în locul dumneavoastră, aș face un tur prin Biot…

— De ce?

— E sâmbătă seara. De obicei cinează în place des Arcades cu doctorul Sénéca.

— Thierry Sénéca? Biologul?

— Da.

Îmi aminteam de el: un elev de la clasa de științe, care a fost la Saint-Ex cu un an sau doi înaintea noastră. A deschis un laborator de analize medicale la Biot 3.000, undeva la poalele satului. Acolo se duceau de obicei părinții mei să își ia sânge și să își facă analizele.

— Așadar, Sénéca e prietenul lui Fanny? am întrebat-o.

— Se poate spune și așa, a încuviințat ea puțin jenată, în mod cert conștientă că se scăpase cu vorba.

— Bine, vă mulțumesc.

Ajunsesem deja la celălalt capăt al culoarului, când Sophia a strigat după mine:

— Pe când următorul roman?

M-am prefăcut că nu am auzit și am intrat în ascensor. În general, această întrebare îmi făcea plăcere, ca un semn cu ochiul pe care mi-l făceau cititorii. Acum însă, când ușile liftului s-au închis, am căpătat conștiința clară a faptului că nu va mai exista niciodată un viitor roman. Luni va fi găsit cadavrul lui Alexis Clément, iar noi vom fi închiși pentru cincisprezece sau douăzeci de ani. Odată cu libertatea, voi pierde și singurul lucru care mă făcea să mă simt viu. Pentru a fugi de aceste gânduri sinistre, mi-am cercetat mecanic mobilul. Aveam un apel pierdut de la tata – care nu mă suna niciodată – și un SMS de la Pauline Delatour, care izbutise cumva, nu știu cum, să facă rost de numărul meu de telefon: „Îmi pare rău pentru adineauri. Nu știu ce mi-a venit. Uneori fac chestii imbecile. NB: Am găsit un

titlu pentru cartea despre Vinca pe care o veți scrie într-o bună zi: *Fata și noaptea*".

2.

M-am suit din nou în mașină și am luat-o spre satul Biot. Îmi era greu să mă concentrez la drum. Întreaga mea atenție era acaparată de poza pe care o descoperisem în ziarul liceului. Împodobită cu o perucă roșcată, Fanny – care a fost întotdeauna blondă – semăna tulburător de mult cu Vinca. Și nu era numai culoarea părului, ci și alura, expresia feței, înclinația capului. Îngemănarea asta m-a dus cu gândul la exercițiile de improvizație pe care le făcea mama cu elevii ei de la clubul de teatru. Scenarii reale și dinamice, foarte îndrăgite de tineri. Activitatea consta în întruchiparea mai multor personaje succesive întâlnite pe stradă, la stația de autobuz, în muzeu. Se numea jocul cameleonului și Fanny era maestră.

În mintea mea a prins contur o speculație. Dacă Fanny și Vinca au schimbat locurile? Și dacă Fanny a fost cea care s-a suit în trenul de Paris în faimoasa dimineață de duminică? Părea cam bizar, dar nu era imposibil. Aveam în memorie mărturiile adunate de toți cei care se ocupaseră de anchetă. Ce au spus de fapt paznicul liceului, tipii de la curățenie, pasagerii din TGV-ul de Paris sau schimbul de noapte de la hotel? Că au văzut o *tânără roșcată*, o *roșcată frumoasă*, o *fată cu ochi deschiși și păr ruginiu*. Descrieri suficient de vagi pentru a se potrivi cu ipoteza mea. Poate dădusem, în sfârșit, peste pista pe care o căutasem ani la rând! Posibilitatea rațională ca Vinca să fie în viață. Tot drumul am repetat în gând acest scenariu, ca să-i dau consistență și realitate. Dintr-un motiv pe care nu-l cunoșteam, Fanny a acoperit fuga Vincăi. Toată lumea a căutat-o pe Vinca la Paris, dar poate ea nu s-a suit niciodată în acel tren.

Am ajuns la intrarea în Biot când soarele arunca ultimele sulițe de lumină. Parcarea publică era arhiplină. Un noian de mașini cu farurile aprinse, așezate pe două șiruri, așteptau să se elibereze câte un loc. După ce am făcut de două ori turul satului fără a reuși să parchez, am rulat, resemnat, de-a lungul drumului Banchettes, care cobora spre valea Combes. În cele din urmă, am găsit un loc, opt sute de metri mai jos, în fața terenurilor de tenis. Apoi a trebuit să urc povârnișul în pas alergător: o pantă la douăzeci de grade care îți rupe picioarele și îți taie răsuflarea. Mă apropiam de capătul calvarului când am primit un nou telefon de la tata.

— Îmi fac griji, Thomas. Mama ta nu s-a întors încă. Nu-i normal. A ieșit la cumpărături.

— Ai sunat-o, nu?

— Tocmai asta e, că și-a lăsat telefonul acasă. Ce să fac?

— Nu știu, tată. Ești sigur că nu-ți faci griji degeaba?

Eram cu atât mai surprins de reacția lui cu cât mama își petrecuse viața hoinărind sau în mișcare. La începutul anilor 2000 s-a angajat într-un ONG legat de școlarizarea fetelor din Africa și lipsea adesea de acasă, ceea ce nu a părut a-l deranja vreodată pe soțul ei.

— Nu, a răspuns Richard. Avem musafiri și nu m-a lăsat niciodată baltă așa!

Mi-era și groază să înțeleg. Richard se agita pentru că soția lui nu era acolo ca să se ocupe de treburile casei!

— Dacă ești într-adevăr îngrijorat, poți să începi prin a da telefoane la spitale.

— De acord, a bombănit el.

Când am închis, ajunsesem în sfârșit la intrarea în zona pietonală. Satul era și mai pitoresc decât în amintirile mele. Chiar dacă mai rămăseseră câteva urme ale fostei stăpâniri a Templierilor, populația venită din nordul Italiei a fost cea care și-a pus amprenta asupra

arhitecturii satului. La acest ceas al înserării, nuanțele de ocru și patinate ale fațadelor încălzeau străduțele pavate, dând oaspeților impresia că se plimbă printr-un orășel din Savona sau Genova.

Strada principală era străjuită de buticuri care ofereau veșnicele produse provensale (săpunuri, parfumuri, obiecte artizanale din lemn de măslin), dar și de ateliere care prezentau munca sticlarilor, a pictorilor și a sculptorilor locali. În fața terasei unui bar de vinuri, o tânără înarmată cu o chitară masacra voioasă repertoriul celor de la Cranberries, dar cei din jurul ei, care țineau ritmul bătând din palme, aduceau bună dispoziție serii care abia începuse.

Totuși, în mintea mea Biot rămânea asociat cu o amintire aparte. În clasa a șasea, am făcut primul expozeu din viața mea de elev despre o poveste locală care m-a fascinat întotdeauna. La sfârșitul secolului al XIX-lea, fără un motiv vizibil, o mare clădire de pe una dintre străzile satului s-a prăbușit dintr-odată. Tragedia a avut loc seara, când locuitorii imobilului se adunaseră la cină pentru a sărbători prima comuniune a unuia dintre copii. În câteva secunde, nefericiții au fost morți și îngropați. Treizeci de cadavre au scos salvatorii dintre dărâmături. Drama marcase comunitatea și chiar și astăzi, la mai bine de un veac distanță, traumatismul era încă vizibil, căci nimeni nu îndrăznise să construiască o casă în locul ruinelor. Locul, care s-a încăpățânat să rămână gol, purta numele de *piața Catastrofei*.

Când am ajuns în piața Arcadelor, am fost frapat regăsind-o exact așa cum o lăsasem cu douăzeci și cinci de ani în urmă. Ea se întindea până la biserica Sfânta Maria Magdalena, încadrată de două galerii boltite, surmontate de clădiri mici, colorate, cu două sau trei etaje.

Nu a trebuit să îl caut prea mult pe Thierry Sénéca. Așezat la o masă în cafeneaua Les Arcades, mi-a făcut un semn cu mâna, ca și cum pe mine m-ar fi așteptat, nu pe Fanny. Sénéca nu se schimbase

prea mult, același păr brunet tuns scurt, nas drept, barbișon aranjat cu grijă. Era îmbrăcat modern: pantaloni de pânză, cămașă cu mâneci scurte, pulover aruncat pe umeri. Parcă tocmai sărise de pe puntea unui vas și îmi amintea de câteva reclame vechi pentru Sebago sau de afișele electorale din adolescența mea, în care candidații RPR încercau să treacă drept niște tipi simpatici și destinși. De obicei, rezultatul era la antipodul intențiilor inițiale.

— Salut, Thierry, am spus eu, ajungând lângă el sub galeria acoperită.

— Bună seara, Thomas. A trecut ceva vreme.

— O caut pe Fanny. Am înțeles că ia cina cu tine.

Printr-un gest al mâinii, m-a invitat să iau loc în fața lui.

— Trebuie să ajungă. Mi-a spus că v-ați întâlnit azi dimineață.

Cerul, devenit roziu, proiecta o lumină dulce asupra pietrelor străvechi. În aer pluteau miresme savuroase de supă cu busuioc și mâncăruri fierte pe îndelete.

— Stai liniștit, nu intenționez să vă stric seara. Voiam doar să verific ceva, nu durează mai mult de două minute.

— Nicio problemă.

Cafeneaua Les Arcades era o adevărată instituție în Biot. Picasso, Fernard Léger, Chagall erau odinioară obișnuiții casei. Mesele, acoperite cu pânză în carouri, se întindeau cât vedeai cu ochii, în toată piața.

— Mâncarea e la fel de bună? Pe vremuri veneam adesea aici cu ai mei.

— Atunci nu ai să fii dezamăgit. Meniul e același de patruzeci de ani.

Am dezbătut puțin pe tema ardeiului gras cu ulei, a dovleceilor umpluți, a iepurelui cu verdețuri și a frumuseții bârnelor care

susțineau galeria exterioară. Apoi a urmat o tăcere îndelungată, pe care m-am hotărât să o umplu.

— Cum merge laboratorul tău?

— Nu te chinui să faci conversație, Thomas, mi-a răspuns el pe un ton aproape agresiv.

La fel ca Pianelli de dimineață, biologul a scos o țigară electronică și a început să pufăie aburi înmiresmați cu note de caramel. Mă întrebam ce vor fi crezând bărbații ca Francis sau tatăl meu văzându-i pe tipii din ziua de azi dându-se de ceasul morții să pufăie tot felul de chestii cu miros de bomboane și bând smoothie detox cu spanac în loc de un pahar cu scotch.

— Cunoști teoria aia veche și șchioapă a sufletului-pereche? mă întrebă Thierry Sénéca, privindu-mă provocator. Aia care susține că toți suntem în căutarea jumătății noastre perfecte. Singura și unica persoană capabilă să ne vindece o dată pentru totdeauna de toată însingurarea noastră.

I-am răspuns relaxat:

— Platon i-a atribuit-o lui Aristofan în „Banchetul", și nu mi se pare deloc șchioapă. O consider poetică și îmi place simbolistica.

— Mda, uitasem că ai fost mereu marele romantic de serviciu, m-a luat el peste picior.

Cum nu înțelegeam unde voia să ajungă, l-am lăsat să continue:

— Vezi tu, și Fanny crede în teoria asta. Înțeleg să gândești așa la treisprezece, paisprezece ani, dar când ai aproape patruzeci, lucrurile devin destul de problematice.

— Ce încerci să-mi spui, Thierry?

— Există oameni care rămân agățați undeva, în timp. Oameni pentru care trecutul nu trece.

Aveam senzația că Sénéca era pe cale să îmi schițeze portretul, dar nu despre mine dorea el să vorbească.

— Știi ce își închipuie Fanny? Crede că ai să te întorci la ea. Crede cu adevărat că într-o bună zi ai să-ți dai seama că ea e femeia vieții tale și ai să apari călare pe un cal alb, ca s-o iei și s-o duci spre o soartă mai bună. În psihiatrie, asta se cheamă…

— Cred că aici exagerezi, i-am retezat-o.

— Măcar de-ar fi așa…

— Sunteți de mult timp împreună?

Credeam că o să mă repeadă, dar a ales calea sincerității:

— De cinci sau șase ani. Am avut perioade de fericire adevărată, am cunoscut și clipe mai dificile. Dar, vezi tu, chiar și atunci când suntem bine, când împărtășim o experiență drăguță, ea tot la tine se gândește. Fanny nu se poate împiedica să își spună că chestia pe care o trăim noi ar fi mult mai intensă, mai *desăvârșită*, trăită cu tine.

Thierry Sénéca vorbea cu o voce surdă, cu ochii plecați, cu gâtul uscat. Suferința lui nu era prefăcută.

— E greu să lupți împotriva unuia ca tine, *băiatul diferit de toți ceilalți*. Dar ce ai tu atât de diferit, Thomas Degalais, în afară de a fi un distrugător de cupluri și un vânzător de iluzii?

M-a privit cu un amestec de animozitate și suferință, ca și cum aș fi fost deopotrivă cauza nefericirii, dar și potențialul lui salvator. Nici măcar nu am încercat să mă justific, într-atât de exagerate mi se păreau vorbele lui. Și-a scărpinat bărbuța, apoi a scos telefonul din buzunar ca să-mi arate o poză pe care o pusese ca imagine de fundal: un puștan de opt, nouă ani care juca tenis.

— Fiul tău?

— Da, Marco. Mama lui a obținut custodia și l-a luat în Argentina, unde locuiește cu noul ei tip. Mor pentru că nu îl pot vedea mai des.

Povestea lui era emoționantă, dar această neașteptată spovedanie afectivă din partea cuiva de care nu fusesem niciodată apropiat mă

făcea să mă simt cât se poate de stingherit.

— Mai vreau un copil, a afirmat Sénéca. Mi-ar plăcea să fie cu Fanny, dar există un obstacol care o împiedică să treacă acest prag. Iar obstacolul ăsta ești tu, Thomas.

Îmi stătea pe limbă să îi răspund că eu nu eram psihologul lui și, dacă Fanny nu voia copii, obstacolul era fără doar și poate *el însuși*; dar tipul era atât de nefericit și de febril, încât nu m-a lăsat inima să-l rănesc și mai mult.

— N-am de gând s-o aștept la nesfârșit, a amenințat el.

— Asta e problema ta, nu a…

Nu mi-am terminat propoziția. Fanny tocmai apăruse sub arcade și, când ne-a văzut pe amândoi la masă, a încremenit. Mi-a făcut un semn – *urmează-mă* – și a traversat piața, intrând într-o biserică.

— Mă bucur că ai venit, Thomas, mi-a spus biologul când m-am ridicat de pe scaun. A rămas ceva neterminat din vremurile de odinioară și sper să lămurești lucrurile în seara asta.

Am plecat fără să-l salut și am mers tot înainte, până la curtea din față, pavată cu pietre cenușii și roz, pentru a intra apoi în locașul de cult, unde dispăruse Fanny.

3.

De cum am intrat, mirosul de tămâie și lemn ars m-a cufundat într-o atmosferă de reculegere. Biserica era frumoasă în simplitatea ei, cu o scară care cobora de la arcada principală până spre altar. Așezată pe treapta de jos, Fanny mă aștepta în fața unui imens suport pentru lumânări, unde ardeau zeci de flăcări.

Cel mai potrivit loc pentru o spovedanie?

Purta blugi, espadrile și cămașa cu mâneci scurte cu care o văzusem dimineață. Își încheiase trenciul și stătea cu genunchii strânși la piept, ca și cum murea de frig.

— Salut, Fanny.

Era albă la față, avea ochii umflați și o expresie răvășită.

— Trebuie să vorbim, nu?

Tonul meu era mai aspru decât mi-aș fi dorit. Ea a dat din cap în semn de încuviințare. Voiam să o chestionez în legătură cu scenariul pe care îl pusesem cap la cap în mașină, dar ea a ridicat ochii spre mine și suferința pe care am citit-o în ei m-a speriat atât de tare încât, pentru prima dată, nu mai eram atât de sigur că vreau să aflu adevărul.

— Te-am mințit, Thomas.

— Când?

— Azi, ieri, alaltăieri, acum douăzeci și cinci de ani… Te-am mințit tot timpul. Nimic din ceea ce ți-am povestit azi nu corespunde realității.

— M-ai mințit când ai spus că știai că e un cadavru zidit în peretele sălii de sport?

— Nu, partea asta e adevărată.

Deasupra creștetului ei, rama unei icoane vechi strălucea într-o lumină arămie. În mijlocul cadrului din lemn aurit era reprezentată Fecioara, care îl ținea într-o mână pe pruncul Iisus și, în cealaltă, un rozariu roșiatic.

— De douăzeci și cinci de ani știu că e un cadavru zidit în peretele sălii de sport, a adăugat ea.

Îmi doream ca timpul să stea în loc. Nu voiam să-mi povestească urmarea.

— Dar până când nu mi-ai spus și tu ceea ce mi-ai spus, nu am știut că și acela al lui Alexis Clément e tot acolo, a continuat Fanny.

— Nu înțeleg.

Nu vreau să înțeleg.

— Sunt două cadavre în zidul ăsta blestemat! a strigat ea, ridicându-se. Nu știam despre Clément, Ahmed nu mi-a spus nimic, dar știam despre celălalt.

— Care celălalt?

Știam ce avea să îmi răspundă, dar creierul meu croia deja scenarii pentru a refuza adevărul.

— Al Vincăi, a îngăimat ea într-un sfârșit.

— Nu, te înșeli.

— De data asta îți spun adevărul, Thomas: Vinca e moartă.

— Și când a murit?

— În aceeași noapte cu Alexis Clément. Faimoasa sâmbătă de 19 decembrie 1992, ziua viscolului.

— Cum poți fi atât de sigură?

Fanny, la rândul ei, s-a uitat îndelung la icoana Fecioarei cu rozariu. În spatele Mariei, doi îngeri aureolați îi desfăceau larg pulpanele mantiei, chemându-i pe cei oropsiți la adăpost. În secunda aceea am simțit nevoia să fiu alături de ei, acolo, să scap de durerea acestui adevăr. Dar Fanny a ridicat capul, m-a privit drept în ochi și, din câteva cuvinte, a distrus tot ceea ce conta pentru mine:

— Pentru că eu am omorât-o, Thomas.

Fanny

Sâmbătă, 19 decembrie 1992

Căminul pentru elevi Nicolas de Staël

Ruptă de oboseală, casc de-mi trosnesc fălcile. Paginile cu notițele de la cursurile de biologie moleculară plutesc prin fața ochilor mei, dar creierul nu mai reușește să le asimileze. Mă lupt să nu adorm. Și frigul, mai ales frigul mă pătrunde până la oase. Încălzirea mea improvizată, la un pas de a-și da obștescul sfârșit, nu mai suflă decât un aer călduț și prăfuit. Am pus muzică, să rămân trează. Din măruntaiele combinei mele hi-fi, spleenul profund al celor de la The Cure se înalță melodie după melodie: *Disintegration*, *Plainsong*, *Last Dance*… Oglinda perfectă a singurătății mele.

Cu mâneca puloverului, șterg aburul adunat pe fereastra camerei. Afară peisajul este ireal. Campusul e pustiu și straniu, încremenit sub o coajă de fildeș. Privirea mea se pierde în zare, dincolo de cerul de un cenușiu perlat din care năvălesc în continuare fulgi de nea.

Stomacul meu e asaltat de arsuri și bolboroseli. N-am mâncat nimic de ieri. Bufetul și frigiderul sunt goale, pentru că n-am niciun franc în buzunar. Știu că ar fi trebuit să dorm puțin și să renunț să-mi mai pun deșteptătorul să sune la 4:30 dimineața, dar vinovăția m-a împiedicat. Mă gândesc la programul de recapitulare pe care l-am întocmit pentru aceste două săptămâni de vacanță. Mă gândesc la blestematul de prim an de la medicină, care va lăsa pe dinafară două-treimi dintre elevii din clasa mea. Și mă întreb dacă există un sens în toate astea. Sau mai curând mă întreb dacă sunt unde ar trebui să fiu. Oare medicina e vocația mea? Ce direcție va lua viața mea dacă ratez concursul? De fiecare dată când mă gândesc la viitor, nu văd decât un peisaj trist și mohorât. Nici măcar o câmpie

hibernală, ci un nesfârșit evantai de griuri. Cel al betoanelor, al gratiilor clădirilor, al autostrăzilor și deșteptărilor la ora cinci dimineața. Cel al saloanelor de spital, al metalului care îți lasă un gust rău în gură când te trezești, cu trupul cleios, alături de persoana nepotrivită. Știu că asta mă așteaptă, căci nu am avut niciodată această ușurință, această lipsă de griji și acest optimism pe care-l afișează mulți dintre elevii liceului nostru. De fiecare dată când mă gândesc la viitorul meu, văd teama, plictiseala, vidul, fuga, durerea.

*

Dar dintr-odată te zăresc pe tine, Thomas! Pe fereastră, silueta ta suflată de vânt se detașează pe albeața lăptoasă a acestei după-amiezi de iarnă. Ca de fiecare dată, inima îmi sare din piept și dispoziția mea se îmblânzește. Brusc îmi sare somnul. Pentru că numai cu tine viața mea ar putea fi senină, promițătoare, aducătoare de proiecte, de călătorii, de soare și de râsete de copii. Presimt că există o cărare îngustă spre fericire, dar nu o voi putea străbate decât alături de tine. Nu știu prin ce magie, toată suferința, toată tina, negreala pe care le port în mine din copilărie se șterg de îndată ce suntem împreună. Și știu că fără tine voi fi mereu singură.

Te-am zărit dintr-odată, Thomas, dar iluzia s-a risipit la fel de repede pe cât a apărut, căci înțeleg că nu ai venit *pentru mine*. Te aud urcând scările și intrând în camera *ei*. Nu mai vii niciodată pentru mine. Vii pentru Cealaltă. Pentru *Ea*. De fiecare dată pentru *Ea*.

O cunosc pe Vinca mai bine decât tine. Știu că are chestia asta în privire, în felul în care se mișcă, în felul în care-și dă o șuviță de păr după ureche sau întredeschide ușor gura pentru a zâmbi fără să zâmbească. Și mai știu că chestia asta nu e doar nefastă, ci și mortală. Și mama o avea: un soi de aură mortală care-i înnebunește pe

bărbați. Nu știi, dar când ea ne-a părăsit, tata a încercat să se omoare. S-a înfipt de bunăvoie în armătura ruginită a unui bloc de beton. Din cauza asigurărilor, am susținut mereu că a fost un accident de muncă, dar a fost o tentativă de sinucidere. După toate umilințele la care l-a supus mama, nătărăul ăsta spunea că nu poate trăi fără ea și era gata să-și lase în voia sorții cei trei copii minori.

Tu, tu ești diferit, Thomas, dar trebuie să te eliberezi de sub această stăpânire înainte să apuce să te distrugă, înainte ca ea să te afecteze pentru toată viața.

*

Bați la ușa mea și vin să-ți deschid.

— Salut, Thomas, zic eu scoțându-mi ochelarii de vedere pe care-i am pe nas.

— Bună, Fanny, am nevoie de ajutorul tău.

Îmi explici că Vinca se simte rău, că are nevoie de supraveghere și medicamente. Îmi golești dulăpiorul farmaceutic și mă rogi chiar să-i fac un ceai. Ca o idioată ce sunt, tot ce găsesc de spus e că *mă ocup eu*. Și cum ceai nu mai am, sunt obligată să recuperez un pliculeț vechi de pe fundul coșului de gunoi.

Numai pentru asta sunt bună, desigur: să fiu la dispoziția Vincăi, micuța pasăre rănită. Drept cine mă iei totuși? Eram fericiți înainte să apară ea și să ne dea viața peste cap! Uite ce ne-a făcut! Uite ce mă obligi să fac pentru a-ți atrage atenția și a te face gelos: *tu* mă arunci în brațele tuturor tipilor pe care-i frecventez. Tu mă obligi să-mi fac rău.

Înainte de a ieși pe hol îmi șterg lacrimile. Acolo, te izbești de mine fără să-ți ceri scuze, fără să-mi spui niciun cuvânt și cobori treptele în goana mare.

*

Gata. Sunt în dormitorul Vincăi și mă simt ca o proastă, singură cu cana mea de ceai. Nu am auzit ce-ați vorbit, dar intuiesc că ți-a cântat aceeași partitură. Cea pe care-o are în vârful degetelor: manipularea oamenilor din teatrul ei de păpuși, pentru a-și atribui rolul de victimă.

Pun blestemata de cană de ceai pe noptieră și mă uit la Vinca. A ațipit. O parte din mine înțelege dorința pe care ți-o inspiră. O parte din mine aproape că și-ar dori să se întindă alături de ea, să îi mângâie pielea diafană, să-i guste gura roșie, buzele conturate, să-i sărute genele lungi, curbate. Dar o altă parte din mine o urăște și am o mișcare de recul când, preț de o secundă, imaginea mamei se suprapune peste cea a Vincăi.

*

Ar trebui să mă întorc la învățat, dar ceva mă ține în camera asta. O sticlă cu votcă pe jumătate plină e pusă pe pervazul ferestrei. Trag două înghițituri direct din sticlă. Apoi încep să scotocesc, inspectez hârtiile care zac pe birou, frunzăresc agenda Vincăi. Deschid dulapurile, încerc câteva țoale și descopăr conținutul dulăpiorului ei de medicamente. Nu sunt decât parțial surprinsă să dau de somnifere și anxiolitice.

Are toată panoplia unei drogate perfecte: Rohypnol, Tranxène, Témesta. Dacă ultimele două tuburi sunt aproape goale, cutia cu hipnoticul e plină. Mă întreb cum a făcut rost de medicamentele astea. Sub ambalaje, descopăr rețete vechi făcute de un doctor din

Cannes, medicul Frédéric Rubens. E limpede că doctorașul ăsta prescrie drogurile de parcă ar fi bomboane.

Cunosc proprietățile Rohypnolului. Substanța lui activă, flunitrazepam, este prescrisă pentru vindecarea insomniilor severe, dar cum dă dependență și afectează calitatea vieții, utilizarea lui trebuie limitată în timp. Nu este un medicament pe care să-l iei cu ușurință pentru o perioadă îndelungată. Știu că, în combinație cu alcoolul sau cu morfina, produsul este folosit ca să te droghezi. Nu am luat niciodată, dar am auzit că efectele sunt devastatoare: pierderea controlului, comportament eratic și de cele mai multe ori absența totală a amintirilor. Unul dintre profii noștri de la facultate, medic de urgențe, ne-a spus că din ce în ce mai mulți pacienți sunt aduși cu supradoză și că Rohypnolul este folosit de violatori pentru a înfrânge împotrivirea victimelor și pentru a le face să-și piardă memoria. Circulă și o poveste: la o petrecere *rave* din zona rurală de lângă Grasse, o fată care a luat o doză puternică și-a dat foc, apoi s-a aruncat de pe faleză.

Sunt atât de epuizată, că gândurile mele nu mai sunt limpezi. O clipă, fără să știu de unde-mi vine, cochetez cu ideea de a dizolva comprimatele de benzodiazepină în ceai. Nu vreau să o omor pe Vinca. Aș vrea doar să dispară din viața mea și a ta. De multe ori visez că o izbește o mașină în mijlocul drumului sau că se sinucide. Nu vreau s-o omor, dar răstorn un pumn de pastile în palmă. Și din palmă, le răstorn în cana încinsă. Nu durează decât câteva secunde, ca și cum m-aș dedubla, ca și cum aș fi în afara scenei și altcineva, nu eu, ar săvârși acest gest.

Închid ușa și mă întorc în dormitorul meu. Nu mă mai țin pe picioare. De data asta, oboseala mă doboară. Mă întind și eu în patul meu. Iau atlasul și fișele de anatomie. Trebuie să lucrez, să mă

concentrez asupra cursurilor, dar ochii mi se închid singuri și mă fură somnul.

Când mă trezesc, e întuneric beznă. Sunt udă leoarcă, de parcă aș fi avut o febră puternică. Radioul cu ceas arată o jumătate de oră peste miezul nopții. Nu îmi vine să cred că am dormit așa, dintr-odată, opt ore. Nu știu dacă te-ai întors între timp, Thomas. Și nu știu ce face Vinca.

Cuprinsă de o spaimă retrospectivă, mă duc să bat la ușa ei. Cum nu primesc răspuns, îmi iau inima-n dinți și intru în cameră. Cana de ceai de pe noptieră e goală. Vinca doarme în continuare, tot în poziția în care am lăsat-o. Sau cel puțin asta încerc să mă conving, dar când mă aplec spre ea, constat că e rece și nu mai respiră. Inima îmi stă în loc, o undă de șoc mă inundă. Mă prăbușesc.

Poate că povestea era deja scrisă. Poate că dintru început lucrurile trebuiau să se termine așa: în moarte și în frică. Știu care e următorul pas: să o termin și eu cu viața. Să scap o dată pentru totdeauna de suferința asta insidioasă care s-a lipit de mine de prea multă vreme. Deschid larg fereastra cămărușei. Frigul înghețat mă înghite, mă mușcă, mă devorează. Mă sui pe pervaz ca să sar, dar nu izbutesc să îmi duc gestul până la capăt. Este ca și cum Noaptea, după ce m-a adulmecat, nu mai vrea să știe de mine. Ca și cum moartea însăși nu ar avea vreme de pierdut cu neînsemnata și mărunta mea persoană.

Năucită, traversez campusul ca un zombi. Lacul, piața Castanilor, clădirile administrative. Totul e negru, stins, fără viață. Mai puțin biroul mamei tale. Și tocmai pe ea o caut. Îi disting silueta prin geam. Mă apropii. E în toiul unei discuții cu Francis Biancardini. Când mă zărește, își dă imediat seama că s-a întâmplat ceva grav. Iese împreună cu Francis în întâmpinarea mea. Nu mă mai țin pe picioare. Mă prăbușesc în brațele lor și le povestesc tot. Fraze incoerente, întretăiate de suspine. Înainte de a anunța Urgențele, se

năpustesc în dormitorul Vincăi. Francis inspectează corpul primul. Cu un semn din cap, confirmă că nu are rost să sune după ajutor.

În acest moment leșin.

*

Când îmi recapăt cunoștința, sunt întinsă pe canapeaua din biroul mamei tale, cu o pătură pe genunchi.

Annabelle e la căpătâiul meu. Calmul ei mă surprinde, dar mă liniștește. Mereu am prețuit-o. De când o cunosc, a fost foarte generoasă și foarte binevoitoare cu mine. M-a susținut și m-a ajutat în demersurile mele. Mulțumită ei am putut obține un dormitor universitar. Mi-a dat încredere să îndrăznesc să fac studiile astea de medicină, ba chiar m-a consolat când tu te-ai îndepărtat de mine.

Vrea să știe dacă mă simt mai bine și îmi cere să-i povestesc exact ce s-a întâmplat.

— Și mai ales să nu uiți niciun detaliu.

Mă supun și reiau înlănțuirea fatală care a dus la moartea Vincăi. Gelozia mea, accesul meu de nebunie, supradoza de Rohypnol. Când încerc să îmi justific gestul, ea îmi pune un deget pe buze.

— Regretele tale nu o vor aduce înapoi. E posibil să fi văzut și altcineva în afară de tine cadavrul Vincăi?

— Poate Thomas, dar nu cred. Suntem singurele din clădire care nu au plecat în vacanță.

Ea îmi pune mâna pe braț, încearcă să-mi prindă privirea și rostește cu gravitate:

— Fanny, clipele care vor urma vor fi cele mai importante din viața ta. Nu numai că va trebui să iei o decizie dificilă, dar va trebui să o iei repede.

Nu-mi iau ochii de la ea și nu-mi pot imagina ce are să-mi spună.

— Ai de făcut o alegere. Prima variantă e să chemăm poliția și să le povestești adevărul. Din seara asta vei dormi într-o celulă. În timpul procesului, partea civilă și opinia publică te vor face bucăți. Presa o să se dea în vânt după povestea asta. Vei fi scorpia mizerabilă, diabolică și geloasă, monstrul care și-a ucis cu sânge rece cea mai bună prietenă, regina liceului, cea pe care toată lumea o adora. Ești majoră, așa că vei primi o detenție lungă.

Sunt dărâmată, dar Annabelle mai bate un cui.

— Când vei ieși din închisoare, vei avea treizeci și cinci de ani și pentru tot restul zilelor tale vei purta eticheta de „ucigașă". Cu alte cuvinte, viața ta e terminată înainte de a fi apucat să înceapă. În seara asta ai pășit într-un iad din care nu vei mai ieși niciodată.

Am impresia că mă înec. Că am primit o lovitură în cap, că inhalez apă și nu mai pot respira. Rămân tăcută o bună bucată de vreme, apoi îngaim:

— Care e a doua posibilitate?

— Te lupți să ieși din iad. Sunt gata să te ajut să reușești.

— Nu văd cum.

Mama ta se ridică de pe scaun.

— Asta nu e în mod direct problema ta. Mai întâi cadavrul Vincăi trebuie să dispară. Cât despre restul, cu cât știi mai puțin, cu atât va fi mai bine pentru tine.

— Dar un cadavru nu poate fi făcut să dispară așa, cu una, cu două.

În clipa asta, în încăpere intră Francis, care pune pe măsuța joasă un pașaport și o carte de credit. Ridică receptorul, formează un număr și comută pe speaker:

— Hotelul Sainte Clotilde, bună seara.

— Bună seara, aș vrea să știu dacă aveți o cameră liberă pentru mâine seară, pentru două persoane.

— Mai avem una, dar e ultima, îl anunță hotelierul, apoi îi spune tariful.

Satisfăcut, Francis îi răspunde că o ia. Face rezervarea pe numele lui Alexis Clément. Mama ta mă privește și îmi dă de înțeles că mașinăria e amorsată și nu așteaptă decât semnalul meu pentru a continua.

— Te las să te gândești două minute, îmi spune ea.

— Nu am nevoie de două minute ca să aleg între iad și viață.

Din privirea ei îmi dau seama că este răspunsul pe care-l aștepta. Se așază din nou alături de mine și mă cuprinde pe după umeri.

— Trebuie să înțelegi un lucru. Lucrurile n-au cum să funcționeze decât dacă faci întocmai ceea ce îți spun. Fără întrebări, fără să cauți nici motive, nici explicații. E singura condiție și nu e negociabilă.

Încă nu știu cum ar putea funcționa un asemenea plan, dar am senzația incredibilă că Annabelle și Francis au situația sub control și pot repara ireparabilul.

— Dacă faci fie și cea mai mică greșeală, s-a terminat, mă avertizează cu seriozitate Annabelle. Nu numai că vei ajunge la închisoare, dar ne vei trage după tine și pe mine, și pe Francis.

Încuviințez în tăcere, apoi întreb ce trebuie să fac.

— Deocamdată, planul e să te duci să dormi ca să fii în formă mâine, îmi răspunde ea.

*

Vrei să știi ce-i mai aiurea? Am dormit foarte bine în noaptea aceea.

A doua zi când m-a trezit, mama ta era îmbrăcată cu blugi și o geacă bărbătească. Își adunase părul într-un coc pe care-l făcuse dispărut sub o șapcă cu cozoroc. Șapca unui club german de fotbal.

Când mi-a întins o perucă roșcată și puloverul roz cu picățele albe al Vincăi, am înțeles care era planul ei. Era ca exercițiile acelea de improvizație pe care ne punea să le facem la clubul de teatru, când ne cerea să intrăm în pielea altcuiva. Uneori, aceasta era chiar metoda ei de a distribui rolurile într-o piesă. Numai că, de astă dată, improvizația nu avea să dureze cinci minute, ci o zi întreagă, și nu jucam pentru un rol într-o piesă, ci îmi jucam viața.

Și astăzi îmi amintesc ce am simțit când am tras pe mine hainele Vincăi și mi-am pus peruca. Un sentiment de plenitudine, de excitație și de împlinire. *Eram* Vinca. Aveam ușurința ei, nonșalanța și un soi de frivolitate elegantă care erau ale ei și numai ale ei.

Mama ta s-a instalat la volanul Alpinei și am părăsit campusul. Am lăsat jos geamul ca să salut paznicul când a ridicat bariera, am făcut un semn celor doi tipi de la salubritate care făceau curat în intersecție. Când am ajuns la gara din Antibes, am constatat că, pentru a acoperi anulările din ajun, SNCF alocase un tren suplimentar cu destinația Paris. Mama ta a cumpărat două bilete. Călătoria spre capitală s-a terminat cât ai clipi din ochi. M-am plimbat prin toate vagoanele, suficient cât să fiu observată și oamenii să își amintească vag de mine, dar fără să rămân prea mult în același loc. Când am ajuns la Paris, mama ta mi-a spus că a ales hotelul din rue Saint-Simon pentru că stătuse acolo cu șase luni în urmă și hotelierul de noapte era un tip în vârstă, ușor de păcălit. Prin urmare, când am ajuns acolo în jurul orei 22:00, am cerut să plătim camera în avans, pretextând că intenționam să plecăm a doua zi în zori. Am lăsat suficiente indicii în urma noastră pentru a lăsa să se creadă că Vinca a fost cu adevărat aici. Eu am avut ideea de a comanda Cherry Coke; mama ta a fost cea care a avut inițiativa de a uita o trusă de toaletă cu o perie de păr cu ADN-ul Vincăi.

Și vrei să știi care-i cea mai mare nebunie? Ziua aceea – pe care am încheiat-o cu două beri și o pastilă de Rohypnol – a fost una dintre cele mai îmbătătoare zile din viața mea.

*

Coborârea, întoarcerea pe pământ a fost pe măsura agitației. A doua zi dimineață, totul redevenise mohorât și îngrijorător. Era să clachez de cum m-am trezit. Nu mă vedeam trăind nici măcar o zi în plus cu vina aceea și cu dezgustul acela față de mine însămi. Dar îi promisesem mamei tale că aveam să merg până la capăt. Îmi stricasem deja viața, nu aveam de gând să o trag și pe ea după mine în prăpastie. La primele licăriri ale zorilor am părăsit hotelul și am luat metroul. Linia 12 mai întâi, din rue Bac până la Concorde, apoi 1, direct până la gara Lyon. În ajun, Annabelle îmi cumpărase un bilet până la Nisa. Mai târziu, ea urma să meargă la gara Montparnasse, să prindă trenul care avea să o ducă la Dax, în Landes.

Într-o cafenea din fața gării mi-a mărturisit că de acum va urma greul: va trebui să învăț să trăiesc cu ceea ce am făcut. Dar a adăugat imediat că nu avea nicio îndoială că eram în stare de asta, pentru că eram o luptătoare, la fel ca ea, și că luptătorii erau singurii oameni pe care ea îi respecta.

Mi-a amintit că pentru femeile ca noi, venite din sărăcie, viața era un permanent război: trebuia să luptăm pentru toate, tot timpul. Că adeseori puternicii și șovăielnicii nu erau așa cum credeam noi. Că mulți oameni duceau în tăcere lupte intime, dureroase. Mi-a mai spus că lucrul cu adevărat dificil este să știi să minți pe termen lung. Și că, pentru a-i minți credibil pe ceilalți, mai întâi trebuie să te minți pe tine însăți.

Există un singur mod de a minți, Fanny, și acesta este negarea adevărului: *adevărul trebuie să fie exterminat prin minciună până ce minciuna devine adevărul însuși*.

Annabelle m-a condus pe peron până la vagonul meu și m-a îmbrățișat. Ultimele cuvinte pe care mi le-a spus au fost că se poate trăi cu amintirea sângelui. Știa prea bine, căci trecuse ea însăși prin experiența asta. Și a plecat, lăsându-mi spre meditație următoarea frază: „Civilizația nu-i decât o pojghiță subțire deasupra unui haos clocotitor".

14. Explozia

S-a topit în noapte. Și în clipa-n
care a știut-o, n-a mai știut de el.
Jack LONDON

1.

Cuprinsă de un soi de febră, Fanny și-a încheiat povestea în pragul delirului. Se depărtase de treptele tăiate în piatră și stătea în picioare în mijlocul bisericii, la doi pași de a-și pierde echilibrul. Văzând-o cum se clatină printre băncile de lemn, m-am gândit la ultima pasageră a unei nave în plin naufragiu.

Nici eu nu eram mai zdravăn. Aproape că nu mai aveam suflu. Încasasem toate aceste dezvăluiri ca pe niște upercuturi care mă lăsaseră la un fir de păr distanță de KO și de haos. Mintea mea era saturată, incapabilă să așeze lucrurile în perspectivă. *Vinca asasinată de Fanny cu complicitatea mamei pentru a face dispărut cadavrul…* Nu refuzam adevărul, dar mi se părea că nu corespunde deloc cu ceea ce știusem dintotdeauna despre caracterul mamei și cel al prietenei mele.

— Stai, Fanny!

Tocmai ieșise în goană din biserică. O secundă mai devreme părea pe punctul de a se prăbuși, acum gonea ca și cum viața ei depindea de asta!

Drace!

Până ce m-am poticnit eu pe scară și am ieșit în stradă, Fanny era deja departe. Am fugit după ea, dar mi-am sucit cumplit glezna. Avea un avans prea mare și era mai rapidă decât mine. Am traversat satul șchiopătând și am coborât colina Vachettes cât de repede am

putut. Mi-am găsit mașina cu o amendă pe care am mototolit-o, și m-am urcat la volan, neștiind exact încotro s-o iau.

Mama. Trebuia să vorbesc cu mama. Ea era singura care-mi putea confirma ceea ce povestise Fanny și mă putea ajuta să discern adevărul de fals. Mi-am deschis mobilul pe care-l închisesem în biserică. Nu aveam mesaje noi de la tata, ci un SMS de la Maxime, care mă ruga să-l sun. M-am executat, vârând cheia în contact.

— Trebuie să vorbim, Thomas. Am descoperit ceva. Ceva foarte grav care…

Simțeam emoția din vocea lui. Nu neapărat teamă, ci o vulnerabilitate neprefăcută.

— Spune-mi.

— Nu la telefon. Ne întâlnim mai târziu la Cuibul Vulturului. Tocmai am ajuns la petrecerea de la Saint-Ex, trebuie să-mi fac și eu puțină campanie.

Pe drum, în liniștea habitaclului Mercedesului, am încercat să-mi pun gândurile în ordine. Așadar, în sâmbăta de 19 decembrie 1992, în campusul liceului Saint-Exupéry avuseseră loc *două crime* la interval de câteva ore. Mai întâi Alexis Clément, apoi Vinca. Două crime a căror concomitență le-a permis mamei și lui Francis să elaboreze un scenariu imbatabil pentru a ne proteja pe toți trei: pe Maxime, pe Fanny și pe mine. Să ne protejeze făcând mai întâi dispărute cele două cadavre, iar după aceea – și aici venea adevărata lovitură de geniu – să orienteze toată scena crimei dinspre Coasta de Azur spre Paris.

Scenariul acesta avea ceva romanesc, alianța părinților gata să-și asume toate riscurile pentru a ne salva pe noi, micii adulți în devenire; dar creierul meu îl refuza, pentru că postula moartea Vincăi.

Recapitulând în gând povestea lui Fanny, m-am decis să sun un medic pentru a verifica un aspect care mă intriga. Am încercat să îl sun pe medicul meu de familie de la New York, dar nu aveam decât numărul de la cabinet, iar acesta nu era deschis în weekend. Cum alți medici nu cunoșteam, m-am decis să-l sun pe fratele meu.

A spune că nu ne sunam prea des era un eufemism. Era intimidant să fii fratele unui erou. De fiecare dată când vorbeam cu el, aveam senzația că îi furam un timp pe care l-ar fi putut aloca îngrijirii copiilor, ceea ce dădea conversațiilor noastre un ton ciudat.

— Salut, frățioare! a exclamat el.

Ca de fiecare dată, entuziasmul lui, departe de a fi comunicativ, îmi reteza orice elan.

— Salut, Jérôme, cum mai e viața ta?

— Nu te chinui cu amabilitățile, Thomas. Mai bine spune-mi ce pot face pentru tine.

Măcar astăzi îmi ușura sarcina.

— Am văzut-o pe mama azi după-amiază. Știai despre infarctul ei?

— Sigur că da.

— Și de ce nu m-ai anunțat?

— Ea m-a rugat să nu-ți spun. Nu voia să te îngrijoreze.

Ca să vezi…

— Ai auzit de Rohypnol?

— Da, sigur că da. E o porcărie, astăzi nici nu se mai prea prescrie.

— Tu ai luat?

— Nu, dar ce te interesează chestia asta?

— Pentru un roman la care lucrez. O poveste care se petrece în anii 1990. Câte comprimate trebuie să înghiți pentru ca doza să fie mortală?

— Habar n-am, depinde de dozaj. Majoritatea pilulelor conțin 1 mg de flunitrazepam.

— Și?

— Și aș spune că depinde de organism.

— Nu prea-mi ești de ajutor.

— Kurt Cobain a luat când a încercat să se sinucidă.

— Parcă și-a tras un glonț în cap.

— Eu vorbeam despre o tentativă eșuată de sinucidere, care a avut loc cu câteva luni înainte. La acea vreme s-au găsit vreo cincizeci de capsule în stomacul lui.

Fanny a vorbit despre un pumn de pastile, așadar departe de cincizeci.

— Și dacă iei în jur de cincisprezece?

— Ai ameți complet, poate aproape de comă, mai ales dacă le amesteci cu alcoolul. Dar, încă o dată, depinde de dozaj. În anii 1990, laboratoarele care îl comercializau făceau și pilule de 2 mg. În cazul ăsta, cincisprezece pastile și un strop de Jim Beam ar fi putut să te trimită direct de-a dreapta Tatălui.

M-am întors de unde am plecat…

Mi-a răsărit în minte o întrebare la care nu mă gândisem înainte.

— Ai cunoscut un medic din Cannes care practica în urmă cu douăzeci de ani, unul, Frédéric Rubens?

— Doctorul Mabuse! Toată lumea din zonă l-a cunoscut, și nu în sensul bun al cuvântului.

— Mabuse era porecla lui?

— Mai avea și altele, a chicotit Jérôme. Frédo drogatu', Fred Krueger dealerul… Și drogat, și furnizor. A fost amestecat în toate traficurile posibile și imposibile: dopaj, exercitarea fără drept a medicinei, trafic de rețete.

— A fost radiat din ordinul medicilor?

— Da, dar nu suficient de repede, dacă mă întrebi pe mine.

— Știi cumva dacă mai locuiește pe Coastă?

— Cu toate câte și-a injectat, nu avea șanse să încărunțească. Rubens a murit încă de pe vremea studenției mele. Cartea aia a ta o să fie un thriller medical?

2.

Era aproape noapte când am ajuns la liceu. Bariera automată fusese blocată pe deschis. Trebuia doar să te anunți la gardianul care verifica dacă numele tău era înscris pe listă. Eu nu eram trecut nicăieri, dar tipul mă văzuse cu câteva ceasuri în urmă. M-a recunoscut și m-a lăsat să intru, rugându-mă să parchez în spațiul amenajat de lângă lac.

Noaptea, locul era magnific, mai unitar și mai coerent decât sub lumina soarelui. Curățat de mistral, cerul era limpede și plin de stele. Începând din parcare, lampadarele, flamurile și ghirlandele luminoase dădeau campusului un aspect vrăjit și îmbiau oaspeții la distracție. Existau mai multe petreceri, aranjate după promoții, iar sala de gimnastică o adăpostea pe aceea a promoțiilor dintre anii 1990 și 1995.

Când am ajuns în sală, m-a cuprins o stare de disconfort. Eram la limita unui bal mascat, a cărui temă ar fi putut fi *cele mai proaste ținute din anii 1990*. Cvadragenarii își scoseseră din dulap converșii, blugii rupți cu talie înaltă, gecile bomber Schott și cămășile din tartan cu carouri mari. Cei mai sportivi purtau pantaloni baggy, hanorace Tacchini și pardesiuri Chevignon. L-am zărit pe Maxime de departe, îmbrăcat cu un maiou Chicago Bulls. Oamenii se îngrămădeau în jurul lui ca și cum ar fi fost deja deputat. Numele lui Macron era pe toate buzele. Această adunare de antreprenori, de oameni cu profesii liberale și profesori nu izbutea încă să conștientizeze că țara era de

acum înainte condusă de un președinte care avea mai puțin de patruzeci de ani, vorbea engleza, știa cum funcționează economia și își afișa în mod pragmatic voința de a depăși vechile clivaje ideologice. Dacă într-o bună zi ceva trebuia să se schimbe în această țară, asta trebuia să se întâmple acum sau nu se va întâmpla niciodată.

Maxime mi-a făcut un semn cu mâna de îndată ce m-a reperat: *zece minute?* Am încuviințat din cap și, până atunci, m-am pierdut în mulțime. Am traversat sala până la bufetul care, în mod ironic, era lipit de zidul în care de douăzeci și cinci de ani putrezeau cadavrul lui Alexis Clément și cel al Vincăi. Acum era decorat cu ghirlande și postere vechi. La fel ca dimineață, nu m-a încercat nicio stânjeneală aparte. Niciun fel de energii negative. Dar știam că creierul meu pusese la lucru toate apărările posibile pentru a refuza moartea Vincăi.

— Vă servesc cu ceva, domnule?

Mulțumesc, Doamne, de data asta aveau și alcool. Ba chiar și un barman care pregătea cocteiluri la cerere.

— Îmi puteți face un caipirinha, vă rog?

— Cu plăcere.

— Faceți două, a răsunat o voce în spatele meu.

M-am întors și l-am recunoscut pe Olivier Mons, soțul lui Maxime, care conducea mediateca municipală din Antibes. L-am felicitat pentru drăgălășenia fetițelor lor și am depănat împreună câteva povești din „vremurile bune de odinioară, care nu au fost chiar așa de bune". Deși eu mi-l aminteam ca un intelectual plin de ifose, omul se dovedea a fi fermecător și plin de umor. După două, trei minute de conversație, mi-a mărturisit că de câteva zile îl simțea pe Maxime foarte preocupat. Era sigur că îi ascundea cauza reală a

frământărilor sale și la fel de sigur era că eu știam despre ce era vorba.

M-am hotărât să fiu pe jumătate sincer și i-am spus că, în contextul apropiatelor alegeri, inamicii lui Maxime încearcă să scoată cadavre din dulap ca să-l descurajeze să candideze. Am fost destul de vag, evocând de la distanță prețul pe care trebuie să-l plătești dacă vrei să intri în politică. L-am asigurat că mă aflam acolo pentru a-l ajuta și că în curând toate aceste amenințări aveau să fie o amintire îndepărtată.

Și Olivier m-a crezut. Una dintre ciudățeniile vieții. Cu toate că eram neliniștit din fire, aveam strania putere de a fi capabil să încurajez oamenii.

Barmanul ne-a servit băuturile și, după ce am ciocnit, ne-am distrat puțin privind ținutele invitaților. În privința asta, și eu, și Olivier, rămăseserăm sobri. Dar nu se putea spune asta despre toată lumea. Multe dintre femei aveau în mod clar nostalgia epocii în care topurile lăsau buricul la vedere. Altele purtau pantaloni scurți din blugi, rochii cu bretele peste tricouri, coliere la baza gâtului sau eșarfe legate de curelele genților. Din fericire, nimeni nu a îndrăznise să încerce platformele Buffalo cu tocuri. Ce sens aveau toate astea? Se distrau pur și simplu sau încercau să regăsească ceva din tinerețea pierdută?

Ne-am comandat alte două cocteiluri.

— De data asta nu vă mai zgârciți cu cachaça! m-am plâns barmanului.

Omul m-a luat în serios și ne-a pregătit câte o băutură foarte tare. L-am salutat pe Olivier și, cu cocteilul în mână, am mers pe terasa pe care se adunaseră fumătorii.

3.

Petrecerea era la început, dar un tip vindea deja în văzul tuturor, în spatele sălii, cocaină și alte porcării. Exact lucrurile de care am fugit toată viața. Stéphane Pianelli, îmbrăcat cu o haină de piele jerpelită și cu un tricou Depeche Mode, stătea sprijinit de balustradă, vapând și sorbind o bere fără alcool.

— Până la urmă nu te-ai mai dus la concert?

A făcut un semn din cap spre un puștan de cinci ani care se juca ascunzându-se pe sub mese.

— Ai mei ar fi trebuit să aibă grijă de Ernesto, dar a intervenit ceva în ultimul moment, mi-a explicat el, suflând un nor de aburi cu miros de turtă dulce.

Obsesia lui Pianelli era vizibilă până și în prenumele pe care i-l dăduse fiului.

— Tu ai ales prenumele Ernesto? Ca în Ernesto Guevara?

— Da, de ce? Nu-ți place? m-a întrebat el, ridicând amenințător dintr-o sprânceană.

— Ba da, ba da, m-am grăbit să-i răspund ca să nu-l ofensez.

— Maică-sa zicea că prea sună a clișeu.

— Cine-i maică-sa?

Chipul lui a căpătat o expresie ermetică.

— Nu o cunoști.

Pianelli mă făcea să râd. I se părea legitim să te intereseze viața privată a oamenilor, cu condiția să nu fie a lui.

— E Céline Feulpin, nu?

— Da, ea e.

Mi-o aminteam foarte bine. O fată din clasa terminală A, foarte pornită împotriva nedreptăților și mereu implicată în mișcările greviste ale liceenilor. Versiunea feminină a lui Stéphane, pe care l-a și urmat la facultatea de Litere. În mișcarea de extremă stânga, au dus împreună multe bătălii pentru drepturile studenților și ale

minorităților. M-am întâlnit recent cu ea, cu doi sau trei ani în urmă, într-un zbor New York-Geneva. Metamorfozată. Avea o geantă Lady Dior și era însoțită de un medic elvețian, de care părea foarte îndrăgostită. Am schimbat câteva cuvinte și mi s-a părut că e fericită și împlinită, dar m-am ferit să îi spun asta lui Pianelli.

— Am câteva chestii pentru tine, a zis el pentru a schimba subiectul.

A făcut un pas în lateral și fața lui a fost brusc luminată de becurile albe ale ghirlandei luminoase. Și el avea cearcăne și ochii injectați, ca și cum n-ar fi dormit de foarte multă vreme.

— Ai obținut informațiile despre finanțarea lucrărilor liceului?

— Nu tocmai. Mi-am pus stagiarul să se ocupe de asta, dar secretul e bine păzit. O să te contacteze când va găsi ceva.

Și-a căutat fiul din priviri și i-a făcut un semn.

— În schimb, am putut arunca o privire peste proiectul final. Lucrările sunt într-adevăr faraonice. Unele chestii extrem de scumpe au o utilitate pe care eu, unul, nu reușesc să o sesizez.

— La ce te referi?

— Proiectul unui parc imens cu trandafiri: Grădina Îngerilor. Ai auzit de așa ceva?

— Nu.

— E demențial. Au ambiția să construiască un loc de reculegere care să se întindă de la actualul câmp de lavandă până încolo, la lac.

— Cum adică un loc de reculegere?

A ridicat din umeri.

— Așa mi-a zis stagiarul la telefon. Nu am înțeles prea bine totul, dar mai am ceva pentru tine.

A adoptat un aer misterios și a scos din buzunar o foaie de hârtie pe care mâzgălise câteva notițe.

— Am văzut raportul poliției despre moartea lui Francis Biancardini. A fost tăbăcit rău, săracul de el.

— A fost torturat?

În ochi i s-a aprins o scânteie răutăcioasă.

— Da, urât tare. După mine, asta susține teza reglării de conturi.

Am suspinat:

— Dar ce reglare de conturi, Stéphane? Tot povestea aia a ta cu mafia și spălarea de bani? Dar gândește-te câteva clipe, ce naiba! Chiar dacă Francis lucra pentru ei – ceea ce eu nu cred – de ce l-ar fi eliminat?

— Poate a încercat să-i înșele pe tipii din 'Ndragheta.

— Dar de ce? Avea șaptezeci și patru de ani și o grămadă de bani.

— Pentru cei de-alde el, niciodată nu ai destul.

— Las-o baltă, e o prostie prea mare. Chiar a încercat să scrie numele agresorului cu litere de sânge?

— Nu, fata mi-a mărturisit că a inventat amănuntul ăsta ca să dea dramatism articolului. Din contra, Francis a încercat să sune pe cineva exact înainte de a muri.

— Se știe cine era?

— Da. Mama ta.

Am rămas stană de piatră, încercând totuși să dezamorsez bomba pe care tocmai o armase:

— Logic. Sunt vecini și se cunosc de-o viață.

A încuviințat din cap, dar ochii lui spuneau: *n-ai decât să zici ce vrei, amice, dar pe mine nu mă duci cu preș*u'.

— Se știe dacă a răspuns?

— Va trebui să o întrebi pe ea.

Și-a terminat berea fără alcool.

— Hai, ne ducem acasă, mâine avem antrenament la fotbal, a spus ducându-se să-și ia fiul.

Am aruncat o privire prin sală. Maxime era în continuare înconjurat de mica lui curte. În capătul celălalt al terasei fusese instalat un al doilea bar – un fel de cazinou clandestin – care servea shoturi de votcă.

Am luat un pahar (votcă cu mentă), apoi un altul (votcă cu lămâie). Nu era prea înțelept, dar nu aveam nici copil de dus acasă, nici antrenament de sport a doua zi. Și nici nu-mi plăcea berea fără alcool sau sucul de spanac. Și cum săptămâna următoare puteam să fiu în închisoare…

Trebuia neapărat să o găsesc pe mama. De ce a fugit? Se temea că aveam să aflu adevărul? Se temea ca nu cumva să îndure aceleași atrocități ca Francis?

Un al treilea shot de vodcă (cu cireșe), pentru a mă convinge că aveam să gândesc mai bine în stare de ebrietate. Pe termen lung, sigur că ideea asta e greșită, dar, până se instalează beția, există uneori o scurtă perioadă de euforie, un moment în care ideile se ciocnesc și în care, înainte de marele haos mintal, se produce o mică scânteie. Mama luase mașina mea închiriată. Un vehicul în mod cert dotat cu GPS. Poate aș putea să sun la agenție, să pretind că mi s-a furat mașina și să cer să fie localizată? Era fezabil, numai că era sâmbătă seara și nu avea cum să fie prea ușor.

Un ultim shot de votcă (orange), să am pentru drum. Creierul meu se învârtea cu toată viteza. Era amețitor, numai că nu avea să dureze. Din fericire, mi-a venit o idee destul de ingenioasă. Dacă încercam pur și simplu să îmi localizez iPad-ul care rămăsese în mașină? Sistemul modern de urmărire o permitea. Am pornit aplicația de pe telefon. Corect setată, chestia era destul de eficientă și de cele mai multe ori dădea rezultate. Am introdus coordonatele – e-mailul meu și o parolă – și mi-am ținut răsuflarea. Pe ecran a început să clipească un punct micuț. Am mărit harta cu două degete. Dacă

tableta mea era în continuare în mașină, însemna că aceasta se afla în vârful sudic al Cap d'Antibes, într-un loc pe care-l cunoșteam: în parcarea plajei Keller, unde își lăsau mașinile clienții restaurantului sau turiștii care doreau să se plimbe pe litoral.

L-am sunat imediat pe tata.

— Am găsit mașina mamei!

— Cum ai reușit?

— Te scutesc de detalii, dar e în parcarea Keller.

— Ce naiba să facă Annabelle acolo?

Din nou, l-am simțit peste măsură de îngrijorat și am înțeles că îmi ascundea ceva. A negat vehement, obligându-mă să ridic tonul:

— Mă scoți din sărite, Richard! Mă suni că ai o problemă, dar nu ai încredere în mine.

— Bine, ai dreptate, a recunoscut el. Când a plecat, mama ta a luat ceva cu ea…

— Ce a luat?

— Una din puștile mele de vânătoare.

O prăpastie s-a deschis sub picioarele mele. Nu mi-o închipuiam pe mama cu o armă. Am închis trei secunde ochii și în mintea mea s-a înfiripat o imagine. Contrar celor pe care îmi doream să le cred, mi-o închipuiam *foarte bine* pe Annabelle cu o pușcă de vânătoare.

— Știe să o folosească? l-am întrebat pe tata.

— Acum plec la Cap d'Antibes, mi-a zis el în loc de răspuns.

Nu eram sigur că era o idee prea bună, dar nu vedeam ce altceva am putea face.

— Am ceva de terminat și ne întâlnim acolo. Bine, tată?

— Bine. Dar vino repede.

Am închis și m-am întors în sală. Atmosfera se schimbase. Sub efectul dezinhibant al alcoolului, invitații începuseră să se relaxeze.

Muzica era tare, aproape asurzitoare. L-am căutat fără succes pe Maxime. Mi-am dat seama că ieșise și probabil mă aștepta afară.

Cuibul Vulturului, desigur…

Am plecat de la sală și m-am lăsat îndrumat de lumina felinarelor. Ajuns la poalele pintenului stâncos, am ridicat capul și am zărit vârful unei țigări care ardea în noapte. Maxime, cu coatele sprijinite de balustrada balconului, mi-a făcut semn cu mâna.

— Ai grijă la urcare! mi-a strigat. Noaptea e ceva de groază.

Prudent, am aprins lanterna telefonului ca să văd pe unde calc și am început să urc spre el. Mi-am adus aminte imediat de glezna pe care mi-o scrântisem la biserică. Fiecare pas mă costa scump. În timp ce mă cățăram pe bolovani, mi-am dat seama că vântul care bătuse puternic dimineață se oprise. Cerul era acoperit, nu se vedea nicio stea. Eram pe la jumătatea urcușului când un țipăt teribil m-a făcut să ridic capul. Pe fundalul cenușiu se detașau două siluete. Una era a lui Maxime, cealaltă a unui necunoscut care încerca să-l azvârle peste balustradă. Am urlat și am luat-o la fugă, să-mi ajut prietenul, dar, când am ajuns eu sus, era deja prea târziu. Maxime se prăbușise de la o înălțime de zece metri.

Am pornit în urmărirea agresorului, dar cu glezna mea sucită nu am putut ajunge prea departe. Când m-am întors, un grup de petrecăreți se apropiaseră de trupul lui Maxime și sunau după ajutor.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Câteva secunde mi s-a părut că zăresc fantoma Vincăi umblând printre foștii elevi. Apariție diafană și magnetică, tânăra se confunda cu noaptea, îmbrăcată cu o rochie scurtă și subțire, o geacă neagră, ciorapi de plasă și ghete din piele.

Dincolo de toate așteptările, spectrul părea mai viu decât toți oamenii din jurul său.

Annabelle

Sâmbătă, 19 decembrie 1992

Mă numesc Annabelle Degalais. M-am născut în Italia la sfârșitul anilor 1940, într-un cătun din Piemont. La școală, copiii mă porecleau „austriacă”. Astăzi, la liceu, pentru elevi și profesori sunt „doamna directoare”. Mă numesc Annabelle Degalais și, înainte de sfârșitul serii, voi deveni o ucigașă.

Totuși, nimic din acest sfârșit de după-amiază nu anunță sfârșitul tragic al acestei prime zile de vacanță. Soțul meu, Richard, a plecat cu doi din cei trei copii ai noștri, lăsându-mă singură la cârma liceului. Sunt pe baricade de la primele ore ale dimineții, dar îmi place acțiunea și puterea de a decide. Intemperiile au dat peste cap viața locală și au provocat o confuzie incredibilă. Abia pe la 6 seara pot răsufla și eu. Cum termosul meu e gol, mă duc să-mi iau un ceai de la automatul din cancelarie. Abia apuc să mă ridic de pe scaun că ușa biroului meu se deschide și în încăpere intră o tânără, fără a fi așteptat să fie poftită înăuntru.

— Bună ziua, Vinca.

— Bună ziua.

O privesc pe Vinca Rockwell cu un început de teamă. În ciuda frigului, nu are pe ea decât o rochiță din tartan, o geacă de piele și botine cu tocuri înalte. Îmi dau imediat seama că e complet drogată.

— Ce pot face pentru tine?

— Să îmi mai dați șaptezeci și cinci de mii de franci.

O cunosc bine pe Vinca și o apreciez, chiar dacă știu că fiul meu e îndrăgostit de ea și suferă. E una dintre fetele mele de la clubul de teatru. Una dintre cele mai talentate. Deopotrivă cerebrală și senzuală, are o latură misterioasă, care o face foarte interesantă. E cultivată, artistă, sclipitoare. Mi-a dat deja să ascult cântecele folk pe

care le-a compus. Refrene elegante, de o frumusețe mistică, influențate de PJ Harvey și Leonard Cohen.

— Șaptezeci și cinci de mii de franci?

Îmi întinde un plic cartonat și, fără să aștepte invitația, se prăbușește în fotoliul din fața mea. Deschid plicul și mă uit la fotografii. Sunt surprinsă fără a fi surprinsă. Nu sunt afectată, căci toate deciziile pe care le-am luat în viața mea răspund unui singur obiectiv: să nu fiu niciodată vulnerabilă. Aceasta este forța mea.

— Nu pari să te simți prea bine, Vinca, îi spun întinzându-i plicul.

— Dumneavoastră nu o să vă simțiți bine când o să arăt părinților elevilor fotografiile astea cu porcul vostru de soț.

O văd cum tremură. Pare deopotrivă febrilă, excitată și epuizată.

— Și de ce vrei să îți *mai* dau șaptezeci și cinci de mii de franci? Richard ți-a dat deja bani?

— Mi-a dat o sută de mii de franci, dar nu îmi ajunge.

Familia lui Richard nu a avut niciodată un sfanț. Toți banii din căsnicia noastră sunt ai mei. Îi am de la tatăl meu adoptiv, Roberto Orsini, care a construit cu mâinile lui vile pe toată coasta mediteraneeană.

— Nu am banii ăștia la mine, Vinca.

Încerc să câștig timp, dar ea nu se lasă intimidată.

— Descurcați-vă! Vreau banii înainte de sfârșitul weekendului.

Îmi dau seama că fata e și rătăcită, și incontrolabilă. Fără îndoială a amestecat alcoolul cu cine știe ce pastile.

— Nu primești nimic, îi spun cu brutalitate. Nu am decât dispreț pentru șantajiști. Richard a fost fraier că ți-a dat banii.

— Foarte bine, dumneavoastră ați vrut-o! mă amenință ea, după care se ridică și trântește ușa.

*

Rămân câteva clipe așezată la birou. Mă gândesc la fiul meu, care e nebun după fata asta și e pe punctul de a-și peste cap toată situația școlară din cauza ei. Mă gândesc la Richard, care nu gândește decât cu fundul. Mă gândesc la familia mea pe care trebuie să o protejez și mă gândesc la Vinca. Știu exact de unde îi vine aura asta înveninată. Din imposibilitatea noastră, a tuturor, de a ne imagina pe noi înșine *mai târziu*. Ca și cum ea nu ar fi decât o stea călătoare al cărei destin este să nu depășească vârsta de douăzeci de ani.

După ce cuget îndelung, ies în noapte și înot anevoie prin zăpadă până la pavilionul Nicolas de Staël. Trebuie să încerc să îi bag mințile în cap. Când îmi deschide ușa dormitorului, își închipuie că am venit să-i aduc banii.

— Ascultă-mă, Vinca. Nu te simți bine. Am venit să te ajut. Explică-mi de ce faci asta. De ce ai nevoie de bani?

Aici, ea înnebunește brusc și mă amenință. Îi propun să chem un doctor sau s-o duc eu la spital.

— Nu ești în starea ta normală. Găsim noi o soluție la problema ta, ai să vezi.

Încerc să o calmez, îmi folosesc toată puterea de convingere, dar nu am niciun efect asupra ei. Vinca e ca posedată și e în stare de orice. Pendulează între lacrimi și rânjete răutăcioase. Deodată scoate un test de sarcină din buzunar.

— Scumpul vostru soț a făcut asta!

Pentru prima dată de multă vreme, eu, femeia pe care nimic nu o poate atinge, sunt destabilizată. O prăpastie adâncă și brutală se cască în mine, fără să știu cum să o opresc. Un cutremur lăuntric care mă îngrozește. *Văd* cum viața mea e mistuită de flăcări. Viața mea și viața întregii mele familii. Nu se pune problema să stau acolo și să

nu fac nimic. Nu pot accepta ca toată existența noastră să fie făcută praf și pulbere de piromana asta de nouăsprezece ani. Vinca mă tot hărțuiește, când zăresc o reproducere după o statuie de Brâncuși. Un cadou pe care i l-am cumpărat fiului meu de la Luvru și pe care Thomas s-a grăbit să i-l dăruiască. Un văl alb mi se așterne pe ochi. Înșfac statueta și o izbesc pe Vinca în cap. Ea se prăbușește sub violența loviturii ca o păpușă de cârpe.

*

Leșinul a durat o bună bucată de vreme, în timpul căreia timpul s-a oprit. Nu mai exista nimic. Conștiința mea a încremenit, la fel ca omătul care a schimbat într-un imens grup statuar peisajul de afară. Când am început să îmi vin în simțiri, am constatat că Vinca era moartă. Singurul lucru care mi s-a impus ca o evidență a fost să încerc să câștig timp. Am târât-o pe Vinca în patul ei și am culcat-o pe-o parte, ascunzându-i rana, apoi am tras cuvertura peste ea.

Am traversat campusul ca o fantomă, pentru a mă întoarce în coconul biroului meu. Așezată în fotoliul meu, am încercat să-l sun pe Francis de trei ori, dar nu a răspuns. De data asta chiar s-a terminat totul.

Am închis ochii încercând să mă concentrez, în ciuda febrilității care mă copleșea. Viața m-a învățat că multe probleme pot fi depășite prin cugetare. Prima idee care mi-a venit în minte, cea mai evidentă, a fost că trebuia să scap de cadavrul Vincăi înainte să-l găsească cineva. Era posibil, dar dificil. Am elaborat o sumedenie de ipoteze și scenarii, dar de fiecare dată mă întorceam în același punct și la aceeași concluzie: dispariția tinerei moștenitoare Rockwell în perimetrul liceului avea să provoace o adevărată undă de șoc. Vor fi puse la bătaie toate mijloacele posibile pentru a fi găsită. Poliția va

scotoci tot liceul, de la un capăt la altul, va efectua toate testele științifice, va interoga elevii, va cerceta în ce anturaje se învârtea Vinca. Poate că existau martori ai legăturii ei cu Richard. Cel care a făcut fotografiile va ieși și el la lumină, fie pentru a continua șantajul, fie pentru a ajuta poliția. Nu exista scăpare.

Pentru prima dată în viața mea, eram secătuită. Obligată să capitulez. Seara, pe la zece, m-am hotărât să chem jandarmii. Eram pe punctul de a ridica receptorul când l-am văzut pe Francis care străbătea Agora însoțit de Ahmed, îndreptându-se spre biroul meu. Și el avea o expresie pe care nu i-o mai văzusem niciodată.

— Annabelle! a strigat el, dându-și imediat seama că era ceva în neregulă.

— Am făcut ceva oribil, am zis eu, refugiindu-mă în brațele lui.

*

Și îi povestesc teribila mea confruntare cu Vinca Rockwell.

— Curaj, murmură el când termin. Trebuie să îți spun și eu ceva.

Mi se pare că sunt la marginea unei prăpăstii pentru a doua oară pe ziua asta. Mă sufoc și îmi pierd tot controlul când îmi povestește despre uciderea lui Alexis Clément în care sunt implicați Thomas și Maxime. Îmi spune că, împreună cu Ahmed și profitând de lucrările din campus, au zidit cadavrul în zidul din sala de sport. Îmi mărturisește că nu avea de gând să îmi spună nimic, ca să mă protejeze.

Mă strânge în brațe și mă asigură că va găsi o soluție, îmi amintește de toate încercările pe care le-am traversat amândoi până acum.

*

Ideea îi vine mai întâi lui.

Îmi atrage atenția că, paradoxal, două dispariții sunt mai puțin îngrijorătoare decât una. Că uciderea Vincăi ar ajuta la estomparea celei a lui Alexis și invers, asta dacă vom reuși să le legăm cumva destinele.

Am căutat cel mai bun scenariu vreme de două ceasuri bune. I-am povestit de zvonul despre legătura lor.

I-am spus că fiul meu mi-a povestit despre scrisorile care i-au frânt inima și acreditează această variantă. Francis își recapătă speranța, dar nu-i împărtășesc optimismul. Chiar dacă vom reuși să facem dispărute cadavrele, ancheta se va concentra în jurul liceului, iar presiunea la care vom fi supuși va fi de nesuportat. E de acord cu mine, cântărește argumentele pro și contra, ia în calcul chiar să ia asupra lui ambele crime și să se denunțe. Pentru prima dată în viețile noastre suntem pe punctul de a capitula. Nu pentru că ne-ar lipsi voința sau curajul, ci pur și simplu pentru că există lupte pe care nu le poți câștiga.

Deodată, în tăcerea nopții, un bubuit ne face să tresărim. Ne întoarcem amândoi spre fereastră. O fată cu o față rătăcită bate cu pumnul în geam. Nu e fantoma Vincăi Rockwell care s-a întors să ne hărțuiască. E micuța Fanny Brahimi, căreia i-am aprobat să rămână în cămin pe durata vacanței.

— Doamnă directoare!

Schimb o privire îngrijorată cu Francis. Fanny stă în același pavilion cu Vinca. Știu dinainte ce o să-mi spună: a găsit trupul neînsuflețit al prietenei ei.

— S-a terminat, Francis, spun eu. Vom fi obligați să chemăm poliția.

Dar ușa biroului meu se deschide și Fanny se prăbușește hohotind în brațele mele. În clipa asta încă nu știu că Dumnezeu ne-a trimis în prag soluția la toate problemele noastre. Dumnezeul italienilor. Cel la care ne rugam, copii fiind, în micuța capelă din Montaldicio.

— Am omorât-o pe Vinca! se acuză ea. Am omorât-o pe Vinca!

15. Cea mai frumoasă din școală

Cel mai bun mod de a te apăra
de ei este să nu fii asemenea lor.
Marcus AURELIUS

1.

Era două dimineața când am ieșit de la secția de urgențe a spitalului din Fontonne. Cu ce seamănă mirosul morții? Pentru mine, e duhoarea medicamentelor, a dezinfectanților și a produselor de curățenie care plutește pe holurile spitalelor.

Maxime a căzut de la o înălțime de peste opt metri și a aterizat pe un drum asfaltat. Crengile de la poalele colinei i-au mai amortizat căderea, dar nu suficient pentru a evita numeroasele fracturi la vertebre, bazin, picioare și coate.

Luându-l pe Olivier în mașina mea, am urmat ambulanța până la spital și la intrare l-am zărit câteva secunde pe Maxime. Avea trupul plin de echimoze și era imobilizat într-o carcasă rigidă și un suport cervical. Fața lui palidă și stinsă, complet dispărută sub tuburile de perfuzii, mi-a amintit dureros că eșuasem în încercarea mea de a-l proteja.

Medicii cu care Olivier a putut vorbi ne-au ținut un discurs grav. Maxime era în comă. Avea tensiunea foarte scăzută și, în ciuda injecției cu noradrenalină, nu a crescut decât foarte puțin. Avea un traumatism cranian dublat de o contuzie, de fapt un hematom cerebral. Am rămas într-o sală de așteptare, dar personalul sanitar ne-a explicat că prezența noastră acolo nu folosea la nimic. Prognosticul era rezervat, chiar dacă o tomografie a întregului corp avea să permită o inventariere exhaustivă a tuturor leziunilor. Următoarele șaptezeci și două de ore aveau să fie critice pentru a

determina pașii de urmat. Din cele nespuse de ei am înțeles că viața lui Maxime atârna de un fir de păr. Olivier a refuzat să plece, dar a insistat ca eu să mă duc să mă odihnesc.

— Arăți groaznic. Și apoi, prefer să aștept singur, crede-mă.

Am acceptat, în sinea mea nefiind prea dornic să fiu de față când poliția avea să adune declarații, așa că am traversat parcarea spitalului sub o ploaie torențială. În câteva ore vremea se schimbase radical. Vântul se potolise, făcând loc unui cer jos, de un cenușiu apăsător, străbătut de fulgere și de bubuituri de tunete.

M-am refugiat în Mercedesul mamei și mi-am consultat telefonul. Nu aveam vești nici de la Fanny, nici de la tata. Am încercat să-i sun, dar nu mi-a răspuns niciunul. Tipic pentru Richard. Probabil și-a găsit nevasta și acum, de bine ce el s-a liniștit, ceilalți se puteau duce dracului!

Am băgat cheia în contact, dar am rămas în parcare, cu motorul pornit. Îmi era frig. Mi se închideau ochii, aveam gâtul uscat, mintea încă începătoșată de aburii alcoolului. Rar am fost atât de epuizat. Nu dormisem în avion noaptea precedentă și nu ațipisem prea mult nici în cea de dinainte. Plăteam scump decalajul de fus orar, abuzul de votcă și stresul. Nu îmi mai controlam gândurile care țâșneau în toate părțile. Legănat de ropotul ploii, m-am prăbușit peste volan.

Trebuie să vorbim, Thomas. Am descoperit ceva. Ceva foarte grav, care… Ultimele vorbe ale lui Maxime îmi zumzăiau în urechi. Ce voia să-mi spună atât de urgent? Ce descoperise atât de grav? Viitorul era întunecat. Nu ajunsesem la capătul investigației mele, dar începeam să recunosc că nu aveam s-o găsesc niciodată pe Vinca.

Alexis. Vinca. Francis. Maxime… Lista victimelor din povestea asta creștea și tot creștea. Eu eram cel care trebuia să-i pună capăt, dar cum? Mirosul care plutea în habitaclu m-a purtat înapoi, în copilărie. Era parfumul de odinioară al mamei. Jichy de Guerlain. Un miros

misterios și îmbătător care amesteca prospețimea efluviilor din Provence – lavandă, citrice, rozmarin – cu profunzimea mai persistentă a pielii și a mosculuі. M-am agățat o clipă de notele acestui parfum. Totul mă ducea înapoi la mama…

Am aprins plafoniera. O întrebare trivială: cât costă o astfel de mașinuță? Probabil în jur de o sută cincizeci de mii de euro. De unde a găsit mama atâta bănet, ca să-și permită o asemenea mașină? Părinții mei aveau pensii bune și o casă frumoasă, pe care și-au cumpărat-o la sfârșitul anilor 1970, când piața imobiliară de pe Coasta de Azur era încă accesibilă claselor medii. Dar mașina asta nu se potrivea cu mama. Dintr-odată, am avut o străfulgerare: Annabelle nu mi-a lăsat roadsterul din întâmplare. Actul ei a fost premeditat. Nu mi-a lăsat altă alegere decât să îi împrumut mașina. *Dar de ce*?

Am cercetat portcheiul. În afară de cheia mașinii, am recunoscut-o pe cea a casei, pe aceea – mai lungă – a cutiei poștale; mai era una, destul de mare, cu un înveliș de cauciuc negru. Cele trei chei atârnau de inelul unui portchei luxos: de formă ovală, din piele, imprimat cu două inițiale cromate, un A înlănțuit cu un P. Dacă A venea de la Annabelle, de unde până unde P-ul?

Am aprins GPS-ul și am aruncat o privire la adresele înregistrate, dar nu am observat nimic suspect. Am apăsat pe primul item – Acasă – și, cu toate că spitalul se afla la nici doi kilometri de cartierul Constance, GPS-ul mi-a calculat o distanță de douăzeci de kilometri, cu un itinerar complicat, care mă punea să trec pe lângă malul mării și să o iau în direcția Nisei.

Tulburat, am deblocat frâna de mână și am ieșit din parcare, întrebându-mă ce era acest loc necunoscut pe care mama mea îl considera acasă.

2.

În plină noapte și în ciuda ploii, circulația era de o fluiditate absolută. În mai puțin de douăzeci de minute, ghidat de instrucțiunile GPS-ului, am ajuns la destinație: o zonă rezidențială securizată la jumătatea drumului între Cagnes-sur-Mer și Saint-Paul-de-Vence. „Aurélia Park", unde Francis avea garsoniera. Unde a fost asasinat. M-am oprit pe un platou, la treizeci de metri de grilajul impunător din fier forjat care proteja intrarea. După valul de tâlhării de anul trecut, securitatea trebuie să fi fost întărită drastic. Un paznic cu alură de străjer patrula în fața unei gherete.

Un Maserati m-a depășit și a înaintat în fața grilajului. Existau două intrări. La stânga, musafirii trebuiau să se anunțe la paznic, în vreme ce rezidenții o puteau lua spre dreapta. O cameră scana automat plăcuța de înmatriculare și deschidea grilajul. Fără a opri motorul, am stat puțin și m-am gândit. Inițialele A și P trimiteau la Aurélia Park, domeniul căruia Francis i-a fost unul dintre dezvoltatori. Deodată mi-am amintit un amănunt. Aurélia era al doilea prenume al mamei, un prenume pe care, de altminteri, ea l-a preferat dintotdeauna celui de Annabelle. Și m-a străbătut o altă certitudine: Francis fusese cel care îi oferise roadsterul mamei.

Mama și Francis erau amanți? Niciodată nu mă gândisem la asta, dar acum ipoteza nu mi se mai părea deloc aiuritoare. Am aprins farurile și m-am înscris pe drumul destinat rezidenților. Ploua atât de tare, încât mai mult ca sigur paznicul nu putea să-mi distingă chipul. Camera a scanat plăcuța de înmatriculare a Mercedesului și grilajul s-a deschis. Dacă plăcuța era înregistrată, înseamnă că mama era o obișnuită a locului.

Am condus încet, urmând o străduță gudronată care se pierdea într-o pădure de pini și măslini. Construit la sfârșitul anilor 1980, complexul rezidențial Aurélia Park devenise faimos pentru că dezvoltatorii săi reconstituiseră un gigantic parc mediteraneean, în

care transplantaseră esențe rare și exotice. Turul lor de forță, care făcuse să curgă multă cerneală la vremea aceea, includea și crearea unui râu artificial care traversa domeniul.

Parcul nu număra mai mult de treizeci de case, foarte depărtate unele de altele. Îmi amintesc că am citit în articolul din *L'Obs* că Francis locuia la numărul 27. Casa se afla în cea mai înaltă parte a domeniului, în mijlocul unei vegetații dese. În întuneric, distingeam umbrele palmierilor și ale magnoliilor uriașe. Am parcat în fața portalului din fier forjat care domina pâlcurile dese de chiparoși.

Apropiindu-mă de batanți, am auzit un declic și poarta s-a deschis în fața mea. Am înțeles că cheia din portcheiul mamei era un fel de permis inteligent de liberă trecere, care permitea accesul electronic în casă. Când am intrat pe pavajul din piatră, am fost surprins de zgomotul apei. Nu era un clipocit îndepărtat, ci era ca și cum un râu curgea la picioarele mele. Am acționat întrerupătorul exterior: grădina și mai multe terase s-au luminat în același timp. Abia făcând turul proprietății am înțeles despre ce era vorba. Asemenea Casei de pe cascadă, capodopera arhitectului Frank Lloyd Wright, casa lui Francis era construită direct pe cursul apei.

Era o construcție modernă, care nu avea nimic provensal sau mediteraneean, ci amintea mai curând de unele arhitecturi americane. Înaltă, cu două etaje înlănțuite într-un fals echilibru instabil, era făcută din materiale amestecate – sticlă, piatră naturală, beton armat – și se integra perfect în vegetația și platoul bolovănos pe care fusese construită.

Yala electronică s-a deblocat de îndată ce m-am apropiat de poartă. Mă temeam să nu pornească vreo alarmă. Era o cutie încastrată în perete, dar deocamdată nu s-a declanșat nimic. Și aici, un singur întrerupător permitea aprinderea tuturor luminilor. L-am

apăsat și am descoperit un interior pe cât de elegant, pe atât de spectaculos.

Parterul adăpostea un salon, o dinning room și o bucătărie deschisă. Ca în arhitectura japoneză, spațiul era necompartimentat, diferitele zone de locuire nefiind separate decât prin panouri deschise din lemn alb, care permiteau trecerea luminii.

Am făcut câțiva pași în interior și am cercetat încăperea din priviri. Nu așa îmi închipuisem garsoniera lui Francis. Totul era rafinat și călduros. Șemineul mare din piatră albă, bârnele din stejar auriu, mobilele din nuc cu forme rotunjite. Pe barul pentru cocteiluri, era o sticlă de bere pe jumătate golită, semn că cineva fusese recent pe aici. Alături de Corona, un pachet de țigări și o brichetă cu carcasa lăcuită împodobită cu o stampă japoneză.

Bricheta Zippo a lui Maxime…

Evident, el a venit aici după discuția noastră de la mama. Și ceea ce a descoperit l-a tulburat suficient de mult ca să plece în grabă, uitându-și țigările și bricheta.

Apropiindu-mă de ferestrele mari, cu despărțituri, am avut conștiința faptului că Francis fusese asasinat exact în acest loc. Trebuie să fi fost torturat lângă șemineu, poate lăsat acolo să moară. Apoi el s-a târât pe acest parchet patinat până la imensul perete din sticlă cu vedere la râu. Aici, a reușit să-i telefoneze mamei. Dar nu știam dacă ea a răspuns la acest apel.

3.

Mama…

O simțeam, prezența ei impregna această casă. Îi ghiceam urma în spatele fiecărei mobile, în spatele fiecărui element decorativ. Aici era tot acasă la ea. Un pârâit m-a făcut să tresar. M-am întors și am dat nas în nas cu ea.

Sau mai curând cu portretul ei agățat pe perete, de partea cealaltă a salonului. M-am îndreptat spre spațiul canapea-bibliotecă, unde erau expuse și alte fotografii. Cu cât mă apropiam mai mult, cu atât înțelegeam mai bine povestea care până în clipa asta îmi scăpase. În cam cincisprezece clișee se desena un soi de retrospectivă a vieții paralele duse de Francis și Annabelle de-a lungul anilor. Au făcut împreună turul lumii. Lăsându-mă în voia fotografiilor, am descoperit locuri emblematice: deșertul african, Viena sub zăpadă, tramvaiul din Lisabona, cascadele Gullfoss din Islanda, chiparoșii din regiunea toscană, castelul scoțian Eilean Donan, New York-ul de dinaintea prăbușirii turnurilor.

Mai mult decât locurile în sine, zâmbetele și seninătatea de pe chipurile lor îmi făceau pielea ca de găină. Mama și Francis erau îndrăgostiți. Decenii de-a rândul au trăit o poveste de dragoste totală, dar clandestină. O relație nebănuită și de durată, la adăpost de privirea lumii.

Dar de ce? De ce nu și-au oficializat niciodată povestea?

În sinea mea cunoșteam răspunsul. Sau mai curând îl ghiceam. Era complex și ținea de personalitățile lor unice. Annabelle și Francis erau două caractere aspre și colțuroase, care trebuie să-și fi găsit alinarea construindu-și o bulă ai cărei arhitecți erau doar ei doi. Două individualități puternice, care s-au construit întotdeauna pe ele însele *împotriva lumii*. Împotriva mediocrității acesteia, împotriva infernului celorlalți, căruia au încercat să i se sustragă dintotdeauna. Frumoasa și fiara. Două temperamente ieșite din comun care disprețuiau convențiile, codurile, căsătoria.

Mi-am dat seama că plângeam. Fără doar și poate pentru că în fotografiile în care mama zâmbea regăseam această altă persoană pe care am cunoscut-o în copilărie și a cărei blândețe străpungea uneori masca de gheață a austriecei. Nu am fost nebun. Nu am visat toate

astea. Această altă femeie existase cu adevărat și acum aveam dovada.

Mi-am șters lacrimile, dar degeaba, îmi curgeau în continuare. Eram mișcat de viața asta dublă, de povestea asta unică de iubire care nu le-a aparținut decât lor. Oare dragostea adevărată nu e cea care se eliberează de toate convențiile? Această chimie pură pe care au împărtășit-o Francis și mama, în vreme ce eu m-am mulțumit să visez la ea sau să o imaginez în cărțile pe care le-am scris.

O ultimă imagine agățată pe perete mi-a atras atenția. Era o sepia format mic, reprezentând o foarte veche fotografie de clasă, făcută în piața unui sat. O notă scrisă cu peniță spunea: *Montaldicio, 12 octombrie 1954*. Puștanii, așezați pe trei șiruri de bănci, au în jur de zece ani. Toți au părul negru ca abanosul. Cu excepția unei fetițe blonde, cu ochi albaștri, așezată ceva mai departe. Toți copiii se uită în obiectiv, cu excepția unui băiețel bondoc, cu fața rotundă, dar hotărâtă. Când fotograful apasă pe declanșator, Francis întoarce capul și nu are ochi decât pentru Austriacă. Cea mai frumoasă din școală. Cu această fotografie, povestea lor era deja scrisă. Toate s-au înnodat acolo, în vremea copilăriei, în acest sătuc din Italia care i-a văzut crescând.

4.

O scară suspendată din lemn brut urca spre dormitoare. Dintr-o privire, am cuprins aranjamentul de la primul cat: un imens apartament de lux și dependințele, birouri, dressing, sala de saună. Mai mult decât la parter, omniprezența suprafețelor vitrate atenua diferența dintre exterior și interior. Cadrul era extraordinar. Simțeai apropierea pădurii și susurul râului se contopea cu ropotul ploii. O terasă vitrată dădea într-o piscină acoperită care se deschidea către

cer și o grădină suspendată, împodobită cu glicine, mimoze și cireși japonezi.

O clipă am fost cât pe ce să mă întorc, fiindu-mi teamă de ceea ce aș fi putut descoperi. Dar nu era momentul ezitărilor. Am împins ușa pivotantă a dormitorului și am pătruns într-un teritoriu și mai intim. Din nou fotografii, dar de data asta fotografii ale mele. La toate vârstele copilăriei. Impresia nu m-a părăsit toată ziua, fiind din ce în ce mai pregnantă pe măsură ce înaintam pe firul investigației: cercetând asupra Vincăi, mă cercetam în primul rând *pe mine însumi*.

Cea mai veche imagine era un clișeu alb-negru. *Maternitatea Jeanne d'Arc, 8 octombrie 1974, nașterea lui T*. Un selfie *avant la lettre*. Francis ține aparatul. O îmbrățișează pe mama care are în brațe bebelușul abia născut. Iar bebelușul sunt eu.

Stupoare și evidență. Adevărul m-a izbit violent drept în față. M-a înecat un val de emoții. Iar când s-a retras, spuma lui m-a lăsat buimac. Toate se limpezeau, toate se așezau la locul lor, dar într-o durere crudă. Privirea mea a rămas agățată cu încăpățânare de acea fotografie. Mă uitam la Francis și aveam impresia că mă uit într-o oglindă. Cum am putut fi orb atâta amar de vreme? Acum înțelegeam totul. De ce nu m-am simțit niciodată fiul lui Richard, de ce l-am considerat întotdeauna pe Maxime fratele meu, de ce un instinct primar mă îmboldea să sar în arenă ori de câte ori Francis era atacat.

Asaltat de sentimente contradictorii, m-am așezat pe marginea patului să-mi șterg lacrimile. Faptul că știam că eram fiul lui Francis mă elibera de o povară, dar a ști că nu mai puteam vorbi cu el îmi lăsa mii de regrete. O întrebare începea să mă bântuie: Richard era la curent cu acest secret de familie și cu viața dublă a soției lui?

Probabil, dar nu eram sigur. Poate a făcut-o pe struțul în toți acești ani, fără a înțelege cu adevărat de ce Annabelle îi tolera

nenumăratele sale aventuri.

M-am ridicat ca să ies din dormitor, dar m-am întors cu gândul să iau de pe perete fotografia de la maternitate. Simțeam nevoia să o duc cu mine, ca o dovadă a originilor mele. Ridicând rama, am descoperit un mic seif încastrat în perete. O tastatură electronică te îmbia să alegi șase cifre. *Data mea de naștere?* Nu îmi venea să cred, dar nu m-am putut abține să încerc. Uneori, evidența…

Ușa seifului s-a deschis cu un declic. Cutia metalică nu era adâncă. Am vârât mâna și am scos o armă. Faimosul pistol pe care Francis nu avusese vreme să-l folosească atunci când fusese atacat. Într-un săculeț de pânză am găsit zece cartușe calibrul 38. Armele nu m-au fascinat niciodată. De obicei nu-mi stârneau decât repulsie. Dar am fost obligat să citesc despre ele pentru documentarea legată de romanele mele. Am cântărit în palme revolverul. Compact și greu, semăna cu un vechi Smith & Wesson, Model 36. Faimosul Chiefs Special, cu tocul din lemn și carcasa din oțel.

Ce sens avea prezența armei în spatele acestei fotografii? Că fericirea și iubirea adevărată trebuiau apărate prin orice mijloace? Și cucerirea lor avea un preț care putea fi oricând cel al lacrimilor și sângelui?

Am introdus cinci cartușe și am umplut butoiul, apoi am vârât revolverul sub curea. Nu eram sigur că știu să îl folosesc, dar eram sigur că pericolul pândea din toate părțile. Pentru că cineva și-a pus în gând să îi elimine pe toți cei responsabili de moartea Vincăi. Și în mod sigur eu eram următorul pe listă. Am ajuns în josul scării când telefonul meu a început să sune. Am ezitat să răspund. Nu e niciodată un semn bun când te sună cineva de pe un număr ascuns la ora 3 dimineața. În cele din urmă, am hotărât să răspund. Era poliția. Comisarul Vincent Debruyne, care mă suna de la

comisariatul din Antibes ca să mă anunțe că mama fusese găsită moartă și tata susținea că el era ucigașul.

Annabelle

Antibes
Sâmbătă, 13 mai 2017

Mă numesc Annabelle Degalais. M-am născut în Italia la sfârșitul anilor 1940, într-un cătun din Piemont. Iar minutele care vor urma vor fi, poate, ultimele din viața mea.

Când pe 25 decembrie trecut Francis m-a sunat în toiul nopții înainte de a-și da sufletul, nu a apucat să rostească decât câteva cuvinte: *Protejează-i pe Thomas și pe Maxime*…

În noaptea aceea am înțeles că trecutul s-a întors. Cu cortegiul lui de amenințări, de pericole, de moarte. Mai târziu, citind articolele de ziar care relatau suferințele pe care Francis trebuie să le fi îndurat înainte de a-și da ultima suflare, am înțeles și că această poveste veche nu se putea termina decât așa cum începuse: în sânge și teamă.

Și totuși, douăzeci și cinci de ani am reușit să ținem trecutul la distanță. Pentru a ne proteja copiii, am încuiat toate porțile de două ori, veghind să nu lăsăm nicio urmă după noi. Vigilența a devenit a doua noastră natură chiar dacă, cu timpul, neîncrederea noastră și-a pierdut caracterul maladiv. În unele zile, îngrijorarea care m-a sfâșiat ani de-a rândul a părut chiar a se fi evaporat. Așa că am lăsat garda jos. Și rău am făcut.

Moartea lui Francis a fost cât pe ce să mă ucidă. Inima mea s-a frânt. Am crezut că plec din lumea asta. Când am fost dusă la spital, în ambulanță, o parte din mine voia să renunțe și să i se alăture lui Francis, dar chemarea datoriei m-a readus la viață.

Trebuie să lupt ca să-mi apăr fiul. Întoarcerea amenințării mi l-a smuls pe Francis, dar nu mi-l va lua pe Thomas.

Ultima mea luptă va fi să termin treaba, adică să-l nimicesc pe individul care pune în pericol viitorul fiului meu. Și să-l fac să

plătească moartea singurului bărbat pe care l-am iubit vreodată.

După ce am ieșit din spital, m-am cufundat în amintiri și am făcut propria mea anchetă, pentru a înțelege cine ar fi putut căuta să se răzbune după atâția ani. Cu o violență, o ură și o determinare înfricoșătoare. Nu mai sunt tânără, dar am mintea ageră. Oricât timp am consacrat căutării de răspunsuri la întrebările mele, nu am găsit nici cea mai mică pistă. Toți protagoniștii care ar fi putut avea veleități de răzbunare erau morți sau foarte bătrâni. Ceva ce am ignorat la vremea aceea afecta acum mecanismul liniștit al vieții noastre și amenința să ne scoată de pe șine. Vinca a plecat ducând cu ea un secret. Un secret a cărui existență ne-a scăpat și care astăzi ieșea la suprafață, semănând moarte în calea lui.

Am căutat peste tot, nu am găsit nimic. Până când, adineauri, Thomas a scos lucrurile lui vechi de la subsol și le-a întins pe masa din bucătărie. Dintr-odată, evidența m-a izbit în față. Îmi venea să plâng de furie. Adevărul era acolo, sub ochii noștri, de atâta vreme, mascat de un amănunt pe care niciunul dintre noi nu a știut să îl vadă.

Un detaliu care schimba totul.

*

Era încă lumină când am ajuns în Cap d'Antibes. M-am oprit dinaintea unei fațade albe, care dă spre boulevard Bacon, dar care nu te lasă să ghicești prea multe despre mărimea și întinderea casei. Mi-am lăsat mașina alături de o alta și am sunat la interfon. Un grădinar care tăia tufele mi-a spus că persoana pe care o caut s-a dus să își plimbe câinii pe cărarea Tire-Poil.

Mi-am continuat drumul alți câțiva kilometri, până la parcarea plajei Keller, la intersecția dintre drumul spre Garoupe și avenue

André Sella. Locul e pustiu. Deschid portbagajul să scot pușca pe care am luat-o de la Richard.

Ca să-mi fac curaj, mă gândesc la partidele de vânătoare din diminețile de duminică, alături de tatăl meu adoptiv, în masivii împăduriți. Îmi plăcea la nebunie să merg cu el. Chiar dacă nu ne spuneam prea multe, era un moment împărtășit, mai încărcat de sens decât multe discursuri interminabile. Îmi amintesc cu drag de Butch, setterul nostru irlandez. Mereu la pândă după potârnichi, sitari și iepuri, nu avea pereche în felul lui de a se apropia de animale, de a face aret pentru ca noi să putem trage.

Cântăresc arma în mâini, îi mângâi patul din lemn de nuc lăcuit, zăbovesc puțin asupra gravurilor fine care împodobesc pușca. Cu un declic, trag piedica din oțel, pun două cartușe în cameră și o iau pe drumul îngust de pe malul apei.

După vreo cincizeci de metri, o barieră mă avertizează să nu merg mai departe. „Zonă periculoasă – acces interzis”. Probabil valurile mari de miercurea trecută au provocat alunecări de teren. Ocolesc obstacolul și sar peste bolovani.

Aerul marin îmi face bine, iar priveliștea tulburătoare care se întinde până spre Alpi îmi amintește de unde vin. După un cot al țărmului stâncos zăresc silueta înaltă și suplă a asasinului lui Francis. Cei trei câini mari care o înconjoară se îndreaptă în haită către mine.

Duc pușca la umăr. Privirea mea alunecă spre țintă. E în cătarea mea. Știu că nu voi avea a doua șansă.

Când răsună împușcătura, limpede, scurtă și rapidă, toate se întorc și mă izbesc în față.

Montaldicio, peisajele Italiei, mica școală, piața satului, insultele, violența, sângele, mândria de a rămâne în picioare, zâmbetul dezarmant al lui Thomas când avea trei ani, iubirea de-o viața pentru un bărbat altfel decât toți ceilalți.

Toate câte au contat în viața mea…

16. Noaptea te așteaptă veșnic

Începe să crezi că noaptea te așteaptă veșnic.
René CHAR

1.

În noaptea furtunoasă, străzile din Antibes păreau stropite cu o pastă groasă și vâscoasă pe care un pictor neîndemânatic a răsturnat-o pe pânză.

Era 4 dimineața. Rătăceam de colo colo în fața comisariatului de poliție din rue Frères Olivier. Îmi pusesem impermeabilul, dar părul meu era ud, iar apa începuse să se strecoare pe sub gulerul cămășii. Cu telefonul lipit de ureche, încercam să conving un avocat din baroul din Nisa să fie de acord să îl asiste pe tata dacă reținerea lui avea să se prelungească.

Aveam impresia că mă sufoc sub cascada de catastrofe care se înlănțuiau una după alta. Cu o oră în urmă, când părăsisem Aurélia Park, fusesem oprit de jandarmi pentru exces de viteză. Sub imperiul emoției, apăsasem pedala de accelerație până la peste o sută optzeci de kilometri pe oră pe autostradă. Mă puseseră să suflu în etilotest și mi-am plătit votca și cocteilurile cu suspendarea imediată a permisului de conducere. Ca să pot pleca, n-am avut altă soluție decât să-l sun pe Pianelli și să-i cer ajutorul. Jurnalistul era deja la curent cu moartea mamei și m-a asigurat că va veni de îndată. Într-adevăr, a venit după mine cu SUV-ul lui Dacia, în spatele căruia micul Ernesto dormea cu pumnii strânși. Mașina mirosea a turtă dulce și probabil că nu trecuse niciodată pe la o spălătorie auto. În drum spre comisariat, el m-a pus la curent, completând informațiile transmise de comisarul-șef Debruyne. Cadavrul mamei fusese găsit în Cap d'Antibes, pe stâncile de pe cărarea către țărm. Poliția

municipală, chemată în zonă de rezidenții alarmați de focul de armă, constatase cea dintâi decesul.

— Îmi pare rău să-ți spun asta, Thomas, dar circumstanțele în care a fost omorâtă sunt cu adevărat îngrozitoare. Nu am mai văzut așa ceva în Antibes.

Plafoniera Daciei rămăsese aprinsă. Pianelli tremura. Era livid, foarte afectat de oroarea care năvălise în cercul lui de relații. La urma urmelor, și el îi cunoștea foarte bine pe ai mei. Eu eram ca anesteziat. Dincolo de oboseală, de suferință, de durere.

— S-a găsit o pușcă de vânătoare în apropierea scenei crimei, dar Annabelle nu a murit în urma unei împușcături, a zis el.

Îi era greu să îmi povestească urmarea și a trebuit să insist să-mi spună întreg adevărul.

Iar acest adevăr încercam acum să i-l explic avocatului, de îndată ce am părăsit comisariatul: fața mamei a fost făcută zob de o avalanșă de lovituri de crosă. Evident, nu tata a făcut asta. Richard s-a dus în acel loc pentru că eu i l-am indicat, iar Annabelle era deja moartă când a ajuns el acolo. S-a prăbușit hohotind pe bolovani și singura lui vină a fost că a stat și s-a uitat la cadavrul soției sale suspinând: „Eu am făcut asta!” Afirmația aceasta, i-am explicat avocatului, nu trebuia, desigur, luată în sens literal. Era limpede că însemna mai curând regretul de a nu fi fost capabil să evite crima, decât mărturisirea vinovăției. Omul legii a fost de acord cu mine fără niciun fel de probleme și m-a asigurat că avea să ne ajute.

Când am închis, ploua la fel de tare. M-am refugiat sub un adăpost pustiu din stația de autobuz din piața de Gaulle, de unde am dat două telefoane dificile la Port-au-Prince, apoi la Paris, pentru a-i anunța pe fratele și pe sora mea de moartea mamei. Jérôme, credincios personalității sale, a rămas demn, deși a fost profund afectat. Conversația cu sora mea a fost suprarealistă. În vreme ce eu

credeam că doarme liniștită acasă la ea, în arondismentul șaptesprezece, ea era în weekend cu iubitul la Stockholm. Nici măcar nu știam că divorțase anul trecut. Mi-a dat vestea separării, apoi, rămânând destul de vag în ceea ce privește circumstanțele, i-am împărtășit drama care ne lovise familia. Ea a izbucnit într-o criză de lacrimi pe care nu am fost în stare s-o potolesc, și la fel de puțin succes a avut și tipul care dormea alături de ea.

Apoi am rămas câteva minute bune în furtună, rătăcind ca o umbră prin mijlocul pieței. Esplanada era inundată. Trebuie să se fi rupt o canalizare, luând cu ea și o porțiune de asfalt. Fântânile încă luminate proiectau în noapte jeturi lungi de apă aurită care se amestecau cu ploaia, formând un fel de ceață plutitoare.

Ud, plin de noroi, aveam inima carbonizată, neuronii arși, întreg trupul năruit. Bruma vaporoasă care îmi îneca pașii ștergea limitele pieței, bordurile trotuarelor, marcajele de pe asfalt. Și mi se părea că tot ea va îneca și toate valorile, toate punctele mele de reper. Nu mai știam cu adevărat care fusese rolul meu într-o poveste care mă măcina de atâția ani. O cădere care părea că nu se mai termină. Un scenariu de film negru pe care mai mult l-am îndurat, decât l-am inițiat.

2.

Dintr-odată, două faruri au străpuns ceața, înaintând în direcția mea: Dacia lătăreață a lui Stéphane Pianelli se întorsese.

— Urcă, Thomas! a strigat el, după ce a lăsat geamul jos. M-am gândit că nu ai cu ce să te întorci. Hai, te duc eu acasă.

I-am acceptat propunerea, la capătul puterilor. Pe scaunul pasagerului era un adevărat talmeș-balmeș. La fel ca la venire, m-am instalat pe bancheta din spate, alături de micul Ernesto care dormea.

Pianelli mi-a explicat că se întorcea de la redacția *Nice-Matin*. Cum ziarul a închis ediția mai devreme în seara aceea, nu va exista niciun articol despre moartea mamei în numărul de a doua zi. Cu toate acestea, ziaristul a trecut pe la birou ca să scrie un articol pentru site-ul publicației.

— Slabele suspiciuni care planează asupra tatălui tău nici măcar nu vor fi amintite, m-a asigurat el.

În timp ce mergeam de-a lungul mării înspre Fontonne, Pianelli mi-a mărturisit în cele din urmă că, pe la începutul acestei seri, la ieșirea din spital, unde s-a dus să afle informații despre Maxime, a dat peste Fanny.

— Era cu nervii la pământ. Nu am văzut-o niciodată în halul ăsta.

Un semnal de alarmă m-a atins, în ciuda oboselii.

— Ce ți-a spus?

Ne-am oprit în intersecția Siesta. Cel mai lung semafor pe roșu din lume…

— Mi-a povestit *totul*, Thomas. Mi-a povestit că a omorât-o pe Vinca și că mama ta și Francis au ajutat-o să acopere fapta.

Acum înțelegeam mai bine tulburarea lui Pianelli de adineauri: nu era impresionat doar de circumstanțele morții mamei, ci și de descoperirea poveștii altui asasinat.

— Ți-a spus și ce s-a întâmplat cu Clément?

— Nu, a recunoscut el. E singura piesă lipsă din puzzle.

Semaforul a trecut pe verde. Dacia a ieșit pe șoseaua națională și a urcat spre Constance. Eram complet dărâmat. Nu mai judecam limpede. Mi se părea că ziua asta nu se va termina niciodată. Că, asemenea unui val, va duce totul cu sine. Prea multe dezvăluiri, prea multe drame, prea mulți morți, prea multe amenințări care planau în continuare asupra celor dragi. Atunci am făcut ceea ce n-ar fi trebuit să fac niciodată. Am lăsat garda jos. Am trecut peste douăzeci și cinci

de ani de tăcere pentru că îmi doream să cred că Pianelli e un tip fain, care va pune prietenia noastră deasupra profesiei lui de jurnalist.

Și i-am spus totul: uciderea lui Clément și tot ceea ce aflasem. Odată ajunși în fața casei alor mei, Pianelli a parcat în fața grilajului și a lăsat motorul pornit. Am rămas acolo, în habitaclul SUV-ului vechi, vorbind încă o jumătate de oră, încercând să vedem lucrurile cât mai limpede. Cu răbdare, m-a ajutat să reconstitui ceea ce s-a întâmplat mai devreme, în cursul după-amiezii. Mama trebuie să fi tras cu urechea când am discutat cu Maxime. Ca și mine, fără doar și poate trebuie să fi remarcat și ea diferențele dintre scrisul dedicației de pe carte și adnotările lui Alexis Clément la referatele mele. Dar spre deosebire de mine, acest amănunt i-a permis să-l identifice pe asasinul lui Francis. I-a dat întâlnire sau l-a urmărit până în Cap d'Antibes, cu gândul să-l ucidă. Pe scurt, mama a reușit acolo unde noi am eșuat: demascarea unui monstru a cărui sete de sânge părea de neostoit.

O clarviziune pentru care a plătit cu viața.

— Încearcă să te odihnești, mi-a zis Stéphane, îmbrățișându-mă. Te sun mâine. O să mergem împreună la spital să aflăm vești despre Maxime.

În ciuda rarei călduri a vorbelor lui, nu am avut putere să-i răspund și am trântit portiera mașinii. Cum nu aveam telecomandă, a trebuit să escaladez grilajul. Mi-am amintit că se putea pătrunde în casă prin garajul de la subsol, pe care ai mei nu-l încuiau niciodată. Odată ajuns în salon, nici măcar nu m-am mai ostenit să aprind lumina. Mi-am pus geanta pe masă, la fel și pistolul lui Francis. Mi-am scos hainele ude și am traversat salonul ca un somnambul, apoi m-am prăbușit pe canapea. Acolo, m-am ghemuit sub un pled de lână și m-am lăsat în voia somnului.

Am jucat și am pierdut pe toate fronturile. Adversitatea m-a spulberat. Fără a fi fost în vreun fel pregătit, tocmai ce am trecut prin cea mai neagră zi din viața mea. În dimineața asta, când am debarcat pe Coasta de Azur, eram conștient că plana amenințarea unui cutremur, dar nu i-am anticipat nici puterea, nici caracterul crud și devastator.

17. Grădina Îngerilor

Poate numai moartea, când murim,
ne va putea da cheia și continuarea
acestei aventuri ratate.
Alain FOURNIER

Duminică, 14 mai 2017

Când am deschis ochii, soarele din miezul zilei strălucea triumfător în salon. Am dormit neîntors până la ora 13: 00. Un somn greu, profund, care mi-a permis o deconectare totală de întunericul realității.

M-a trezit soneria mobilului. Cum nu am fost destul de rapid și nu am apucat să răspund, am ascultat mesajul care mi-a fost lăsat. De pe telefonul avocatului său, tata mă anunța că tocmai ce a fost eliberat și se întoarce acasă. Am încercat imediat să-l sun, dar bateria telefonului meu era goală. Cum valiza îmi rămăsese în mașina închiriată, am căutat zadarnic prin casă un încărcător compatibil. Apoi am renunțat. Am sunat de pe fix la Urgențe, unde nu am izbutit să dau peste nimeni în măsură să îmi dea vești despre Maxime. Am făcut un duș și am tras pe mine ce-am găsit în dulapul tatii: o cămașă Charvet și o haină de cașmir. Am ieșit din baie și am dat peste cap trei espresso uitându-mă pe geam la marea care se îmbrăca în toate tonurile de albastru. În bucătărie, lucrurile mele vechi rămăseseră împrăștiate în același loc ca în ajun. Pe un taburet, o cutie mare de carton într-un echilibru precar și, pe masa din lemn masiv, lucrările mele vechi, carnetele școlare, casetele mixate, volumul de poezii al Marinei Țvetaeva, pe care l-am deschis ca să recitesc frumoasa dedicație:

Pentru Vinca,
Aș vrea să fiu un suflet fără trup
ca să nu te părăsesc niciodată.
Iubindu-te, trăiesc.
Alexis

Am frunzărit cartea, mai întâi cu o privire distrată, apoi din ce în ce mai atent. Apărut la editura Mercure de France, *Mon frère féminin* nu era, contrar convingerii mele dintotdeauna, o culegere de poezii. Era un eseu în proză pe care cineva – Vinca sau persoana care i l-a oferit – l-a adnotat copios. M-am oprit la una dintre frazele subliniate. „Este […] singura breșă în această entitate perfectă reprezentată de două femei care se iubesc. Imposibilul nu este să reziști nevoii bărbatului, ci nevoii de a avea un copil".

Formula a făcut ca o coardă să vibreze în mine: *această entitate perfectă reprezentată de două femei care se iubesc*. M-am așezat pe un scaun și am citit în continuare.

Două femei care se iubesc… Superb scris, textul – compus la începutul anilor 1930 – era un fel de exaltare poetică a iubirii lesbiene. Nu era un manifest, ci o cugetare anxioasă asupra imposibilității ca două femei să aducă pe lume un copil care să fie biologic plămădit din cele două iubite.

Atunci am înțeles ceea ce mi-a scăpat din prima zi. Și ceea ce a schimbat totul. Vinca iubea femeile. Sau, în orice caz, Vinca a iubit o femeie, Alexis. Un prenume ambiguu. Cvasiexclusiv masculin în Franța, era preponderent feminin în țările anglo-saxone. Eram bulversat de această descoperire, întrebându-mă dacă nu cumva nu mă aflam din nou pe o pistă falsă.

A răsunat soneria de la intrare. Convins că era tata, am deblocat accesul și am ieșit pe terasă să-l întâmpin. Dar în loc de Richard, m-

am trezit nas în nas cu un tânăr foarte subțire, cu trăsături fine și o privire de o limpezime tulburătoare.

— Corentin Meirieu, sunt asistentul domnului Pianelli, s-a recomandat el scoțându-și casca de biciclist și scuturându-și pletele foarte roșcate.

Ucenicul biciclist și-a sprijinit mașinăria de perete: o bicicletă nostimă din bambus, cu o șa din piele montată pe arcuri.

— Condoleanțele mele, a zis el, luându-și o expresie îndurerată, care dispărea sub barba deasă, în contrast cu obrazul juvenil.

L-am invitat să intre să bea o cafea.

— Cu plăcere, dacă aveți și altceva în afară de capsule.

A venit după mine în bucătărie și, în timp ce examina pachetul de arabica de lângă cafetieră, a bătut cu palma într-o mapă cartonată pe care o ținea la piept.

— Am aici niște informații pentru dumneavoastră!

În timp ce eu pregăteam cafeaua, Corentin Meirieu s-a așezat pe un taburet și a scos un teanc de documente adnotate. Punându-i cana dinainte, am zărit un exemplar din a doua ediție *Nice-Matin* care zăcea în rucsacul lui. O fotografie a drumului de pe țărm, peste care era scris: TEROARE ÎN ORAȘ.

— Nu a fost prea ușor, dar am reușit să adun informații interesante despre finanțarea liceului, a zis el.

M-am așezat în fața lui și l-am invitat să continue cu un semn din cap.

— Ați avut dreptate: finanțarea lucrărilor de la Saint-Ex depinde în exclusivitate de o donație importantă și neașteptată pe care instituția a primit-o recent.

— Ce înseamnă recent?

— La începutul anului.

Câteva zile după moartea lui Francis.

— Și cine a făcut-o? Familia Vincăi Rockwell?

Îmi trecuse prin minte că Alastair Rockwell, bunicul Vincăi, care nu a acceptat niciodată dispariția nepoatei, ar fi putut organiza acest gen de vendeta postmortem.

— Câtuși de puțin, a răspuns Meirieu, punându-și zahăr în cafea.

— Atunci cine?

Hipsterul și-a consultat notițele.

— În spatele donației e o fundație culturală americană: fundația Hutchinson & DeVille.

Pe moment, numele nu mi-a spus mare lucru. Meirieu și-a băut cafeaua dintr-o sorbitură.

— Așa cum numele o arată, fundația e alimentată de două familii. Hutchinson și DeVille au făcut avere în California postbelică înființând o societate de asigurări care are astăzi sute de agenții pe tot continentul american.

Jurnalistul a continuat descifrarea notițelor:

— Fundația are un rol de mecenat în artă și cultură. A finanțat mai ales școli, universități și muzee: liceul St. Jean Baptiste, Berkeley, UCLA, MoMa din San Francisco, Muzeul de Artă din Los Angeles…

Meirieu și-a suflecat mânecile cămășii de blugi care era așa de mulată pe corp, încât aveai impresia că e al doilea strat de piele.

— La ultimul consiliu de administrație al fundației a fost supusă la vot o propunere neobișnuită: pentru prima dată, unul dintre membri avansa ideea de a investi în afara Statelor Unite.

— Era vorba despre mărirea și renovarea liceului Saint-Exupéry?

— Exact. Au urmat dezbateri animate. Proiectul în sine nu era lipsit de interes, dar includea și chestii bizare, de pildă înființarea unei promenade numite Grădina Îngerilor, lângă lac.

— Stéphane spunea ceva despre o imensă grădină de trandafiri.

— Da, asta e. Intenția inițiatorului este să facă din spațiul acela un loc de reculegere închinat memoriei Vincăi Rockwell.

— Dar e o nebunie, nu? Cum a putut fundația să valideze un asemenea delir?

— Într-adevăr, o mare parte din consiliu a votat contra, dar una dintre cele două familii e reprezentată de o moștenitoare unică. Cum aceasta are o anumită fragilitate psihiatrică, mai mulți membri ai consiliului nu au încredere în ea. Dar din punct de vedere statutar, ea dispune de un număr mare de voturi și a reușit să mai convingă alte câteva persoane. Așa, proiectul a trecut la o diferență de unul, două voturi.

M-am frecat la ochi. Aveam paradoxala impresie că nu înțeleg nimic și că, în același timp, sunt mai aproape ca niciodată de țelul meu. M-am ridicat și m-am dus să îmi caut rucsacul. Înăuntru am găsit albumul din anul școlar 1992 – 1993. În timp ce dădeam paginile, Meirieu își încheia explicațiile:

— Moștenitoarea care controlează fundația Hutchinson & DeVille se numește Alexis Charlotte DeVille. Cred că o cunoașteți. A predat la Saint-Ex pe vremea dumneavoastră.

Alexis DeVille… Profa atât de charismatică de literatură engleză…

Eram siderați, cu privirea lipită de poza celei pe care toată lumea o numea domnișoara DeVille. Chiar și în agendă, prenumele ei era ascuns sub inițialele A.C. În sfârșit l-am găsit pe Alexis. Asasinul mamei mele, al lui Francis. Cea care a încercat să îl omoare pe Maxime. Și care, indirect, a împins-o pe Vinca pe calea funestului ei destin.

— De câtva timp, s-a întors și locuiește șase luni pe an pe Coasta de Azur, a precizat Meirieu. A cumpărat fosta vilă Fitzgerald din Cap d'Antibes. Știți unde e?

Am năvălit afară fără să-mi dau seama că nu aveam mașină. Am ezitat să iau bicicleta jurnalistului și, în loc de asta, am coborât prin garaj la subsol și am ridicat folia din plastic care proteja vechea mea motoretă. M-am așezat în șa și, ca la cincisprezece ani, am încercat să pornesc 103-ul apăsând pedala.

Dar locul era rece și umed și motorul se gripase. Am găsit cutia cu scule și m-am întors la motoretă. Am scos sistemul antibruiaj și am desfăcut bujia cu o cheie. Era neagră, plină de grăsime. Cum am făcut de o sută de ori înainte de a pleca la liceu, am șters-o cu o cârpă veche și am frecat-o cu un șervețel înainte de a o înșuruba la loc. Gesturile de odinioară îmi veneau de la sine. Erau gravate undeva, în memorie, amintiri îndepărtate dintr-o epocă totuși nu chiar atât de îndepărtată, când viața mi se părea plină de promisiuni.

Am încercat încă o dată să pornesc rabla. Exista o ușoară ameliorare, dar tot nu mergea în ralanti. Am ridicat piedica, am sărit în șa și am început să alunec la vale, pe pantă. În primele clipe, motorul parcă se sufoca, apoi a început să pârâie îngrozitor. M-am angajat pe șosea, rugându-mă ca motoreta să reziste câțiva kilometri. Și nu aveam nevoie de ralanti.

Richard

Imaginile se ciocnesc în țeasta mea. Insuportabile și ireale. Mai insuportabile decât cele mai cumplite coșmaruri. Fața soției mele explodată, zdrobită, făcută bucăți. Chipul frumos al lui Annabelle redus la o mască de carne însângerată.

Mă numesc Richard Degalais și am obosit să trăiesc.

Dacă viața e un război, tocmai am ratat nu numai o bătălie. Pântecul mi-a fost spintecat cu baioneta în tranșeele acestei existențe. Obligat să capitulez necondiționat în cea mai dureroasă dintre lupte.

Rămân încremenit în mijlocul particulelor de aur care joacă în lumina salonului. De acum înainte casa mea e goală și așa va fi pentru totdeauna. Îmi vine greu să accept realitatea acestei încercări. Am pierdut-o pe Annabelle pentru totdeauna. Dar de fapt când am pierdut-o cu adevărat? Acum câțiva ani? Mai multe decenii? Sau cel mai corect ar fi să recunosc că nu am pierdut-o niciodată pe Annabelle, pentru că ea nu a fost niciodată a mea?…

Sunt hipnotizat de un pistol aflat pe masă în fața mea. Un Smith & Wesson cu patul din lemn, cum mai vezi câteodată în filmele vechi. Butoiașul e plin: cinci cartușe de calibrul 38. Cântăresc arma în palmă, simt greutatea carcasei de oțel. Arma mă cheamă. O soluție evidentă și expeditivă la toate problemele mele. Într-adevăr, pe termen scurt soluția morții mi se pare o ușurare. Să uit de acești patruzeci de ani de căsnicie stranie, petrecuți alături de o femeie indescifrabilă care spunea că „mă iubește în felul ei”, ceea ce însemna că nu mă iubea deloc.

Adevărul e că Annabelle mă tolera, ceea ce, la urma urmelor, era mai bine decât nimic. Viața alături de ea era suferință, dar viața fără ea ar fi fost moartea. Așa că aveam aranjamentele noastre secrete care mă făceau să trec în ochii lumii drept soțul afemeiat – ceea ce și

eram, desigur – care o păzea de bârfe și de curioși. Nimic și nimeni nu o putea influența pe Annabelle. Se sustrăgea tuturor clasificărilor, tuturor normelor, tuturor convenienței. Libertatea aceasta mă fascina la ea. La urma urmelor, ce iubim dintotdeauna în celălalt, dacă nu misterul lui? Am iubit-o, dar inima ei nu putea fi cucerită. Am iubit-o, dar nu am fost în stare să o protejez.

Am lipit țeava pistolului Chiefs Special de tâmplă și dintr-odată am respirat mai bine. Aș vrea să înțeleg cine a lăsat arma asta în drumul meu. Poate Thomas? Fiul care nu e fiul meu. Acest copil care nu m-a iubit nici el niciodată. Am închis ochii și mi-a apărut dinainte chipul lui, alături de zeci de amintiri precise de când era mic. Imagini impregnate de uluire și durere. Uluire în fața acestui copil inteligent, curios și prea înțelept; durerea de a ști că nu eram tatăl lui.

Apasă puțin pe trăgaci dacă ești bărbat.

Nu teama m-a făcut să renunț. Ci Mozart. Cele trei note de harpă și de oboi care mă anunță când Annabelle îmi trimite un SMS. Las arma și mă reped la telefon. *Richard, ai o scrisoare. A*.

Mesajul fusese expediat în clipa aceea de pe telefonul lui Annabelle. Ceea ce era însă imposibil, dat fiind că era moartă și își lăsase mobilul acasă. Așadar, singura explicație este că a programat trimiterea acestui mesaj înainte de a muri.

Richard, ai o scrisoare. A.

Scrisoare? Ce scrisoare?! Îmi verific e-mailurile pe telefon, dar nu găsesc nimic. Ies din casă și cobor aleea betonată până la cutia de scrisori. Alături de un pliant pentru livrare de sushi la domiciliu, am găsit un plic bleu gros, care m-a dus cu gândul la scrisorile de dragoste pe care le-am schimbat într-o vreme foarte îndepărtată. Am desfăcut scrisoarea, care nu era timbrată. Poate Annabelle a pus-o direct la cutie ieri după-amiază sau, mai probabil, a adus-o un curier

privat. Am citit prima frază: *Richard, dacă primești această scrisoare înseamnă că Alexis DeVille m-a ucis*.

Îmi trebuie o eternitate ca să citesc cele trei pagini. Ceea ce descopăr în ele mă tulbură și mă răvășește. E o confesiune postmortem. Și, în stilul ei, e și un fel de scrisoare de dragoste care se încheie astfel: *Acum, soarta familiei noastre e în mâinile tale. Tu ești ultimul care are puterea și curajul de a-l proteja și de a-l salva pe fiul nostru*.

18. Fata și noaptea

În cele din urmă am adunat piesele
puzzle-ului, dar, oricum le-am fi asamblat,
rămâneau găuri […], ca niște țări
pe care nu le puteam numi.
Jeffrey EUGENIDES

1.

Motoreta și-a dat sufletul. Aplecat peste ghidon, pedalam ca un nebun. În picioare, ridicat de pe șa, săltând, ca și cum aș fi încercat să urc muntele Ventoux împovărat cu o greutate de cincizeci de kilograme.

Vila Fitzgerald, situată pe boulevard Bacon, la marginea Cap d'Antibes, semăna cu un buncăr, dacă o priveai dinspre stradă. În ciuda numelui, scriitorul american nu a locuit niciodată acolo, dar legendele au viață grea, și pe Coasta de Azur, și în orice altă parte. Cu cincizeci de metri înainte de punctul meu de destinație, mi-am abandonat bicicleta cu motor pe trotuar și am sărit peste balustrada care se întindea de-a lungul țărmului. În acest loc, plajele cu nisip auriu cedau locul unui povârniș golaș și greu accesibil. Mase stâncoase abrupte, sculptate de mistral, și faleze care se prăvăleau în mare. Am sărit pe stânci și, cu riscul de a-mi frânge gâtul, am escaladat versantul abrupt care permitea accesul în partea din spate a vilei.

Am făcut câțiva pași pe plaja de beton lăcuit din jurul piscinei, un dreptunghi lung, azuriu, aflat deasupra mării și care se prelungea printr-o scară tăiată în piatră care cobora până la un mic ponton. Cocoțat pe faleză, domeniul Fitzgerald era, literalmente, cu picioarele în apă. Vila era una dintre clădirile moderniste, construită

în Anii nebuni, a cărei arhitectură pendula între Art déco și influențe mediteraneene. Fațada geometrică, văruită în alb, era străjuită de un acoperiș plat, împodobit cu o terasă protejată de o pergolă. În acest moment al zilei, marea și cerul se topeau în același albastru strălucitor: culoarea infinitului.

O galerie străpunsă de arcade adăpostea un salon de vară. Am mers încet pe lângă portic până când am dat peste o fereastră mare, pe jumătate deschisă, care mi-a permis să intru în casă.

Dacă făceai excepție de priveliștea care dădea spre mare, nu spre bulevardul Hudson, încăperea principală semăna puțin cu apartamentul meu din TriBeCa: un spațiu curat, în care fiecare detaliu era ales cu mare grijă. Genul de loc pe care-l vezi în reviste sau pe blogurile de decorațiuni interioare. În bibliotecă am găsit aproximativ aceleași cărți ca la mine, care reflectau aceeași cultură: clasică, literară, internațională.

Domnea aceeași curățenie suspectă a interioarelor în care nu cresc copii. Această răceală ușor tristă a locuințelor care nu sunt irigate de măduva dătătoare de substanță a vieții: râsul puștilor, jucăriile de pluș și piesele de Lego prin toate cotloanele, firimiturile de biscuiți împrăștiate pe și sub mese…

— Hotărât lucru, începe să devină un obicei în familia voastră să vă aruncați în gura lupului.

M-am răsucit pe călcâie și m-am trezit la zece metri de Alexis DeVille. O văzusem deja în ajun, în timpul aniversării de cincizeci de ani de la Saint-Ex. Era îmbrăcată simplu: blugi, o cămașă cu dungi și un pulover în V, o pereche de converși; dar ea făcea parte din grupul celor cu alură și distincție în toate circumstanțele. O prestanță întărită de cei trei moloși care se agitau în jurul ei: un doberman cu urechile cupate, un terier american cu blana roșcată și cu rottweiler cu capul turtit.

La vederea câinilor, corpul meu s-a încordat tot. Regretam că venisem fără să-mi iau ceva cu care să mă apăr. Plecasem ca din pușcă din casa alor mei, mânat de furie. Și apoi, mereu am crezut că arma mea era creierul. O lecție pe care am învățat-o de la dascălul meu, Jean-Christophe Graff; dar, când mi-am adus aminte ce le-a făcut Alexis DeVille mamei, lui Francis și lui Maxime, mi-am spus că am greșit fiind atât de impulsiv.

Acum, că ajunsesem la izvorul adevărului, mă simțeam dezarmat. La urma urmelor, nu mă așteptam ca Alexis DeVille să îmi mai spună ceva. Nu am înțeles deja totul? Sau măcar atâta cât se poate înțelege dintr-un sentiment de iubire… Cu toate acestea, aveam o imagine destul de bună a orbirii reciproce pe care aceste două femei inteligente, libere și frumoase trebuie să o fi simțit la vremea aceea. Excitația complicității intelectuale, beția trupurilor, vertijul transgresiunii. Chiar dacă asta mă deranja, Alexis DeVille și cu mine nu eram chiar atât de diferiți. Am iubit aceeași fata acum douăzeci și cinci de ani și nu ne-am revenit niciodată.

Înaltă, subțire, cu un ten perfect și neted care nu te lăsa să-i ghicești vârsta, Alexis își adunase părul într-un coc. Părea sigură și stăpână pe situație. Câinii ei nu mă slăbeau din ochi, dar ea și-a permis luxul să-mi întoarcă spatele și să admire fotografiile agățate pe toți pereții. Faimoasele fotografii senzuale ale Vincăi despre care îmi povestise Dalanegra. Fotograful se depășise pe sine cu un astfel de model. A captat perfect frumusețea tulburătoare și îmbătătoare a tinerei. Dimensiunea efemeră a tinereții ei. *Și roza viețuit-a cât rozele trăiesc*…

2.

M-am hotărât să trec la atac.

— V-ați convins singură că o iubiți pe Vinca, dar e fals. Nu-i omori pe cei pe care-i iubești.

DeVille s-a smuls din contemplarea fotografiilor pentru a mă măsura disprețuitoare, cu privirea ei de gheață.

— Aș putea lesne să vă răspund că a ucide este, uneori, actul suprem de iubire absolută. Dar nu asta e problema noastră. Nu eu am ucis-o pe Vinca, ci dumneavoastră.

— Eu?

— Dumneavoastră, mama dumneavoastră, Fanny, Francis Biancardini și fiul lui… într-un fel sau altul, toți sunteți răspunzători. Toți sunteți vinovați.

— Ahmed v-a povestit totul, nu?

Ea a înaintat spre mine, escortată de cei trei cerberi. Gândul m-a dus la Hecate, zeița întunericului din mitologia greacă, mereu însoțită de o haită de câini care urlau la lună. Hecate, cea care domnea ca o stăpână absolută peste coșmaruri, peste dorințe refulate, adică peste acele teritorii ale spiritului unde femeile și bărbații deopotrivă sunt mai impuri și mai fragili.

— În ciuda mărturiilor incontestabile, nu am crezut niciodată că Vinca a fugit cu tipul ăla, s-a însuflețit Alexis. Ani de-a rândul am căutat adevărul. Și, printr-o crudă ironie a destinului, mi-a fost servit pe tavă exact atunci când mă așteptam cel mai puțin.

Câinii se agitau și mârâiau. Panica începea să pună stăpânire pe mine. Vederea animalelor mă paraliza, încercam să nu îi privesc în ochi, dar îmi simțeau în mod cert spaima.

— Asta s-a întâmplat acum șapte luni și ceva, a precizat Alexis. La raionul de legume-fructe al unui supermarket. Ahmed m-a recunoscut în timp ce-mi făceam cumpărăturile. Și m-a întrebat dacă pot sta de vorbă cu el. În noaptea morții Vincăi, Francis l-a trimis să recupereze câteva dintre lucrurile ei și să curețe camera, ca să șteargă

orice urmă care v-ar fi putut compromite. Cercetând buzunarele unui palton, a dat peste o altă scrisoare și o fotografie. El a fost singurul care și-a dat seama de la început că eu eram Alexis. Un secret pe care nătărăul ăsta l-a păstrat douăzeci și cinci de ani.

În spatele calmului ei aparent, îi ghiceam clocotul și furia.

— Ahmed avea nevoie de bani ca să se întoarcă acasă, iar eu voiam informațiile. Așa că i-am dat cinci mii de euro și el a decartat totul: cele două cadavre zidite în sala de sport, oroarea acelei nopți de decembrie 1992 care a însângerat Saint-Exupéry, impunitatea taberei voastre.

— Nu e suficient să repeți la nesfârșit o poveste pentru ca ea să devină adevărată. Există un singur responsabil pentru moartea Vincăi și acela sunteți dumneavoastră. Cel vinovat de o crimă nu e întotdeauna cel sau cea care a ținut arma, iar asta o știți foarte bine.

Pentru prima dată, chipul lui Alexis DeVille a tresărit sub efectul contrarietății. Ca răspunzând unei comenzi tăcute a zeiței lor, cei trei câini s-au apropiat și m-au încercuit. O sudoare rece mi s-a prelins brusc pe șira spinării. Teama mea devenea incontrolabilă. În general, reușeam să nu permit fobiei să se instaleze, să-mi vin în fire și să-mi spun că temerile mele erau iraționale și exagerate. Numai că, în această situație anume, câinii erau feroce și dresați să atace. Am continuat însă, în ciuda spaimei:

— Îmi amintesc cum erați la vremea aceea. Îmi amintesc de magnetismul și aura pe care le degajați. Toți elevii vă admirau. Cu mine în frunte. O profesoară tânără de treizeci de ani, sclipitoare, frumoasă, care-și respecta elevii și-i ajuta să se ridice. Toate fetele de la umană voiau să fie asemenea dumneavoastră. Erați simbolul libertății, al independenței. Pentru mine, reprezentați victoria inteligenței asupra mediocrității lumii. Echivalentul feminin al lui Jean-Christophe Graff…

La auzul numelui fostului meu profesor, ea a izbucnit într-un râs răutăcios:

— Ah! Bietul Graff! Un nătărău și el, dar de alt soi: un nătărău cultivat. Nici el nu a ghicit nimic. Ani de-a rândul m-a urmărit cu asiduitățile lui. Îmi scria versuri și scrisori înflăcărate. Mă idealiza așa cum ați idealizat-o dumneavoastră pe Vinca. E tipic pentru bărbații ca voi. Pretindeți că iubiți femeile, dar nu ne cunoașteți și nu încercați să ne cunoașteți. Nu ne ascultați și nu vreți să ne auziți. Pentru voi, noi nu suntem decât suporturi ale visurilor voastre romantice prostești!

Pentru a-și susține spusele, a citat din Stendhal, cu referire la procesul de cristalizare amoroasă: „Când începeți să vă preocupați de o femeie, nu o mai vedeți așa *cum este ea cu adevărat*, ci așa cum v-ar conveni vouă să fie".

Numai că eu nu aveam de gând să o las să scape cu raționamentele ei intelectuale. A distrus-o pe Vinca cu iubirea ei și voiam să o recunoască.

— Contrar spuselor voastre, am cunoscut-o pe Vinca. În orice caz, pe Vinca cea de dinainte de a vă întâlni pe dumneavoastră. Și nu îmi amintesc să fi fost o fată care bea și se îndopa cu pilule. Dumneavoastră ați făcut toate astea, ca să vă asigurați controlul asupra ei, și ați reușit. Pentru dumneavoastră era o pradă ușoară: o fată exaltată, care descoperea plăcerea și pasiunea.

— Am pervertit-o, asta vreți să spuneți?

— Nu, cred că ați împins-o spre droguri și alcool pentru că acestea alterează judecata și, astfel, ați putut să o manipulați mai ușor.

Colții au ieșit la vedere, câinii se frecau de mine și îmi adulmecau mâinile. Dobermanul și-a lipit botul de partea de sus a coapsei mele, obligându-mă să mă dau înapoi până la spătarul unei canapele.

— Am împins-o în brațele tatălui dumneavoastră pentru că era singura noastră soluție de a avea un copil.

— Adevărul e că acest copil dumneavoastră l-ați vrut. Și *numai* dumneavoastră!

— Nu! Și Vinca l-a dorit!

— În condițiile acelea? Mă îndoiesc.

Alexis DeVille s-a aprins:

— Nu ne puteți judeca! Astăzi, dorința cuplurilor de femei de a avea copii este admisă, acceptată, adesea respectată. Mentalitățile s-au schimbat, legile au evoluat, știința a progresat. Dar la începutul anilor 1990 toate astea erau negate, respinse.

— Dar aveați bani, ați fi putut face altceva.

Ea a protestat:

— Tocmai asta e, că nu aveam nimic! Adevărații progresiști nu sunt cei care par a fi. Pretinsa toleranță a clanului DeVille din California nu e decât o aparență. Membrii familiei mele sunt toți niște ipocriți, lași și cruzi. Dezaprobau stilul meu de viață și orientarea mea sexuală. La vremea aceea îmi tăiaseră deja de multă vreme orice sursă de venit. Țintindu-l pe tatăl vostru, omoram doi iepuri dintr-o lovitură: și copilul, și banii.

Discuția noastră se învârtea în gol. Am rămas fiecare pe pozițiile noastre. Poate pentru că era zadarnic să cauți acum responsabilități. Poate pentru că eram amândoi vinovați și nevinovați, victime și călăi. Poate pentru că singurul adevăr era că în 1992 a existat la liceul Saint-Exupéry din Sophia Antipolis o fată fascinantă, care îi înnebunea pe cei cărora le permitea să intre în viața ei. Pentru că, atunci când erai cu ea, aveai impresia smintită că însăși existența ei era un răspuns la această întrebare pe care ne-o punem cu toții: cum să trecem prin noapte?

3.

Aerul era încărcat de o tensiune maladivă. Cei trei câini mă lipiseră acum de perete și nu mai exista nicio îndoială că aveau să treacă la fapte. Simțeam pericolul iminent, bătăile inimii, cămașa pe care transpirația mi-o lipea de piele, mersul ineluctabil spre moarte. Cu un singur gest, cu un singur cuvânt, DeVille avea puterea de a-mi pune capăt vieții. Acum, că ajunsesem la capătul investigației mele, îmi dădeam seama că alternativa se rezuma la o singură alegere: omoară sau ești omorât. În ciuda spaimei, am continuat:

— Ați fi putut aranja cumva să adoptați un copil sau ați fi putut face dumneavoastră unul.

Locuită de un fanatism distructiv și exaltat, a venit foarte aproape de mine și a ridicat un index amenințător la câțiva centimetri de fața mea.

— Nu! Voiam un copil *de la* Vinca! Un copil care să aibă genele ei, perfecțiunea, grația și frumusețea ei. O prelungire a iubirii noastre.

— Știu despre rețetele de Rohypnol pe care i le-ați furnizat prin doctorul Rubens. Ciudată iubirea asta care, pentru a înflori, are nevoie să-l țină pe celălalt în toxicomanie, nu credeți?

— Javră ordi…

DeVille își pierdu șirul vorbelor. Ei însăși îi era din ce în ce mai greu să țină sub control agresivitatea câinilor. Pieptul mi s-a strâns, am simțit un junghi în inimă și m-a apucat amețeala. Am încercat să le ignor și am răsucit și mai adânc cuțitul în rană:

— Știți care e ultimul lucru pe care l-a spus Vinca înainte de a muri? Mi-a zis: *Alexis m-a obligat, eu nu voiam să mă culc cu el*. Douăzeci și cinci de ani am înțeles greșit sensul acestei fraze și pentru asta un om a plătit cu viața. Dar astăzi știu ce însemna: „Alexis DeVille m-a obligat să mă culc cu tatăl tău, dar eu nu voiam s-o fac”.

Abia mai răsuflăm. Tremuram din toate încheieturile. Mi se părea că singura mea șansă de a scăpa de acest coșmar era să mă dedublez.

— Vedeți dumneavoastră, Vinca a murit știind foarte bine ce mizerabilă sunteți. Puteți construi o sută de Grădini ale Îngerilor, nu veți reuși niciodată să rescrieți istoria.

Orbită de furie, Alexis DeVille a dat semnalul de atac.

Terierul american a atacat primul. Puterea explozivă a câinelui m-a aruncat în spate. Când m-am prăvălit la podea, m-am izbit cu capul de perete, apoi de colțul ascuțit al unui scaun metalic. Am simțit colții înfigându-se în gâtul meu, căutând carotida. Am încercat să împing molosul, dar degeaba.

Au fost trei împușcături. Prima a pus la pământ câinele care era pe punctul de a-mi sfâșia gâtul și i-a pus pe fugă pe ceilalți doi. Următoarele două au fost trase cât eu eram încă la podea. Până când mi-am venit cât de cât în simțiri, am întrezărit trupul lui Alexis DeVille răsucindu-se și căzând lângă șemineu, într-un vârtej de sânge. Am întors capul spre fereastră. Silueta lui Richard se profila în contre-jour.

— O să fie bine, Thomas, m-a asigurat el cu o voce încurajatoare.

Aceeași voce pe care o adopta când aveam șase ani și aveam coșmaruri noaptea. Nu i-a tremurat mâna. Ținea ferm patul din lemn al pistolului Smith & Wesson al lui Francis Biancardini.

Tata m-a ajutat să mă ridic, rămânând cu ochii-n patru, în caz că vreunul dintre cerberi se întorcea să ne atace. Când a pus mâna pe umărul meu, am redevenit pentru câteva secunde puștiul de șase ani. Și m-am gândit la această specie pe cale de dispariție care cuprindea bărbați din generația precedentă, ca Francis, ca el. Bărbați duri, colțuroși, cu un sistem de valori din alte vremuri. Bărbați pe care nimeni nu mai dădea doi bani astăzi, pentru că virilitatea lor era considerată rușinoasă și învechită. Dar bărbați care mi-au ieșit în cale

de două ori și am fost fericit. Căci nu au ezitat să se murdărească pe mâini ca să-mi salveze viața.

Chiar dacă făcând asta s-au cufundat într-o imensă baie de sânge.

Epilog (uri)
După Noapte

Blestemul celor blânzi

Zilele care au urmat morții lui Alexis DeVille și arestării tatălui meu au fost printre cele mai ciudate din viața mea. În fiecare dimineață, mă trezeam cu convingerea că investigațiile poliției vor duce la redeschiderea anchetei asupra dispariției Vincăi și a lui Clément. Dar, din celula lui, tata a reușit să dribleze pericolul cu măiestrie. A susținut că de câteva luni începuse, chipurile, o relație amoroasă cu Alexis DeVille. Soția lui, a explicat el, a descoperit legătura și s-a dus să stea de vorbă cu amanta înarmată cu o pușcă. Simțindu-se amenințată, Alexis s-a apărat și a omorât-o pe mama, pentru ca mai apoi tata să o ucidă pe ea. Scenariul era pertinent. Furniza mobiluri clare și credibile tuturor protagoniștilor. Cel mai important merit al lui era că aducea aceste crime în sfera „pasiunii". Avocatul tatălui meu saliva dinainte cu gândul la procesul ce avea să urmeze. Violența cu care Alexis DeVille a ucis-o pe mama – precum și antecedentele psihiatrice ale acesteia și episodul cu câinii ei care m-au atacat – făceau ca actul tatălui să treacă drept o răzbunare aproape legitimă și deschidea poarta poate nu pentru achitarea lui, dar pentru o pedeapsă ușoară. Și, mai ales, ipoteza crimei pasionale avea marele avantaj de a nu lega acest episod nici de Vinca, nici de Clément.

Dar această înlănțuire de circumstanțe mi se părea prea frumoasă ca să fie adevărată.

*

Totuși, vreme de câteva săptămâni, am crezut că șansa avea să ne surâdă în continuare. Maxime ieșise din comă și starea lui se îmbunătățise spectaculos. În iunie a fost ales deputat, iar numele lui

a fost amintit de câteva ori în presă pentru un post de secretar de Stat. Ancheta atacului asupra lui a securizat zona din jurul sălii de sport, aceasta devenind scena crimei. Așadar, demolarea nu a început la data stabilită. Apoi, când consiliul de administrație al fundației Hutchinson & DeVille a decis, date fiind circumstanțele, să își retragă donația acordată liceului Saint-Exupéry, lucrările au fost amânate la calendele grecești, iar direcțiunea a început să dezvolte un discurs la polul opus celui susținut până atunci. Sub acoperirea argumentelor ecologice și culturale, reprezentanții Saint-Ex au insistat asupra pericolelor care pândeau dacă s-ar fi modificat un asemenea sit natural, care și-ar fi pierdut astfel o parte din sufletul său, de care toți actorii implicați în instituția de învățământ erau atașați.

QED.

*

Fanny a luat legătura cu mine imediat după ce a fost făcut public anunțul despre arestarea tatii. La spital, am petrecut o seară întreagă în salonul lui Maxime, care încă mai era inconștient, povestindu-ne întreg adevărul despre noaptea din 1992. Faptul de a afla că nu e răspunzătoare de moartea Vincăi i-a permis să își ia viața în mâini. La puțin timp după aceea l-a părăsit pe Thierry Sénéca și a apelat la o clinică de fertilitate din Barcelona, pentru a încerca o fertilizare *in vitro*. Iar de când Maxime a început să se simtă mai bine, ne adunam adesea cu toții în jurul lui, la spital.

Vreme de câteva zile am crezut cu adevărat că vom scăpa toți trei de destinul tragic la care ne condamna prezența celor două cadavre în zidul sălii de sport. Vreme de câteva zile am crezut cu adevărat că vom reuși să ne sustragem blestemului celor blânzi.

Dar nu am ținut seama de trădarea omului în care nu ar fi trebuit niciodată să am încredere: Stéphane Pianelli.

— N-o să-ți facă plăcere, dar am să public o carte care va spune adevărul despre moartea Vincăi Rockwell, m-a anunțat liniștit jurnalistul într-o seară de sfârșit de iunie, când eram așezați la barul unui pub din partea veche a Antibes, unde mă invitase să bem un pahar.

— Ce adevăr?

— Singurul și unicul, a răspuns imperturbabil Pianelli. Concetățenii noștri au dreptul să știe ce s-a întâmplat cu Vinca Rockwell și cu Alexis Clément. Părinții elevilor de la Saint-Ex au dreptul să știe că își înscriu copiii la o instituție în care de douăzeci și cinci de ani două cadavre sunt zidite într-un perete.

— Bine, Stéphane, dar, dacă faci asta, ne trimiți pe toți la închisoare: pe Fanny, pe Maxime și pe mine.

— Adevărul trebuie să iasă la lumină, a tunat el, bătând cu palma în tăblia barului.

Apoi s-a lansat într-o tiradă măreață și, încercând să îndulcească otrava, mi-a povestit despre o casieră care și-a pierdut serviciul din cauza unei erori de câțiva euro și despre laxismul de care, după părerea lui, dau dovadă tribunalele față de oamenii politici și patroni. Și a încheiat în forță cu eternul lui discurs – același pe care-l declama la sfârșitul liceului – despre lupta de clasă și sistemul capitalist, *unealtă de aservire în slujba acționarilor*.

— Dar, în sfârșit, Stéphane, ce legătură au toate astea cu noi?

M-a sfidat din priviri cu un amestec de gravitate și jubilare. Ca și cum ar fi sperat să se afle în acest raport de forțe încă din prima zi. Și am simțit, poate pentru prima dată, ce ură viscerală nutrea Pianelli față de tot ceea ce reprezentam noi.

— Ați omorât doi oameni. Trebuie să plătiți pentru asta.

Am luat o gură de bere și am încercat să afișez un aer detașat.

— Nu te cred. N-ai să scrii niciodată cartea asta.

Atunci a scos din buzunar un plic gros și mi l-a întins. Un contract pe care tocmai îl semnase cu o editură pariziană pentru viitoarea apariție a unui document intitulat: *O afacere stranie. Adevărul despre Vinca Rockwell*.

— Nu ai nicio dovadă pentru ceea ce susții, bietul de tine. Îți dai foc singur la toată credibilitatea ta de jurnalist cu cartea asta.

— Dovezile sunt în sala de sport, a rânjit el. După ce apare cartea, am eu grijă să-i strâng pe părinții elevilor. Presiunea va fi atât de puternică, încât conducerea nu va avea de ales și va trebui să dărâme zidul.

— Dar uciderea Vincăi și a lui Alexis Clément s-au prescris.

— Poate, cu toate că și asta e o chestie discutabilă în drept, uciderea mamei tale și a lui Alexis DeVille nu sunt. Iar justiția se va sesiza și va face legătura între toate aceste asasinate.

Cunoșteam editorul. Nu era o editură nici foarte prestigioasă, nici foarte riguroasă, dar avea mijloacele să asigure cărții o publicitate agresivă. Dacă Pianelli scotea cartea, efectul avea să fie devastator.

— Nu înțeleg de ce ne condamni, Stéphane. Să ai și tu momentul tău de glorie, de aceea?

— Îmi fac meseria, asta-i tot.

— Iar meseria ta e să-ți trădezi prietenii?

— Las-o baltă, meseria mea e să fiu jurnalist. Iar prieteni nu am fost niciodată.

Mi-a venit în minte fabula cu scorpionul și cu țestoasa. „De ce m-ai înțepat? îl întreabă broasca pe scorpion, în mijlocul râului. Din cauza ta o să murim amândoi. — Pentru că e în firea mea”, îi răspunde scorpionul.

Jurnalistul și-a mai comandat o halbă și a învârtit cuțitul în rană.

— E o poveste cu adevărat fascinantă! Familia Borgia în versiune modernă! Pariez că Netflix o să facă un serial după ea, nu crezi?

M-am uitat la caricatura asta care se bucura de distrugerea familiei mele și mi-a venit să-l strâng de gât.

— Acum înțeleg de ce te-a lăsat Céline, i-am spus. Pentru că ești un tip mărunt, un rahat plin de răutate…

Pianelli a încercat să-mi azvârle cana cu bere între ochi, dar am fost mai rapid decât el. M-am ferit și i-am tras un pumn în față și un upercut în ficat, care l-a trimis la podea în genunchi.

Când am părăsit barul și am ieșit în noapte, adversarul meu era la pământ, dar eu eram cel care pierduse. Iar de data asta nu mai aveam pe nimeni care să mă protejeze.

Jean-Christophe

Antibes, 18 septembrie 2002

Dragul meu Thomas,

După mult prea multe luni de tăcere, vă scriu ca să vă spun rămas-bun. La drept vorbind, până când rândurile mele vor traversa Atlanticul, existența mea pe acest pământ se va fi încheiat.

Am ținut însă să vă salut pentru ultima dată înainte de a dispărea. Și să vă spun din nou cât de fericit sunt că am putut fi profesorul vostru și cât de mult mă gândesc la discuțiile noastre și la toate clipele pe care le-am petrecut împreună. Ați fost cel mai bun elev din întreaga mea carieră, Thomas. Nu cel mai sclipitor, nu cel care obținea cele mai bune note, ci categoric cel mai generos, cel mai sensibil, cel mai omenos, cel mai atent la nevoile celorlalți.

Și, mai presus de toate, nu fiți trist! Plec pentru că nu mai am puterea de a continua. Vă asigur că nu e o lipsă de curaj, pentru că viața îmi scoate în cale o încercare pe care nu o pot îndura. Așa că moartea mi s-a impus drept singura cale onorabilă de ieșire din infernul în care am picat. Nici măcar cărțile, prietenele mele credincioase, nu mai reușesc astăzi să mă țină pe linia de plutire. Drama mea este teribil de banală, dar lipsa de însemnătate nu atenuează cu nimic suferința. De-a lungul anilor am iubit în taină o femeie, fără a îndrăzni să mă deschid în fața ei de teamă că mă va respinge. Multă vreme singurul meu oxigen a fost posibilitatea de a o vedea trăind, zâmbind, vorbind. Complicitatea noastră intelectuală mi se părea fără pereche, iar impresia pe care o aveam uneori, că sentimentele noastre erau reciproce, m-a ținut în viață când eram dărâmat.

Mărturisesc că uneori m-am gândit la teoria voastră despre blestemul celor blânzi și am sperat, cu naivitate, să fie mincinoasă, dar viața nu mi-a trimis niciun ascensor.

Din nefericire, în aceste ultime săptămâni am înțeles că această iubire nu va fi niciodată reciprocă și că persoana despre care vă vorbesc aici nu era, fără doar și poate, cea pe care o crezusem a fi. Hotărât lucru, nu voi fi <u>niciodată</u> dintre cei care izbutesc să forțeze mâna destinului.

Aveți grijă de dumneavoastră, dragul meu Thomas, și mai ales nu fiți trist din cauza mea! Nu aș fi în stare să vă ofer sfaturi, dar alegeți-vă

bătăliile cu mare grijă. Nu toate merită osteneala de a le purta, învățați ca, uneori, să vă agățați de ceilalți și să reușiți acolo unde eu am eșuat, Thomas. Implicați-vă în viață, pentru că singurătatea ne ucide.

Aș vrea să vă urez mult noroc pentru toate câte vă așteaptă. Nu mă îndoiesc nicio clipă că veți reuși acolo unde eu am dat greș: căutarea unui suflet-pereche alături de care să puteți înfrunta tulburările vieții. Căci, așa cum scria unul dintre autorii noștri preferați, „nimic nu-i mai rău decât să fii singur printre oameni".

Păstrați-vă exigența. Păstrați-vă tot ceea ce a făcut din dumneavoastră un băiat diferit de toți ceilalți. Și feriți-vă de proști. În notă stoică, nu uitați că cea mai bună cale de a vă apăra de ei e de a nu fi asemenea lor.

Și, cu toate că destinul meu pare a mărturisi contrariul, sunt convins că slăbiciunile noastre sunt cea mai mare putere a noastră.

Vă îmbrățișez,

Jean-Christophe Graff

Maternitatea

Antibes, clinica Jeanne d'Arc
9 octombrie 1974

Francis Biancardini a împins încet ușa salonului. Razele portocalii ale soarelui de toamnă pătrundeau prin ochiurile de geam care dădeau spre balcon. În acest sfârșit de după-amiază, liniștea calmă a maternității nu era tulburată decât de rumoarea îndepărtată a elevilor care ieșeau de la școală.

Francis a pășit în încăpere. Avea brațele încărcate de daruri: un urs de pluș pentru fiul lui, Thomas, o brățară pentru Annabelle, două pachete de *biscotti* și un borcan de cireșe amare pentru infirmierele care au avut atâta grijă de ei. A pus darurile pe măsuța cu rotile, încercând să facă cât mai puțin zgomot cu putință, pentru a nu o trezi pe Annabelle.

Când s-a aplecat asupra leagănului, nou-născutul s-a uitat la el cu ochii lui inocenți.

— Hei, ce faci tu acolo, ia spune!

A luat bebelușul în brațe, apoi s-a așezat pe un scaun și s-a bucurat de acest moment deopotrivă magic și solemn care vine după nașterea unui copil.

Îl încerca o bucurie profundă, întunecată de regrete și neputință. Când Annabelle va părăsi clinica, nu se va întoarce acasă cu el. Se va întoarce la soțul ei, Richard, care va fi tatăl legal al lui Thomas. O situație stânjenitoare, la care era obligat să se adapteze. Annabelle era femeia vieții lui, dar era și o creatură ieșită din comun. O mare îndrăgostită, care avea o viziune foarte personală a angajamentului și care punea iubirea mai presus de orice.

Francis a sfârșit prin a se lăsa convins să nu facă publică relația lor. „Clandestinitatea iubirii noastre o face cu atât mai valoroasă, l-a

asigurat ea. A-ți expune iubirea în ochii lumii înseamnă a o banaliza, a-i ucide misterul”. El vedea un alt avantaj: să ascundă ce avea mai de preț pe lume de potențialii lui inamici. Nu are rost să arătăm lumii ce iubim cu adevărat, căci asta ne face mult prea vulnerabili.

*

Francis suspină. Personajul vulgar pe care se distra să-l joace era o mascaradă. În afară de Annabelle, nimeni nu-l cunoștea cu adevărat. Nimeni nu știa despre violența și instinctul morții pe care le purta înăuntrul lui. Furia aceasta s-a dezlănțuit prima oară în 1961, la Montaldicio, când avea cincisprezece ani. Era o seară de vară, se aflau lângă fântâna din piață. Tinerii din sat erau afumați. Unul dintre ei s-a apropiat prea mult de Annabelle. Ea l-a respins de câteva ori, dar tipu’ a continuat s-o hărțuiască. Francis se ținuse deoparte până atunci. Tinerii erau mult mai mari decât el. Erau zidarii și geamgiii din Torino, veniți să construiască și să repare serele de pe o proprietate din sat. Apoi, când și-a dat seama că nu va interveni nimeni, s-a apropiat de grup și i-a cerut tipului s-o șteargă. La vremea aceea nu era prea înalt și părea puțin cam greoi. Când i-au râs în nas, l-a înșfăcat pe agresor de gât și i-a tras un pumn în față. În ciuda înfățișării lui, avea o putere de taur și era orbit de furie. Odată ce s-a pornit, a continuat să îl lovească pe tânărul muncitor fără ca cineva să izbutească să-l facă să-și lase prada. De mic avusese probleme cu vorbirea, ceea ce l-a împiedicat să vorbească cu Annabelle. Cuvintele îi rămâneau blocate în gât. Așa că în seara aceea a vorbit cu pumnii. Zdrobindu-i țeasta amărâtului ăluia, îi transmitea un mesaj lui Annabelle prin care-i spunea: alături de mine, nimeni, niciodată, nu-ți va face rău.

Când a terminat, omul era inconștient, cu fața plină de sânge și gura plină de dinți sparți.

Afacerea a stârnit mare zarvă în ținut. Zilele următoare carabinierii l-au căutat pe Francis pentru interogatoriu, dar el fugise în Franța.

Peste ani, când a regăsit-o pe Annabelle, ea i-a mulțumit că a apărat-o, dar i-a mărturisit și că se temea de el. În ciuda tuturor, au izbutit să se apropie și, grație ei, el a reușit să își domolească violența.

Cum își legăna încetișor fiul, Francis și-a dat seama că bebelușul adormise. A îndrăznit să depună un sărut ușor pe fruntea lui Thomas. Mireasma dulce și îmbătătoare a pruncului l-a tulburat, amintindu-i deopotrivă de aromele de pâine cu lapte și florile de portocal. Seninătatea care învăluia frumosul chip micuț era purtătoare de promisiuni pentru viitor. Dar această minune micuță părea atât de fragilă.

Francis și-a dat seama că plângea. Dar nu pentru că ar fi fost trist, ci pentru că fragilitatea asta îl îngrozea.

Și-a șters o lacrimă care-i curgea pe obraz și, cu toată delicatețea de care era el în stare, l-a pus pe Thomas la loc în leagăn, fără a-l trezi.

*

A deschis ușa glisantă a glasvandului și a ieșit pe terasa în stil Saint-Tropez a salonului de spital. A scos pachetul de Gauloises din buzunarul jachetei, și-a aprins o țigară și, pe neașteptate, a luat hotărârea că aceasta avea să fie ultima țigară din viața lui. Acum, că familia i se mărise, trebuia să aibă grijă de el. Câtă vreme are un fiu nevoie de tatăl lui? Cincisprezece ani? Douăzeci de ani? Toată viața?

Când a inhalat fumul acru de tutun, a închis ochii ca să se bucure mai bine de ultimele raze de soare care-și croiau drum prin frunzișul unui tei înalt.

Nașterea lui Thomas însemna o mare responsabilitate pentru el, dar era gata să și-o asume.

Să crești un copil, să-l protejezi era o luptă pe termen lung, care necesita o permanentă și neobosită vigilență. Tragedia putea surveni oricând, pe neanunțate. Nu îi era îngăduit să slăbească atenția. Dar Francis nu se va sustrage. Avea pielea tăbăcită.

Zgomotul ușii care se deschidea l-a scos pe Francis din gândurile lui. S-a întors și a văzut-o pe Annabelle care venea spre el, zâmbind. Când s-a ghemuit la pieptul lui, a simțit cum toate temerile se evaporă. În timp ce briza călduță îi îmbrățișa pe amândoi, Francis și-a spus în sinea lui că, atâta vreme cât Annabelle va rămâne alături de el, va fi în stare să înfrunte o lume întreagă. Forța brută nu valorează nimic fără inteligență. Împreună, vor fi mereu cu un pas înaintea oricărui pericol.

Cu un pas înaintea pericolului

În ciuda amenințării pe care cartea lui Pianelli o aducea asupra capetelor noastre, Maxime, Fanny și cu mine ne-am văzut de viețile noastre ca și cum aceasta nu ar fi existat. Am depășit vârsta de a trăi în teamă. Am depășit vârsta la care încă încercam să convingem sau să ne justificăm. Un singur lucru ne-am promis: indiferent de câte se vor întâmpla, de acum înainte le vom înfrunta pe toate împreună.

Și, de la o zi la alta, ne-am bucurat unii de alții pândind o furtună despre care eu păstram speranța secretă că nu se va dezlănțui niciodată.

Ceva s-a schimbat în mine și am căpătat o siguranță pe care nu o mai avusesem. Îngrijorarea care mă perpelea la foc mic dispăruse. Rădăcinile noi pe care mi le-am descoperit făceau din mine un alt bărbat. Aveam regrete, sigur că le aveam: regretul de a nu mă fi împăcat cu mama decât după moartea ei, regretul de a fi așteptat ca Richard să ajungă în închisoare pentru a mă simți apropiat de el. Și regretul de a nu fi vorbit niciodată cu Francis știind cine era cu adevărat.

Destinele celor trei „părinți" ai mei mă puneau pe gânduri.

Drumurile lor au fost singulare, presărate cu suferințe, cu bucurii, cu contradicții. Câteodată le-a lipsit curajul, dar alteori au dat dovadă de un spirit de sacrificiu care impunea respect. Au trăit, au iubit, au ucis. Câteodată s-au pierdut în pasiunile lor, dar, fără doar și poate, au încercat să procedeze cât mai bine cu putință. Cât mai bine cu putință ca să nu aibă un destin banal. Cât mai bine cu putință ca să împace aventura personală și simțul datoriei. Cât mai bine cu putință și ca să decline cuvântul familie după o gramatică proprie lor și numai lor.

Faptul de a avea asemenea ascendenți mă obliga nu atât să-i imit, cât să le apăr moștenirea și să le accept unele lecții.

Este zadarnic să negăm complexitatea sentimentelor și a ființelor umane. Viețile noastre sunt multiple, adesea indescifrabile, subminate de aspirații contrare. Viețile noastre sunt fragile, deopotrivă prețioase și insignifiante, scăldate când în apele înghețate ale singurătății, când în șuvoiul călduț al unei fântâni din Jouvence. Dar, mai presus de toate, viețile noastre nu sunt niciodată și pe deplin sub control. Orice fleac le poate răsturna. O vorbă în șoaptă, o privire scânteietoare, un zâmbet care zăbovește pe buze ne pot înălța sau ne pot arunca în neant. În ciuda acestei incertitudini, nu avem altă alegere decât să acționăm ca și cum am stăpâni acest haos, sperând că inflexiunile inimilor noastre vor ști să își găsească locul în planurile secrete ale Providenței.

*

În seara de 14 iulie, pentru a sărbători ieșirea din spital al lui Maxime, ne-am adunat cu toții acasă la părinții mei. Olivier, Maxime, fetițele lor, Fanny și chiar Pauline Delatour, care s-a dovedit a fi o fată inteligentă și amuzantă cu care mă împăcasem. Am făcut grătare și hot dog, spre bucuria copiilor. Am desfăcut o sticlă de Nuits St. Georges, apoi ne-am instalat pe terasă, ca să admirăm focul de artificii lansat din golful Antibes. Spectacolul stătea să înceapă când a răsunat soneria de la intrare.

Mi-am părăsit oaspeții, am aprins luminile exterioare și am coborât pe alee, până la poarta de la intrare. Dincolo de grilaj mă aștepta Stéphane Pianelli. Nu arăta prea bine: părul lung, barba nerasă, ochii încercănați și injectați.

— Ce vrei, Stéphane?

— Salut, Thomas.

Respirația lui mirosea a alcool.

— Mă lași să intru? m-a întrebat el, agățându-se de barele grilajului din fier forjat.

Grilajul acesta, pe care n-aveam să-l deschid, simboliza bariera care de acum înainte va exista veșnic între noi. Pianelli era un trădător. Nu va fi niciodată unul de-al nostru.

— Du-te naibii, Stéphane.

— Am o veste bună pentru tine, artistule. Nu-ți mai fac concurență cu cartea mea!

A scos din buzunar o foaie îndoită în patru și mi-a întins-o printre bare.

— Mama ta și Francis au fost într-adevăr niște bandiți de mare clasă! a început jurnalistul. Am avut noroc că am dat peste articolul ăsta înainte să-mi apară cartea. Ce-aș mai fi căzut de prost!

Am desfăcut foaia; petardele și rachetele cu focuri de artificii explodau în văzduh. Era un xerox după un articol vechi din *Nice-Matin*, datat 28 decembrie 1997. La cinci ani după dramă.

Vandalism și distrugere
la liceul Saint-Exupéry

În noaptea de Crăciun, instituția din parcul tehnologic Sophia Antipolis a fost ținta unor acte de vandalism. Cele mai semnificative distrugeri au avut loc în sala de sport a liceului internațional.

În dimineața zilei de 25 decembrie, amploarea pagubelor a fost descoperită de directoarea claselor pregătitoare, doamna Annabelle Degalais. Numeroase desene și inscripții injurioase se etalau pe pereții sălii de sport. Tot aici, vandalii au spart mai

multe geamuri, au golit extinctoarele și au distrus ușile vestiarelor.

Directoarea – care a și depus plângere – este absolut convinsă că acești indivizi sunt din afara internatului.

Jandarmeria a deschis o anchetă și a procedat la verificările de rutină. În așteptarea rezultatelor anchetei, directoarea campusului școlar a demarat deja operațiunile de curățenie și de efectuare a lucrărilor necesare pentru ca sala de sport să fie complet renovată până la reîntoarcerea elevilor, pe 5 ianuarie următor.

Claude Angevin

Articolul era însoțit de două fotografii. În prima, se putea observa amploarea distrugerilor care afectaseră sala de sport: peretele mâzgălit, extinctorul care zăcea pe podea, geamurile sparte.

— Nu vom găsi niciodată cadavrele Vincăi și al lui Clément, a mârâit Pianelli. Dar era evident, nu? Maică-ta și Francis erau prea inteligenți, prea machiavelici ca să nu-și asigure spatele. Să-ți zic o chestie, artistule. Tu și amicii tăi le puteți mulțumi lu' mami și lu' tati că v-au scos dintr-un rahat al naibii de negru.

În a doua fotografie se zărea silueta mamei, în picioare, cu brațele încrucișate, cu taior sobru, coc la spate și o expresie impasibilă. În spatele ei, silueta masivă a lui Francis Biancardini, cu vesta lui jerpelită de piele. A fost prins în cadru cu o lopată într-o mână și o daltă în cealaltă.

Evidența mi-a sărit în ochi. În 1997, la cinci ani după crime și cu câteva luni înainte ca mama să demisioneze din funcția de conducere, a decis, împreună cu iubitul ei, să scoată cadavrele din zidul sălii de sport. Nu puteau accepta să trăiască permanent cu această sabie a lui Damocles deasupra capului. Pentru a justifica

intervenția lui Francis, au simulat aceste acte de vandalism. Lucrările de renovare s-au desfășurat în plină vacanță de Crăciun. Singurul moment al anului când liceul era pustiu. Asta însemna că Francis – de astă dată fără ajutorul lui Ahmed – avea cale liberă să mute cadavrele și să scape definitiv de ele.

Și noi, care ne-am temut atât de mult de descoperirea acestor cadavre care părăsiseră de douăzeci de ani incinta liceului!

Năucit, m-am întors la imaginea lui Francis. Ochii lui străpungători păreau a perfora fotografia și, prin ea, pe toți cei care se vor așeza în calea lui într-un moment sau altul. O privire de oțel, ușor orgolioasă, care spunea: nu mă tem de nimeni, căci voi fi mereu cu un pas înaintea pericolului.

Pianelli plecase fără a mai aștepta ceva de la mine. Am urcat încet aleea și m-am întors la prietenii mei. Mi-au trebuit minute bune ca să conștientizez pe deplin că nu mai aveam de ce să ne temem. Ajuns sus, am recitit încă o dată articolul. Uitându-mă cu atenție la mama, așa cum apărea ea în fotografie, am observat că ținea în mână un inel cu chei. Probabil cheile blestematei ăsteia de săli de sport. Cheile trecutului, dar și cele care îmi deschideau acum porțile viitorului.

Privilegiul romancierului

Nu scriem pentru a deveni scriitori.
Ci pentru a regăsi, în tăcere, iubirea
care lipsește oricărei iubiri.
Christian BOBIN

În fața mea, un Bic Cristal de treizeci de centime și un blocnotes în carouri. Singurele mele arme dintotdeauna.

Sunt în biblioteca liceului, așezat la locul meu de demult, într-un colț separat de restul sălii, cu vedere la curtea pavată și la fântâna acoperită de iederă. Sala de lectură e scăldată într-un miros de ceară de parchet și lumânări. Manualele vechi de literatură se umplu de praf pe rafturile din spatele meu.

După ce Zélie a ieșit la pensie, conducerea liceului a decis să dea numele meu clădirii care adăpostea clubul de teatru. Am declinat propunerea și am sugerat, în schimb, numele lui Jean-Christophe Graff. Am acceptat însă să scriu și să rostesc un mic discurs de inaugurare în fața elevilor.

Am scos capacul pixului și am început să-mi iau notițe. Toată viața numai asta am făcut. Am scris. Într-o mișcare dublă, de sensuri opuse: am ridicat ziduri și am deschis uși. Ziduri ca să zăgăzuiesc cruzimea devastatoare a realității, porți ca să evadez într-o lume paralelă, o realitate nu așa cum este ea, ci așa cum ar trebui să fie.

Nu funcționează de fiecare dată, dar uneori, vreme de câteva ceasuri, ficțiunea este într-adevăr mai puternică decât realitatea. Poate acesta este privilegiul artiștilor în general și al scriitorilor în particular: sunt uneori capabili să câștige bătălia personală împotriva realului.

Scriu, șterg, rescriu. Paginile înnegrite se adună, încetul cu încetul, o altă istorie prinde contur. O istorie alternativă care explică

ceea ce s-a întâmplat cu adevărat în faimoasa seară din 1992, în noaptea de 19 spre 20 decembrie.

Închipuiți-vă… Zăpada, gerul, noaptea. Închipuiți-vă acel moment anume când Francis s-a întors în camera Vincăi cu intenția de a o zidi. S-a apropiat de corpul care zăcea în căldura patului. A ridicat fata în brațe și, cu forța lui de taur, a purtat-o cum ai purta o prințesă. Dar nu pentru a o duce într-un castel fermecat. A purtat-o până pe un șantier de construcții negru și înghețat care mirosea a beton și a umezeală. Era singur. Însoțit doar de demonii și de fantomele lui. Îl trimisese acasă pe Ahmed. A pus trupul Vincăi pe o folie întinsă pe jos și a aprins toate luminile de pe șantier. Era hipnotizat de trupul tinerei și nu izbutea să se convingă că avea să toarne beton peste ea. Câteva ore mai devreme se debarasase de cadavrul lui Alexis Clément fără a-și pune întrebări. Dar acum nu era același lucru. Acum era prea greu. A privit-o îndelung. Apoi s-a apropiat de ea pentru a o acoperi cu o cuvertură, ca și cum încă i-ar fi putut fi frig. Și preț de-o secundă, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji, și-a imaginat că ea era încă în viață. Iluzia era atât de puternică, încât i s-a părut că-i vede pieptul ridicându-se ușor.

Până în clipa în care a înțeles că Vinca respira *cu adevărat*.

Pentru numele lui Dumnezeu. Cum era cu putință? Annabelle a izbit-o în cap cu o statuetă din fontă. Micuța avea stomacul plin de pastile și alcool. Într-adevăr, anxioliticele încetinesc ritmul cardiac, dar, adineauri, când a examinat-o, nici el nu simțise vreun puls. Și-a lipit urechea de pieptul fetei și i-a auzit inima. Și a fost cea mai frumoasă muzică pe care a auzit-o vreodată.

Francis nu a ezitat. Doar n-avea să-i tragă o lopată în cap puștoaicei ca să termine treaba. Nu putea face una ca asta. A dus-o pe Vinca la mașina lui 4x4 și a culcat-o pe bancheta din spate. Apoi a condus spre masivul Mercantour, unde avea o cabană de vânătoare.

Un fel de chalet micuț unde își petrecea uneori noaptea când se ducea să vâneze capre de munte lângă Entraunes. În mod normal, erau două ore de mers, dar din cauza condițiilor de circulație drumul a durat de două ori pe-atâta. Când a ajuns lângă Alpii din Haute Provence se crăpa de ziuă. A așezat-o pe Vinca pe canapeaua din pavilionul de vânătoare, a aprins focul în șemineu, l-a burdușit bine cu o mare provizie de bușteni și a pus apa la fiert.

Cugetase mult cât condusese și acum decizia lui era luată. Dacă micuța avea să se trezească, o va ajuta să dispară și s-o ia de la început. O altă țară, o altă identitate, o altă viață. Ca într-un program de protecție a martorilor. Numai că nu intenționa să ceară ajutorul niciunei agenții guvernamentale. A hotărât să bată la ușa 'Ndrangheta. Mafioții calabrezi îi dădeau târcoale de ceva vreme ca să spele bani pentru ei. Le va cere s-o facă dispărută pe Vinca. Știa că intra într-un angrenaj drăcesc, dar îi plăcea ideea că viața nu-ți trimite niciodată decât încercări cărora le poți face față. *Binele aduce răul*, *răul aduce binele*. Povestea vieții lui.

Francis și-a făcut o cană mare de cafea, s-a așezat pe un scaun și a așteptat. Și Vinca s-a trezit.

Apoi au trecut zilele, lunile, anii. Undeva, în lume, o tânără care lăsase în urma ei un teritoriu carbonizat se întorcea la viață, ca și cum s-ar fi născut a doua oară.

Undeva, în lume, Vinca trăia.

*

Iată versiunea mea a poveștii. Ea se întemeiază pe toate elementele și indiciile pe care le-am putut aduna în timpul anchetei mele: presupusele legături ale lui Francis cu mafia, viramentele de bani spre New York, întâlnirea întâmplătoare cu Vinca în Manhattan.

Îmi place să cred că povestea aceasta este adevărată. Chiar dacă nu există, poate, decât o șansă din o mie ca lucrurile să se fi petrecut așa. În stadiul actual al anchetei, nimeni nu ar putea respinge complet această versiune. Este contribuția mea de romancier la cazul Vinca Rockwell.

Îmi termin textul, îmi adun lucrurile și părăsesc biblioteca. Afară, frunzele galbene purtate de mistral dansează în soarele toamnei. Mă simt bine. Viața nu mă mai înspăimântă atât de mult. Mă puteți ataca, mă puteți judeca, mă puteți distruge. Voi avea mereu la îndemână un Bic vechi ros la capăt și un blocnotes mototolit. Singurele mele arme. Deopotrivă derizorii și puternice.

Singurele pe care m-am putut întotdeauna baza ca să mă ajute să trec prin Noapte.

Adevărul din fals

Pentru că New York-ul a fost pentru mine o adevărată poveste de dragoste, intrigile romanelor mele s-au desfășurat la început în America de Nord. Apoi, încetul cu încetul, au migrat în parte spre Franța. De ani buni îmi doream să spun o poveste care să se desfășoare pe Coasta de Azur, regiunea copilăriei mele. Și mai ales în jurul orașului Antibes, de care mă leagă atâtea amintiri.

Dar nu e suficient să îți dorești, scrierea unui roman fiind un proces fragil, complex și incert. Când am început să scriu despre acest campus paralizat de zăpadă, despre acești adulți paralizați de tinerii care au fost, am știut că a venit vremea. Astfel, are drept decor sudul Franței. Mi-a făcut o mare plăcere să evoc aceste locuri în două epoci.

În rest, romanul nu se confundă cu realitatea, iar naratorul nu se suprapune cu creatorul său: ceea ce a trăit Thomas în aceste pagini îi aparține lui și numai lui. Drumul Suquette, *Nice-Matin*, cafeneaua Arcades, spitalul din Fontonne au existat într-adevăr, dar au suferit deformarea ficțiunii. Colegiul lui Thomas, liceul, profesorii, apropiații și prietenii săi sunt în întregime inventați sau foarte diferiți de amintirile mele din tinerețe. În sfârșit, vă asigur că încă nu am zidit pe nimeni în peretele unei săli de sport…

Afișul reuniunii absolvenților promoției 1992

ST EXUPERY COLLEGE

CLASS OF -1992-

25 YEARS REUNION

Celebrate the good old days

MAY 13
SATURDAY

Născut în 1974 în Antibes, pe Riviera Franceză, **Guillaume Musso** s-a îndrăgostit de literatură de la o vârstă fragedă. Mare parte din timpul liber și-l petrecea citind cărți de la biblioteca unde lucra mama lui, iar concursul de povestiri la care a participat în gimnaziu l-a ajutat să descopere plăcerea scrisului, care nu l-a mai părăsit de atunci.

La 19 ani, a plecat în Statele Unite, unde a petrecut câteva luni la New York, după care s-a întors în Franța, și-a luat licența în științe economice și a fost profesor la mai multe licee. Romanul său de debut, Skidamarink, a apărut în 2001, dar succesul de public a venit în 2004, cu cel de-al doilea roman, Et après..., care a înregistrat vânzări de peste un milion de exemplare numai în Franța și s-a tradus în 42 de țări, fiind ecranizat de Gilles Bourdos, cu John Malkovich și Evangeline Lilly în rolurile principale.

Cu 16 cărți traduse în peste 40 de limbi și vândute în peste 33 milioane de exemplare în întreaga lume, Musso este unul dintre cei mai apreciați autori de thrillere din Franța.

GUILLAUME MUSSO

CRIME

RIVIERA FRANCEZĂ, IARNA LUI 1992

Când liceul ei este închis din pricina unei furtuni de zăpadă, Vinca Rockwell, elevă eminentă, fuge cu profesorul de filosofie, cu care are o relație secretă de ceva vreme. Dar nimeni nu o va mai vedea vreodată.

RIVIERA FRANCEZĂ, PRIMĂVARA LUI 2017

Cândva de nedespărțit, Manon, Thomas și Maxime, cei mai buni prieteni ai Vincăi, nu și-au mai vorbit de la terminarea liceului. Acum, după 25 de ani, se întâlnesc la reuniunea cu colegii de clasă. Cei trei sunt legați de un secret copleșitor: în adolescență, au săvârșit o faptă înfiorătoare, iar adevărul este pe cale să iasă la iveală. Un adevăr tulburător și diabolic.

www.edituratrei.ro
ISBN 978-606-40-0804-2

TREI

{1} Castel aflat pe plaja de la Cap d'Antibes, a cărui construcție a început în 1906, sub conducerea arhitectului Ernest George, angajat de baronul englez Charles Aberconway. *(N.t.)*
{2} „Veșnic tânăr" (în engl. în original). *(N.t.)*
{3} Companie înființată în 1927, care fabrică mese de fotbal mecanic pentru copii. *(N.t.)*
{4} Echipa de fotbal Olympique Marseille. *(N.t.)*
{5} Desert asemănător cu înghețata, dar mai dens și preparat cu ou, smântână și zahăr. *(N.t.)*
{6} Roman apărut în 1984, al lui Marguerite Duras. *(N.t.)*
{7} Cartea a apărut inițial în 1782, sub semnătura lui Pierre de Laclos; a cunoscut numeroase adaptări ulterioare *(Valmont, Tentația seducției etc.). (N.t.)*
{8} Roman semnat de Albert Cohen, apărut în 1968. *(N.t.)*
{9} „Băieți răi" (în engl. în original). *(N.t.)*
{10} „Cunoașterea înseamnă putere". (în latină în original) *(N.t.)*
{11} „Tocilar" (în engl. în original). *(N.t.)*
{12} Emisiune umoristică difuzată de Canal + la începutul anilor '90. *(N. red.)*
{13} Prin tradiție, echipă rivală a lui Olympique Marseille. *(N. red.)*
{14} „Habitation à Loyer Modéré", echivalentul locuințelor sociale din spațiul nostru. *(N.t.)*
{15} Marcel Pagnol (1895 – 1974), romancier, dramaturg, cineast și producător francez. *(N.t.)*
{16} „E ușor de trăit cu ochii închiși" (în engl. în original). *(N.t.)*
{17} Prezentator vedetă al postului France 2 și fost jurnalist sportiv. *(N.t.)*
{18} „La revedere!" (în engl. în original). *(N.t.)*
{19} Grupul Algeco Scotsman, lider mondial în domeniul construcțiilor. *(N.t.)*
{20} Romanul lui Antoine François Prévost, apărut în 1731. *(N.t.)*
{21} Romanul lui Gustave Flaubert, publicat inițial în 1869. *(N.t.)*
{22} Născut în 1952, este un cunoscut regizor, scenarist, fotograf și muzician american. *(N.t.)*
{23} Personaj din piesa „Othello" de William Shakespeare. *(N. red.)*
{24} Contribuție Socială Generalizată, impozit prevăzut de legea franceză. *(N.t.)*
{25} „Străinul" (Ed. Polirom, 2018, traducere de Daniel Nicolescu) *(N. red.)*
{26} Stațiune din landul Bavaria (Germania). *(N. red.)*
{27} „Piatră, bolovan" (în engl. în original); aici cuvântul este folosit în sens argotic, și anume „foarte drogată". *(N.t.)*
{28} Generalul Dalla Chiesa, prefect de Palermo și luptător antimafia, a fost asasinat, împreună cu soția și cu garda lui de corp, la câteva luni după numirea în funcție. Rolul lui a fost interpretat de Lino Ventura în filmul *100 de zile la Palermo. (N.a.)*
{29} Film lansat în 1959, ecranizare a romanului omonim scris de Marguerite Duras. *(N. red.)*
{30} Film lansat în 1958, ecranizare a romanului omonim scris de Tennessee Williams. *(N. red.)*
{31} Trains Express Régionaux. *(N.t.)*
{32} Film din 1941, după un roman de Pierre Véry. *(N. red.)*
{33} Scriere apărută în 1986 sub semnătura scriitoarei maghiare Agota Kristof. *(N.t.)*
{34} Roman de Patrick Chamoiseau, apărut în 1992. *(N.t.)*
{35} Un roman de Luis Sepulveda, apărut în 1989. *(N.t.)*
{36} „Insuportabila ușurătate a ființei" de Milan Kundera, apărută în 1984. *(N.t.)*

{37} Serviciul Regional de Poliție Judiciară. *(N.t.)*
{38} Primul volum din „În căutarea timpului pierdut", de Marcel Proust. *(N.red.)*
{39} Inițiat în 1933, ca recompensă pentru cei mai buni jurnaliști francofoni, în memoria lui Albert Londres, jurnalist și scriitor francez. *(N. red.)*
{40} Robert Doisneau – pionier al fotojurnalismului (14 aprilie 1912 – 1 aprilie 1994). „Grease" – film muzical din 1978, cu John Travolta și Olivia Newton-John. *(N. red.)*
{41} Tânără atrăgătoare, în general o celebritate, percepută de ceilalți ca fiind charismatică, atrăgătoare și demnă de rolul de model personal al celor care nu au acces la o viață socială sclipitoare. *(N.t.)*
{42} Joc cu mingea originar din Italia, cunoscut drept bowling italian de exterior. *(N.t.)*
{43} Fost jucător german de fotbal, de două ori cel mai bun marcator al campionatului intern, precum și campion european cu Echipa Națională a Germaniei în 1980. *(N. red.)*
{44} Cântăreață și actriță americană, cunoscută mai ales ca vocalistă a formației Blondie. *(N. red.)*
{45} „Cărarea pierdută", roman scris de Alain Fournier (1913). *(N. red.)*
{46} Poezie de Arthur Rimbaud. *(N. red.)*
{47} Roman al scriitorului elvețian Albert Cohen (1968). *(N. red.)*
{48} Poet francez (1555 – 1628). *(N. red.)*
{49} Scriitor francez (1881 – 1958), laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1937. *(N. red.)*
{50} „Casa de lângă piscină" (în engl. în original). *(N.t.)*
{51} „Spargeri de locuințe" (în engl. în original). *(N.t.)*
{52} „Sigur că știu!" (în portugheză în original). *(N.t.)*
{53} Categorie de bacalaureat specifică sistemului de învățământ francez înaintea reformei din 1994. *(N. red.)*
{54} „Ce mai faci, Thomas? Hai, intră…" (în engl. în original). *(N.t.)*
{55} „Desigur" (în engl. în original). *(N.t.)*
{56} Prescurtare a cuvintelor englezești „costume play" (joc costumat), în cadrul căruia participanții poartă costume și accesorii confecționate de ei, reprezentând un personaj anume. *(N.t.)*
{57} Roman distopic scris de Margaret Atwood. *(N. red.)*
{58} Aluzie la mecanismul de refulare definit de Sigmund Freud. *(N.t.)*
{59} Cea mai cunoscută poetă lirică din antichitatea elenă. Originară din Lesbos, a trăit la sfârșitul secolului al VII-lea î.Hr. *(N.t.)*
{60} Poet din antichitatea elenă, creator al idilei și cel mai important poet al epocii alexandrine. *(N.t.)*
{61} „Puținii fericiți" (în engl. în original). *(N.t.)*
{62} Persoană din înalta societate, care duce o viață de lux și călătorește frecvent. *(N.t.)*
{63} The Foundation for AIDS Research. *(N.t.)*
{64} Mafia calabreză. *(N.t.)*
{65} „La Cage aux Folles", piesă de Jean Poiret (1973). *(N. red.)*
{66} Piesă de teatru de Pierre Barillet și Jean-Pierre Grédy (1964). *(N. red.)*
{67} Serial TV de comedie creat de Russell Simmons și produs de Netflix. *(N.t.)*

{68} Piesă de pe albumul The Score (Fugees, 1996). *(N. red.)*